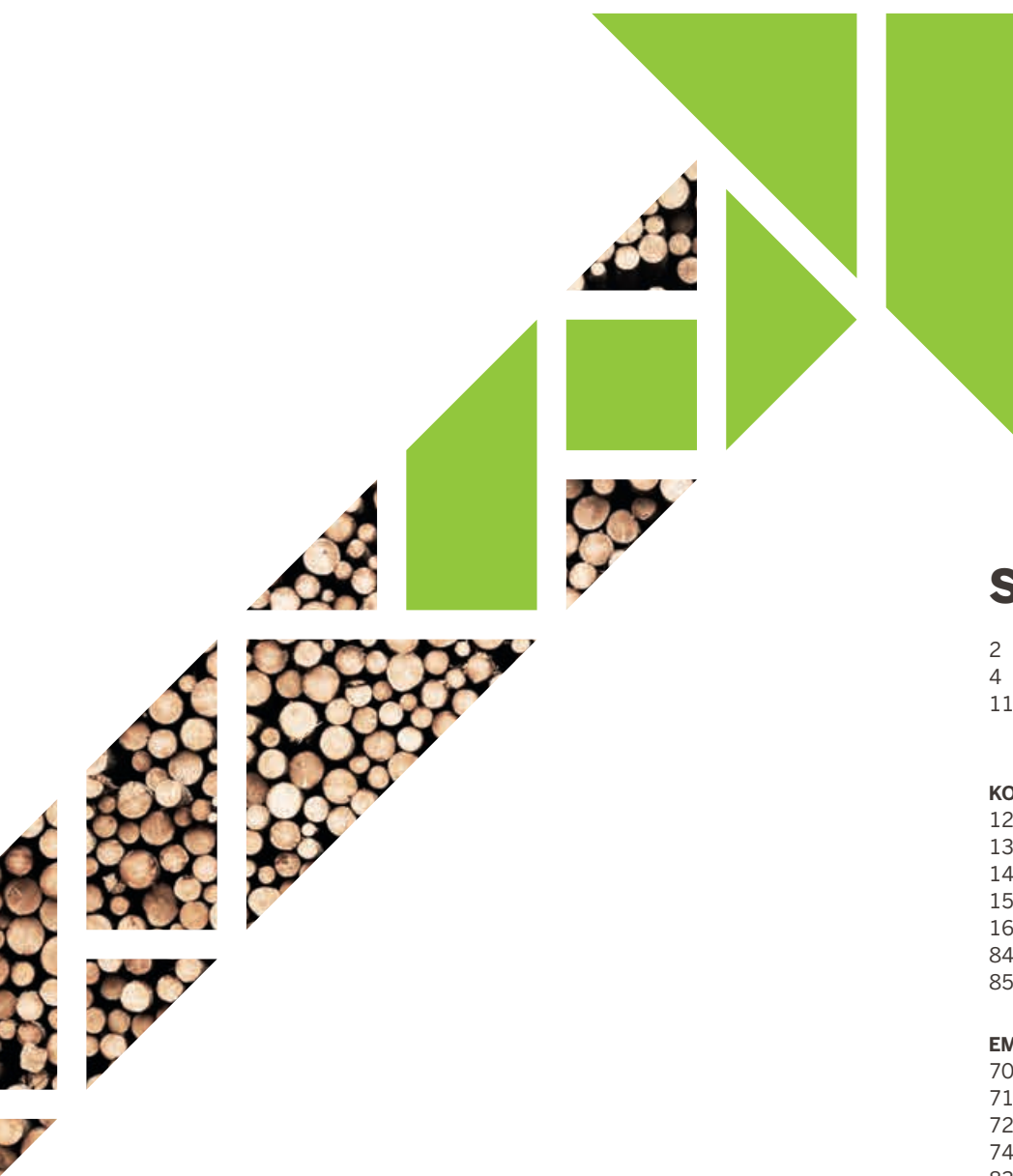

METSÄ GROUP

TILINPÄÄTÖS 2015

VAHVAA TULOKSENTEKOA

SISÄLLYS

- 2 Pääjohtajan katsaus
- 4 Hallituksen toimintakertomus
- 11 Hallituksen esitys taseen osoittaman tuloksen käyttämisestä

KONSERNI

- 12 Laaja tuloslaskelma
- 13 Tase
- 14 Laskelma oman pääoman muutoksista
- 15 Rahavirtalaskelma
- 16 Tilinpäätöksen liitetiedot
- 84 Kehitys vuosineljänneksittäin
- 85 Viisi vuotta lukuina

EMOYRITYS

- 70 Tuloslaskelma
- 71 Tase
- 72 Rahoituslaskelma
- 74 Tilinpäätöksen liitetiedot
- 83 Tilintarkastuskertomus

HALLINTO

- 86 Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä
- 93 Palkka- ja palkkioselvitys
- 96 Metsäliitto Osuuskunnan edustajisto, hallintoneuvosto ja hallitus
- 100 Metsä Groupin johtoryhmä

Vuosikertomuksen kannen Carta Integra -taivekartonki on valmistettu Metsä Boardin Äänekosken tehtaalla. Kolmi-kerroksisen taivekartongin pintakerrokset ovat kemiallista sellua Metsä Fibren Äänekosken sellutehtaalta ja keski-kerroksen valkaistu kemihierre Metsä Boardin Joutsenon ja Kaskisten tehtailta. Puhtaasta ensikuidusta valmistettu Carta Integra on päällystetty kartonki, joka sopii pakkaamiseen ja graafisiin loppukäyttöihin.

METSÄ GROUP on biotalouden edelläkävijä, jonka tuotteiden pääraaka-aine on uusiutuva puu pohjoisen kestävästi hoidetuista metsistä. Keskitymme puunhankintaan ja metsäpalveluihin, puutuotteisiin, selluun ja ensikuitukartonkeihin sekä pehmo- ja ruoanlaittopapereihin.

Metsä Groupin liikevaihto vuonna 2015 oli 5,0 miljardia euroa, ja se työllistää noin 9 600 henkilöä. Konsernilla on toimintaa noin 30 maassa. Metsä Groupin emoyritys on Metsäliitto Osuuskunta, jonka omistaa noin 116 000 suomalaista metsänomistajaa.

JULKAISIJA

Metsä Group
Konserniviestintä
communications@metsagroup.com

Metsä Groupin tilinpäätös julkaistaan suomeksi ja englanniksi ja vuosiesite suomeksi, ruotsiksi, englanniksi ja saksaksi. Lisäksi Metsä Group julkaisee englanninkielisen kestävä kehityksen raportin. Julkaisut löytyvät PDF-muodossa verkkosivuilta www.metsagroup.fi. Metsä Board ja Metsä Fibre julkaisevat omat vuosiraporttinsa.

Vuosiesite 2015

Sustainability
Report 2015

MENESTYKSEKÄS VUOSI 2015

Metsä Groupin liiketoiminta kehittyi vuonna 2015 positiivisesti. Liiketulos ilman kertaluonteisia eriä oli selvästi viime vuotta parempi, kassavirtamme oli hyvä ja taseemme vahvistui. Tuloksen-tekokyky oli vuoden aikana nousujohteinen pois lukien investointi- ja huoltoseisokkien vaikutus viimeisellä neljänneksellä. Merkittävimmät tulospaannukset viime vuoteen verrattuna saavutimme sellu- ja kartonkiliiketoiminnoissamme, jotka ovat myös pääasialliset kasvualueemme. Kaiken kaikkiaan kannattavuutemme oli toimialan huippua Suomessa ja Pohjoismaissa. Yleistalouden tila oli läpi vuoden heikko sekä Suomessa että Euroopassa. Laadukkaat tuotteemme kävivät hyvin kaupaksi ja myös liikevaihto kasvoi viime vuonna. Hyödyimme valuuttakurssimuutoksista jonkin verran, mutta ennen kaikkea parantuneen tulostulon taustalla on pitkäjänteinen työme tehokkuuden ja tuottavuuden parantamiseksi. Tämä työ jatkuu.

KESKITYMME VAHVUUKSIIMME

Olemme kuluneen kymmenen vuoden aikana karsineet lukuisia ydinliiketoimintaamme kuulumattomia osia. Viime vuonna tämä työ sai jatkoa Saksassa sijaitsevan Gohrsmühlen erikoispaperitehtaan sekä Ranskan mekaanisten puutuotteiden jalostustoimintojen divestointien myötä. Näillä tappiollisten yksiköiden myynnillä tuetaan positiivista tulosehitystämme.

Metsä Boardin vuonna 2005 aloitettu rakennemuutos paperiyhtiöstä johtavaksi kartonkiyhtiöksi on saatu valmiiksi. Uusi kartonkikone käynnistyi Husumin tehtaalla vuoden 2016 helmikuussa 170 miljoona euron investointiohjelman seurauksena. Husumin ja samalla koko Metsä Groupin viimeinen jäljellä ollut painopaperituotanto loppui vuoden lopussa lähes kokonaisuudessaan.

Metsä Group keskittyy siihen, missä suomalaisen puun edut parhaiten hyödynnetään, missä kasvunäkymät ovat hyvät ja missä osaamisemme on maailman huippua. Ydintuotteitamme yhdistää korkea laatu, jonka saa aikaan vain maailman parhaasta puusta – suomalaisesta puusta. Pitkän saneerausvaiheen jälkeen olemme siirtyneet ydinliiketoimintojemme kannattavaan kasvattamiseen.

SUOMEN METSÄTEOLLISUUDEN HISTORIAN SUURIN INVESTOINTI

Äänekosken biotuotetehtas on merkittävä investointi koko kansantalouden kannalta ja se vahvistaa Metsä Groupin pitkän aikavälin kannattavuutta ja kilpailukykyä. Investoinnin arvo on 1,2 miljardia euroa. Tehtas käyttää puuta vuosittain 6,5 miljoonaa kuutiometriä ja tuottaa 1,3 miljoonaa tonnia selluloosaa, eli lähes kolme kertaa enemmän kuin nykyinen tehtaamme Äänekoskella.

Biotuotetehtaan ytimenä toimii maailman tehokkain sellutehdas, jonka sivuvirrat hyödynnetään kokonaan korkean jalostusarvon biotuotteina joko itse tai tehtaan ympärille syntyvässä yritysverkostossa. Perinteisiä sellunvalmistuksen rinnakkaistuotteita eli mäntyöljyä, tärpättiä ja bioenergiaa syntyy merkittävästi nykyistä

enemmän. Uusien biotuotteiden kuten esimerkiksi tuotekaasun, biokaasun, lannoitteiden, rikkihapon, tekstiilikuitujen tai biokomposiittien valmistus aloitetaan vaiheittain, osa jo tehtaan käynnistyessä. Olemme arvioineet, että pelkästään tehtaan ensimmäisessä vaiheessa muiden biotuotteiden kuin sellun osuus tehtaan liikevaihdosta on 20 prosenttia. Valtaosa biotuotetehtaan tuotannosta päättyy Eurooppaan ja Kiinaan. Arvioimme, että havusellun kysyntä kasvaa meille keskeisessä asiakaskunnassa nyt ja tulevaisuudessa.

Biotuotetehtaan rakentaminen on suuri hanke, jolla on merkittävät vaikutukset Suomen kansantalouteen. Tehtas lisää vientituloja Suomeen puoli miljardia euroa vuodessa. Hanke on huomattava työllistäjä jo rakennusaikana, työmaan kokonaisvahvuus on yli 2 000 henkilöä. Tehtas luo pysyvästi 1 500 uutta työpaikkaa, jotka syntyvät pääasiassa puunkorjuuseen ja kuljetuksiin. Olemme valinneet tehtaalle edistysellistä energiateknologiaa, joka nostaa tehtaan energiatehokkuuden täysin omaan luokkaansa. Sen vuoksi Suomen uusiutuvan energian osuus kasvaa yli kaksi prosenttiyksikköä.

Biotuotetehtaan rakentaminen on sujunut hyvin ja etenemme määrätietoisesti kohti vuoden 2017 kolmatta neljännettä, jolloin tehdas käynnistyy.

PUUNHANKINNAN MERKITTÄVÄ KASVU

Tuotannon laajennus tarkoittaa luonnollisesti myös puun kulutuksen merkittävää kasvua. Äänekosken biotuotetehtas kasvattaa havukuitupuun käyttöä Suomessa neljällä miljoonalla kuutiometrillä vuodessa.

Vaikutukset havaitaan koko Suomen puukaupassa, koska puuvirrat muuttuvat koko maassa. Metsänomistajat hyötyvät puunkäytön lisääntymisestä siis ympäri maan. Biotuotetehtaan käynnistyttyä havukuitupuun arvioidaan olevan Suomessa täyskäytössä.

Puumarkkinoiden toimivuus on Metsä Groupille erittäin tärkeää. Kehitämme voimakkaasti metsänomistajille suunnattuja palveluja. Viime vuonna kehitystyö kohdistui erityisesti sähköisiin palveluihin. Esimerkiksi puukauppaa voi nyt tehdä sähköisesti ja metsänhoitotöitä ostaa suoraan verkosta. Metsäsuunnitelma kulkee mukana mobiilisti ja sitä voi päivittää esimerkiksi kännykkäkamerakuvien avulla. Sähköiset palvelut tarkoittavat monipuolisempia ja helposti saatavilla olevia palveluja. Ne tuovat kustannushyötyjä sekä puun myyjälle että ostajalle.

HYVÄSSÄ TULOSKUNNOSSA EPÄVARMASSA TOIMINTAYMPÄRISTÖSSÄ

Alhainen öljyn hinta ja sähkön hinnan lasku, EKP:n rahapolitiikka, ja euron heikentyminen ennen kaikkea dollariin verrattuna ovat hieman kohentaneet näkymiä Euroopassa. Kasvu jäänee Euroopan päämarkkinoilla tänäkin vuonna hyvin maltit-

liseksi. Globaalin talouskasvun painopiste on edelleen Aasiassa ja siellä erityisesti Intiassa ja Kiinassa. Myös Yhdysvaltojen talouskasvu vetää tällä hetkellä hyvin.

Suomen kilpailukykyongelma on vakava. Maamme teollinen pääoma on pienentynyt jo yli 7 vuotta. Suomessa tarvitaan laajamittaisia panostuksia yritystoiminnan lisäämiseen, investointeja, mittavia julkisen sektorin säästöjä, vähäisempää ja ennustettavampaa sääntelyä sekä joustavammat työmarkkinat. Viime vuonna metsäteollisuuden kannattavuutta rasitti Suomen hallituksen toimia vastustanut mielenilmaisu. Kalliit mielenilmaisut heikentävät teollisuuden kilpailukykyä ja mainetta merkittävästi. Toimintavarmuus on metsäteollisuudessa kaikki kaikessa ja yhä tärkeämpi tekijä uusien investointeja harkittaessa.

Metsä Group on hyvässä vauhdissa ja tulokunnossa. Pystymme toki vielä parempaan. Haluan kiittää henkilökuntaamme sekä muita sidosryhmiämme kuluneesta vuodesta. Metsä Groupista tehdään johdonmukaisesti yhä vahvempaa konsernia.

Kari Jordan

pääjohtaja
Metsä Group

**METSÄ GROUPISTA
TEHDÄÄN JOHDON-
MUKAISESTI YHÄ
VAHVEMPAA KONSERNIA.**

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS 2015

LIKEVAIHTO JA TULOS

Metsä Groupin liikevaihto vuonna 2015 oli 5 016,0 miljoonaa euroa (2014: 4 970,3 ja 2013: 4 938,7).

Liiketulos ilman kertaluonteisia eriä oli 537,4 miljoonaa euroa (2014: 418,1 ja 2013: 342,9) eli 10,7 prosenttia liikevaihdosta (2014: 8,4 ja 2013: 6,9). Liiketulosta edelliseen vuoteen verrattuna paransivat sellun ja kartonkien toimitusmäärien nousu sekä euron heikkeneminen päävientivaluuttoja, erityisesti Yhdysvaltain dollaria, vastaan. Valuuttasuojaukset alensivat valuuttakurssien positiivista vaikutusta.

Metsä Groupin liiketulokseen sisältyvät kertaluonteiset erät olivat tammi–joulukuussa nettona 4,7 miljoonaa euroa (2014: -1,3 ja 2013: -7,9). Suurimmat erät olivat Finsilva Oyj:n osakkeista saatu myyntivoitto 20,8 miljoonaa euroa ja Gohrsmühlen tehtaan myyntivoitto 17,5 miljoonaa euroa. Metsä Wood France S.A.S.:n lokakuussa toteutuneesta myynnistä on kirjattu kertaluonteisia kuluja yhteensä 21,4 miljoonaa euroa. Metsä Tissue on kirjannut kuluvarauksia ja alaskirjauksia yhteensä 13,5 miljoonaa euroa liittyen Venäjän toimintoihin sekä Saksan lautasliinaliiketoiminnan tehostamisohjelmaan.

Liiketulos sisältäen kertaluonteiset erät oli 542,1 miljoonaa euroa (2014: 416,9 ja 2013: 335,0). Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista oli 11,2 miljoonaa euroa (2014: 16,4 ja 2013: 9,6), rahoitus-tuotot 5,2 miljoonaa euroa (2014: 6,5 ja 2013: 8,3), rahoituksen kurssierot -1,2 miljoonaa euroa (2014: 2,7 ja 2013: -4,6) ja rahoituskulut 89,0 miljoonaa euroa (2014: 112,6 ja 2013: 124,5).

Rahoituskuluihin on kirjattu kertaluonteisena eränä -2,3 miljoonan euron alaskirjaus liittyen Metsä Groupin osuuteen Pohjolan Voimalle annetusta OL4-projektin osakaslainasta. Hankkeeseen tehdyt sijoitukset on täysimääräisesti kirjattu alas. Vertailukauden rahoituskuluihin sisältyi 7,6 miljoonan euron kertaluonteinen erä liittyen UPM-Kymmene Oyj:lle maksettuihin vahingonkorvaukseen sekä noin 6 miljoonan euron kulu liittyen Metsä Boardin lainojen ennakkoiseen takaisinmaksuun.

Vuoden 2015 tulos ennen veroja oli 468,4 miljoonaa euroa (2014: 329,9 ja 2013: 223,8) ja verot sisältäen laskennallisen verovelan muutoksen olivat 112,6 miljoonaa euroa (2014: 69,7 ja 2013: 35,1). Konsernin efektiivinen veroaste oli 24,0 prosenttia (2014: 21,1 ja 2013: 15,7). Metsä Board kirjasi vuoden 2015 tuloveroihin edellisille tilikausille kohdistuneen veron 9,5 miljoonaa euroa. Metsä Groupin tilikauden tulos oli 355,7 miljoonaa euroa (2014: 260,3 ja 2013: 188,7).

Metsä Groupin sijoitetun pääoman tuotto ilman kertaluonteisia eriä oli 13,6 prosenttia (2014: 11,4 ja 2013: 9,1) ja oman pääoman tuotto 15,8 prosenttia (2014: 13,4 ja 2013: 10,3). Keskenäiset investoinnit, eli Äänekosken biotuotetehdas ja Husumin investointiohjelma, alensivat sijoitetun pääoman tuottoa 0,7 prosenttiyksikköä.

Sijoitetun pääoman tuotto sisältäen kertaluonteiset erät oli 13,7 prosenttia (2014: 11,1 ja 2013: 8,9) ja oman pääoman tuotto 15,9 prosenttia (2014: 13,0 ja 2013: 9,9).

TASE JA RAHOITUS

Metsä Groupin maksuvalmius on erittäin hyvä. Kokonaislikviditeetti joulukuun 2015 lopussa oli 1 952,6 miljoonaa euroa (2014: 1 725,0 ja 2013: 1 189,9). Tästä 1 120,8 miljoonaa euroa (2014: 947,9 ja 2013: 454,4) oli likvideinä varoina ja sijoituksina ja 831,8 miljoonaa euroa (2014: 777,1 ja 2013: 735,5) taseen ulkopuolisina sitovina luottolupa-uksina. Lisäksi konsernilla on Äänekosken biotuotetehdasinvestointiin liittyviä taseen ulkopuolisia sitovia luottolupauksia 925,0 miljoonaa euroa.

Konsernin likviditeettireserviä täydentävät ei-sitovat yritystodistus-ohjelmat ja luottolimiitit 161,0 miljoonan euron arvosta (2014: 173,3 ja 2013: 174,7).

Konsernin omavaraisuusaste oli joulukuun lopussa 43,2 prosenttia ja nettovelkaantumisaste 25 prosenttia (2014: 37,9 ja 46 sekä 2013: 37,9 ja 77). Korolliset nettovelat olivat 609,6 miljoonaa euroa (2014: 938,2 ja 2013: 1 510,2).

Liiketoiminnasta kertyneet nettorahavirrat olivat 796,0 miljoonaa euroa (2014: 617,3 ja 2013: 315,3). Käyttöpääomasta vapautui vuoden aikana 221,3 miljoonaa euroa (2014: vapautui 198,6 ja 2013: sitoutui 47,7). Käyttöpääoma on pienentynyt muun muassa uusien käyttöpääomarahoituksen instrumenttien käyttöönoton ansiosta.

Emoyritys Metsäliitto Osuuskunnan omavaraisuus oli vuoden lopussa 67,8 prosenttia ja nettovelkaantumisaste 3 prosenttia (2014: 63,0 ja 12 sekä 2013: 60,8 ja 17).

Vuoden 2015 aikana Metsäliitto Osuuskunnan osuuspääomat kasvoivat yhteensä 53,8 miljoonalla eurolla (2014: 69,6). Perusosuudet kasvoivat 1,6 miljoonalla eurolla (2,8), A-lisäosuudet 33,1 miljoonalla eurolla (42,9) ja B-lisäosuudet 19,1 miljoonalla eurolla (23,9). Vuoden 2015 loppuun mennessä vastaanotettujen ilmoitusten mukaan lisäosuuksista erääntyy 1.7.2016 palautettavaksi 53,3 miljoonaa euroa (34,3).

Standard & Poor's Ratings Services nosti helmikuussa Metsä Board Oyj:n luottoluokituksen kahdella pykälällä tasolta B+ tasolle BB. Moody's Investors Service nosti puolestaan kesäkuussa Metsä Board Oyj:n luottoluokituksen kahdella pykälällä tasolta B1 tasolle Ba2. Kummankin luokituksen näkymä on vakaa. Luottoluokitusten nousulla ei ollut vaikutusta yhtiön rahoituskustannuksiin.

HENKILÖSTÖ

Metsä Groupin palveluksessa oli vuoden 2015 aikana keskimäärin 10 117 henkilöä (2014: 10 775 ja 2013: 11 216). Joulukuun lopussa konsernin henkilöstömäärä oli 9 599 (2014: 10 410 ja 2013: 10 736), josta Suomessa työskenteli 5 122 (2014: 5 131 ja 2013: 5 227) ja ulkomailla 4 477 (2014: 5 279 ja 2013: 5 509) henkilöä. Työntekijöiden vaihtuvuus oli 7,9 prosenttia (2014: 7,4 ja 2013: 9,5) ja keskimääräinen työsuhteen pituus 16,7 vuotta (2014: 16,8 ja 2013: 16,7). Metsä Groupin henkilöstölle maksetut palkat ja palkkiot sisältäen osakeperusteiset maksut olivat 463,8 miljoonaa euroa (2014: 469,6 ja 2013: 466,6).

Emoyritys Metsäliitto Osuuskunnan palveluksessa oli joulukuun lopussa 2 449 henkilöä (2014: 2 471 ja 2013: 2 579). Palkkoja ja palkkiota emoyritys maksoi 108,8 miljoonaa euroa (2014: 107,3 ja 2013: 105,3).

Metsä Group edistää arvoihin perustuvia johtamiskäytäntöjä kouluttamalla esimiehiä ja työntekijöitä ymmärtämään ja noudattamaan konsernin toimintatapaohjetta ja yhteisiä politiikkoja. Metsä Groupin tavoitteena on, että kaikki työntekijät ovat osallistuneet toimintatapaohjeen koulutukseen. Vuoden 2015 loppuun mennessä noin 96 prosenttia toimihenkilöistä (2014: 94 % ja 2013: 93 %) ja 82 prosenttia työntekijöistä oli osallistunut koulutukseen. Koko henkilöstöstä koulutuksen saaneiden osuus vuoden 2015 loppuun mennessä oli 87 prosenttia (2014: 72 %).

Työturvallisuus on Metsä Groupissa ensisijaisen tärkeää. Kaikilla liiketoiminta-alueilla tehtävä systemaattinen työturvallisuustyö tukee toiminnan jatkuvaa kehittämistä ja konsernin tavoitteiden saavuttamista. Tavoitteemme on vähentää vähintään yhden päivän sairauspoissaoloon johtaneiden tapaturmien taajuutta 10 prosentilla vuosittain.

Pitkän aikavälin tavoitteena on nolla tapaturmaa. Vuonna 2015 poissaoloon johtaneiden tapaturmien taajuus laski 15 prosenttia edellisestä vuodesta ja oli 9,5 (2014: 11,2 ja 2013: 13,2). Raportointikaudella tapahtui yksi ulkopuolisen työntekijän kuolemaan johtanut tapaturma Metsä Tissuen Stotzheimin tuotantolaitoksen alueella Saksassa. (2014: 0 ja 2013: 1). Sairauspoissaolot konsernissa olivat 3,9 prosenttia (2014: 3,7 ja 2013: 3,8) teoreettisesta säännöllisestä työajasta.

Vuoden aikana toteutettiin myös henkilöstön työtyytyväisyystutkimus, jossa painotettiin erityisesti työhyvinvointiin ja -turvallisuuteen liittyviä asioita. Asteikolla 4–10 Työyhteisön toimivuus -tutkimuksessa saavutettiin konsernitasolla tulos 8,2 (2014: 8,1 ja 2013: 8,3). Tutkimuksesta saadaan lisäksi esimiesindeksi, joka oli 8,1 (8,0). Tutkimuksen tuloksia hyödynnetään henkilöstön työtyytyväisyyden ja -hyvinvoinnin sekä tehokkuuden parantamiseen tähtäävässä työssä.

Metsä Forestissa kehitettiin aktiivisesti puukaupan ja metsäpalveluiden metsäasiantuntijoille suunnattua uutta työalua. Metsä Woodissa otettiin käyttöön tavoiteorganisaatiomalli ja siihen liittyvä palkkausjärjestelmän uudistus kaikilla sahoilla astui voimaan vuoden 2016 alusta.

Metsä Fibressä toteutettiin järjestelmällistä henkilöstön kehittämistä kaikissa henkilöstöryhmissä. Toimihenkilöiden asiantuntijavalmennuksen tavoitteena oli vahvistaa toimihenkilön työn merkitystä yrityksen strategian toteuttamisessa sekä tukea työn hallintaa. Metsä Fibren avainhenkilöiden pitkäjänteinen kehittäminen jatkui. Lisäksi jokaiselle käynnissäpitäjälle laadittiin henkilökohtainen kehityssuunnitelma. Tuotantoon henkilöstö kehitti uuden Tulevaisuuden tehtaat -toimintamallin, jota pilotoidaan Rauman tehtaalta. Keväällä käynnistyneeseen oppisopimuskoulutukseen valittiin 20 opiskelijaa.

Metsä Boardissa henkilöstön osaamisen kehittämistä tuettiin laite- ja prosessiteknisillä koulutuksilla sekä pitkäkestoisilla asiantuntijakoulutuksilla. Lisäksi yhtiö aloitti esimiesvalmennukset, joiden tavoitteena on parantaa johtamisen laatua ja yhdenmukaistaa yhtiön johtamiskäytäntöjä.

Metsä Tissue laajensi kehityskeskustelukäytäntöä kattamaan myös Saksan tehdastyöntekijät, jolloin yhtiön koko henkilöstö on kehityskeskustelujen piirissä. Lokakuussa käynnistetyn organisaatiomuutoksen mukainen asiakassegmentteihin perustuva rakenne otettiin käyttöön 1.1.2016.

JÄSENET

Metsäliitto Osuuskunnalla oli vuoden lopussa 116 290 jäsentä (2014: 121 941 ja 2013: 123 275). Vuoden 2015 aikana osuuskuntaan liittyi 3 638 uutta jäsentä, ja siitä erosi 9 289 jäsentä. Jäsenmäärän vähenemiseen vaikutti voimakkaasti jäsenrekisterin päivittäminen.

INVESTOINNIT

Metsä Groupin investoinnit käyttöomaisuushyödykkeisiin olivat 491,6 miljoonaa euroa (2014: 143,0 ja 2013: 213,5). Investoinneista noin 355 miljoonaa euroa liittyivät Äänekosken biotuotetehtaan ja Husumin tehtaan investointiohjelmaan.

LIIKETOIMINNAN KEHITYS

ÄÄNEKOSKEN BIOTUOTETEHDAS

Metsä Fibre ilmoitti huhtikuussa 2015 rakentavansa Äänekoskelle noin 1,2 miljardia euroa maksavan biotuotetehtaan, joka korvaa nykyisen sellutehtaan.

Vuoden 2017 kolmannella neljänneksellä käynnistyvän tehtaan rakentaminen etenee suunnitelmien mukaisesti. Tehtaasta oli valmiina noin 10 prosenttia vuoden 2015 lopussa, jolloin hanke työllisti noin 500 henkilöä pääasiassa paalutus-, maanrakennus- ja perustustöissä. Vuonna 2016 käynnistyvien laiteasennusten myötä hanke työllistää enimmillään 2 500 henkilöä.

Noin 1,3 miljoonaa tonnia sellua tuottavan biotuotetehtaan kaikki sivuvirrat pyritään hyödyntämään tehtaan ympärille syntyvässä eri yritysten muodostamassa ekosysteemissä uusina, korkeamman jalostusasteen biotuotteina. Vuonna 2015 Metsä Fibre teki päätöksen tuotekausen valmistamisesta kuoresta ja edisti biokomposiittien, biokaasun, tekstiilikuitujen, rikkihapon ja ligniinijalosteiden kehitystyötä.

HUSUMIN TEHDAS

Vuonna 2015 Metsä Board toteutti 170 miljoonan euron investointiohjelman Husumin tehtaalta Ruotsissa. Husumin uusi taivekartongin tuotantolinja on käyntiinlähtövaiheessa ja sen vuotuinen kapasiteetti on noin 400 000 tonnia. Taivekartongin lisäksi Husumissa tuotetaan ensikuitupohjaista lainerikartonkia, jonka vuotuinen kapasiteetti on 300 000 tonnia.

Husumissa lopetettiin päällystetyn paperin sekä päällystämättömien hienopaperiarkkien tuotanto. Jäljellä oleva päällystämättömien hienopaperirullien tuotanto, noin 100 000 tonnia vuodessa, päättyi vuonna 2017.

Taivekartonkituotannossa hyödynnetään Husumin tehtaan kemiallisen sellukapasiteetin lisäksi Kaskisten tehtaan kemihierretuotanto lähes kokonaisuudessaan.

Marraskuussa 2015 Metsä Board ilmoitti jatkavansa kartonkien tuotekehitystä, ja investoivansa noin 38 miljoonaa euroa omaan ekstruusiopäällystyslinjaan ja siihen liittyviin inframuutoksiin Husumin tehtaalta. Investointi toteutetaan vuoden 2017 alussa, ja se mahdollistaa tuotevalikoiman laajentamisen ruoka- ja tarjoilupakkaus-segmentissä loppukäyttöihin, jotka rasvan ja kosteuden kesto vaatimusten takia edellyttävät kartongilta barrier-ominaisuuksia. Uuden linjan päällystyskapasiteetti on noin 100 000 tonnia vuodessa. Yhtiö jatkaa myös muiden barrier-ratkaisujen kehittämistä.

DIVESTOINNIT 2015

BURT BOULTON & HAYWOOD LTD

Metsä Woodin Isossa-Britanniassa toimivan pylväliiketoimintaa harjoittavan Burt Boulton & Haywood Ltd:n koko osakekannan myynti Iivari Mononen -konserniin kuuluvalla ScanPole Ltd:lle toteutui helmikuussa 2015.

FINSILVA OYJ

Metsä Group myi toukokuussa 30,13 prosenttia Finsilva Oyj:n osakeista Dasos Capital Oy:n hallinnoimalle rahastolle. Kaupan jälkeen Metsä Groupin omistus Finsilvasta on 19,8 prosenttia.

GOHRSMÜHLEN TEHDAS

Metsä Board myi toukokuussa Saksassa Bergisch Gladbachissa sijaitsevan Gohrsmühlen tehtaan mutares AG:n kokonaan omistamalle holdingyhtiölle ja sen kumppaniyhtiölle mukaan lukien kaikki yhtiön liittyvät vastuut.

METSÄ WOOD FRANCE S.A.S.

Ranskassa toimivan sahatavaran jatkojalostusta harjoittavan Metsä Wood France S.A.S.:n osakekannan myynti mutares AG:lle toteutui lokakuussa 2015.

LIIKETOIMINTA-ALUEET

PUUNHANKINTA JA METSÄPALVELUT

Metsä Forestin liikevaihto vuonna 2015 oli 1 518,1 miljoonaa euroa (2014: 1 575,0) ja liiketulos ilman kertaluonteisia eriä 29,0 miljoonaa euroa (28,2). Vuoden 2015 liikelutukseen ei sisälly kertaluonteisia eriä (2014: -1,5).

Suomessa puun tarjonta pysyi hyvänä koko vuoden ja puun kanto-hinnat vakaina. Puun ostomäärä oli hieman edellisvuotta pienempi. Vuoden 2015 viimeisen neljänneksen leuto sää vaikeutti leimikoiden korjuuta ja puun toimituksia.

Haastavat korjuuolosuhteet vaikeuttivat puutoimituksia viimeisellä neljänneksellä myös Venäjällä, mutta heikko rupla piti venäläisen puun kilpailukyyn hyvänä. Kuitupuun hyvä tarjonta jatkui Baltiassa koko vuoden. Ruotsissa kuitupuun ja sahakkeen tarjonta ylitti kysynnän erityisesti maan pohjoisosissa.

Metsä Forest osti vuoden aikana kaikkia puulajeja koko maassa sekä pysty- että hankintakaupalla. Energiapuun hankinnassa keskittyttiin latvusmassaan. Suomessa pääosa puusta hankittiin Metsäliitto Osuuskunnan jäseniltä.

Talvella hakattavien leimikoiden ostoa jouduttiin vuoden ensimmäisellä neljänneksellä rajoittamaan leudon talven vuoksi muilta kuin sopimusasiakkailta. Puun kysyntä vilkastui toisella vuosineljänneksellä. Kysyntä painottui kesäkorjuukelpoisiin leimikoihin ja tukkeihin. Metsäpalveluiden myynti jatkoi vuoden aikana hyvää kasvua.

Metsä Forest toimitti vuonna 2015 asiakkailleen puuta yhteensä 30,0 miljoonaa kuutiometriä (30,2), josta noin 84 prosenttia Suomessa sijaitsevalle teollisuudelle. Sahateollisuuden vaikean markkinatilanteen takia tukin korjuu- ja toimitusmäärät jäivät hieman suunniteltua pienemmiksi.

Metsä Forest lanseerasi kesäkuussa sähköisen puukaupan ja metsänhoitopalveluiden myynnin. Ensimmäinen sähköinen puukauppa tehtiin 2.6.2015 ja palvelu otettiin hyvin vastaan metsänomistajien keskuudessa.

Metsä Group nosti omistajajäsenille puukaupasta maksettavia bonuksia 1.12.2015 alkaen. Joulukuun 2015 alusta on jäsenille kertynyt bonuksia myös metsänhoitopalveluiden ostoista.

PUUTUOTETEOLLISUUS

Metsä Woodin liikevaihto vuonna 2015 oli 852,2 miljoonaa euroa (2014: 896,9) ja liike-tulos ilman kertaluonteisia eriä 31,4 miljoonaa euroa (37,2). Yrityskaupoista puhdistettu vertailukelpoinen liikevaihto säilyi edellisen vuoden tasolla. Metsä Woodin kertaluonteiset kulut, yhteensä 21,4 miljoonaa euroa, liittyivät Metsä Wood France S.A.S.:n myyntiin.

Vuonna 2015 Metsä Woodin vertailukelpoiset toimitusmäärät kasvoivat hieman edellisestä vuodesta kasvaneiden sahatavaratoimitusten ansiosta. Sahatavaran vertailukelpoinen liikevaihto laski hieman kasvaneista toimitusmääristä huolimatta.

Pohjoismaisen sahatavaran yltärintonatilanne vallitsi koko vuoden, mikä näkyi selvästi edellisvuotta alhaisemmissa hinnoissa. Tästä johtuen sahausksen kannattavuus oli epätyytyttävä. Sahatavaramarkkinoiden epätasapainon vuoksi Metsä Wood sopeutti sahausksen määrää syksyn aikana.

Euroopassa sahatavaran kysyntä säilyi edellisen vuoden tasolla. Kysyntä Aasiassa, erityisesti Kiinassa kuusilajien osalta, oli selvästi edellisvuotta vilkkaampaa. Sen sijaan Pohjois-Afrikkaan kysyntä laski selvästi valuuttamarkkinoiden sääntelyn ja asiakkaiden korkeiden varastotasojen vuoksi.

Sahatavaran jalostetuotteiden toimitusmäärät Isossa-Britanniassa olivat edellisvuoden tasolla, ja liikevaihto kasvoi punnan vahvistumisen myötä.

Koivu- ja havuvanerien toimitusmäärät olivat edellisvuoden tasolla. Tuotantoa sopeutettiin loppuvuodesta Euroopan päämarkkinoilla voimistuneen halvan havuvanerituonnin vuoksi. Myyntihinnat olivat korkeammat edelliseen vuoteen verrattuna erityisesti Yhdysvaltain dollarin ja Ison-Britannian punnan vahvistumisen ansiosta.

Kerto®-toimitukset Eurooppaan laskivat edellisvuodesta lisääntyneen kilpailun vuoksi. Pohjois-Amerikan toimitukset jäivät myös hieman kasvutavoitteista. Kerto®- tuotteiden markkinat laajenivat Euroopan ulkopuolella, kun toimitukset Australiaan aloitettiin loppuvuodesta. Lisäksi Metsä Wood solmi marraskuussa jakelusopimuksen Snavely Forest Products -yhtiön kanssa Kerto® LVL -puutuotteiden jakelusta Koillis-Yhdysvalloissa.

Metsä Woodin Isossa-Britanniassa toimivan, pylväsiiketoimintaa harjoittavan Burt Boulton & Haywood Ltd:n (BBH) koko osakekanta myytiin ScanPole Ltd:lle helmikuussa 2015. Kaupan myötä Metsä Wood luopui kokonaan pylväiden kyllästysliiketoiminnasta.

Metsä Wood France S.A.S.:n koko osakepääoman myynti mutares AG:lle toteutui 5.10.2015, jolloin Metsä Woodin jalostus- ja jakelutoiminta Ranskassa loppui. Metsä Woodin sahatavaran, vanerin ja Kerto®-tuotteiden myyntitoiminta Ranskassa jatkuu.

SELLUTEOLLISUUS

Metsä Fibren liikevaihto vuonna 2015 oli 1 444,6 miljoonaa euroa (2014: 1 295,7). Sellujen euromääräiset hinnat nousivat edelliseen vuoteen verrattuna vahvistuneen Yhdysvaltain dollarin ansiosta.

Liiketulos ilman kertaluonteisia eriä oli 337,2 miljoonaa euroa (207,5). Liiketulos parani edelliseen vuoteen verrattuna pääasiallisesti korkeamman toimitusmäärän, suotuisan dollarikurssin sekä puu- ja muiden raaka-ainekustannusten laskun ansiosta. Havusellun dollari-määräiset markkinahinnat olivat keskimäärin seitsemän prosenttia matalammat ja lehtisellun viisi prosenttia korkeammat verrattuna vuoden 2014 hintoihin.

Metsä Fibren sellun toimitusmäärä oli 2 356 000 tonnia (2 246 000). Toimituksista 898 000 tonnia kohdistui osakkaille (868 000) ja 1 458 000 tonnia muille asiakkaille (1 378 000).

Sellun vuosituotanto oli 2 352 600 tonnia (2 257 400). Metsä Svirin sahan vuosituotanto oli 251 000 kuutiometriä (233 000).

Metsä Fibren merkittävimpiin investointihankkeeseen, Äänekosken biotuotetehtaan, investoitiin yli 220 miljoonaa euroa vuoden 2015 aikana. Käynnissä olevien tehtaiden investoinneista merkittävin oli Rauman tehtaan hajukaasukattilan uudistaminen. Investointi parantaa tehtaan hajukaasujen käsittelyä häiriötilanteissa ja vähentää siten hajupäästöjä lähiympäristöön.

Kemin sellutehtaan automaatiojärjestelmän uudistus saatiin päätökseen talteenottolinjan osalta. Järjestelmän uudistamisella varmistetaan tehtaan prosessinohjauksen häiriötön toiminta.

KARTONKITEOLLISUUS

Metsä Boardin liikevaihto pysyi edellisvuoden tasolla ja oli 2 007,5 miljoonaa euroa (2014: 2 008,4).

Liiketulos ilman kertaluonteisia eriä oli 179,9 miljoonaa euroa (136,5). Vuonna 2015 liike-tuloksen kertaluonteiset erät olivat yhteensä 19,2 miljoonaa euroa (-19,9), joista merkittävin erä oli Gohrsmühlen tehtaan myyntivoitto 17,5 miljoonaa euroa.

Liike-tulosta paransivat kartonkitoimitusten kasvu, liiketoiminnalle suotuisat valuuttakurssit ja tappiollisen Gohrsmühlen tehtaan myynti vuoden toisella neljänneksellä. Liike-tulosta heikensi Husumin investointiohjelmaan liittyvä integraattiseisokki.

Metsä Boardin taivekartongin ja valkoisen ensikuitulainerin toimitusmäärä tammi-joulukuussa oli 1 404 000 tonnia (1 256 000). Paperien toimitusmäärä oli 460 000 tonnia (591 000).

Ilman kertaluonteisia eriä Metsä Boardin sijoitetun pääoman tuotto oli 11,3 prosenttia (9,1) ja osakekohtainen tulos 0,34 euroa (0,26).

Metsä Boardin omavaraisuusaste oli joulukuun lopussa 46,5 prosenttia ja nettovelkaantumisaste 32 prosenttia (2014: 39,2 ja 51).

Tunnuslukuja paransivat korollisen nettovelan väheneminen ja osakeanti. Vuoden ensimmäisellä neljänneksellä Metsä Board järjesti osakeannin, jolla kerättiin noin 98 miljoonan euron nettovarot.

PEHMO- JA RUOANLAITTOPAPERIT

Metsä Tissuen liikevaihto vuonna 2015 oli 1 015,8 miljoonaa euroa (2014: 1 012,8) ja liiketulos ilman kertaluonteisia eriä 55,1 miljoonaa euroa (62,2). Liikevaihto kasvoi raaka-ainehintojen nousuun perustuvien hinnankorotusten ansiosta. Hintakilpailu vähittäiskaupassa jatkuu kireänä kaikilla markkinoilla.

Toiminnan tehostamisesta, energiatehokkuuden parantamisesta ja logistiikan kehittämisestä huolimatta Metsä Tissuen kannattavuus heikkeni edelliseen vuoteen verrattuna. Tämä johtui dollarin vahvistumisen myötä nousseista sellun hinnoista ja kierrätyskuidun hinnankorotuksista sekä Norjan kruunun heikentymisestä euroon nähden.

Liiketulokseen kirjatut kertaluonteiset erät vuonna 2015 olivat nettona -13,5 miljoonaa euroa (-0,4). Erät liittyivät Venäjän toimintoihin sekä Saksan lautasliinaliiketoiminnan tehostamisohjelmaan.

Uusien tuotelanseerausten ja tuotekehityksen myötä omien tuotemerkkien asemaa on vahvistettu Pohjoismaissa ja itäisessä Keski-Euroopassa. Vuonna 2015 Lambi vietti 50-vuotisjuhlaa, ja juhlavuoden kunniaksi järjestettiin erilaisia markkinointitempauksia Pohjoismaissa. Lambin wc- ja talouspaperien laatua parannettiin ja myyntimäärät kehittyivät vuoden 2015 aikana suotuisasti.

Katrin toi markkinoille uuden annostelijasarjan, jonka lanseeraukset alkoivat vuoden 2015 lopulla ja jatkuvat 2016 alkupuolen maakoh- taisten aikataulujen mukaan.

Serla lanseerasi syksyllä 2015 Ruotsin markkinoille uuden wc-paperilaadun, jonka valmistuksessa käytetään kierrätettyä kartonkikuitua. Suomen markkinoilla uudistettiin perinteisen Serlan keltaisen wc-paperin laatu.

Metsä Tissuen Saksan Raubachin tehtaalla on käynnistetty tuotantolinjan uusiminen. Pehmopaperin laadun parantamiseksi tähtäävä investointi valmistuu vuoden 2016 toisen neljänneksen aikana.

TUTKIMUS JA KEHITYS

Metsä Groupin tutkimus- ja kehityskustannukset olivat 18,1 miljoonaa euroa (2014: 17,7 ja 2013: 17,7) eli 0,4 prosenttia liiketoiminnan kuluista (2014: 0,4 ja 2013: 0,4).

Puunhankinnassa ja metsäpalveluissa otettiin käyttöön monia jäsenpalveluita, puukauppaa ja metsäpalvelumyyntiä, kuljetusta, korjuuta sekä metsäpalvelujen tuottamista tehostavia tietojärjestelmiä. Lisäksi Metsäliitto Osuuskunnan jäsenten Metsäverkko-palvelu uudistettiin. Metsäverkkoon tuotiin uusi sovellus, jonka avulla omistajajäsenet voivat myydä puuta ja ostaa metsänhoitopalveluita täysin sähköisesti. Metsäverkon mobiilisovellusta päivitettiin toiminnolla, jolla voi päivittää metsävaratietoja.

Metsä Wood keskittyi uusille markkina-alueille ja uusiin käyttökoh- teisiin soveltuvien Kerto-tuotevariaatioiden kehittämiseen, kuten palo- ja akustiikkaluokiteltuihin oviin ja suurten ilmanvaihtoputkien läpiviennit mahdollistaviin Kerto-S-palkkeihin. Finnwood-mitoitusoh- jelmasta julkaistiin uusi ohjelmaversio Ranskan ja Saksan markkinoille. Vanerissa keskityttiin viilunkäsittelyn perustutkimukseen ja pinnoitteiden edelleen kehittämiseen.

Arvosaantoperusteisen tukkien lajittelun, aseteکوhtaisten tukkien mittauksen ja markkinakohtaisten lajittelun ohjauksen kehittäminen olivat olennainen osa sahojen ja sahatavaratuotteiden saannon paranta- mista. Lisäksi Vilppulan sahan investoinnin tuomia mahdollisuuksia hyödynnettiin edelleen uusien tuotteiden kuten uusien leikkausmallien ja erikoiskuivien laatujen markkinoille saattamiseksi.

Metsä Fibren kehitystyötä ohjaa kolmivuotinen tuotteiden ja tuotantoprosessien kehitysuunnitelma. Asiakkaiden kanssa yhteisiä kehityskohteita tunnistettiin uuden IdeaBooster-konseptin avulla. Prosessikehitys tähtäsi tuotantotehokkuuden ja ympäristösuoritusky- vyn parantamiseen. Keskeisiä kehityshankkeita uusiin biotuotteisiin liittyen olivat jätevesilietteiden mädätys, ligniinin hyödyntäminen biomateriaalina ja kuitupohjaiset komposiitit, joita on tehty yhdessä kumppaniverkoston kanssa. Tutkimustyötä tehtiin myös sellun jalosta- miseksi uudella menetelmällä tekstiilikuiduiksi.

Yhtiö osallistuu aktiivisesti CLIC Innovation Oy:n (entiset FIBIC ja CLEEN) tutkimusohjelmien suunnitteluun ja ohjaukseen. Perustut- kimusta on suunnattu palvelemaan sekä nykyliiketoiminnan tavoitteita että uusien liiketoimintamahdollisuuksien kartoittamista.

Metsä Boardin tutkimus- ja tuotekehitystä vahvistettiin edelleen tukemaan yhtiön strategiaa. Tutkimus- ja kehitystoiminnan keskeiset tavoitteet ovat tuottaa entistä kevyempiä taive- ja lainerikartonkeja sekä kehittää uusia tuotteita tarjoilupakkaussegmenttiin. Yhtiö tekee tiivistä yhteistyötä asiakkaidensa kanssa varmistaakseen oleellisten seikkojen huomioonottamisen tuotekehityksessä.

Metsä Board testaa ensimmäisenä kartongin valmistajana vaahtorai- nausta tuotannossa Kyrön tehtaallaan Kyröskoskella.

Metsä Board täydensi tarjoilupakkaussegmenttiin suunnattua tuoteperhettä yhteensä neljään eri tuotteeseen, joista kaksi on päälly- settyjä ja kaksi päällystämättömiä. Metsä Board ilmoitti myös investoi- vansa ekstruusiopäällystyslinjaan, jolla kartonkeihin saadaan barrier- ominaisuuksia. Myös muiden barrier-ratkaisujen, kuten dispersio- ja biopohjaisten päällysteiden, kehittämistä jatketaan.

Asiakas- ja kuluttajalähtöinen tuotekehitys on Metsä Tissuen strategian kulmakiviä.

Vuoden aikana yhtiö toi markkinoille runsaasti etenkin uusia pehmopaperituotteita ja lanseerasi uudet Katrin-annostelijat.

Ympäristötietoisuuden kasvu sekä kiinnostus hyvinvointiin ja terveyteen ovat esimerkkejä Metsä Tissuen tuotekehitykseen vaikutta- vista trendeistä. Yhtiön tuotekehitys on keskitetty Saksassa sijaitsevaan teknologiakeskukseen.

KESTÄVÄ KEHITYS

Metsä Group on sitoutunut kestäväen kehityksen edistämiseen läpi arvoketjun. Kestäväen kehityksen johtamista ja tavoitteita tarkastellaan tuotteiden, puun ja muiden raaka-ainesten, tuotannon tehokkuuden ja ympäristösuorituskyvyn sekä yhteiskunnallisen vaikuttamisen teemojen kautta. Toimintaa ohjaavat konsernin toimintatapaohje, kestäväen kehityksen periaatteet sekä 16 eri osa-alueen politiikkaa.

Metsä Group tukee kestävää ja vastuullista metsänhoitoa. Käyttä- mämme puu on 100-prosenttisesti jäljitettävissä ja se tulee aina kestä- västi hoidetuista metsistä. Tavoitteena on ylläpitää sertifioitua puun osuus toiminnassa yli 80 prosentissa. Metsä Groupin hankkimasta puusta 84 prosenttia (2014: 84 % ja 2013: 82 %) oli peräisin PEFC- ja/ tai FSC-sertifioituista metsistä.

Metsä Group huomioi ilmaston ja ympäristön kaikessa toiminnas- saan. Ilmastomuutoksen hillitsemisen kannalta tärkein tavoite on vähentää fossiilisia CO₂-päästöjä tuotannossa 30 prosentilla tuotettua tonnia kohden vuoteen 2020 mennessä vuoden 2009 tasosta. Merkittä- vien investointien ja toimintatapojen kehittämisen seurauksena tavoite saavutettiin jo vuoden 2013 aikana, ja vuoden 2015 loppuun mennessä fossiiliset CO₂-päästöt olivat vähentyneet 34 prosentilla tuotettua tonnia kohden (2014: 36 % ja 2013: 32 %).

Metsä Groupin käyttämistä polttoaineista 86 prosenttia on puu- pohjaisia biopolttoaineita (2014: 86 % ja 2013: 85 %). Sellunvalmis-

tuksen sivuvirtoina syntyvät puunkuori ja mustalipeä hyödynnetään bioenergiantuotannossa. Metsä Groupin selluliiketoiminta on jo nykyisin 150-prosenttisesti omavarainen sähköntuotannon suhteen. Äänekoskelle rakennettavan biotuotetehtaan energiaomavaraisuus sähkön suhteen nousee 240 prosenttiin. Pääosa, 83 prosenttia, Metsä Groupin hankkimasta kokonaisenergiasta oli hiilidioksidineutraalia (2014: 83 % ja 2013: 83 %).

Metsä Groupin energiatehokkuus on parantunut 7 prosenttia vuoden 2009 tasosta. Tavoitteena on parantaa toiminnan energiatehokkuutta 10 prosentilla vuoteen 2020 mennessä. Suorien investointien lisäksi energiatehokkuuden parannusta haetaan työ- ja toimintatapoja kehittämällä.

Metsä Groupin tavoitteena on vähentää prosessiveden kulutusta 17 prosentilla tuotettua tonnia kohden vuoteen 2020 mennessä vuoden 2010 tasosta. Erityisesti prosesseissaan vettä runsaasti käyttävä selluliiketoiminta on tehnyt investointeja muun muassa veden kierrätyksen tehostamiseksi. Systemaattisen kehitystyön myötä prosessivedenkulutuksen vähennys konsernitasoisesti vuoden 2015 loppuun mennessä oli 15 prosenttia (2014: 13 %). Veden kokonaiskäyttö oli 294 miljoonaa kuutiometriä (2014: 287 ja 2013: 302). Prosessivedenkulutus oli 140 miljoonaa kuutiota (2014: 148 ja 2013: 145). Suurin osa Metsä Groupin tuotantolaitoksista sijaitsee runsaiden vesivarojen äärellä, minkä johdosta tuotantolaitokset käyttävät 99-prosenttisesti pintavettä (2014: 99%).

Metsä Groupin päästöt ilmaan olivat fossiilista hiilidioksidia (CO₂) 803 000 tonnia (2014: 803 000 ja 2013: 855 000), biogeenistä hiilidioksidia 7 040 000 tonnia (2014: 7 035 000 ja 2013: 7 070 000), typen oksideja (NO_x:na) 6 100 tonnia (2014: 6400 ja 2013: 6 500) ja rikkiä (SO₂:na) 2 060 tonnia (2014: 2 050 ja 2013: 2 160). Päästöt vesistöön olivat 41 tonnia fosforia (2014: 51 ja 2013: 54) ja kemiallinen hapenkuutus (COD) 38 900 tonnia (2014: 39 700 ja 2013: 42 900).

Vuonna 2015 tuotannosta syntynyt jätemäärä pieneni 12 prosenttia (2014: -13) tuotannon pienentyessä 2,6 prosenttia (2014: +0,2) edellisvuoteen verrattuna. Kokonaisjätemäärä oli 644 000 tonnia (2014: 736 000 ja 2013: 843 000). Yli 92 prosenttia (2014: 90) tuotannossamme syntyneistä tähteistä ja jätteistä hyödynnetään materiaaleina tai energiantuotannossa. Kaatopaikkajätteen määrä minimoidaan ja kaatopaikalle ohjataan ainoastaan hyödyntämiskelvoton jäte. Vuonna 2015 kaatopaikkajätteen määrä oli 45 000 tonnia (2014: 71 000 ja 2013: 76 000).

Lähes kaikilla konsernin tuotantolaitoksilla on ISO 9001 -laatujärjestelmä, ISO 14001 -ympäristöjärjestelmä sekä Chain of Custody -järjestelmä, jonka avulla sertifoidun puun osuus tuotteissa pystytään todentamaan luotettavasti. Useilla konsernin tuotantolaitoksilla on käytössä myös sertifioitu työ- ja tuoteturvallisuusjärjestelmä OHSAS 18001 sekä energiatehokkuusjärjestelmä ISO 50001.

Konsernin tuotantolaitoksilla ei tapahtunut katsausvuonna yhtään merkittäviin ympäristövaikutuksiin johtanutta poikkeustapausta. Pistemäisiä lupachtojen ylityksiä veteen tapahtui 5 (2014: 1) ja ilmaan 7 (2014: 9).

Konsernin tytäryhtiöillä on aiemmasta toiminnasta jääneitä ympäristövastuita suljetuilla, myydyillä tai vuokratuilla teollisuustonteilla sekä käytöstä poistetuilla kaatopaikoilla. Kunnostustöistä aiheutuville kustannuksille on tehty kirjanpidolliset varaukset tapauksissa, joissa konsernin vastuu maa-alueiden pilaantumisesta on voitu määrittää. Konsernin ympäristövelvoitteet vuonna 2015 olivat 15,0 miljoonaa euroa (2014: 18,7 ja 2013: 28,2). Metsä Groupin ympäristökulut vuonna 2015 olivat 48,7 miljoonaa euroa (2014: 48,6 ja 2013: 47,6) ja ne koostuivat lähinnä tuotantolaitosten laite-, käyttö- ja kunnossapito-

kuluista, jätetuoltoon ja ympäristövaikutuksiin liittyvistä kuluista sekä aktivoitujen ympäristömenojen poistoista.

Omien toimintojemme lisäksi Metsä Group sitoutuu vastuullisuuteen koko toimitusketjussa. Puutoimitukset pois lukien kaikista hankinnoistamme 86 prosenttia (2014: 87 ja 2013: 87) tulee maista, joissa konsernilla on omaa tuotantoa. Vuodesta 2011 tavoitteena on ollut sisällyttää toimintatapaohje kaikkiin uusiin ja uusittaviin hankintasopimuksiin. Vuoden 2015 loppuun mennessä toimintatapaohje sisältyi 519 sopimukseen (2014: 335 ja 2013: 216), mikä kattaa 83 prosenttia hankintasopimuksista (2014: 70 ja 2013: 50).

RISKIENHALLINTA JA RISKIT

Metsä Groupin emoyrityksen, Metsäliitto Osuuskunnan, hallituksen vahvistama riskienhallintapolitiikka ja konsernin hallinto- ja ohjausjärjestelmä säätelevät Metsä Groupissa toteutettavaa riskienhallintatyötä. Metsä Groupin riskienhallinta on systemaattista ja ennakoivaa toimintaa, jonka avulla arvioidaan ja hallitaan liiketoimintaan liittyviä riskejä, uhkatekijöitä ja mahdollisuuksia.

Metsä Group arvioi strategisia, operatiivisia, rahoituksellisia ja vahinkoriskejä osana jatkuvaa toimintaansa. Lisäksi konsernissa tehdään riskienarvioinnit vuosisuunnittelu- ja strategiaprosessin yhteydessä. Vuosisuunnitteluprosessin riskienarvioinnissa keskitytään liikevaihto- ja kustannusriskien tunnistamiseen. Strategiaprosessin riskienarvioinnissa liiketoiminta-alueet tarkastelevat liiketoimintastrategioidensa toteutukseen liittyviä riskejä. Konsernin johtoryhmä tarkastelee merkittävimpiä riskejä säännöllisesti osana johtoryhmyöskentelyään. Riskienhallintaprosessin tuloksista raportoidaan säännöllisesti hallitukselle ja hallituksen tarkastusvaliokunnalle.

Vuoden 2015 aikana toteutetuissa riskienarvioinneissa tunnistettiin seuraavat Metsä Groupin taloudelliseen suorituskykyyn ja toimintakykyyn mahdollisesti vaikuttavat riskit ja epävarmuustekijät:

MAAILMANTALouden JA EUROALUEEN TILANNE

Päämarkkina-alueilla Metsä Groupin puutuotteiden, sellun ja kartonkien kysyntä vaihtelee yleisen taloudellisen kehityksen mukaisesti. Euroopan talouden arvioidaan kasvavan hiukan vuonna 2016, mutta markkinoiden selkeää elpymistä ei ole näköpiirissä. Metsä Group hakee kasvua myös päämarkkinamme ulkopuolelta, erityisesti Pohjois-Amerikasta sekä Aasiasta, jossa Kiinan talouskasvun hidastuminen voi vaikuttaa myös Metsä Groupin tuotteiden kysyntään.

Maailmantalouden kehityksen jatkuessa epävarmana ja heikkona tällä voi olla negatiivisia vaikutuksia Metsä Groupin tuotteiden kysyntään, kannattavuuteen sekä mahdollisesti rahoituksen saatavuuteen ja hintaan.

GEOPOLIITTISET RISKIT

Maailmassa on useita geopoliittisia riskikeskittymiä, joiden kehittymisen ennustaminen on vaikeaa. Muutokset näillä alueilla voivat olla hyvin nopeita ja ennakoimattomia. Kansainvälisesti on asetettu ja tullaan asettamaan kriiseihin liittyviä pakotteita, joilla voi olla suoria tai välillisiä vaikutuksia myös metsäteollisuustuotteiden kysyntään ja siten Metsä Groupin tulokseen.

RAHOITUSRISKIT

Liiketoiminnan rahoitusriskit liittyvät pääasiassa valuuttoihin, korkoihin, likviditeettiin, vastapuoliriskeihin ja johdannaisinstrumenttien käyttöön. Rahoitusriskejä hallitaan Metsä Groupin emoyrityksen hallituksen vahvistaman rahoituspolitiikan mukaisesti. Tarkoituksena on vähentää epävarmuutta, parantaa ennustettavuutta, tasapainottaa

kassavirtaa ja antaa liiketoimintayksiköille aikaa mukauttaa toimintaansa vastaamaan muuttuneita olosuhteita.

Konsernin pääoman saatavuus ja pääoman hinta ovat pitkälti riippuvaisia rahoitusmarkkinoilla vallitsevista olosuhteista, ja konsernin omasta taloudellisesta tilanteesta. Konsernin taloudellisen tilanteen parantuminen ja rahoitusmarkkinoiden rauhoittuminen ovat vaikuttaneet positiivisesti konsernin rahoituksen saatavuuteen sekä rahoituksen hintaan. Mikäli jompikumpi tekijä heikkenisi merkittävästi, tällä voi olla negatiivisia vaikutuksia myös Metsä Groupin tarvitseman vieraan pääoman hintaan ja saatavuuteen.

Metsä Groupissa on varauduttu jälleenrahoitusriskiin käyttämällä eri rahoituslähteitä monipuolisesti hyväksi, ajoittamalla lainojen erääntymiset tasapainoisesti sekä käynnistämällä jälleenrahoitusprosessit hyvissä ajoin ennen lainojen erääntymistä. Vahvan likviditeettiaseman lisäksi konsernilla oli vuoden 2015 lopussa käytettävissään nostettavia sitovia luottolimiittejä yli 800 miljoonaa euroa. Lisäksi konsernilla on Äänekosken biotuotetehdasinvestointiin liittyviä taseen ulkopuolisia sitovia luottolupauksia 925 miljoonaa euroa.

LIIKETOIMINNAN SYKLISYYS JA KILPAILUYMPÄRISTÖ

Metsä Group toimii syklisellä alalla, jossa kysynnän ja tarjonnan tasapaino vaikuttaa merkittävästi tuotteiden hintatasoon. Mahdollinen kysynnän heikentyminen tai tarjonnan lisäys saattaa vaikuttaa epäedullisesti markkinatasapainoon. Epäedulliset suhdanteet tai kilpailijoiden kapasiteetin lisäys voivat alentaa lopputuotteiden hintoja. Myös suuremmat, pitkäkestoiset valuuttakurssimuutokset vaikuttavat metsäteollisuustuotteiden markkinatasapainoon päämarkkina-alueilla ja tuottajien kilpailukykyyn Euroopassa.

SELLUN KYSYNTÄ JA MARKKINAHINTA

Metsä Fibren tuotantokapasiteetti on noin 2,5 miljoonaa tonnia valkaistua havu- ja lehtipuusellua vuodessa. Sellutoimialan tuloksella on keskeinen merkitys koko Metsä Groupin kannattavuudelle ja liiketoiminnalle. Maailman markkinasellukapasiteetin (sekä havupuu- että lehtipuusellussa) ennustetaan kasvavan seuraavien vuosien aikana merkittävästi, mikä voi johtaa tehtaiden alempiin käyntiasteisiin ja aiheuttaa hintojen laskua ja siten vaikuttaa haitallisesti koko Metsä Groupin liiketoiminnan tulokseen.

LUOTTORISKIT JA MUUT VASTAPUOLIRISKIT

Kaupalliseen toimintaan liittyvien luottoriskien hallinta on liiketoiminta-alueiden ja konsernin keskitetyn luotonvalvonnan vastuulla. Luotonvalvonta määrittää yhdessä liiketoiminta-alueiden johdon kanssa sisäiset, asiakkaille myönnetty luottorajat sekä maksuehdot. Suuri osa luottoriskeistä on katettu luottovakuutusyhtiöiden kanssa tehdyillä vakuutus sopimuksilla. Metsä Groupin asiakasluottoriski on ollut tavanomaisella tasolla vuonna 2015. Luottoriskejä on pienennetty tehostamalla luotonvalvontatoimenpiteitä ja prosesseja.

Luotonvalvonnan pääperiaatteet on määritelty Metsä Groupin emoyrityksen hallituksen vahvistaman riskienhallintapolitiikan alaisessa luotto-ohjeessa. Konsernin ja liiketoimintojen operatiivinen johto osallistuu tarvittaessa luottoriskien arviointiin ja lopullisten luottopäätösten tekemiseen.

Rahamarkkinasijoituksissa, johdannaisissa ja lainoissa vastapuoliksi hyväksytään vain konsernin rahoituspolitiikassa määritelty, luottokelpoisuuden täyttävät tai hallituksen päätöksellä erikseen nimetyt vasta-puolet.

ASIAKKUUKSIEN KEHITTÄMINEN, KASVUTAVOITTEET JA UUDET TUOTTEET

Konsernin liiketoiminnoissa panostetaan avainasiakkuuksiin ja esimerkiksi kehittämällä myyntistrategioita hankkimaan uusia asiakassuhteita. Joissakin konsernin liiketoiminnoissa on asetettu myös kasvutavoitteita tietyille markkinoille tai tuotesegmenteille. Lisäksi käynnissä on liiketoiminnan kehitysinvestointeja, joiden tavoitteena on laajentaa tuoteportfoliota. Mikäli nämä liiketoiminnan kehityshankkeet eivät toteudu tavoitteiden mukaisesti, tämä voi vaikuttaa haitallisesti kyseisen liiketoiminnan sekä konsernin tulokseen.

TUOTANNONTEKIJÖIDEN HINTARISKIT JA SAATAVUUS

Tärkeimpien tuotannontekijöiden, kuten puun, energian ja kemikaalien hintojen merkittävät tai ennakoimattomat muutokset sekä mahdolliset saatavuusongelmat voivat heikentää kannattavuutta ja uhata toiminnan jatkuvuutta sekä liiketoiminnan kasvu- ja kehityssuunnitelmien toteuttamista. Metsä Group pyrkii suojautumaan näiltä riskeiltä pitkäaikaisilla toimitussopimuksilla ja näihin liittyvillä johdannais sopimuksilla. Lisäksi kuljetuskustannusten ja muiden logistiikkakulujen voimakas nousu voi vaikuttaa Metsä Groupin kannattavuuteen.

Myös mahdolliset muutokset keskeisiin tuotannontekijöihin liittyvässä lainsäädännössä, sääntelyssä tai verotuksessa saattavat toteutuessaan aiheuttaa Metsä Groupille merkittävää kustannusten nousua.

VASTUURISKIT

Metsä Groupin liiketoimintaan liittyy erilaisia vastuurskejä, kuten yleiset liiketoiminnan vastuurskit, sopimusriskit, ympäristöriskit ja tuotevastuurskit. Näitä riskejä hallitaan tehokkailla liiketoimintaprosesseilla, sopimuskoulutuksella, johtamiskäytännöillä, laadunhallinnalla ja toiminnan läpinäkyvyydellä. Osa liiketoiminnan vastuurskeistä on suojattu vakuutusjärjestelyillä.

LIIKETOIMINNAN JATKUVUUSRISKIT

Tuotantoyksiköissä tapahtuvat suurvahingot (kuten tulipalot ja kone-rikot) ja vakavat onnettomuudet, poikkeukselliset luonnonilmiöt, ympäristövahingot, tietojärjestelmien vakavat viat, työmarkkinariidat, tärkeimpien raaka-aineiden toimitusongelmat sekä häiriöt logistiikkaketjussa voivat keskeyttää koko liiketoiminnan tai osia siitä.

Tuotannon tai toimitusketjun keskeytykset voivat vaikuttaa asiakas-palvelun jatkuvuuteen sekä toimitusvarmuuteen. Keskeytysten ollessa pitkäaikaisia taloudelliset menetykset voivat olla erittäin merkittäviä. Lisäksi voi aiheutua pysyviä asiakassuhteiden menetyksiä. Liiketoiminta-alueet, tehtaaj ja palvelutoiminnot (kuten konsernin tietohallinto) ovat laatineet jatkuvuus- ja toipumissuunnitelmia näiden riskien toteutumisen varalle. Tuotantoyksiköiden omaisuus- ja keskeytysvahinkoriskit on pääosin katettu vahinkovakuutuksilla.

TURVALLISUUSRISKIT

Yritysturvallisuutta uhkaavia riskejä ovat esimerkiksi työturvallisuuden, tietoturvallisuuden, taloudellisiin väärinkäytöksiin ja henkilöturvallisuuden kohdistuvat puutteet ja laiminlyönnit, ulkopuoliset uhat (kuten toimitusketjuihin kohdistuvat) ja sisäisen valvonnan puuttuminen. Yritysturvallisuuden uhkien hallinnalla osaltaan varmistetaan konsernin toiminnan häiriöttömyys. Tämä toteutetaan kehittämällä ja tehostamalla keskeisempiä turvallisuuden huomioivia toimintaprosesseja sekä lisäämällä keskeisimpien uhkatekijöiden hallintaan liittyvää ohjeistusta, koulutusta, sisäistä valvontaa sekä kriisitilanteiden hallintaan tähtäävää säännöllistä harjoittelua.

HENKILÖSTÖRISKIT

Metsä Group kiinnittää erityistä huomiota ammattitaitoisen henkilöstön saatavuuden ja pysyvyyden varmistamiseen johtamisvalmennusten, henkilöstön kehitysohjelmien, seuraajasuunnitelmien ja työnantajaku- van kehittämisen avulla. Metsä Group varautuu myös sukupolvenvai- hdoiksiin liittyviin riskeihin ja muihin henkilöstöriskeihin esimerkiksi työkyvyn ylläpitämisen, urasuunnittelun ja työnkierron avulla. Työky- kyriskien hallintaa kehitetään myös käynnissä olevien eläkeuudistusten näkökulmasta. Lisäksi panostetaan vahvasti oppilaitosyhteistyöhön kaikilla tasoilla ja trainee-ohjelmia käynnistetään tarpeen mukaan.

MUUTOKSET OSUUS- JA LISÄOSUUSPÄÄOMASSA

Metsäliitto Osuuskunnan jäsenellä on erotessaan oikeus saada suoritta- mansa perusosuusmaksu ja lisäosuusmaksu takaisin. Lisäosuudet palautetaan jäsenelle myös kirjallisen vaatimuksen perusteella. Osuus- kunnan sääntöjen mukaan perusosuuksien ja lisäosuuksien palauttami- seen voidaan käyttää rahamäärä, joka vastaa 1/3 viimeksi vahvistetun taseen mukaisesta jakokelpoisesta ylijäämästä. Tavallista suuremmilla osuuspääoman palautuksilla voi olla haitallinen vaikutus Metsä Grou- pin taloudelliseen asemaan.

KÄYNNISSÄ OLEVAT RIITAMENETTELYT

Metsähallitus jätti maaliskuussa 2011 Helsingin käräjäoikeuteen vahingonkorvauskanteen, jolla se vaatii Metsäliitto Osuuskuntaa ja kahta muuta metsäteollisuusyhtiötä korvaamaan väitetyin vahingon yhteisvastuullisesti perustuen kiellettyyn hintayhteistyöhön raakapu- markkinoilla. Kanne liittyy markkinaoikeuden 3.12.2009 tekemään päätökseen, jonka mukaan edellä mainitut yritykset olivat syyllistyneet kilpailunrajoituslain rikkomukseen raakapuunmarkkinoilla. Lisäksi jotkut Suomen kunnat ja seurakunnat sekä joukko yksityishenkilöitä ovat laittaneet vireille vastaavia kanteita. Kaikkien Metsäliitto Osuus- kunnan tiedossa olevien osuuskuntaan yhteisvastuullisesti muiden edellä mainittujen yhtiöiden kanssa kohdistettujen kannevaatimusten määrä on yhteensä noin 202 miljoonaa euroa, josta yksin Metsäliitto Osuuskuntaan on kohdistettu noin 65 miljoonaa euroa. Lisäksi kantei- siin liittyy korkoihin, arvonnäisäveroon ja oikeudenkäyntikuluihin liittyviä vaateita. Edellä mainittujen kanteiden lisäksi tammikuussa 2015 on laitettu vireille yksityishenkilöiden ja yhteisöjen toimesta uusia vahingonkorvauskanteita, joiden vaatimusmäärät eivät vielä ole Metsä- liiton tiedossa. Metsäliitto Osuuskunta katsoo vahingonkorvausvaatei- den olevan perusteettomia eikä ole kirjannut niihin liittyen varauksia.

Metsäliitto Osuuskunta ja Metsä Board vaativat toukokuussa 2014 Helsingin käräjäoikeutta kumoamaan välimiesoikeuden 11.2.2014 antaman tuomion, jonka mukaan Metsäliitto Osuuskunta ja Metsä Board joutuivat maksamaan yhteensä 67 miljoonaa euroa vahingonkor- vauksia UPM-Kymmene Oyj:lle. Kesäkuussa 2015 antamassaan tuomi- ossa käräjäoikeus hylkäsi Metsäliitto Osuuskunnan ja Metsä Boardin vaatimukset. Metsäliitto Osuuskunta ja Metsä Board ovat hakenet muutosta käräjäoikeuden ratkaisuun valittamalla asiassa hovioikeuteen.

Verohallinto otti syksyllä 2015 kielteisen kannan liittyen tiettyjen tappioiden hyväksi lukemiseen Metsä Board Oyj:n vuoden 2014 verotuksessa. Yhtiö kirjasi vuoden 2015 tuloveroihin edellisille tilikau- sille kohdistuneen veron 9,5 miljoonaa euroa. Metsä Boardin näkemyk- sen mukaan tappiot ovat vähennyskelpoisia ja yhtiö hakee muutosta verohallinnon ratkaisuun.

RISKEIHIN VARAUTUMINEN JA NIIDEN SIIRTÄMINEN

Riskeihin varaudutaan tunnistamalla ja vastuuttamalla keskeiset hallin- tatoimenpiteet. Myös avainriskien muutoksia seurataan osana liiketoi-

minnan johtamista. Vahinkoriskien osalta vakuutusyhtiöiden kanssa tehdään aktiivista riskienhallintatyötä, josta esimerkkinä ovat säännöllii- sesti toteutettavat riskienarvioinnit eri osa-alueilla, kuten tehtaila ja toimitusketjussa. Konsernin tuotantolaitokset ja palvelutoiminnot ovat varautuneet mahdollisiin toiminnan häiriö- ja keskeytystilanteisiin myös laatimalla jatkuvuus- ja toipumissuunnitelmia. Konsernin kriisin- hallintasuunnitelma ohjaa konsernissa, toimialoilla ja yksiköissä tapah- tuvaa johtamista kriisitilanteissa.

Konsernin liiketoiminta-alueet kantavat itse osan riskeistä ja oman riskinkantokyvyn ylittävät riskit on siirretty valikoidusti vakuutus-, johdannais- ja muilla sopimuksilla vakuutusyhtiöille, pankkeille ja muille vastapuolille. Merkittävät vahinkoriskit on katettu seuraavilla globaa- leilla vakuutus sopimuksilla:

- Omaisuus- ja keskeytysvahinkovakuutusohjelma
- Yleinen liiketoiminnan ja tuotevastuuvakuutusohjelma
- Johdon ja hallintoelinten vastuuvakuutusohjelma
- Kuljetusvakuutusohjelma
- Luottovakuutusohjelma.

LÄHIAJAN NÄKYMÄT

Puun kysyntä painottuu sulan maan aikana korjattaviin hakkuukohti- siin ja energiapuussa latvusmassaan. Metsänhoitopalveluiden myynnin arvioidaan kasvavan.

Puutuoteteollisuuden liikevaihdon arvioidaan ensimmäisellä vuosineljänneksellä pysyvän edellisen vuoden vertailujakson tasolla. Ensimmäisellä vuosineljänneksellä sahatavaramarkkinoiden tasapainon odotetaan paranevan kuusisahatavaran osalta ja mäntysahatavaran osalta jatkuvan yltärintatilanteessa EMEA-myyntialueen heikon kysynnän vuoksi. Koivuvanerituotannon seisokit ovat mahdollisia markkinatilanteesta riippuen. Muiden puutuotteiden kysynnän odote- taan jatkuvan vakaana.

Maailmanlaajuinen taloudellinen epävarmuus sekä muutokset valuuttamarkkinoilla vaikuttavat Metsä Fibren toimintaympäristöön. Sellun globaali kysyntä on kuitenkin pysynyt vakaana eikä merkkejä olennaisista markkinatilanteen muutoksista ole näkyvissä.

Metsä Boardin kartonkitoimitusten odotetaan kasvavan tammi- maaliskuussa vuoden 2015 viimeisestä neljänneksestä. Husumin uudella, vielä käyntiinlähtövaiheessa olevalla tuotantolinjalla, on taivekartongin keskihintaa laskeva vaikutus. Yhtiö arvioi, että vaaditut laatutavoitteet saavutetaan alkuperäisen suunnitelman mukaisesti viimeistään vuoden kolmanteen neljännekseen mennessä.

Pehmo- ja ruoanlaittopaperimarkkinoilla kysynnän odotetaan jatkuvan vakaana kaikilla markkina-alueilla. Pehmopaperin kysyntä kasvaa erityisesti itäisessä Keski-Euroopassa ja ruoanlaittopapereiden kysyntä kasvaa Aasiassa.

Metsä Groupin liiketuloksen ilman kertaluonteisia eriä arvioidaan vuoden 2016 ensimmäisellä neljänneksellä olevan suunnilleen vuoden 2015 viimeisen neljänneksen tasolla.

OSUUSKORKOESITYS

Metsäliitto Osuuskunnan hallitus on päättänyt ehdottaa, että jäsenten perusosuuksille maksetaan vuodelta 2015 korkoa 6,0 prosenttia (5,5 % vuodelta 2014). A-lisäosuuksille ehdotettu korko on 5,5 prosenttia (5,0), ja B-lisäosuuksille 3,0 prosenttia (4,5).

Tavanomaista korkeampi ehdotettu voitonjaon taso perusosuuksille ja A-lisäosuuksille heijastaa konsernin tulosehdotusta ja vahvistaa aktiivista puukauppaa käyvien jäsenten palkitsemista.

Hallituksen esitys käsitellään maaliskuussa Metsäliitto Osuuskun- nan hallintoneuvostossa, joka antaa asiasta lausunnon toukokuussa kokoontuvalle edustajistolle.

HALLITUKSEN ESITYS TASEEN OSOITTAMAN TULOKSEN KÄYTTÄMISESTÄ

METSÄLIITTO OSUUSKUNTA

Euroa

Edustajiston käytettävissä on

tilikauden tulos	130 307 534,39
edellisten tilikausien tulos	608 631 013,13
sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	60 809,94
voitonjakokelpoiset varat yhteensä	738 999 357,46

Hallitus ehdottaa, että

osuuskorkoa jaetaan		
6,0 % maksetuille perusosuuksille	12 347 823,62	
5,5 % maksetuille A-lisäosuuksille	33 819 300,03	
3,0 % maksetuille B-lisäosuuksille	4 275 142,26	50 442 265,91
omaan pääomaan jätetään		688 557 091,55
yhteensä		738 999 357,46

Mikäli edustajisto hyväksyy edellä olevan ehdotuksen, osuuskunnan oma pääoma on

OMA PÄÄOMA

Osuuspääoma	
Perusosuudet	207 770 874,41
A-lisäosuudet	630 761 002,47
B-lisäosuudet	153 476 143,41
Odotusajaksi vieraaseen pääomaan siirretyt irtisanotut osuusmaksut	-72 931 199,99
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	60 809,94
Vararahasto I	3 939 904,28
Vararahasto II	67 401 740,00
Voittovarot	688 496 281,61
Oma pääoma yhteensä	1 678 975 556,13

Osuuskunnan taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Osuuskunnan maksuvalmius on hyvä eikä ehdotettu voitonjako hallituksen näkemyksen mukaan vaaranna osuuskunnan maksukykyä.

Espoossa 3. helmikuuta 2016

Martti Asunta
Puheenjohtaja

Kari Jordan
Varapuheenjohtaja
Toimitusjohtaja

Mikael Aminoff

Arto Hiltunen

Leena Mörttinen

Juha Parpala

Timo Saukkonen

Mikael Silvennoinen

Antti Tukeva

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

Milj. euroa	Liite	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
LIKEVAIHTO	3, 5	5 016,0	4 970,3
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		-48,0	17,7
Liiketoiminnan muut tuotot	3, 6	95,7	170,3
Materiaalit ja palvelut	3, 7	-3 212,5	-3 329,6
Henkilöstökulut	3, 7	-678,2	-699,0
Poistot ja arvonalentumiset	3, 8	-258,2	-276,2
Liiketoiminnan muut kulut	3, 7	-372,7	-436,7
LIIKETULOS		542,1	416,9
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista		11,2	16,4
Kurssierot	9	-1,2	2,7
Muut rahoitustuotot	9	5,2	6,5
Muut rahoituskulut	9	-89,0	-112,6
TILIKAUDEN TULOS ENNEN VEROJA		468,4	329,9
Tuloverot	10	-112,6	-69,7
TILIKAUDEN TULOS		355,7	260,3
MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT	10, 21		
ERÄT, JOITA EI SIIRRETÄ TULOSVAIKUTTEISIKS			
Etuuspohjaisten järjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät		19,5	-44,7
Verot eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		-5,6	11,9
Yhteensä		13,9	-32,7
ERÄT, JOTKA SAATETAAN MYÖHEMMIN SIIRTÄÄ TULOSVAIKUTTEISIKS			
Rahavirran suojaukset		-0,1	-19,7
Myytävässä olevat rahoitusvarat		-30,6	-43,6
Muuntoerot		8,9	-43,3
Osuus yhteisyrityksen muista laajan tuloksen eristä		-0,6	-4,4
Muut erät		0,0	0,0
Verot eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		7,4	15,3
Yhteensä		-15,0	-95,8
MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT VEROJEN JÄLKEEN		-1,0	-128,5
TILIKAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ		354,7	131,8
TILIKAUDEN TULOKSEN JAKAUTUMINEN			
Emoyrityksen omistajille		216,9	156,5
Määräysvallattomille omistajille		138,8	103,8
		355,7	260,3
TILIKAUDEN LAAJAN TULOKSEN JAKAUTUMINEN			
Emoyrityksen omistajille		221,1	82,3
Määräysvallattomille omistajille		133,6	49,5
		354,7	131,8

Liitetiedot ovat osa konsernitilinpäätöstä.

KONSERNIN TASE

Milj. euroa	Liite	31.12.2015	31.12.2014
VARAT			
PITKÄAIKAISET VARAT			
Liikearvo	11	522,8	520,3
Muut aineettomat hyödykkeet	11, 33	234,5	240,8
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	12, 33	2 059,0	1 831,2
Biologiset hyödykkeet	13	13,4	11,8
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	14	43,4	77,7
Myytavissä olevat rahoitusvarat	15	227,1	257,1
Muut rahoitusvarat	16	28,0	19,7
Laskennalliset verosaamiset	17	37,9	64,8
		3 166,1	3 023,5
LYHYTAIKAISET VARAT			
Vaihto-omaisuus	18	686,8	774,1
Myyntisaamiset ja muut saamiset	19	635,6	686,3
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		0,6	0,3
Johdannaiset	28	4,9	4,1
Rahavarat	20	1 120,8	947,9
		2 448,7	2 412,7
MYYTÄVÄNÄ OLEVAT OMAISUUSERÄT			
	4	1,6	10,9
VARAT YHTEENSÄ		5 616,4	5 447,0
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
EMOYRITYKSEN OMISTAJILLE KUULUVA OMA PÄÄOMA			
Osuuspääoma	21	745,7	719,1
Muuntoerot	21	-2,7	-7,1
Arvonmuutos- ja muut rahastot	21	197,4	206,7
Kertyneet voittovarot		865,1	671,6
		1 805,6	1 590,3
MÄÄRÄYSVALLATTOMIEN OMISTAJIEN OSUUDET	14	611,3	467,0
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		2 416,9	2 057,3
PITKÄAIKAISET VELAT			
Laskennalliset verovelat	17	225,6	230,6
Eläkevelvoitteet	22	77,9	184,8
Varaukset	23, 33	23,0	33,4
Rahoitusvelat	24	1 303,5	1 373,3
Muut velat	25	4,4	5,5
Johdannaiset	28	17,9	15,7
		1 652,3	1 843,3
LYHYTAIKAISET VELAT			
Varaukset	23, 33	20,3	14,0
Rahoitusvelat	24	442,3	528,9
Ostovelat ja muut velat	26	1 039,0	940,0
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		20,3	25,4
Johdannaiset	28	24,3	32,2
		1 546,2	1 540,5
MYYTÄVÄNÄ OLEVIIN OMAISUUSERIIN LIITTYVÄT VELAT			
	5	1,1	6,0
VELAT YHTEENSÄ		3 199,5	3 389,8
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		5 616,4	5 447,0

Liitetiedot ovat osa konsernitilinpäätöstä.

KONSERNIN LASKELMA OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

Milj. euroa	Liite	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma					Määräysvallattomien omistajien osuudet	Oma pääoma yhteensä
		Osuus-pääoma	Muuntoerot	Arvonmuutos- ja muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä		
OMA PÄÄOMA 1.1.2014		654,7	24,9	224,9	578,3	1 482,9	476,3	1 959,2
Tiliikauden tulos					156,5	156,5	103,8	260,3
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	10, 21		-32,0	-20,5	-21,6	-74,1	-54,3	-128,5
TILIKAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ			-32,0	-20,5	134,9	82,3	49,5	131,8
Liiketoimet omistajien kanssa								
Maksetut osuuspääoman korot ja osingot	21				-35,1	-35,1	-42,5	-77,5
Osuuspääoman muutos	21	64,4			-1,8	62,6		62,6
Siirto vapaasta pääomasta sidottuun	21			2,4	-2,4	0,0		0,0
Osakeperusteiset maksut	31				0,1	0,1	0,2	0,3
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat, jotka eivät johtaneet muutokseen määräysvallassa	4				-3,0	-3,0	-17,9	-20,9
Määräysvallattomien omistajien osuuksien myynnit, jotka eivät johtaneet muutokseen määräysvallassa	4			-0,1	0,6	0,4	1,3	1,8
OMA PÄÄOMA 31.12.2014		719,1	-7,1	206,7	671,6	1 590,3	467,0	2 057,3
OMA PÄÄOMA 1.1.2015		719,1	-7,1	206,7	671,6	1 590,3	467,0	2 057,3
Tiliikauden tulos					216,9	216,9	138,8	355,7
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	10, 21		4,4	-11,8	11,6	4,2	-5,3	-1,0
TILIKAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ			4,4	-11,8	228,5	221,1	133,6	354,7
Liiketoimet omistajien kanssa								
Maksetut osuuspääoman korot ja osingot	21				-35,3	-35,3	-48,3	-83,6
Osuuspääoman muutos	21	26,6		0,1	-3,0	23,6		23,6
Muu oman pääoman muutos	21			-0,8		-0,8	56,8	56,0
Siirto vapaasta pääomasta sidottuun	21			3,3	-3,3	0,0		0,0
Osakeperusteiset maksut	31				6,2	6,2	0,8	7,0
Määräysvallattomien omistajien osuuksien myynnit, jotka eivät johtaneet muutokseen määräysvallassa	4			0,0	0,3	0,3	1,5	1,9
OMA PÄÄOMA 31.12.2015		745,7	-2,7	197,4	865,1	1 805,6	611,3	2 416,9

Liitetiedot ovat osa konsernitilinpäätöstä.

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

Milj. euroa	Liite	2015	2014
LIKETOIMINNAN RAHAVIRRAT			
Tilikauden tulos		355,7	260,3
Oikaisut tilikauden tulokseen	29	387,2	305,0
Saadut korot		4,0	5,6
Maksetut korot		-68,9	-91,9
Saadut osingot		5,7	3,3
Muut rahoituserät, netto		-11,9	-11,0
Maksetut verot		-97,3	-52,7
Käyttöpääoman muutos	29	221,3	198,6
LIKETOIMINNAN NETTORAHAVIRTA		796,0	617,3
INVESTOINTIEN RAHAVIRRAT			
Tytäryritysten hankinnat vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	4	0,0	0,0
Muiden osakkeiden hankinnat		-2,4	-3,4
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-491,6	-143,0
Tytäryritysten myynnit vähennettynä myyntihetken rahavaroilla	4	-30,8	14,9
Osakkuus- ja yhteisyritysten myynnit		60,1	0,3
Muiden osakkeiden myynnit		1,4	76,0
Pääoman palautukset		0,0	2,0
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynnit		9,4	52,2
Pitkäaikaisten saamisten lisäykset ja vähennykset, netto		-1,6	-6,2
INVESTOINTIEN NETTORAHAVIRTA		-455,4	-7,2
RAHOITUKSEN RAHAVIRRAT			
Osuuspääoman muutos		50,9	67,8
Muu oman pääoman muutos	33	55,6	0,0
Määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat	4, 29	0,0	-20,9
Pitkäaikaisten velkojen lisäys		80,6	437,1
Pitkäaikaisten velkojen vähennys		-259,8	-508,7
Lyhytaikaisten velkojen lisäykset ja vähennykset, netto		1,3	-1,7
Lyhytaikaisten korollisten saamisten lisäykset ja vähennykset, netto		-1,2	0,0
Maksetut osuuspääoman korot ja osingot		-94,9	-87,9
RAHOITUKSEN NETTORAHAVIRTA		-167,7	-114,3
RAHAVAROJEN MUUTOS			
		172,8	495,8
Rahavarat tilikauden alussa		947,9	454,4
Rahavarojen muuntoero		-0,1	-2,2
Rahavarojen muutos		172,8	495,8
Myytäväinä olevien omaisuuserien rahavarat		0,2	-0,2
RAHAVARAT TILIKAUDEN LOPUSSA	20	1 120,8	947,9

Liitetiedot ovat osa konsernitilinpäätöstä.

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Seuraavassa on lueteltu merkittävimmät tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, joita on sovellettu konsernitilinpäätöstä laadittaessa.

KONSERNIN PERUSTIEDOT

Metsäliitto Osuuskunta tytäryrityksineen muodostaa konsernin ("Metsä Group" tai "konserni"), jonka viisi liiketoiminta-aluetta ovat puunhankinta ja metsäpalvelut, puutuoteteollisuus, selluteollisuus, kartonkiteollisuus sekä pehmo- ja ruoanlaittopaperit. Valmistustoimintaa on seitsemässä maassa. Metsä Groupin päämarkkina-alue on Eurooppa.

Konsernin emoyritys on Metsäliitto Osuuskunta. Emoyrityksen kotipaikka on Helsinki, ja sen rekisteröity osoite on Revontulenpuisto 2, 02100 Espoo.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa internet-osoitteesta www.metsagroup.fi tai konsernin emoyrityksen pääkonttorista osoitteesta Revontulenpuisto 2, 02100 Espoo.

Metsäliitto Osuuskunnan hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 3.2.2016 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osuuskuntalain mukaan edustajistolla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä varsinaisessa edustajiston kokouksessa. Varsinaisella edustajiston kokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

LAATIMISPERIAATTEET JA ARVOSTUSPERUSTE

Konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti soveltaen IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja, jotka ovat voimassa ja jotka ovat EU:n hyväksymiä tilinpäätöksen laatimishetkellä 31.12.2015. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaisia ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisten, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön vaatimusten mukaiset.

Konsernitilinpäätös sisältää joukkovelkakirjalainan liikkeeseenlaskijalta edellytettävät tiedot.

Konsernitilinpäätös esitetään miljoonina euroina, ellei muuta ole mainittu.

Konsernitilinpäätös on laadittu perustuen alkuperäisiin hankintamenoihin lukuun ottamatta myytävissä olevia rahoitusvaroja, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja, suojauskohteita käyvän arvon suojauksessa, biologisia hyödykkeitä ja käteisvaroina suoritettavia osakeperusteisia liiketoimia, jotka on arvostettu käypään arvoon.

TOIMINNAN JATKUVUUS

Johdon arvion mukaan konsernilla on riittävästi resursseja jatkaa toimintaansa ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. Tämän takia tilinpäätös on laadittu soveltaen toiminnan jatkuvuuden periaatetta.

PÄÄTTYNEELLÄ TILIKAUDELLA SOVELLETUT UUDET JA MUUTETUT STANDARDIT

Metsä Group on noudattanut vuoden 2015 alusta alkaen seuraavia voimaan tulleita uusia ja muutettuja standardeja:

Muutokset IAS 19:ään **Työsuhde-etuudet – Defined Benefit Plans – Employee Contribution**: Muutoksilla on selvennetty kirjanpitokäsitteitä, kun etuuspohjaisessa järjestelyssä edellytetään työntekijöiden tai kolmansien osapuolien maksuja järjestelyyn. Standardimuutoksilla ei arvioida olevan vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

IFRS-standardeihin tehdyt parannukset (Annual Improvements to IFRSs), muutuskokoelmat 2011–2013 sekä 2010–2012: Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Hankkeeseen kuuluvat muutokset koskevat neljää (2011–2013) ja seitsemää (2010–2012) standardia. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta ne eivät ole merkittäviä.

IFRIC 21 Julkiset maksut: Tulkinta tarkentaa julkisten maksujen kirjanpitokäsittelyä. Julkisesta maksusta johtuva velka on kirjattava silloin, kun lainsäädännössä määritelty, maksuvelvollisuuden aikaansaava tapahtuma tapahtuu. IFRIC 21:n soveltamisalan ulkopuolelle jäävät tuloverot, sakot tai muut rangaistuskäsitteet sekä sellaiset maksut, jotka kuuluvat muiden IFRS-standardien soveltamisalaan. Tulkinnalla ei ollut merkittävää vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

KONSOLIDOINTIPERIAATTEET

TYTÄRYRITYKSET

Tytäryrityksiä ovat kaikki sellaiset yritykset (strukturoidut yhteisöt mukaan luettuina), joissa konsernilla on määräysvalta. Konsernilla on määräysvalta yrityksessä, jos se olemalla osallisena siinä altistuu sen muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yritystä koskevaa valtaansa.

Liiketoimintojen yhdistäminen käsitellään hankintamenetelmällä. Tytäryrityksen hankinnasta maksettava vastike määritetään luovutettujen varojen, vastattaviksi otettujen velkojen ja konsernin liikkeeseen laskemien oman pääoman ehtoisten osuuksien käypänä arvona. Luovutettu vastike sisältää ehdollisesta vastikejärjestelystä johtuvan omaisuus-erän tai velan käyvän arvon. Hankintaan liittyvät menot, lukuun ottamatta vieraan tai oman pääoman ehtoisten arvopapereiden liikkeeseen laskusta aiheutuvia menoja, kirjataan kuluksi toteutuessaan. Luovutettu vastike ei sisällä hankinnasta erillisenä käsiteltäviä liiketoimia. Näiden vaikutus on huomioitu hankinnan yhteydessä tulosvaikutteisesti. Mahdollinen ehdollinen lisäkauppahinta on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä, ja se on luokiteltu joko velaksi tai omaksi pääomaksi. Velaksi luokiteltu lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon jokaisen raportointikauden päättymispäivänä, ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Omaksi pääomaksi luokiteltua lisäkauppahintaa ei arvosteta uudelleen. Yksilöitävissä olevat liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut varat ja vastattaviksi otetut velat ja ehdolliset velat arvostetaan hankinta-ajankohdan käypiin arvoihin. Määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteesta kirjataan hankintakohtaisesti joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien suhteellista osuutta hankinnan kohteen nettovarallisuudesta.

Määrä, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuuden käypä arvo ja hankinnan kohteesta aiemmin omistettun osuuden käypä arvo yhteenlaskettuina ylittävät yksilöitävissä olevan nettovarallisuuden käyvän arvon, kirjataan liikearvoksi. Jos luovutettun vastikkeen, määräysvallattomien omistajien osuuden käyvän arvon ja aiemmin omistettun osuuden käyvän arvon yhteismäärä on pienempi kuin tytäryrityksen hankitun nettovarallisuuden käypä arvo, erotus kirjataan tulosvaikutteisesti.

Hankitut tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan, ja luovutettut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja realisoitumattomat voitot sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Realisoitumattomia tappioita ei eliminoida siinä tapauksessa, että tappio johtuu arvonalentumisesta. Tytäryritysten noudattamat tilinpäätöksen laatimisperiaatteet on tarvittaessa muutettu vastaamaan konsernin noudattamia periaatteita.

Vaiheittain toteutuvan hankinnan yhteydessä aiempi omistusosuus arvostetaan käypään arvoon, ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Konsernin menettäessä määräysvallan tytäryrityksessä arvostetaan jäljelle jäävä sijoitus määräysvallan menettämispäivän käypään arvoon, ja tästä syntyvä erotus kirjataan tulosvaikutteisesti. Lisäksi konserni menettäessään määräysvallan käsittelee kaikki kyseiseen tytäryritykseen liittyvät muihin laajan tuloksen eriin kirjatut määrät samalla perusteella kuin ne olisi käsiteltävä, jos konserni olisi suoraan luovuttanut asianomaiset varat ja velat.

Ennen 1.1.2010 tapahtuneet hankinnat on käsitelty silloin voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

STRUKTUROITU YHTEISÖ

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty tytäryrityksen tavoin Metsäliitto Management Oy, joka perustettiin konsernin johtoryhmän jäsenten osakepalkitsemista varten. Järjestelyn purkamisen ehtojen täytyttyä järjestely purettiin vuoden 2014 ensimmäisellä vuosineljänneksellä myymällä yhtiön osakkeet Metsäliitto Osuuskunnalle.

Osakepohjaisten palkitsemisjärjestelyjen kirjanpidollisesta käsitte-lystä on annettu lisäinformaatiota laatimisperiaatteiden kohdassa Osakeperusteiset maksut.

LIIKETOIMET MÄÄRÄYSVALLATTOMIEN OMISTAJIEN KANSSA

Määräysvallattomien omistajien kanssa toteutuneita liiketoimia käsitellään kuten konsernin omistajien kanssa toteutuneita. Kun määräysvallattomilta omistajilta ostetaan osakkeita, maksetun vastikkeen ja tytäryrityksen nettovarallisuudesta hankitun osuuden kirjanpitoarvon välinen erotus kirjataan omaan pääomaan. Myös voitot tai tappiot osakkeiden myynnistä määräysvallattomille omistajille kirjataan omaan pääomaan.

YHTEISET TOIMINNOT

Yhteinen toiminto on yhteisjärjestely, jonka mukaan osapuolilla, joilla on järjestelyssä yhteinen määräysvalta, on järjestelyyn liittyviä varoja koskevia oikeuksia ja velkoja koskevia veloitteita. Yhteinen määräysvalta on järjestelyä koskevan määräysvallan pitämistä yhteisenä sopimukseen perustuen, ja se vallitsee vain silloin, kun merkityksellisiä toimintoja koskevat päätökset edellyttävät määräysvallan jakavien osapuolten yksimielistä hyväksymistä.

Konserni yhdistelee tilinpäätökseensä osuutensa yhteisen toiminnon varoista, veloista, tuotoista ja kuluista. Varoja, velkoja, tuottoja ja kuluja, jotka liittyvät konsernin osuuteen yhteisessä toiminnossa,

käsitellään kirjanpidossa asianomaisia eriä koskevien IFRS-standardien mukaisesti.

Konserni kirjaa yhteiselle toiminnolle myydyistä varoista aiheutuvat voitot tai tappiot vain yhteisen toiminnon muiden osapuolien osuuk-sien osalta. Kun tällaiset liiketoimet antavat näyttöä yhteiselle toiminnolle myytävien varojen nettorealisointiarvon pienentymisestä tai näitä varoja koskevasta arvonalentumistappiosta, konserni kirjaa nämä tappiot kokonaisuudessaan.

Konserni ei kirjaa osuuttaan yhteisen toiminnon voitoista tai tappiosta, jotka syntyvät konsernin yhteiseltä toiminnolta ostamista varoista, ennen kuin se myy kyseiset varat edelleen kolmannelle osapuolelle. Kun tällaiset liiketoimet antavat näyttöä ostettavien varojen nettorealisointiarvon pienentymisestä tai näitä varoja koskevasta arvonalentumistappiosta, konserni kirjaa osuutensa näistä tappioista.

OSAKKUUS- JA YHTEISYRITYKSET

Osakkuusyrittäjiä ovat kaikki yritykset, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta mutta ei määräysvaltaa. Yleensä huomattava vaikutusvalta perustuu osakeomistukseen, joka tuottaa 20–50 prosenttia äänivallasta. Yhteisyritys on yhteisjärjestely, jonka mukaan osapuolilla, joilla on järjestelyssä yhteinen määräysvalta, on oikeuksia järjestelyn nettovarallisuuteen.

Osakkuus- ja yhteisyrittäjiin tehdyt sijoitukset käsitellään pääomaosuusmenetelmällä, ja alun perin ne kirjataan hankintamenon määräisinä. Konsernin osuudet osakkuus- ja yhteisyrittäyksissä sisältävät myös hankinta-ajankohtana määritetyn liikearvon vähennettynä mahdollisilla arvonalentumisilla.

Konsernin omistusosuuden mukainen osuus osakkuus- ja yhteisyrittäysten tilikauden tuloksista esitetään omana eränään liikevoiton jälkeen. Vastaavasti konsernin osuus osakkuus- ja yhteisyrittäyksen oman pääoman muutoksista kirjataan konsernin muihin laajan tuloksen eriin. Sijoituksen kirjanpitoarvoa oikaistaan hankinnan jälkeen kertyneillä muutoksilla. Jos konsernin osuus osakkuus- tai yhteisyrittäyksen tappiosta on yhtä suuri tai suurempi kuin sen osuus osakkuus- tai yhteisyrittäyksestä mahdolliset muut vakuudettomat saamiset mukaan luettuina, konserni ei kirjaa lisää tappiota, ellei sillä ole osakkuus- tai yhteisyrittäystä koskevia sitoumuksia eikä se ole suorittanut maksuja sen puolesta.

Konsernin ja sen osakkuus- ja yhteisyrittäysten välisistä realisoitumattomista voitoista eliminoidaan konsernin omistusosuutta vastaava osuus. Myös realisoitumattomat tappiot eliminoidaan, ellei liiketapahtuma anna viitteitä omaisuuserän arvon alentumisesta. Osakkuus- ja yhteisyrittäysten noudattamat tilinpäätöksen laatimisperiaatteet on tarvittaessa muutettu vastaamaan konsernin noudattamia periaatteita. Laimennusvaikutuksesta johtuvat voitot tai tappiot osakkuus- ja yhteisyrittäyssijoitusten omistusosuuksien alentuessa merkitään tuloslaskelmaan.

Konserni arvioi jokaisena raportointikauden päättymispäivänä, onko mitään viitteitä siitä, että osakkuus- tai yhteisyrittäykseen tehdyn sijoituksen arvo saattaa olla alentunut. Jos mitään tällaisia viitteitä esiintyy, konserni testaa sijoituksen koko kirjanpitoarvon yhtenä omaisuuseränä vertaamalla siitä kerrytettävissä olevaa rahamäärää sen kirjanpitoarvoon.

ULKOMAAN RAHAN MÄÄRÄISTEN ERIEN MUUTTAMINEN

Konsernin yritysten tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut määritetään siinä valuutassa, joka on kunkin yrityksen pääasiallisen toimintaympäristön valuutta. Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyrityksen toiminta- ja esittämismuuttuutta.

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu toimintavaluutan määräisinä käyttäen tapahtumapäivän vallitsevaa kurssia. Ulkomaanrahan määräiset monetaariset erät on muutettu toimintavaluutan määräisiksi tilinpäätöspäivän kurssija käyttäen. Ulkomaan rahan määräiset ei-monetaariset erät, jotka on arvostettu käypiin arvoihin, on muutettu toimintavaluutan määräisiksi käyttäen käyvän arvon määrittämissäpäivän kurssija. Muutoin ei-monetaariset erät on arvostettu tapahtumapäivän kurssiin.

Ulkomaan rahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuttamisesta syntyneet voitot ja tappiot on merkitty rahoitus-tuottoihin ja -kuluihin lukuun ottamatta ulkomaiseen yritykseen tehdyn nettosijoituksen suojaukseksi kohdistettuja velkoja, joiden kurssierot kirjataan tehokkaaksi osoittautuneen suojauksen osalta laajan tuloslaskelman muuntoeroihin. Tehokkaaksi osoittautuneen johdannaissuojauksen (valuuttatermiinisopimusten) käyvän arvon muutos on kirjattu suoraan konsernin omaan pääomaan käyvän arvon rahastoon ja vasta ennakoidun myynnin toteutuessa tuloslaskelmaan suojauksen kohteena olleen myynnin oikaisuksi.

Valuuttasuojauksesta on annettu lisäinformaatiota laatimisperiaatteiden kohdassa Johdannaisopimukset ja suojauslaskenta.

Konserniyhtyritysten, joiden tilinpäätösvaluutta on jokin muu kuin euro, tuloslaskelmat muutetaan euroiksi käyttäen raportointikauden keskikurssija taseet käyttäen tilinpäätöspäivän kurssija. Tytäryhtyritysten tuloslaskelmien ja taseiden muuttamisesta eri kurssilla sekä hankintamenomenetelmän soveltamisesta syntyvät muuntoerot kirjataan konsernin laajaan tuloslaskelmaan. Tytäryhtyrityksestä luovuttaessa joko myymällä tai purkamalla luopumishetken mennessä kertyneet muuntoerot kirjataan tuloslaskelmaan osana luopumisesta syntyvää voittoa tai tappiota.

Muuntoerot, jotka ovat syntyneet ennen 1.1.2004, joka oli konsernin IFRS-standardeihin siirtymispäivä, on kirjattu IFRS 1 -standardin salliman helpotuksen mukaisesti kertyneisiin voittovaroihin IFRS-standardeihin siirtymisen yhteydessä, eikä niitä myöskään myöhemmin tytäryhtyrityksen myynnin tai purkamisen yhteydessä kirjata tulosvaikutteisesti. Siirtymispäivästä lähtien konsernitilinpäätöstä laadittaessa syntyneet muuntoerot esitetään omassa pääomassa erillisenä eränä.

RAHOITUSVARAT

Konsernin rahoitusvarat on luokiteltu IAS 39 -standardin mukaisesti seuraaviin ryhmiin: 1) Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, 2) Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset, 3) Lainat ja muut saamiset sekä 4) Myytävissä olevat rahoitusvarat. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan tarkoituksen perusteella alkupe- räisen kirjauksen yhteydessä. Rahoitusvarat kirjataan alun perin käypään arvoon. Transaktiomenot sisällytetään rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon, kun kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin liittyvät transaktiokulut kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan. Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun konserni on menettänyt sopimusperusteisen oikeuden rahavirtoihin tai kun se on siirtänyt merkittäviltä osin riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle. Rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupan selvittämispäivänä.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ovat pääasiassa julkisesti noteerattuja joukkovelkakirjalainoja tai rahamarkkinarahastosijoituksia, jotka on kokonaisuudessaan luokiteltu kaupan- käyntitarkoituksessa pidettäväksi. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat on arvostettu käypään arvoon markkinoilla julkaistujen hintanoteerausten pohjalta. Käyvän arvon muutoksesta johtuvat realisoitumattomat ja realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan välittö-

mästi tuloslaskelmaan sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät. Kaupan- käyntitarkoituksessa pidettäväksi rahoitusvaroiksi luokitellaan myös johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa. Näiden laatimisperi- aatteet ja käyvän arvon määrittämisperiaatteet on kerrottu kohdassa Johdannaisopimukset ja suojauslaskenta.

Eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin on ryhmitelty yli kuuden kuukauden pituiset sijoitukset, jotka erääntyvät tiettyinä päivinä ja jotka konsernilla on vakaa aikomus ja kyky pitää eräpäivään saakka. Konsernissa ei ole eräpäivään asti pidettäviä sijoituksia. Lainat ja muut saamiset ovat rahoitusvaroja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määrättävissä olevat ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla, eivätkä ne ole johdannaisia. Lainojen ja muiden saamisten ryhmään on ryhmi- telty ulkoiset laina- ja muut saamiset mukaan lukien myyntisaamiset. Näihin kategorioihin ryhmitelty sijoitukset on arvostettu efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuon.

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat julkisesti noteerattuja ja noteeraamattomia osakkeita. Ne arvostetaan käypään arvoon, tai milloin käypä arvo ei ole luotettavasti määritettävissä, arvonalentumi- silla vähennettyyn hankintamenuon. Julkisesti noteerattujen osakkei- den käyvät arvot perustuvat tilinpäätöspäivän pörssinoteerauksiin. Mikäli myytävissä oleville rahoitusvaroilta ei ole noteerattuja kurssija, konserni soveltaa niiden arvostukseen erilaisia arvostusmenetelmiä, kuten viimeaikaiset kaupat ja diskontatut kassavirrat. Arvostuksessa hyödynnetään yleensä markkinoilta saatua tietoa ja mahdollisimman vähän konsernin itsensä määrittelemiä osatekijöitä. Käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään käyvän arvon rahastossa verovaikutus huomioon ottaen. Kertyneet käyvän arvon muutokset siirretään omasta pääomasta tulosvaikutteisiksi luokittelun muutoksena silloin, kun sijoitus myydään tai kun sen arvo on alentunut siten, että sijoituksesta tulee kirjata arvonalentumistappio.

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta ja muista lyhytaikaisista erittäin likvideistä sijoituksista, jotka ovat helposti vaihdettavissa etukäteen tiedossa olevaan määrään käteisvaroja ja joiden arvonmuu- tosten riski on vähäinen. Metsä Group on luokitellut rahavaroihin rahoituspolitiikan mukaiset lyhytaikaiset rahamarkkinasijoitukset.

Konserni arvioi jokaisena tilinpäätöspäivänä, onko olemassa objektiivista näyttöä siitä, että jonkun rahoitusvaran arvo on alentunut. Objektiivista näyttöä myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi luokiteltujen osakkeiden arvonalentumisesta ovat sijoituksen arvon merkittävä tai pitkäaikainen lasku alle hankintahinnan. Mikäli osakesijoitusten käypä arvo on alittanut hankintamenuon merkittävästi ja konsernin määrittele- män ajanjakson, tämä on osoitus myytävissä olevan osakkeen arvonalentumisesta. Jos arvonalentumisesta on näyttöä, käyvän arvon rahastoon kertynyt tappio siirretään tulosvaikutteiseksi eräksi. Myytä- vissä oleviin rahoitusvaroihin luokiteltujen oman pääoman ehtoisten sijoitusten arvonalentumistappiota ei peruuteta tulosvaikutteisesti.

Kriteerijä, joiden perusteella arvioidaan, onko lainojen ja muiden saamisten arvonalentumisesta objektiivista näyttöä, ovat:

- liikkeeseenlaskijan tai velallisen merkittävät taloudelliset vaikeudet
- sopimusehtojen rikkominen, kuten korkojen tai pääoman maksujen laiminlyönti
- konserni antaa velalliselle tämän taloudellisiin vaikeuksiin liittyvistä taloudellisista tai oikeudellisista syistä johtuen myönnytyksiä, joita se ei muutoin harkitsisi antavansa
- velallisen konkurssin todennäköisyys
- kyseisellä rahoitusvaroihin kuuluvalla erällä ei taloudellisista vaikeuksista johtuen enää ole toimivia markkinoita.

Myyntisaamisten arvonalentumistestausta kuvataan tarkemmin laati- misperiaatteiden kohdassa Myyntisaamiset.

Arvon alentumistappion suuruus määritetään omaisuuserän kirjanpitoarvon ja kyseisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän alkuperäisellä efektiivisellä korolla diskontattujen arvioitujen vastaisten rahavirtojen nykyarvon erotuksena (ottamatta huomioon vielä toteutumattomia vastaisia luottotappioita). Rahoitusvarojen arvonalentuminen joudutaan kirjaamaan, mikäli rahoitusvaran kirjanpitoarvo ylittää siitä saatavissa olevan rahamäärän. Omaisuuserän kirjanpitoarvoa pienennetään, ja tappio merkitään konsernin tuloslaskelmaan. Jos arvonalentumistappion määrä vähentyy myöhemmällä kaudella ja vähennys pystytään objektiivisesti yhdistämään arvonalentumisen kirjaamisen jälkeen toteutuneeseen tapahtumaan (kuten velallisen luottoluokituksen parantumiseen), tuloslaskelmaan kirjataan arvonalennustappion peruutus, paitsi myytävänä olevaksi luokitelluista osakesijoituksista, joiden osalta arvonalentumisen peruutus kirjataan aina muuhun laajaan tuloslaskelmaan.

RAHOITUSVELAT

Konserni on ryhmitellyt kaikki tavanomaiset rahoitusvelat ”Muiden velkojen” ryhmään. Rahoitusvelat kirjataan alun perin käypään arvoon. Transaktiomenot sisällytetään jaksotettuun hankintamenuun arvostettavien rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Myöhemmin kaikki rahoitusvelat arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuun. Johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, kirjataan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin.

JOHDANNAISSOPIMUKSET JA SUOJAUSLASKENTA

Johdannaisopimukset kirjataan taseeseen kaupantekopäivänä käypään arvoon, joka vastaa niiden hankintamenua, ja myöhemmin ne arvostetaan juoksuaikanaan käypään arvoon jokaisena tilinpäätöspäivänä. Voitot ja tappiot, jotka syntyvät käypään arvoon arvostamisesta, käsitellään kirjanpidossa johdannaisopimuksen käyttötarkoituksen määräämällä tavalla. Johdannaiset on ryhmitelty sopimushetkellä joko 1) Saamisten, velkojen tai kiinteiden sitoumusten käyvän arvon suojauksina, 2) Ennakoidun erittäin todennäköisen liiketoimen rahavirran suojauksina, 3) Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosisijoituksen suojauksina tai 4) Suojauksina, joihin on päätetty olla soveltamatta suojauslaskentaa. Johdannaiset, jotka eivät ole suojauslaskennan piirissä, ryhmitellään taseessa käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin tai rahoitusvelkoihin. Suojauslaskentaa soveltaessaan konserni on suojaussuhteen syntyessä dokumentoinut suojattavan kohteen ja suojausinstrumenttien välisen suhteen ja noudatetun suojausstrategian. Konserni on myös jatkuvasti tehnyt suojauslaskennan soveltamiseksi edellytettävän tehokkuustestauksen siitä, että kussakin suojaussuhteessa suojausinstrumentin käyvän arvon muutos riittävän tehokkaasti vastaa suojattavan erän käyvän arvon muutosta suojatun riskin osalta.

Käyvän arvon suojauksen ehdot täyttävien johdannaisopimusten käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti. Samalla tavalla käsitellään suojauksen kohteena olevan omaisuus- tai velkaerän käyvän arvon muutokset suojatun riskin osalta. Rahavirran suojauksen ehdot täyttävien johdannaisinstrumenttien tehokkaan osuuden käyvän arvon muutos kirjataan suoraan oman pääoman käyvän arvon rahastoon. Omaan pääomaan kirjatut voitot ja tappiot siirretään tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jolla suojattu erä merkitään tuloslaskelmaan. Kun suojauslaskennan soveltamisedellytykset eivät täyty, suojausinstrumentti erääntyy tai myydään, rahavirran suojauksesta kertynyt voitto tai tappio jää omaan pääomaan, kunnes ennakoitu liiketoimi toteutuu.

Kuitenkin, jos liiketoimen ei enää odoteta toteutuvan, omaan pääomaan kertynyt voitto tai tappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan.

Johdannaisten käypä arvo esitetään korottomissa saamisissa tai veloissa.

VALUUTTASUOJAUS

Metsä Group soveltaa osana valuuttavirtaposition suojausta IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa ns. rahavirran suojauksena. Erikseen määriteltä osuus hyvin todennäköisistä Metsä Fibren, Metsä Boardin ja Metsä Tissuen USD-, GBP-, JPY-, SEK-, NOK- ja DKK-määräisen myynnin rahavirroista on suojauslaskennan kohteena. Tehokkaaksi osoittautuneen johdannaisuojauslaskennan (valuuttatermiinisopimusten) käyvän arvon muutos on kirjattu suoraan konsernin oman pääoman käyvän arvon rahastoon ja vasta ennakoidun myynnin toteutuessa tuloslaskelmaan suojauslaskennan kohteena olleen myynnin oikaisuksi. Muiden valuuttavirtaposition suojaamiseksi tehtyjen valuuttajohdannaisten käyvän arvon muutokset on kirjattu tuloslaskelman rahoituseriin. Valuuttatermiinien käyvät arvot perustuvat tilinpäätöspäivän termiinihintoihin, ja valuuttaoptiot arvostetaan Black&Scholes-mallin mukaisesti käypiin arvoihin.

Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosisijoituksen suojaus käsitellään kirjanpidossa kuten rahavirran suojaus. Tehokkaaksi osoittautuneen johdannaisten ja lainasuojauslaskennan käyvän arvon muutos on kirjattu suoraan konsernin omaan pääomaan kertyneitä muuntoeroja vastaan. Suojauslaskennan tehon osuus sekä valuuttatermiinien korkoelementin vaikutus on kirjattu tuloslaskelman rahoituseriin.

KORKOSUOJAUS

Suojauslaskentaa erikseen määriteltävien lainojen käypää arvoa koronvaihtosopimuksilla, konserni on soveltanut IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa ns. käyvän arvon suojauksena. Sekä määriteltävien lainojen että johdannaisten, jotka ovat täyttäneet tehokkaan suojauslaskennan ehdot, käyvän arvon muutokset on kirjattu tuloslaskelman rahoituseriin. Lainojen käypä arvo on laskettu korkoriskin osalta, mutta yhtiön luottoriskipreemion mahdollisia muutoksia ei ole huomioitu.

Lisäksi Metsä Group soveltaa osana korkoriskin suojausta IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa suojauslaskentaa lainojen sopimusperusteisia vaihtuvakorkoisia rahavirtoja ns. rahavirran suojauksena. Johdannaisuojausten (koronvaihtosopimukset) käyvän arvon muutos on kirjattu suoraan konsernin oman pääoman käyvän arvon rahastoon.

Korkojohdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, on arvostettu käypään arvoon, ja käyvän arvon muutokset on kirjattu tuloslaskelman rahoituseriin. Koronvaihtosopimukset sekä valuuttavaihtosopimukset arvostetaan markkinakorkokäyrällä laskettuun kassavirtojen nykyarvoon.

HYÖDYKESUOJAUS

Metsä Group soveltaa osana sähkön, maakaasun, propaanin ja kaasuihin hintariskin suojausta IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa ns. rahavirran suojauksena. Erikseen määriteltä osuus hyvin todennäköisistä Metsä Forestin, Metsä Woodin, Metsä Fibren, Metsä Boardin ja Metsä Tissuen sähkön, maakaasun, propaanin ja logistiikan hankinnan rahavirrasta Suomessa, Ruotsissa ja Saksassa on suojauslaskennan kohteena. Lisäksi suojauslaskentaa sovelletaan Metsä Fibren, Metsä Boardin ja Metsä Tissuen sellun hintariskin suojauslaskennassa ns. rahavirran suojauksena. Tehokkaaksi osoittautuneen johdannaisuojauslaskennan (sähkö-, maakaasu-, kaasuihin, propaanin ja sellutermiinien) käyvän arvon muutos on kirjattu suoraan konsernin oman pääoman käyvän arvon rahastoon ja vasta ennakoidun sähkön-, maakaasu-, propaanin ja

logistiikkaostojen tai sellunmyyntien tai -ostojen toteutuessa tuloslaskelmaan suojauksen kohteena olleiden ostojen tai myyntien oikaisuksi. Tehoton osuus suojauslaskentaan kohdistetuista johdannaisista sekä muut hyödykeriskien suojaamiseksi tehdyt johdannaiset arvostetaan tilinpäätöspäivän markkinahintoihin, ja käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelman ”Muihin tuottoihin ja kuluihin”.

Niin sanotut kytketyt johdannaiset arvostetaan käypään arvoon ja käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelman rahoituseriin. Metsä Groupissa kytkettyjen johdannaisten määrä on merkitykseltään vähäinen.

SEGMENTTIRAPORTOINTI

Konsernin toimintasegmentit muodostuvat konsernin liiketoiminta-alueista. Liiketoiminta-alueet tuottavat erilaisia tuotteita ja palveluja, ja niitä johdetaan erillisinä yksikköinä.

Toimintasegmentit raportoidaan ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle toimitettavan sisäisen raportoinnin kanssa yhdenmukaisella tavalla. Ylimmäksi operatiiviseksi päätöksentekijäksi, joka vastaa resurssien kohdistamisesta toimintasegmenteille ja niiden tuloksen arvioinnista, on nimetty pääjohtaja.

Segmenttiraportoinnissa noudatetaan samoja tilinpäätöseriaatteita kuin konsernissa. Segmenttien väliset liiketapahtumat perustuvat markkinahintoihin. Kaikki segmenttien väliset myynnit ja muut liiketapahtumat eliminoidaan konsolidoinnin yhteydessä.

KERTALUONTEISET ERÄT

Poikkeukselliset ja olennaiset tavanomaiseen liiketoimintaan kuulumatomat erät käsitellään kertaluonteisina erinä, ja ne kohdistetaan toimintasegmenteille. Tällaisia eriä ovat esimerkiksi merkittävät myyntivoitot ja -tappiot, IAS 36 Omaisuuserien arvonalentuminen -standardin mukaiset arvonalentumiset ja niiden palautukset sekä rakennemuutoksista aiheutuneet kustannukset ja niiden oikaisut.

MYYTÄVÄNÄ OLEVAT PITKÄAIKAISET OMAISUUSERÄT JA LOPETETUT TOIMINNOT

Omaisuserä tai toiminto luokitellaan myytävänä olevaksi, kun sen kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiallisesti omaisuuserän myynnistä. Myytäväksi luokittelu edellyttää johdon sitoutumista myyntiä koskevaan suunnitelmaan ja konsernin käynnistämää suunnitelman toteuttamiseen tähtäävää toimenpideohjelmaa. Lisäksi omaisuuserän on oltava välittömästi myytävissä nykyisessä kunnossaan yleisin ja tavanomaisin ehdoin ja myynnin odotetaan toteutuvan vuoden kuluessa.

Myytäväksi luokitellut omaisuuserät arvostetaan kirjanpitoarvoon tai sitä alempaan myynnistä aiheutuville menoilla vähennettyyn käypään arvoon. Myytäväksi luokitelluista omaisuuseristä ei tehdä poistoja luokittelun jälkeen.

Toiminto luokitellaan lopetetuksi, kun konserni on luopunut siitä tai se on luokiteltu myytävänä olevaksi ja se edustaa erillistä merkittävää liiketoiminta-aluetta tai maantieteellistä toiminta-aluetta. Lopetetun toiminnon tulos verojen jälkeen esitetään omana eränä konsernin tuloslaskelmassa.

TULOUTUSPERIAATE

Liikevaihto sisältää tuotteiden ja palveluiden sekä raaka-aineiden ja tarvikkeiden myynnistä saadut tuotot oikaistuna välillisillä veroilla, annetuilla alennuksilla ja muilla myynnin oikaisuerillä. Tuotot tavaroiden myynnistä tuloutetaan sillä hetkellä, kun tuotteen omistukseen liittyvät riskit ja edut siirtyvät ostajalle eikä konsernilla ole enää val-

vonta- eikä määräysvaltaa tuotteeseen. Yleensä tämä tarkoittaa sitä hetkeä, jona tuote on toimitettu sovittuun toimituslausekkeen mukaisesti asiakkaalle.

Konsernin toimitusehdot perustuvat Incoterms 2010 -toimituslausekekokoelmaan, joka on Kansainvälisen kauppakamarin julkaisema toimituslausekkeiden määritelmien kokoelma. Konsernin myyntiä koskevat yleisimmät toimituslausekkeet ovat:

- D-lausekkeet, joiden mukaan konsernin on toimitettava tuotteet sovittuun määräpaikkaan. Myynnin toteutumishetki on toimitus ostajalle sovittuun määräpaikkaan sovittuna aikana.
- C-lausekkeet, joiden mukaan myyjä järjestää ja maksaa kuljetuksen sovittuun määräpaikkaan sekä tietyt muut kulut. Konsernin vastuu tuotteista kuitenkin päättyy, kun tuotteet on luovutettu rahdinkuljettajalle käytettävän lausekkeen mukaisesti. Myynnin toteutumishetki on siten se, jona myyjä luovuttaa tavarahan rahdinkuljettajalle sovittuun määräpaikkaan kuljettamista varten.
- F-lausekkeet, joiden mukaan ostaja järjestää kuljetuksen ja vastaa siitä. Myynnin toteutumishetki on tuotteiden toimittaminen ostajan rahdinkuljettajalle.

Jos paikalliset säännöt johtavat yllä olevista säännöistä poikkeavaan laskutukseen, tämän tuoton vaikutus on laskettu ja oikaistu.

Palveluista saadut tuotot kirjataan, kun palvelu on suoritettu.

Pitkäaikaishankkeiden tulot ja menot kirjataan tuotoiksi ja kuluksi valmistusasteen perusteella, kun hankkeen lopputulos voidaan luotettavasti arvioida. Valmistusaste määritellään kuhunkin hankkeeseen liittyen tarkasteluhetkeen mennessä suoritetusta työstä johtuvien menojen osuutena hankkeen arvioiduista kokonaismenoista. Kun on todennäköistä, että hankkeen valmiiksi saamiseen tarvittavat kokonaismenot ylittävät hankkeesta saatavat kokonaistulot, odotettavissa oleva tappio kirjataan kuluksi välittömästi.

Osinkotuotot kirjataan, kun oikeus osinkoon on syntynyt. Korkotuotot kirjataan efektiivisen koron menetelmällä.

TOIMITUS- JA KÄSITTELYKULUT

Tuotteiden toimituksesta ja käsittelystä syntyneet kulut sisältyvät tuloslaskelman materiaaleihin ja palveluihin.

TUTKIMUS- JA KEHITYSMENOT

Tutkimusmenot kirjataan kuluiksi toteutumishetkellä. Kehitysmenot aktivoidaan, jos on todennäköistä, että kehityshanke tuottaa taloudellista hyötyä ja menot ovat luotettavasti mitattavissa. Aktivoidut kehitysmenot poistetaan oletetun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Metsä Groupissa ei ole aktivoitavia kehitysmenoja.

VIERAAN PÄÄOMAN MENOT

Vieraan pääoman menot kirjataan pääsääntöisesti kuluksi sillä raportointikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Kun kyseessä on merkittävä ja pitkäkestoinen aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen investointiprojekti, aktivoidaan hyödykkeen hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta välittömästi johtuvat vieraan pääoman menot osaksi omaisuuserän hankintamenoa.

TULOVEROT

Tuloslaskelman verokulu muodostuu tilikauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Laajaan tuloslaskelmaan kirjattuihin eriin liittyvä verovaikutus kirjataan vastaavasti laajaan tuloslaskelmaan. Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassaolevan verokan-

nan perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiin kausiin liittyvillä veroilla.

Laskennalliset verot lasketaan väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Laskennallista verovelkaa ei kuitenkaan kirjata, kun kyseessä on alun perin kirjanpitoarvoon merkittävä omaisuus- tai velka eikä kyseessä ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä tällaisen omaisuus- tai velkaerän kirjaaminen vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon liiketoimen toteutumisajankohdasta. Verotuksessa vähennyskeltottomasta liikearvosta ei kirjata laskennallista veroa eikä tytäryritysten jakamattomista voittovaroista kirjata laskennallista veroa siltä osin, kuin ero ei todennäköisesti purkaudu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa.

Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoista, myytävissä olevien rahoitusvarojen sekä johdannaissopimusten arvostamisesta käypään arvoon, etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä, käyttämättömistä verotuksellisista tappioista ja liiketoimintojen hankintojen yhteydessä tehdyistä käypiin arvoihin perustuvista arvostuksista.

Laskennalliset verot lasketaan käyttämällä tilinpäätöspäivään mennessä säädettyjä verokantoja.

Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

LIKEARVO

Liiketoimintojen yhdistämisessä syntyvä liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteesta ja aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuina ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvä arvon.

Liikearvosta ei kirjata poistoja, vaan ne testataan mahdollisen arvonalentumisen varalta vuosittain ja aina kun esiintyy jokin viite siitä, että arvo saattaa olla alentunut. Tätä tarkoitusta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä arvonalentumisilla.

MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineeton hyödyke merkitään taseeseen alun perin hankintamenoon siinä tapauksessa, että hankintameno on määriteltävissä luotettavasti ja on todennäköistä, että omaisuus-erästä johtuva odotettavissa oleva vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi.

Ne aineettomat hyödykkeet, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, kirjataan tasapoistoina kuluksi tulosvaikutteisesti niiden tunnetun tai arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Aineettomista hyödykkeistä, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika, ei kirjata poistoja, vaan ne testataan vuosittain arvonalentumisen varalta.

Omaisuserän jäännösarvo, taloudellinen vaikutusaika ja poistomenetelmä tarkistetaan vähintään jokaisen tilikauden lopussa ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Aineettomien hyödykkeiden poistojen tekeminen aloitetaan, kun omaisuus-erä on valmis käytettäväksi, ts. kun se on sellaisessa sijaintipaikassa ja kunnossa, että se pystyy toimimaan johdon tarkoittamalla tavalla. Poistojen kirjaaminen lopetetaan, kun aineeton hyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi (tai sisältyy myytävänä olevaksi luokiteltuun luovutettavien erien ryhmään) IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuus-erät ja lopetetut toiminnot -standardin mukaisesti.

PÄÄSTÖOIKEUDET

Konserni on saanut päästöoikeuksia Euroopan päästökauppajärjestelmän mukaisesti. Päästöoikeudet käsitellään aineettomina oikeuksina, ja ne arvostetaan hankintamenoon. Koska hallituksilta saadut oikeudet on saatu vastikkeetta, niiden hankintameno on nolla. Päästöoikeudet käytetään voimassaolokaudella yhtäaikaisesti syntyvien hiilidioksidipäästöjen kanssa. Ylimääräiset päästöoikeudet myydään, ja niistä saatu tuotto kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin.

Jos vastikkeetta saadut päästöoikeudet eivät riitä kattamaan toteutuneiden päästöjen määrää, konserni ostaa lisää oikeuksia markkinoilta. Ostetut päästöoikeudet kirjataan aineettomiin oikeuksiin hankintahetken käypään arvoon.

Varaus päästöoikeuksien palauttamisvelvoitteen täyttämiseksi kirjataan raportointikauden päättämispäivän käypään arvoon, jos vastikkeetta saadut ja ostetut päästöoikeudet eivät riitä kattamaan toteutuneiden päästöjen määrää.

TIETOKONEOHJELMAT

Merkittävien uusien tietokoneohjelmien kehittämis- ja rakentamismenot aktivoidaan taseeseen aineettomina hyödykkeinä ja kirjataan tasapoistoina kuluksi taloudellisen vaikutusaikanaan. Poisto aika on enimmillään seitsemän vuotta. Aktivoiduviin välittömiin kuluihin sisältyvät ulkopuolisille maksetut konsultointi- ja asiantuntijapalkkiot, sovellusta varten hankitut ohjelmistolisenssit, henkilöstökulut siltä osin kuin ne välittömästi ovat kohdistettavissa hankkeelle sekä muut välittömät kustannukset. Tietokoneohjelmien ylläpito- ja käyttömenot kirjataan kuluksi sillä raportointikaudella, jolla ne ovat syntyneet.

MUUT

Patenttien, lisenssien ja tavaramerkkien, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, hankintameno aktivoidaan taseeseen aineettomiin hyödykkeisiin ja kirjataan tasapoistoin kuluksi taloudellisen vaikutusaikanaan 5–20 vuodessa.

AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu hankintamenoon vähennettynä kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla.

Hankintamenoon sisällytetään menot, jotka välittömästi aiheutuvat aineellisen käyttöomaisuuserän hankinnasta. Itse valmistetun omaisuus-erän hankintameno sisältää materiaali- ja työsuhde-etuuksista aiheutuvat välittömät menot sekä muut välittömät menot, jotka johtuvat käyttöomaisuuserän saattamisesta valmiiksi sille aiottuun käyttötarkoitukseen. Ehdot täyttävän aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta välittömästi johtuvat vieraan pääoman menot aktivoidaan osaksi omaisuus-erän hankintamenoa.

Mikäli käyttöomaisuushyödyke koostuu useammasta osasta, joiden taloudelliset vaikutusajat ovat eripituiset, kukin osa käsitellään erillisenä hyödykkeenä. Tällöin osan uusimiseen liittyvät menot aktivoidaan ja uusimisen yhteydessä mahdollinen jäljellä oleva kirjanpitoarvo kirjataan pois taseesta.

Varaosat, varakalusto ja huoltotarvikkeet kirjataan aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin silloin, kun ne ovat aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden määritelmän mukaisia. Muussa tapauksessa tällaiset hyödykkeet luokitellaan vaihto-omaisuudeksi.

Ympäristömenot aktivoidaan, jos ne liittyvät tuleviin ympäristönsuojelutoimenpiteisiin ja ne tuottavat tulevaisuudessa taloudellista hyötyä.

Myöhemmin syntyvät menot, jotka johtuvat hyödykkeeseen tehtävistä lisäyksistä, sen osan korvaamisesta uudella tai hyödykkeen ylläpidosta, sisällytetään aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määriteltävissä. Huoltomenot ts. korjaus- ja kunnossapitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ne toteutuvat.

Hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Maa- ja vesialueista ei tehdä poistoja. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

Rakennukset ja rakennelmat	20–40 vuotta
Koneet ja kalusto	
Voimalaitosten raskaat koneet	20–40 vuotta
Muut raskaat koneet	15–20 vuotta
Kevyet koneet ja kalusto	5–15 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	3–10 vuotta

Omaisuserän jäännösarvo, taloudellinen vaikutusaika ja poistomenetelmä tarkistetaan vähintään jokaisen tilikauden lopussa ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Poistojen tekeminen aloitetaan, kun omaisuuserä on valmis käytettäväksi, ts. kun se on sellaisessa sijaintipaikassa ja kunnossa, että se pystyy toimimaan johdon tarkoittamalla tavalla. Kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi (tai sisältyy myytävänä olevaksi luokiteltuun luovutettavien erien ryhmään) IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot -standardin mukaisesti, poistojen kirjaaminen lopetetaan.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksista syntyvät myyntivoitot ja -tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti, ja ne esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa ja kuluissa. Myyntivoitto tai -tappio määritetään myyntihinnan ja jäljellä olevan hankintamenon erotuksena.

JULKISET AVUSTUKSET

Julkiset avustukset, esimerkiksi valtiolta saadut aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintoihin liittyvät avustukset, on kirjattu aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpitoarvojen vähennyksiksi silloin, kun on kohtuullisen varmaa, että ne tullaan saamaan ja että konserni täyttää avustuksen saamisen ehdot. Avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa omaisuuserän käyttöaikana. Sellaiset avustukset, jotka on saatu korvauksiksi jo toteutuneista kuluista, kirjataan tulosvaikutteisesti sillä kaudella, jonka aikana oikeus avustuksen saamiseen syntyy. Tällaiset avustukset esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa.

VUOKRASOPIMUKSET

Aineellisia käyttöomaisuushyödykeitä koskevat vuokrasopimukset, joissa konsernilla on olennainen osa omistamiselle ominaisista riskeistä ja eduista, luokitellaan rahoitusleasingosimuksiksi. Rahoitusleasingosimus merkitään taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohtana vuokratun omaisuuserän käypään arvoon tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Vastaava leasingvuokravastuu kirjataan muihin pitkäaikaisiin korollisiin velkoihin. Rahoitusleasingosimuksella hankitusta hyödykkeestä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseen vuokra-aikana siten,

että kullakin kaudella jäljellä olevalle velalle muodostuu samansuuruinen korkoprosentti.

Vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät vuokralle antajalle, luokitellaan muiksi vuokrasopimuksiksi. Näistä suoritettavat vuokramaksut kirjataan tuloslaskelmaan tasasuuruksina erinä vuokra-ajan kuluessa.

RAHOITUSVAROIHIN KUULUMATTOMIEN OMAISUUSERIEN ARVON ALENTUMINEN

Omaisuseristä, joiden taloudellinen vaikutusaika on rajoittamaton, esimerkiksi liikearvosta, ei kirjata poistoja, vaan niille tehdään vuosittain arvonalentumistesti. Poistojen kohteena olevia omaisuuseriä tarkastellaan arvonalentumisen varalta aina silloin, kun tapahtumat tai olosuhteiden muutokset antavat viitteitä siitä, ettei omaisuuserien kirjanpitoarvoa vastaavaa rahamäärää mahdollisesti saada kerrytetyksi.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai sen käyttöarvo sen mukaan, kumpi niistä on suurempi. Käyttöarvolla tarkoitetaan kyseisestä omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa. Diskonttauskorkona käytetään ennen veroja määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja omaisuuserään liittyvistä erityisriskeistä.

Omaisuserät ryhmitellään arvonalentumisen arviointia varten alimmille tasoille, joilla rahavirrat ovat erikseen yksilöitävissä (rahavirtaa tuottavat yksiköt). Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Mikäli arvonalentumistappio kohdistuu rahavirtaa tuottavaan yksikköön, se kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja tämän jälkeen vähentämään muita yksikön omaisuuseriä tasasuhteisesti. Arvonalentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Muusta omaisuuserästä kuin liikearvosta kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan siinä tapauksessa, että on tapahtunut muutos niissä arvioissa, joita on käytetty määrittäessä omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mitä omaisuuserän kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa.

BIOLOGISET HYÖDYKKEET

Biologiset hyödykkeet (kasvava puusto) arvostetaan käypään arvoon vähennettynä arvioiduilla myyntiin liittyvillä menoilla. Puuston, pois lukien nuoret taimikot, käypä arvo perustuu odotettavissa olevien tuottojen ja kulujen rahavirtojen nykyarvoon. Laskelmissa otetaan huomioon puuston tuleva kasvu sekä metsien ympäristönsuojelulliset rajoitukset. Hakkuutulojen ja metsien kasvatuskustannusten laskenta perustuu vallitsevaan hintatasoon sekä yrityksen näkemykseen tulevasta hinta- ja kustannuskehityksestä. Puuston käyvän arvon muutokset tilikauden aikana sisältyvät liikevoittoon. Metsä Groupin osakkuusyri-tysten biologisten hyödykkeiden (kasvavan puuston) arvostus on yhdenmukainen konsernin laatimisperiaatteiden kanssa.

VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai nettorealisointiarvoon sen mukaan, kumpi niistä on alempi. Hankintameno määritetään FIFO-menetelmällä (first in, first out) tai vaihtoehtoisesti painotetun keskihinnan menetelmällä vaihto-omaisuuden luonteesta riippuen. Valmiina hankittujen tuotteiden hankintamenoon luetaan kaikki

ostomenot mukaan lukien välittömät kuljetus-, käsittely- ja muut menot. Itse valmistettujen valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno muodostuu raaka-aineista, välittömistä työsuorituksista johtuvista menoista, muista välittömistä menoista sekä systemaattisesti kohdistetusta osuudesta valmistuksen muuttuvista yleismenoista ja kiinteistä yleismenoista normaalilla toiminta-asteella. Hankintameno ei sisällä vieraan pääoman menoja. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatava arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty arvioidut tuotteen valmiiksi saattamiseen tarvittavat menot ja arvioidut myynnin toteuttamiseksi välttämättömät menot.

MYYNTISAAMISET

Myyntisaamiset arvostetaan odotettuun nettorealisointiarvoon, joka on alkuperäinen laskutusarvo vähennettynä saatavien arvioiduilla arvonalentumiskirjauksilla. Kirjaus tehdään tapauskohtaisesti, kun on olemassa perusteltu syy olettaa, että konserni ei tule saamaan suoritusta laskutetusta määrästä alkuperäisin ehdoin.

OMA PÄÄOMA

IFRS:n mukaan rahoitusinstrumentit luokitellaan joko rahoitusvelaksi tai oman pääoman ehtoiseksi instrumentiksi. IFRIC 2 Jäsenten osuudet osuustoiminnallisissa yhteisöissä ja muut vastaavat instrumentit -tulkinta määrittelee rahoitusvelaksi sen osan osuuspääomista, johon osuuskunnalla ei ole ehdotonta oikeutta kieltäytyä lunastuksesta osuuskunnan sääntöjen mukaisesti. Metsäliitto Osuuskunnan sääntöissä on määritelty enimmäismäärä osuuspääoman palautuksille. Lisäosuuksien ja varsinaisten osuuksien palauttamiseen voidaan käyttää rahamäärä, joka vastaa 1/3 viimeksi vahvistetun taseen mukaisista jakokelpoisista voittovaroista. Tämä määrä osuuspääomista kirjataan rahoitusvelaksi tilinpäätöksessä.

VARAUKSET

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena olemassa oleva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Varaukset arvostetaan velvoitteen kattamiseksi vaadittavien menojen nykyarvoon. Nykyarvon laskennassa käytetty diskonttaustekijä valitaan siten, että se kuvastaa markkinoiden näkemystä tarkasteluhetkellä rahan aika-arvosta ja velvoitteeseen liittyvistä riskeistä. Jos osasta velvoitetta on mahdollista saada korvaus kolmannelta osapuolelta, korvaus kirjataan erilliseksi omaisuuseräksi, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa.

UUELLEENJÄRJESTELYT

Uudelleenjärjestelyä koskeva varaus kirjataan sille tilikaudelle, jolloin konsernille syntyy laillinen tai tosiasiallinen velvoite maksusuoritukseen. Työsuhteen päättymiskorvaukset kirjataan kun uudelleenjärjestelyistä on tehty yksityiskohtainen suunnitelma sekä annettu niille, joihin järjestely vaikuttaa, riittävä peruste odottaa, että uudelleenjärjestely toteutetaan joko aloittamalla suunnitelman toimeenpano tai tiedottamalla suunnitelman keskeisistä kohdista niille, joihin järjestely vaikuttaa.

TAPPIOLLISET SOPIMUKSET

Tappiollisista sopimuksista kirjataan varaus, kun velvoitteiden täyttämiseksi vaadittavat välttämättömät menot ylittävät sopimuksesta saatavat hyödyt.

YMPÄRISTÖVELVOITTEET

Ympäristöolosuhteiden korjaamisesta syntyvät kustannukset, jotka eivät lisää nykyisiä tai tulevia tuottoja, kirjataan kuluksi. Ympäristövastuut kirjataan nykyisten ympäristönsuojelulakien ja -säännösten mukaisesti, kun on todennäköistä, että on syntynyt velvoite ja sen määrä voidaan kohtuudella arvioida.

TYÖSUHDE-ETUUDET

ELÄKEVELVOITTEET

Konsernilla on useita työsuhteen päättymisen jälkeisiä etuuksia koskevia järjestelyjä, joihin kuuluu sekä etuuspohjaisia että maksupohjaisia eläkejärjestelyjä.

Maksupohjaisella järjestelyllä tarkoitetaan eläkejärjestelyä, jonka mukaan suoritetaan kiinteitä maksuja erilliselle yksikölle ja konsernilla ei ole oikeudellisia eikä tosiasiallisia velvoitteita lisämaksujen suorittamiseen, jos rahastolla ei ole riittävästi varoja kaikkien nykyisen ja aiempien tilikausien työsuoritukseen perustuvien etuuksien maksamiseen kaikille työntekijöille. Muut kuin maksupohjaiset eläkejärjestelyt ovat etuuspohjaisia.

Etuuspohjaisessa järjestelyssä yleensä määritellään eläke-etuus, jonka työntekijä saa eläkkeelle jäädessään, ja etuuden määrä riippuu tavallisesti yhdestä tai useammasta tekijästä, mm. iästä, palvelusvuosista ja palkkatasosta.

Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä merkitään taseeseen velaksi velvoitteen raportointikauden päättymispäivän nykyarvo, josta vähennetään järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo. Etuuspohjaisista järjestelyistä johtuvan velvoitteen määrä perustuu riippumattomien vakuutusmatemaatikkojen vuosittaisiin laskelmiin, joissa käytetään ennakoitua etuus-oikeusyksikköön perustuvaa menetelmää (projected unit credit method). Velvoitteen nykyarvo määritetään diskonttaamalla arvioidut vastaiset rahavirrat korolla, joka vastaa yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen korkoa. Lainat, joiden korkoa käytetään, on laskettu liikkeeseen samassa valuutassa kuin maksettavat etuudet, ja ne erääntyvät suunnilleen samaan aikaan kuin vastaava eläkevelvoite.

Kokemusperusteisista tarkistuksista ja vakuutusmatemaattisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan muiden laajan tuloksen erien kautta oman pääoman hyvitykseksi tai veloituksiksi sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Aiempien kausien työsuoritukseen perustuvat menot kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti.

Maksupohjaisissa järjestelyissä konserni suorittaa julkisesti tai yksityisesti hallinnoitaviin eläkevakuutuksiin maksuja, jotka ovat pakollisia, sopimukseen perustuvia tai vapaaehtoisia. Konsernilla ei ole näiden suoritusten lisäksi muita maksuvelvoitteita. Suoritetut maksut kirjataan henkilöstökuluiksi, kun ne erääntyvät maksettaviksi. Etukäteen suoritettavat maksut merkitään varoiksi taseeseen siltä osin kuin ne ovat saatavissa takaisin palautuksina tai tulevien maksujen vähennyksinä.

TYÖSUHTEEN PÄÄTTYMISEEN LIITTYVÄT ETUUDET

Työsuhteen päättymiseen liittyviä etuuksia maksetaan, kun konserni lopettaa henkilön työsuhteen ennen normaalia eläkkeelle jäämisaikaa tai kun henkilö suostuu irtisanoutumaan vapaaehtoisesti näitä etuuksia vastaan. Työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet tulevat kirjattaviksi aikaisempaan seuraavista ajankohdista: (a) kun konserni ei enää voi perääntyä kyseisiä etuuksia koskevasta tarjouksestaan ja (b) kun se kirjaa menon IAS 37:n soveltamisalaan kuuluvasta uudelleenjärjestelystä, johon liittyy työsuhteen päättymiseen liittyvien etuuksien

suorittaminen. Jos kyseessä on vapaaehtoisen irtisanoutumisen edistämiseksi tehty tarjous, työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet määritetään perustuen niiden henkilöiden lukumäärään, joiden odotetaan hyväksyvän tarjouksen. Etuudet, jotka erääntyvät maksettaviksi yli 12 kuukauden kuluttua raportointikauden päättymisestä, diskontataan nykyarvoon.

VOITTO-OSUUS- JA BONUSJÄRJESTELYT

Voitto-osuus- ja bonusjärjestelyistä kirjattava velka ja kulu perustuvat voitto-osuus- ja bonusjärjestelyjen ehtoihin. Velka kirjataan silloin, kun konsernilla on sopimukseen perustuva velvoite tai aiemman käytännön perusteella on syntynyt tosiasiallinen velvoite.

OSAKEPERUSTEISET MAKSET

Ylimmälle johdolle on perustettu osakepohjaisia kannustinjärjestelyjä, joissa maksut suoritetaan oman pääoman ehtoisina instrumentteina ja käteisvaroina. Oman pääoman ehtoisina instrumentteina myönnettävät etuudet arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä, ja kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan ja omaan pääomaan tasaisesti oikeuden syntymisajanjakson aikana. Käteisvaroina myönnettävät etuudet arvostetaan käypään arvoon tilinpäätöspäivänä, ja kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan ja velaksi taseeseen oikeuden syntymisajanjakson aikana. Järjestelyjen tulosvaikutus esitetään tuloslaskelman henkilöstökuluissa.

MAKSETTAVAT OSINGOT JA OSUUSPÄÄOMAN KOROT

Konsernin maksamat osingot kirjataan oman pääoman vähennykseksi sille tilikaudelle, jonka aikana osakkeenomistajat ovat hyväksyneet osingon maksettavaksi. Konsernin maksamat osuuspääoman korot kirjataan oman pääoman vähennykseksi sille tilikaudelle, jonka aikana edustajisto on hyväksynyt osuuspääoman korot maksettavaksi. Rahoitusvelkana käsiteltävän osuuden osuuspääoman korot on kirjattu rahoituskuluihin.

VERTAILUTIEDOT

Vertailutiedot on tarvittaessa muutettu vastaamaan tilikaudella tehtyjä esitystapaaan liittyviä muutoksia.

TULEVILLA TILIKAUSILLA SOVELLETTAVAKSI TULEVAT UUDET JA MUUTETUT STANDARDIT SEKÄ TULKINNAT

Metsä Group ei ole vielä soveltanut seuraavia, IASB:n jo julkistamia uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

* = Kyseistä säännöstä ei ole hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa 31.12.2015.

Muutos IAS 1:een Tilinpäätöksen esittäminen: Disclosure Initiative (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutoksilla on tarkoitus rohkaista yhteisöjä käyttämään harkintaa tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja määrittäessä. Muutoksilla selvennetään esimerkiksi olennaisuuden käsitteen soveltamista ja harkinnan käyttöä tilinpäätöksen liitetietojen järjestyksen ja paikan määrittämisessä. Standardimuutoksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Muutokset IFRS 11:een Yhteisjärjestelyt – Accounting for Acquisitions of Interests in Joint Operations (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Muutoksilla on annettu uutta ohjeistusta IFRS 11:een siirtä, miten kirjanpidossa käsitellään yhteisessä toimin-

nossa olevan osuuden hankintaa, kun yhteinen toiminto muodostaa liiketoiminnan. Tällöin on sovellettava liiketoimintojen yhdistämisen kirjanpitokäsittelyä. Standardimuutoksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

IFRS-standardien vuosittaiset parannukset (Annual Improvements to IFRSs), muutuskokoelma 2012–2014 (sovellettava 1.1.2016 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutokset koskevat neljää standardia. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta ne eivät ole merkittäviä.

Uusi IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista* (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): IFRS 15 luo kattavan viitekehyksen sen määrittämiseksi, voidaanko myyntituottoja tulouttaa, kuinka paljon ja milloin. IFRS 15 korvaa voimassaolevan tuloutusta koskevan ohjeistuksen, mm. IAS 18:n Tuotot, IAS 11:n Pitkäaikais-hankkeet sekä IFRIC 13:n Kanta-asiakasohjelmat. IFRS 15:n mukaan yhteisön on kirjattava myyntituotot sellaisena rahamääränä, joka kuvastaa vastiketta, johon yhteisö odottaa olevansa oikeutettu kyseisiä tavaroita tai palveluja vastaan. Konserni arvioi IFRS 15:n vaikutuksia.

Uusi IFRS 9 Rahoitusinstrumentit* (sovellettava 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla): Standardi korvaa nykyisen IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen -standardin. IFRS 9:ään sisältyy uudistettu ohjeistus rahoitusinstrumenttien kirjaamisesta ja arvostamisesta. Tämä kattaa myös uuden, odotettuja luottotappioita koskevan kirjanpitokäsittelyn mallin, jota sovelletaan rahoitusvaroista kirjattavien arvonalentumisten määrittämiseen. Standardin yleistä suojauslaskentaa koskevat säännökset on myös uudistettu. IAS 39:n säännökset rahoitusinstrumenttien taseeseen kirjaamisesta ja taseesta pois kirjaamisesta on säilytetty. Konserni selvittää standardin vaikutuksia.

Muilla uusilla tai muutetuilla standardeilla ja tulkinnoina ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

2. Keskeiset tilinpäätöksen laatimisessa tehdyt kirjanpidolliset arviot ja laatimisperiaatteissa käytetty harkinta

IFRS-standardien mukaisen tilinpäätöksen laatiminen edellyttää tiettyjen keskeisten kirjanpidollisten arvioiden käyttöä. Lisäksi se edellyttää johdolta harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sovellettaessa. Tehtyjä arvioita ja harkintaan perustuvia ratkaisuja arvioidaan jatkuvasti, ja ne perustuvat aikaisempaan kokemukseen ja muihin tekijöihin, kuten tulevaisuuden tapahtumia koskeviin odotuksiin. Odotusten uskotaan olevan olosuhteet huomioon ottaen kohtuullisia. Alla kuvataan alueet, joihin liittyy konsernitilinpäätöksen kannalta merkittäviä oletuksia ja arvioita sekä merkittävää harkintaa vaativat alueet.

ARVONALENTUMISTESTAUS

Konserni testaa vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta liikearvon ja keskeneräiset aineettomat hyödykkeet ja ne aineettomat hyödykkeet, joilla on määrittelemätön taloudellinen vaikutusaika. Muun pitkäaikaisen omaisuuden arvonalentumistestauksia tehdään silloin, kun on viitteitä siitä, että omaisuuden arvo saattaa olla alentu-

nut. Rahavirtaa tuottavien yksikköjen kerrytettävissä olevat rahamäärät perustuvat käyttöarvolaskelmiin. Nämä laskelmat edellyttävät arvioiden tekemistä. Vuonna 2015 konsernissa ei kirjattu arvonalentumisia perustuen arvonalentumistestauksiin. Herkkyyksianalyysi olennaisista arvonalentumistestauksessa käytetyistä oletuksista ja niiden muutoksen vaikutuksesta arvonalentumisen määrään on esitetty liitetiedossa 8.

BIOLOGISET HYÖDYKKEET

Suurin osa konsernin biologisista hyödykkeistä kuluu osakkuusyrityksille. Konsernilla on myös joitakin suoria omistuksia. Biologiset hyödykkeet (kasvava puusto) arvostetaan käypään arvoon vähennettynä arvioiduilla myyntiin liittyvillä menoilla. Puuston, pois lukien nuoret taimikot, käypä arvo perustuu odotettavissa olevien tuottojen ja kulujen rahavirtojen nykyarvoon. Käyvän arvon määrittämiseen vaikuttavat muun muassa yhtiön arviot puuston kasvusta, hakkuista ja hintakehityksestä sekä diskonttauskorko. Näiden arvioiden muutosten vaikutukset kirjataan konsernin tuloslaskelmaan. Suorien omistusten käyvän arvon muutokset sisältyvät liikevoittoon ja osakkuusyritysten omistusten käyvän arvon muutokset riville Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista. Biologisten hyödykkeiden määrä konsernin taseessa 31.12.2015 oli 13,4 miljoonaa euroa. Konsernin osuus osakkuusyritysten biologisten hyödykkeiden käyvästä arvosta 31.12.2015 oli 58,2 miljoonaa euroa.

KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETUT RAHOITUSINSTRUMENTIT

Rahoitusinstrumenteille, joilla ei käydä kauppaa toimivilla markkinoilla, määritetään käypä arvo arvostusmenetelmien avulla. Harkintaa käytetään valittaessa erilaisia menetelmiä sekä tehtäessä oletuksia, jotka perustuvat pääasiassa markkinoilla kunakin raportointikauden päättymispäivänä vallitseviin olosuhteisiin. Suurin käypään arvoon arvostettu erä, jolla ei käydä kauppaa toimivilla markkinoilla, on myytävissä oleviin rahoitusvaroihin luokiteltu sijoitus Pohjolan Voima Oy:n osakkeisiin. Näiden hinta määritellään perustuen toteutuneisiin kauppoihin ja diskontattujen rahavirtojen analysointiin. Pohjolan Voima Oy:n osakkeiden kirjanpitoarvo konsernin taseessa 31.12.2015 oli 219,2 miljoonaa euroa. Pohjolan Voima Oy:n osakkeiden kirjanpitoarvon arvioitaisiin olevan 0,9 miljoonaa euroa pienempi tai 1,4 miljoonaa euroa suurempi, jos rahavirtojen diskonttaamiseen käytettävä korko poikkeaisi 10 prosenttia johdon arvioimasta korosta. Pohjolan Voima Oy:n kirjanpitoarvon arvioitaisiin olevan 27,9 miljoonaa euroa suurempi tai 27,9 miljoonaa euroa pienempi, jos käyvän arvon laskennassa käytetyt energiahinnat poikkeaisivat 10 prosenttia johdon arvioimista hintaennusteista.

MYYTÄVISSÄ OLEVIKSI RAHOITUSVAROIKSI LUOKITELTUIEN OMAN PÄÄOMAN EHTOISTEN SIOITUSTEN ARVONALENTUMINEN

Se, milloin myytävissä olevien oman pääoman ehtoisten sijoitusten arvo on alentunut, ratkaistaan IAS 39:n sisältämän ohjeistuksen mukaan. Tämä edellyttää merkittävän harkinnan käyttämistä muun muassa siinä, miten kauan ja minkä verran sijoituksen käypä arvo on ollut hankintamenoa pienempi. Lisäksi sijoituskohteen taloudellista tilaa sekä liiketoiminnan lähitulevaisuuden näkymiä, kuten toimialan ja sektorin tuloksellisuutta joudutaan arvioimaan sen toteutukseksi, onko arvonalentumisesta objektiivista näyttöä. Jos katsottaisiin, että käyvän arvon alentuminen hankintamenoa pienemmäksi on kokonaan tai osaksi merkittävää ja pitkittynyttä, vuoden 2015 tilinpäätökseen kirjattaisiin 143,9 miljoonan euron suuruinen lisätappio verojen jälkeen, joka syntyisi, kun arvoltaan alentuneisiin myytävissä oleviin rahoitusvaroi-

hin liittyvät, omaan pääomaan Pohjolan Voima Oy:n osakkeista kirjatut käyvän arvon muutokset siirrettäisiin tuloslaskelmaan.

VAIHTO-OMAISUUS

Konserni tarkastelee vaihto-omaisuuttaan säännöllisesti sen varalta, että vaihto-omaisuusmäärät olisivat todellista suuremmat, vaihto-omaisuuteen sisältyisi epäkurantteja eriä tai markkina-arvo putoaisi hankintamenoa pienemmäksi, ja kirjaa vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvoa pienentävän vähennyserän tällaisten vähennysten varalta. Tällaista tarkastelua varten johdon on tehtävä arvioita tuotteiden tulevasta kysynnästä. Mahdolliset muutokset näissä arvioissa voivat johtaa vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvon tarkistamiseen tulevilla kausilla. Konsernilla oli taseessa 31.12.2015 vaihto-omaisuutta 686,8 miljoonan euron arvosta.

MYNTISAAMISET

Myyntisaamiset on merkitty kirjanpitoon alkuperäisen laskutetun määrän mukaisesti vähennettynä arvonalentumistappioilla ja palautuksista aiheutuneilla hyvityksillä. Arvonalentumistappio kirjataan tapauskohtaisesti sekä aikaisemman kokemuksen perusteella, kun on olemassa objektiivista näyttöä siitä, että saamista ei saada perittyä täysimääräisesti. Jos asiakkaiden taloudellinen tilanne heikentyy niin, että se vaikuttaa näiden maksukykyisyyteen, voidaan joutua kirjaamaan lisää arvonalentumistappioita tulevilla kausilla. Myyntisaamisten määrä konsernin taseessa 31.12.2015 oli 522,9 miljoonaa euroa ja myyntisaamisista kirjattuja arvonalentumistappioita oli 0,7 miljoonaa euroa.

ELÄKEJÄRJESTELYT

Eläkevelvoitteiden nykyarvo riippuu useista eri tekijöistä, jotka määritetään vakuutusmatemaattisesti erilaisia oletuksia käyttäen. Eläkkeistä aiheutuvia nettomenoja (tai tuloja) määritettäessä käytettäviin oletuksiin kuuluu myös diskonttokorko. Näiden oletusten muutokset vaikuttavat eläkevelvoitteiden kirjanpitoarvoon.

Asianmukainen diskonttokorko määritetään jokaisen vuoden lopussa. Kyseessä on korko, jota käytetään määritettäessä nykyarvoa eläkevelvoitteiden täyttämiseksi edellytettävillä arvioiduille vastaisille rahavirroille. Asianmukaista diskonttokorkoa määritettäessä otetaan huomioon valtion pitkien velkasitoumusten tai vastaavien instrumenttien korot. Muut eläkevelvoitteita koskevat keskeiset oletukset perustuvat osaltaan sen hetkisiin markkinaolosuhteisiin.

VARAUKSET

Varaus kirjataan, kun yrityksellä on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite ja maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä. Varaukset määritetään aikaisemman kokemuksen perusteella. Työsuhteen päättymiskorvaukset kirjataan kun uudelleenjärjestelyistä on tehty yksityiskohtainen suunnitelma sekä annettu niille, joihin järjestely vaikuttaa, riittävä peruste odottaa, että uudelleenjärjestely toteutetaan joko aloittamalla suunnitelman toimeenpano tai tiedottamalla suunnitelman keskeisistä kohdista niille, joihin järjestely vaikuttaa. Varausten määrä konsernin taseessa 31.12.2015 oli 43,3 miljoonaa euroa.

TULOVEROT

Tilikauden tulokseen perustuvien verojen sekä laskennallisten verosaamisten ja -velkojen määrittämiseen sekä siihen, mihin määrään asti laskennallista verosaamista kirjataan, tarvitaan johdon harkintaa. Konsernin taseeseen 31.12.2015 sisältyi vahvistetuista tappioista kirjattua laskennallista verosaamista 7,0 miljoonaa euroa. Konserni on

tuloverotuksen kohteena useassa eri maassa. Tuloverojen kokonaismäärän arvioiminen koko konsernin tasolla edellyttää merkittävää harkintaa. Useiden liiketoimien ja laskelmien osalta lopullisen veron määrä on epävarma. Konsernissa ennakoidaan tulevia verotarkastuksia ja kirjaataan velkoja, jotka perustuvat arvioihin siitä, joudutaanko maksamaan lisää veroja. Jos näihin liittyvä lopullinen vero poikkeaa alun perin kirjatusta määrästä, erot vaikuttavat sekä kauden verotettavaan tuloon perustuviin verosaamisiin ja -velkoihin että laskennallisiin verosaamisiin ja -velkoihin kaudella, jolla ne todetaan.

OIKEUDELLISET VASTUUT

Johdon arviointia edellytetään parhaillaan käynnissä olevien oikeudenkäynteihin liittyvien varausten arvostamisessa ja kirjaamisessa. Varaus kirjaataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Oikeudenkäyntien vaikeasti ennakoitavasta luonteesta johtuen oikeudenkäynnin todellinen kustannus voi poiketa merkittävästi alkuperäisestä arviosta.

3. Segmentti-informaatio

Konsernin toimintasegmentit muodostuvat konsernin liiketoiminta-alueista. Liiketoiminta-alueet tuottavat erilaisia tuotteita ja palveluja, ja niitä johdetaan erillisinä yksikköinä.

Toimintasegmentit raportoidaan ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle toimitettavan sisäisen raportoinnin kanssa yhdenmukaisella tavalla. Ylimmäksi operatiiviseksi päätöksentekijäksi, joka vastaa resurssien kohdistamisesta toimintasegmenteille ja niiden tuloksen arvioinnista, on nimetty pääjohtaja.

Segmenttiraportoinnissa noudatetaan samoja tilinpäätösperiaatteita kuin konsernissa. Segmenttien väliset liiketapahtumat perustuvat markkinahintoihin. Kaikki segmenttien väliset myynnit ja muut liiketapahtumat eliminoidaan konsolidoinnin yhteydessä.

Segmenttien tuloksellisuuden arviointi perustuu segmenttien liiketulokseen.

Segmentin varat ja velat ovat sellaisia eräiä, joita segmentti käyttää liiketoiminnassaan tai jotka ovat järkevällä perusteella kohdistettavissa segmenteille. Kohdistamattomat erät koostuvat rahoituseristä, tuloveroista sekä konsernin yhteisistä eristä. Investoinnit koostuvat useammalla kuin yhdellä tilikaudella käytettävien aineettomien hyödykkeiden ja aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden lisäyksistä.

RAPORTOITAVAT SEGMENTIT

PUUNHANKINTA JA METSÄPALVELUT

Puunhankinta ja metsäpalvelut -liiketoiminta-alue toimittaa korkealaatuisia puuta ja energiapuuta Metsä Groupin tuotantolaitoksille sekä muille asiakkailleen. Se tarjoaa emoyritys Metsäliitto Osuuskunnan omistajajäsenille kattavat puukaupan sekä metsän- ja luonnonhoidon palvelut.

PUUTUOTETEOLLISUUS

Puutuoteteollisuus-liiketoiminta-alue tarjoaa kilpailukykyisiä ja ympäristöystävällisiä puutuotteita rakentamiseen, teollisuuteen sekä jakelija-

kumppaneille. Tuotteet valmistetaan korkealaatuisesta ja uusiutuvasta pohjoisesta puuraaka-aineesta.

SELLUTEOLLISUUS

Selluteollisuus-liiketoiminta-alue on maailman johtavia biotuotteiden ja -energian valmistajia. Yhtiön päätuotteet, valkaistut havu- ja koivusellut, on kehitetty kartongin, pehmo-, paino- ja erikoispaperin valmistukseen. Sen tuotemerkki on Botnia, ja sillä on neljä sellutehdasta Suomessa. Se rakentaa Äänekoskelle uuden sukupolven biotuotetehdasta.

KARTONKITEOLLISUUS

Metsä Board on johtava eurooppalainen taivekartongin ja valkoisen ensikuitulainerin valmistaja sekä markkinasellun tuottaja. Sen keveät kartongit on kehitetty ennen muuta kuluttaja-, myymälä- ja tarjoilupakauksiin. Yhtiön käyttämä puhdas ensikuitu on uusiutuvaa raaka-ainetta pohjoisista metsistä, ja sen voi kierrättää käytön jälkeen. Metsä Boardin maailmanlaajuinen myyntiverkosto palvelee merkkituotevalmistajia, jalostajia ja tukkureita.

PEHMO- JA RUOANLAITTOPAPERIT

Pehmo- ja ruoanlaittopaperit -liiketoiminta-alue tuo korkealaatuisilla tuotteillaan mukavuutta kuluttajien, loppukäyttäjien ja asiakkaiden jokaiseen päivään. Se on Euroopan johtavia koti- ja suurtalouksien pehmapaperien tuottajia ja maailman johtava ruoanlaittopapereiden toimittaja. Yhtiön tuotemerkit ovat Lambi, Serla, Mola, Tento, Katrin ja SAGA.

MUU TOIMINTA

Muu toiminta sisältää muun muassa Metsä Groupin konsernipalvelutoiminnot, Metsäliitto Osuuskunnan holding-toiminnan, Metsä Group Treasury Oy:n sekä osuuden Metsätapiolan kiinteistöistä.

Konserni ei ole yhdistänyt toimintasegmenttejä yllä olevien raportoitavien segmenttien muodostamiseksi.

TOIMINTASEGMENTIT 2015

Milj. euroa	Puunhankinta ja metsäpalvelut	Puutuote- teollisuus	Sellu- teollisuus	Kartonki- teollisuus	Pehmo- ja ruoanlaitto- paperit	Muu toiminta	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
Ulkoisen myynti	386,9	799,4	883,2	1 932,7	1 014,9	-1,0	0,0	5 016,0
Sisäinen myynti	1 131,3	52,9	561,4	74,8	0,9	5,2	-1 826,4	0,0
Liikevaihto yhteensä	1 518,1	852,2	1 444,6	2 007,5	1 015,8	4,1	-1 826,4	5 016,0
Liiketulos	29,0	10,0	337,2	199,0	41,6	21,8	-96,5	542,1
Kertaluonteiset erät liiketuloksessa	0,0	-21,4	0,0	19,2	-13,5	20,5	0,0	4,7
Liiketulos ilman kertaluonteisia erä	29,0	31,4	337,2	179,9	55,1	1,3	-96,5	537,4
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista								11,2
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä								-84,9
Tuloverot								-112,6
Tilikauden tulos								355,7
Segmentin varat	223,8	359,7	879,0	1 889,5	896,3	261,7	-223,2	4 286,8
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä								43,4
Myytävänä olevat omaisuuserät						1,6		1,6
Kohdistamattomat varat								1 284,6
Varat yhteensä								5 616,4
Segmentin velat	177,9	105,9	292,8	441,2	300,2	102,5	-223,2	1 197,3
Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat						1,1		1,1
Kohdistamattomat velat								2 001,1
Velat yhteensä								3 199,5
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	6,0	17,3	250,6	175,0	29,4	13,3		491,6
Poistot	3,5	27,1	63,1	103,4	38,4	2,0	15,1	252,6
Arvon alentumiset		3,3		0,1	2,1		0,2	5,6
Henkilöstö keskimäärin	909	2 187	875	2 851	2 805	490		10 117

Segmentin varat sisältävät aineettomat hyödykkeet, aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet, osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä, vaihto-omaisuuden ja myyntisaamiset sekä muut korottomat saamiset (pois lukien korot ja verot).
Segmentin velat sisältävät ostovelat, saadut ennakot ja muut korottomat velat (pois lukien korot ja verot).

KERTALUONTEISET ERÄT LIIKETULOKSESSA 2015

Milj. euroa	Puunhankinta ja metsäpalvelut	Puutuote- teollisuus	Sellu- teollisuus	Kartonki- teollisuus	Pehmo- ja ruoanlaitto- paperit	Muu toiminta	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
Myyntivoitot liiketoiminnan muissa tuotoissa		1,7	0,0	17,5	0,2	20,8	0,0	40,2
Varastojen muutos		-12,4						-12,4
Henkilöstökulut	0,0			-0,4	-7,5			-7,9
Arvon alentumiset		-3,3		-0,4	-1,6			-5,2
Arvon alentumisten peruutukset				0,3				0,3
Liiketoiminnan muut kulut		-7,4		2,1	-4,6	-0,3		-10,2
Yhteensä	0,0	-21,4	0,0	19,2	-13,5	20,5	0,0	4,7

PUUTUOTETEOLLISUUS-segmentin liiketuloksen sisältämät kertaerät liittyvät Metsä Wood France S.A.S.:n myyntiin.

KARTONKITEOLLISUUS-segmentin liiketulos sisältää Metsä Boardin Gohrsmühlen tehtaan myyntivoiton 17,5 miljoonaa euroa. Liiketoiminnan muut kulut sisältävät 2,6 miljoonan euron suuruisen kertaluonteisen tulon liittyen Metsä Boardin Ranskassa sijaitsevan Alizayn tehtaan sulkemista varten tehtyjen varausten purkamiseen.

PEHMO- JA RUOANLAITTOPAPERIT -segmentin henkilöstökulut sisältävät Metsä Tissuen Saksan uudelleenjärjestelyihin liittyvää varasta 7,0 miljoonaa euroa. Arvon alentumiset sisältävät yhteensä 1,6 miljoonan euron arvonalentumisen liittyen Metsä Tissuen Venäjän

toimintoihin sekä Metsä Tissuen Saksassa sijaitsevan Dürenin tehtaan yhden jalostuslinjan sulkemiseen.

MUU TOIMINTA -segmentin liiketulos sisältää Metsäliitto Osuuskunnan osakkuusyritys Finsilva Oyj:n osakkeiden (30,13 prosenttia osakekanasta) myyntivoiton 20,8 miljoonaa euroa. Lisäksi liiketuloksen jälkeen esitettävät muut rahoituskulut sisältävät yhteensä 2,3 miljoonan euron arvonalentumisen liittyen Metsä Fibre Oy:n ja Metsä Board Oyj:n osuuksiin Pohjolan Voima Oy:lle annetusta OL4-projektin osakaslainasta.

TOIMINTASEGMENTIT 2014

Milj. euroa	Puunhankinta ja metsäpalvelut	Puutuote- teollisuus	Sellu- teollisuus	Kartonki- teollisuus	Pehme- ja ruoanlaitto- paperit	Muu toiminta	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
Ulkoinen myynti	391,0	836,4	791,1	1 939,4	1 012,3	0,1	0,0	4 970,3
Sisäinen myynti	1 184,0	60,5	504,6	69,1	0,5	9,4	-1 828,1	0,0
Liikevaihto yhteensä	1 575,0	896,9	1 295,7	2 008,4	1 012,8	9,6	-1 828,1	4 970,3
Liiketulos	26,7	34,1	227,9	116,5	61,8	-40,7	-9,5	416,9
Kertaluonteiset erät liikelukossa	-1,5	-3,1	20,3	-19,9	-0,4	-42,6	45,9	-1,3
Liiketulos ilman kertaluonteisia erä	28,2	37,2	207,5	136,5	62,2	1,9	-55,4	418,1
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista								16,4
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä								-103,4
Tuloverot								-69,7
Tilikauden tulos								260,3
Segmentin varat	262,4	392,8	709,7	1 873,4	899,5	260,3	-238,1	4 160,1
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä								77,7
Myytävänä olevat omaisuuserät		8,8				2,1		10,9
Kohdistamattomat varat								1 198,3
Varat yhteensä								5 447,0
Segmentin velat	176,3	106,7	253,6	537,3	269,4	108,7	-238,1	1 213,8
Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat		4,5				1,4		6,0
Kohdistamattomat velat								2 170,0
Velat yhteensä								3 389,8
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	4,8	13,7	26,0	42,5	38,0	18,0		143,0
Poistot	3,0	29,1	62,0	99,8	38,7	2,2	14,2	248,9
Arvon alentumiset		1,3		25,8			0,2	27,3
Henkilöstö keskimäärin	909	2 401	897	3 200	2 863	505		10 775

Segmentin varat sisältävät aineettomat hyödykkeet, aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet, osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä, vaihto-omaisuuden ja myyntisaamiset sekä muut korottomat saamiset (pois lukien korot ja verot).

Segmentin velat sisältävät ostovelat, saadut ennakot ja muut korottomat velat (pois lukien korot ja verot).

KERTALUONTEISET ERÄT LIIKETULOKSESSA 2014

Milj. euroa	Puunhankinta ja metsäpalvelut	Puutuote- teollisuus	Sellu- teollisuus	Kartonki- teollisuus	Pehme- ja ruoanlaitto- paperit	Muu toiminta	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
Myyntivoitot liiketoiminnan muissa tuotoissa		0,2	20,3	32,1			50,0	102,6
Henkilöstökulut	-1,5	-1,7		-9,7	-0,4			-13,2
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista				4,1			-4,1	0,0
Poistot		-0,6						-0,6
Arvon alentumiset		-0,9		-26,1				-27,0
Arvon alentumisten peruutukset				0,3				0,3
Liiketoiminnan muut kulut		-0,2		-20,6		-42,6		-63,4
Yhteensä	-1,5	-3,1	20,3	-19,9	-0,4	-42,6	45,9	-1,3

PUUNHANKINTA JA METSÄPALVELUT -segmentin liike-tulos sisältää 1,5 miljoonan euron henkilöstökuluvarauksen liittyen organisaatiouudistukseen.

PUUTUOTETEOLLISUUS-segmentin liike-tulos sisältää 1,7 miljoonaa euroa henkilöstökuluja liittyen lokakuussa 2014 käynnistettyyn tulosparannusohjelmaan. Lisäksi liike-tulos sisältää Metsä Wood Tsekin liiketoimintamallin muutokseen liittyvän 0,9 miljoonan euron liikearvon arvonalentumisen arvonalentumistestauksen perusteella.

SELLUTEOLLISUUS-segmentin liike-tulos sisältää 20,3 miljoonan euron myyntivoiton liittyen Pohjolan Voima Oy:n B-osakkeiden myyntiin.

KARTONKITEOLLISUUS-segmentin liike-tulos sisältää 32,1 miljoonaa euroa kiinteistöjen myyntivoittoja Suomessa. Henkilöstökulut sisältävät 9,2 miljoonaa euroa ja liiketoiminnan muut kulut 4,1 miljoonaa euroa kulua liittyen Metsä Boardin Ruotsissa sijaitsevan Husumin tehtaan uudelleenjärjestelyyn. Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista sisältää Metsä Fibren myymien Pohjolan Voima Oy:n B-osakkeiden myyntivoiton 4,1 miljoonaa euroa.

Arvonalentumiset sisältävät Metsä Board Zandersin tekemän 26,1 miljoonan euron arvonalentumisen Saksassa sijaitsevalla Gohrsmühlen tehtaalla arvonalentumistestauksen perusteella sekä Metsä Boardin Simpeleen vanhan alaskirjatun paperikoneen myynnistä johtuneen arvonalentumisen peruuntumisen 0,3 miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan muut kulut sisältävät 17,4 miljoonaa euroa kuluja liittyen välimiesoikeuden 11.2.2014 antamaan tuomioon, jonka mukaan Metsä Board Oyj joutui maksamaan vahingonkorvausta UPM-

Kymmene Oyj:lle. Lisäksi liiketoiminnan muut kulut sisältävät 1,1 miljoonaa euroa vuokrakuluvarauksen peruutuksia.

MUU TOIMINTA -segmentin liike-tulos sisältää 41,9 miljoonaa euroa liiketoiminnan muita kuluja liittyen välimiesoikeuden 11.2.2014 antamaan tuomioon, jonka mukaan Metsäliitto Osuuskunta joutui maksamaan vahingonkorvausta UPM-Kymmene Oyj:lle.

Metsä Board Oyj myi vuonna 2012 Pohjolan Voima Oy:n B-osakkeita Metsä Fibre Oy:lle. Kaupasta syntynyt myyntivoitto eliminointiin Metsä Groupissa. Metsä Fibre Oy:n myydessä vuonna 2014 Pohjolan Voima Oy:n osakkeet konsernin ulkopuolelle tuloutettiin eliminointua myyntivoittoa 50,0 miljoonaa euroa. Kartonki- ja paperiteollisuus-segmentin liike-tulokseen sisältyvä osuus Pohjolan Voima Oy:n B-osakkeiden myyntivoitosta 4,1 miljoonaa euroa on eliminoitu konsernissa.

Lisäksi liike-tuloksen jälkeen esitettävät muut rahoituskulut sisältävät yhteensä 7,6 miljoonaa euroa korkokuluja liittyen välimiesoikeuden 11.2.2014 antamaan tuomioon, jonka mukaan Metsäliitto Osuuskunta ja Metsä Board Oyj joutuivat maksamaan vahingonkorvausta UPM-Kymmene Oyj:lle.

MAANTIETEELLISIÄ ALUEITA KOSKEVAT TIEDOT

Maantieteellisten alueiden liikevaihto esitetään asiakkaiden sijainnin mukaan. Varat ja investoinnit esitetään varojen sijainnin mukaan.

MAANTIETEELLISET ALUEET

Milj. euroa	LIIKEVAIHTO		PITKÄAIKAISET VARAT		INVESTOINNIT	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Suomi	848,4	920,6	2 387,6	2 291,5	306,7	105,2
Saksa	661,5	622,6	123,8	147,6	17,9	9,3
Iso-Britannia	502,3	475,1	35,8	27,3	1,4	3,1
Italia	249,8	267,0	0,1	0,1	0,0	0,0
Ranska	243,4	251,7	0,1	5,5	0,1	1,3
Ruotsi	231,5	241,7	430,2	321,3	155,8	12,5
Puola	147,7	168,0	77,5	78,1	5,9	6,3
Muu EU	637,4	641,6	55,0	58,8	2,3	2,3
Norja	131,7	115,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Venäjä	104,6	112,2	17,5	27,8	1,4	2,8
Muu Eurooppa	126,0	148,4	0,1	0,1	0,0	0,0
Kiina	356,2	313,9	0,1	0,3	0,0	0,1
Yhdysvallat	243,9	196,7	0,4	0,3	0,1	0,2
Muut maat	531,6	495,2	0,0	0,0	0,0	0,0
YHTEENSÄ	5 016,0	4 970,3	3 128,2	2 958,7	491,6	143,0

HENKILÖSTÖ VUODEN LOPUSSA

	2015	2014
Suomi	5 122	5 131
Ruotsi	1 341	1 402
Saksa	1 180	1 651
Iso-Britannia	485	557
Puola	457	429
Venäjä	371	478
Slovakia	312	316
Baltian maat	75	74
Muu Eurooppa	176	292
Muut maat	80	80
Yhteensä	9 599	10 410

TIEDOT TÄRKEIMMISTÄ ASIAKKAISTA

Konsernin tuotot liiketoimista yhden yksittäisen ulkoisen asiakkaan kanssa eivät ylitä 10 prosenttia konsernin tuotoista vuonna 2015 ja 2014.

4. Hankitut liiketoiminnot, myytävänä olevat omaisuuserät sekä myydyt toiminnot

HANKITUT LIIKETOIMINNOT

Vuosina 2015 ja 2014 ei ollut olennaisia tytäryritysten tai yhteisten toimintojen hankintoja.

MÄÄRÄYSVALLATTOMIEN OMISTAJIEN OSUUKSIEN HANKINNAT

Vuonna 2015 ei ollut määräysvallattomien omistajien osuuksien hankintoja.

Metsäliitto Osuuskunta osti 15.1.2014 Jozef Antosikilta 6 prosentin osuuden Metsä Tissue Oyj:stä. Osakkeiden kauppahinta varainsiirtoveroineen oli 20,9 miljoonaa euroa. Hankinnan jälkeen Metsäliitto Osuuskunta omistaa 91 prosenttia Metsä Tissue Oyj:stä. Hankinnan johdosta määräysvallattomien omistajien osuus pieneni 17,9 miljoonalla eurolla ja voittovarot pienenevät 3,0 miljoonalla eurolla.

Vuonna 2014 ei ollut muita olennaisia määräysvallattomien omistajien osuuksien hankintoja.

MÄÄRÄYSVALLATTOMIEN OMISTAJIEN KANSSA TOTEUTUNEIDEN LIIKETOIMIEN VAIKUTUS EMOYRITYKSEN OMISTAJILLE KUULUVAAN OMAAN PÄÄOMAAN 31.12.2014

Milj. euroa	2014
Metsä Tissue Oyj:stä omistettujen osuuden lisäyksestä	-3,0
Muiden liiketoimien vaikutuksesta	-0,1
Nettovaikutus omaan pääomaan	-3,0

MYYTÄVÄNÄ OLEVAT OMAISUUSERÄT

Myytävänä olevat omaisuuserät sisältävät vuosina 2015 ja 2014 Muu toiminta -segmenttiin kuuluvan Asunto Oy Tapiolan Jalavan ja Asunto Oy Tapiolan Pyökin myymättä olevat asunnot ja autopaikat. Myymättä olevat asunnot on arvostettu kirjanpitoarvoon. Myymättä olevat autopaikat on arvostettu myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon. Vuonna 2015 myymättä olevista autopaikoista kirjattiin 0,2 miljoonan euron arvonalentuminen (0,2).

Metsäliitto Osuuskunta sopi 31.12.2014 päivätyllä kaupalla Metsä Woodin Isossa-Britanniassa toimivan pylväsluokittomintaa harjoittavan tytäryritys Burt Boulton and Haywood Ltd:n koko osakekannan myymisestä ScanPole Ltd:lle, joka on Iivari Mononen Oy:n tytäryritys. Myytävänä olevat omaisuuserät ja niihin liittyvät velat on arvostettu myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon. Vuoden 2014 tulokseen kirjattiin 0,4 miljoonan euron arvonalentuminen. Kauppa toteutui 2.2.2015.

MYYTÄVÄNÄ OLEVAT OMAISUUSERÄT YHTEENSÄ

Milj. euroa	Liite	2015	2014
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	12	1,6	2,8
Vaihto-omaisuus		0,0	5,6
Myyntisaamiset ja muut saamiset		0,0	2,3
Rahavarat		0,0	0,2
Varat yhteensä		1,6	10,9
Varaukset	23	0,0	0,5
Rahoitusvelat	24	1,1	2,1
Ostovelat ja muut velat		0,0	3,3
Velat yhteensä		1,1	6,0

MYYDYT TOIMINNOT

TYTÄRYRITYSTEN JA YHTEISTEN TOIMINTOJEN MYYNIT

Metsä Boardin myi 100 prosentin osakeomistuksensa Metsä Board Zanders GmbH:ssa mukaan lukien kaikki yhtiöön liittyvät vastuut saksalaisen mutares AG:n kokonaan omistamalle holding-yhtiölle ja sen kumppaniyhtiöille 21.5.2015. Metsä Board Zanders GmbH sisältää Saksan Bergisch Gladbachissa sijaitsevan Gohrsmühlen tehtaan liike-toiminnot. Liiketoiminnan myynnistä kirjattiin 17,5 miljoonan euron myyntivoitto ja myynnistä realisoitui -38,2 miljoonan euron negatiivinen rahavirtavaikutus.

METSÄ BOARD ZANDERS GMBH

Milj. euroa	Liite	2015
Aineettomat hyödykkeet ja aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	11, 12	5,5
Laskennalliset verosaamiset	17	10,9
Vaihto-omaisuus		30,7
Myyntisaamiset ja muut saamiset		49,6
Rahavarat		3,0
Varat yhteensä		99,7
Määräysvallattomien omistajien osuudet		0,0
Eläkevelvoitteet	22	93,6
Varaukset	23	2,1
Rahoitusvelat		0,0
Ostovelat ja muut velat		23,8
Velat yhteensä		119,5
Nettovarot		-19,8
Maksetut asiantuntijakulut		1,2
Vastike yhteensä		-1,2
Myyntivoitto		17,5
Rahana saatu kauppahinta		-34,0
Maksetut asiantuntijakulut		-1,2
Luovutettujen tytäryritysten rahavarat		-3,0
Rahavirtavaikutus		-38,2

Metsäliitto Osuuskunta sopi 31.12.2014 päivätyllä kaupalla Metsä Woodin Isossa-Britanniassa toimivan pylväsluokittomintaa harjoittavan tytäryritys Burt Boulton and Haywood Ltd:n koko osakekannan myymisestä ScanPole Ltd:lle, joka on Iivari Mononen Oy:n tytäryritys. Kauppa toteutui 2.2.2015. Liiketoiminnan myynnistä kirjattiin 0,2 miljoonan euron myyntitappio ja myynnistä realisoitui 4,2 miljoonan euron positiivinen rahavirtavaikutus.

Metsäliitto Osuuskunta toteutti 5.10.2015 Metsä Woodin Ranskassa toimivan sahatavaran jatkojalostusta harjoittavan Metsä Wood France S.A.S:n koko osakekannan myynnin mutares AG:lle. Alustava sopimus julkistettiin 25.6.2015, jolloin yhtiön varat ja velat luokiteltiin myytävänä oleviksi eriksi ja arvostettiin myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon. Yhtiön varoista kirjattiin 21,8 miljoonan euron arvonalentuminen. Liiketoiminnan myynnistä kirjattiin 0,4 miljoonan euron myyntivoitto ja myynnistä realisoitui 5,9 miljoonan euron negatiivinen rahavirtavaikutus.

Metsäliitto Osuuskunta myi vuosien 2015 ja 2014 aikana omistus-osuuksia Asunto Oy Tapiolan Jalavasta, Asunto Oy Tapiolan Pyökistä ja Kiinteistö Oy Tapiolan Jalopuupysäköinnistä. Vuoden 2015 lopussa Metsäliitto Osuuskunta omistaa 1,70 prosenttia Asunto Oy Tapiolan Jalavasta, 4,49 % Asunto Oy Tapiolan Pyökistä ja 28,10 prosenttia

Kiinteistö Oy Tapiolan Jalopuupysäköinnistä. Vuonna 2015 omistus-osuuksien myynneistä kirjattiin yhteensä 5,5 miljoonan euron myyntivoitto (4,7) ja myynneistä realisoitui yhteensä 9,1 miljoonan euron positiivinen rahavirtavaikutus (7,6).

Metsäliitto Osuuskunta myi Metsä Wood Eesti AS:n koko osakekannan virolaiselle Combimill Invest OÜ:lle 30.6.2014. Liiketoiminnan mynnistä kirjattiin 0,7 miljoonan euron myyntivoitto ja mynnistä realisoitui 5,5 miljoonan euron positiivinen rahavirtavaikutus.

Metsäliitto Osuuskunta sopi 13.11.2014 Metsä Woodin kylläste-puuliiketoiminnan mynnistä Aureskosken Jalostetehdas Oy:lle. Liiketoiminnan mynnistä kirjattiin 0,1 miljoonan euron myyntivoitto ja mynnistä realisoitui 1,8 miljoonan euron positiivinen rahavirtavaikutus.

YRITYSMYNNIT YHTEENSÄ

Milj. euroa	Liite	2015	2014
Aineettomat hyödykkeet ja aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	11, 12	18,4	12,5
Laskennalliset verosaamiset	17	11,3	0,0
Vaihto-omaisuus		35,9	2,5
Myyntisaamiset ja muut saamiset		53,5	1,8
Rahavarat		5,7	12,2
Varat yhteensä		124,7	29,0
Eläkevelvoitteet	22	93,8	0,0
Varaukset	23	2,9	0,0
Rahoitusvelat		9,5	6,7
Ostovelat ja muut velat		34,2	0,7
Velat yhteensä		140,4	7,4
Nettovarat		-15,7	21,6
Muuntoero ja maksetut asiantuntijakulut		2,3	0,3
Vastike yhteensä		9,8	27,4
Myyntivoitto		23,2	5,5
Rahana saatu kauppahinta		-23,0	27,4
Maksetut asiantuntijakulut		-2,2	-0,3
Luovutetun tytäryrityksen rahavarat		-5,7	-12,2
Rahavirtavaikutus		-30,8	14,9

MÄÄRÄYSVALLATTOMIEN OMISTAJIEN OSUUKSIEN MYNNIT

Helmikuussa 2015 konserni käytti 0,29 prosenttia omistamistaan Metsä Board Oyj:n B-osakkeista osakepalkkiojärjestelyn mukaiseen palkitsemiseen. Järjestelyn toteuttamisen jälkeen konserni omistaa 42,24 prosenttia Metsä Board Oyj:stä. Järjestelyn toteuttamisen johdosta määräysvallattomien omistajien osuus kasvoi 1,6 miljoonalla eurolla ja voittovarot kasvoivat 0,3 miljoonalla eurolla.

Maaliskuussa 2014 konserni käytti 0,28 prosenttia omistamistaan Metsä Board Oyj:n B-osakkeista osakepalkkiojärjestelyn mukaiseen palkitsemiseen. Järjestelyn toteuttamisen jälkeen konserni omistaa 42,53 prosenttia Metsä Board Oyj:stä. Järjestelyn toteuttamisen johdosta määräysvallattomien omistajien osuus kasvoi 1,3 miljoonalla eurolla ja voittovarot kasvoivat 0,6 miljoonalla eurolla.

5. Pitkäaikaishankkeet

Pitkäaikaishankkeita on konsernissa vain Puutuoteteollisuuden Raken-tamisen tuotteet -liiketoimintalinjassa. Pitkäaikaishankkeista kirjattuja tuottoja sisältyi vuonna 2015 konsernin liikevaihtoon 7,3 miljoonaa euroa (7,4).

Vuoden loppuun mennessä keskeneräisistä pitkäaikaishankkeista oli kirjattu toteutuneita menoja ja kirjattuja voittoja (tappioilla vähennet-tyinä) yhteensä 1,4 miljoonaa euroa (1,3). Keskeneräisistä pitkäaikais-hankkeista saadut ennakkomaksut olivat vuoden 2015 lopussa 0,3 miljoonaa euroa (0,7).

6. Liiketoiminnan muut tuotot

Milj. euroa	2015	2014
Myyntivoitot	54,3	114,8
Vuokratuotot	4,4	4,9
Palvelusten myynti	10,5	12,1
Julkiset avustukset	9,5	17,9
Romun ja jätteen myynti	2,9	5,2
Muut	14,2	15,3
Yhteensä	95,7	170,3

Merkittävimmät myyntivoitot vuonna 2015 olivat Metsäliitto Osuus-kunnan osakkuusyritys Finsilva Oyj:n osakkeiden (30,13 prosenttia osakekannasta) myyntivoitto 20,8 miljoonaa euroa, Metsä Boardin Gohrmühlen tehtaan myyntivoitto 17,5 miljoonaa euroa sekä Asunto Oy Tapiolan Jalavan ja Asunto Oy Tapiolan Pyökin omistusosuuksien myynneistä saadut myyntivoitot 5,9 miljoonaa euroa, Metsä Boardin kiinteistöjen myyntivoitot 3,4 miljoonaa euroa sekä Metsä Board Sverigen sähkösertifikaattien myyntivoitto 1,9 miljoonaa euroa.

Merkittävimmät myyntivoitot vuonna 2014 olivat Pohjolan Voima Oy:n B-osakkeiden myyntivoitto konsernissa 70,3 miljoonaa euroa, Metsä Boardin kiinteistöjen myyntivoitto Suomessa 33,8 miljoonaa euroa ja Metsä Board Sverigen sähkösertifikaattien myyntivoitto 2,7 miljoonaa euroa sekä Asunto Oy Tapiolan Jalavan omistusosuuksien myynneistä saadut myyntivoitot 5,2 miljoonaa euroa.

Julkiset avustukset liittyvät koulutus-, terveydenhoito- ja tutkimus-kulujen korvauksiin, energiatukeen sekä vuonna 2014 lisäksi EU:n päästökauppaohjelman mukaisiin hiilidioksidipäästölupiin.

7. Liiketoiminnan kulut

Milj. euroa	2014	2013
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	2 313,0	2 410,1
Varastojen muutos	1,0	-29,4
Ulkopuoliset palvelut		
Jakelukustannukset	652,3	632,2
Muut ulkopuoliset palvelut	363,3	377,6
Materiaalit ja palvelut yhteensä	3 329,6	3 390,6
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	456,7	460,9
Osakeperusteiset maksut	12,8	5,7
Henkilösivukulut		
Eläkkeet		
Etuuspohjaiset järjestelyt	3,6	5,5
Maksupohjaiset järjestelyt	65,1	56,4
Muut henkilösivukulut	160,7	163,6
Henkilösivukulut yhteensä	229,4	225,4
Henkilöstökulut yhteensä	699,0	692,0
Liiketoiminnan muut kulut		
Vuokra- ja muut kiinteistökulut	52,5	71,7
Palvelujen ostot	185,1	180,6
Pitkäaikaisten varojen luovutustappiot	1,7	0,3
Muut liiketoiminnan kulut	197,3	123,7
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	436,7	376,3

Ulkopuoliset palvelut sisältävät myytyjen tuotteiden jakelukustannuksia sekä tuotantoon liittyviä palveluja. Muut liiketoiminnan kulut sisältävät muun muassa energiakuluja, markkinoinnin ja mainonnan kuluja sekä hallintoon liittyviä kuluja.

Tiedot osakeperusteisista maksuista esitetään liitetietojen kohdassa 31 ja tiedot johtoon kuuluville avainhenkilöille maksetuista kompen-saatioista esitetään liitetietojen kohdassa 32.

Henkilöstökulut sisältävät vuonna 2015 Metsä Tissuen Saksan uudelleenjärjestelyihin liittyvää varausta 7,0 miljoonaa euroa.

Metsä Wood France S.A.S.:n myynti vuonna 2015 kasvatti liiketoi-minnan muita kuluja 7,4 miljoonaa euroa. Liiketoiminnan muut kulut sisältävät vuonna 2015 myös 2,6 miljoonan euron suuruisen kertaluon-teisen tulon liittyen Metsä Boardin Ranskassa sijaitsevan Alizayn tehtaan sulkemista varten tehtyjen varausten purkamiseen ja 4,4 miljoonan euron kertaluonteisen kulun liittyen pääasiassa Metsä Tissuen Venäjän toimintoihin.

Metsä Boardin Ruotsissa sijaitsevan Husumin tehtaan uudelleenjär-jestely kasvatti vuonna 2014 henkilöstökuluja 9,2 miljoonaa euroa ja liiketoiminnan muita kuluja 4,1 miljoonaa euroa.

Välimiesoikeuden 11.2.2014 antaman tuomion mukaan Metsäliitto Osuuskunta joutui maksamaan vahingonkorvausta UPM-Kymmene Oyj:lle 47,3 miljoonaa euroa ja Metsä Board Oyj 19,6 miljoonaa euroa. Vahingonkorvauksista 59,2 miljoonaa euroa on kirjattu vuonna 2014 muihin liiketoiminnan kuluihin ja 7,6 miljoonaa euroa korkokuluihin.

Tutkimus- ja tuotekehitysmenojen määrä vuonna 2015 oli 18,1 miljoonaa euroa (17,7).

TILINTARKASTUSPALKKIOT

Konsernin riippumattomana päätilintarkastajana toimii KPMG Oy Ab.

Tilintarkastuspalkkiot liittyvät vuositilinpäätösten tilintarkastuk-seen ja niihin läheisesti liittyviin palveluihin paikallisten vaatimusten mukaisesti. Palkkiot veropalveluista liittyvät veroneuvontaan ja -suun-nitteluun.

PÄÄTILINTARKASTAJAN PALKKIOT JA PALVELUT

Milj. euroa	2015	2014
Tilintarkastuspalkkiot	1,1	1,2
Palkkiot veropalveluista	0,0	0,0
Muut palkkiot	0,0	0,0
Yhteensä	1,2	1,2

Vuonna 2015 palkkiot muille tilintarkastusyhteisöille kuin KPMG:lle olivat 0,3 miljoonaa euroa (0,4).

8. Poistot ja arvonalentumiset

Milj. euroa	2015	2014
Poistot		
Muut aineettomat hyödykkeet	17,5	16,3
Rakennukset ja rakennelmat	38,7	39,1
Koneet ja kalusto	193,6	190,5
Muut aineelliset hyödykkeet	2,8	3,0
Yhteensä	252,6	248,9
Arvonalentumiset		
Liikearvo	0,4	0,9
Muut aineettomat hyödykkeet	0,7	1,3
Maa- ja vesialueet	0,2	3,1
Rakennukset ja rakennelmat	0,7	1,5
Koneet ja kalusto	3,5	18,6
Muut aineelliset hyödykkeet	0,2	1,8
Yhteensä	5,6	27,3
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	258,2	276,2
Arvonalentumiset liikearvosta segmenteittäin		
Puutuoteteollisuus	0,0	0,9
Kartonkiteollisuus	0,4	0,9
Yhteensä	0,4	0,9
Arvonalentumiset muista aineettomista hyödykkeistä ja aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä segmenteittäin		
Puutuoteteollisuus	3,3	0,4
Kartonkiteollisuus	-0,3	25,8
Pehmo- ja ruoanlaittopaperit	2,1	0,0
Muu toiminta	0,2	0,2
Yhteensä	5,3	26,4
Arvonalentumiset yhteensä	5,6	27,3

Arvonalentumiset sisältävät vuonna 2015 Puutuoteteollisuus-liiketoi-minta-alueeseen kuuluvan Metsä Wood France S.A.S.:n myyntiin liittyvän 3,3 miljoonan euron arvonalentumisen.

Lisäksi arvonalentumiset sisältävät yhteensä 2,1 miljoonan euron arvonalentumisen liittyen Metsä Tissuen Venäjän ja Puolan toimintoihin sekä Metsä Tissuen Saksassa sijaitsevan Dürenin tehtaan yhden jalostuslinjan sulkemiseen.

Arvonalentumiset sisältävät vuonna 2014 Puutuoteteollisuuteen kuuluvan Metsä Wood Tšekin liiketoimintamallin muutokseen liittyvän 0,9 miljoonan euron liikearvon arvonalentumisen arvonalentumistestauksen perusteella. Metsä Wood Tšekin liiketoiminnan kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu käyttöarvoon.

Arvonalentumiset sisältävät vuonna 2014 lisäksi Kartonkiteollisuuteen kuuluvan Metsä Board Zandersin tekemän 26,1 miljoonan euron arvonalentumisen Saksassa sijaitsevilla Gohrsmühlen tehtaalla arvonalentumistestauksen perusteella sekä Metsä Boardin Simpeleen vanhan alaskirjatun paperikoneen myynnistä johtuneen arvonalentumisen peruuntumisen 0,3 miljoonaa euroa.

OMAISUUSERIEN ARVONALENTUMISET

TESTAUSPERIAATTEET

Omaisuserien tai ns. rahavirtaa tuottavien yksiköiden kirjanpitoarvoja arvioidaan mahdollisten arvonalentumisten varalta. Rahavirtaa tuottava yksikkö on toiminnallinen segmentti tai sitä pienempi yksikkö, jolle on määritettävissä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Mikäli on viitteitä jonkin omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön arvonalentumisesta tai jos yksikön kirjanpitoarvoon sisältyy tai on kohdistettu liikearvoa, arvioidaan kyseisen omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön vastaisiin rahavirtoihin perustuva käyttöarvo tai sen nettomyyntihinta.

Liikearvojen testaustuloksia arvioidaan vertaamalla kerrytettävissä olevaa rahamäärää (V) rahavirtaa tuottavan yksikön kirjanpitoarvoon (B) seuraavasti:

SUHDE			
V	0–5 %	>	B
V	5–10 %	>	B
V	10–15 %	>	B
V	15–20 %	>	B
V	20–50 %	>	B
V	50 %–	>	B

PUUTUOTETEOLLISUUS

Puutuoteteollisuuden arvonalentumistestaukset on tehty vuoden 2015 syyskuun lopun tilanteesta.

Vuoden 2015 testauksessa määritelty kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu käyttöarvoon. Testattavien rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahavirrat perustuvat viiden vuoden ennusteisiin sekä näitä seuraaviin tasaisesti kasvaviin rahavirtoihin.

Ennusteiden pääasiallisia lähtötietoja ovat sahatavaran ja levytuotteiden hintakehitysennusteet, näiden tuotteiden kysyntä- ja toimitusmääräennusteet, keskeisten raaka-aineiden ja muiden tuotannontekijöiden kuten tukkipuun, liimojen ja energian kustannuskehitys sekä henkilöstö- ja muiden kiinteiden kustannusten kehitys. Ennusteisiin vaikuttavat myös päätettyjen säästötoimenpiteiden toteutuminen sekä päätetyt investoinnit.

Myyntihintojen ja keskeisten tuotannontekijöiden hintakehitysennusteet ovat johdon arvioita huomioiden käytettävissä olevat alan tietolähteet. Vuoden 2016 luvut perustuvat vahvistettuun budjettiin.

Nyt tehdyissä liikearvojen arvonalentumistestauksissa on viiden vuoden ennustekauden jälkeisissä rahavirroissa käytetty kasvutekijänä 1 prosenttia Metsä Wood UK:n osalta ja 0 prosenttia mäntysahojen osalta. Tämä vastaa johdon näkemystä kyseisten rahavirtaa tuottavien yksiköiden pitkän aikavälin kasvusta. Ennustekauden jälkeisten rahavirtojen keskeisten oletusten (hinnat, määrät, muuttuvat kustannukset) lähtöarvona on myös käytetty johdon näkemystä kyseessä olevien tekijöiden muutoksista.

Rahavirtojen diskonttokorkona on käytetty viimeistä määriteltyä Puutuoteteollisuuden oman ja vieraan pääoman painotettua keskimääräistä kustannusta (Weighted Average Cost of Capital, WACC). Tilanteesta 30.9.2015 tehtyjen testauksen WACC on 5,29 prosenttia, jossa on laskua edelliseen vuoteen nähden 0,02 prosenttiyksikköä. Sekä vastaiset rahavirrat että diskonttokorko on laskettu verojen jälkeen.

Puutuoteteollisuuden rahavirtaa tuottavat yksiköt, joihin kohdistuu liikearvoa sekä testauksen tulos tilanteesta 30.9.2015:

RAHAVIRTAA TUOTTAVA YKSIKKÖ	LIIKEARVO (MILJ. EUROA)	TESTAUSTULOS (V-B)/B
Metsä Wood UK	0,8	yli 50 %
Mäntysahat	5,0	10–15 %
Yhteensä	5,8	

Rahavirtaa tuottavien yksiköiden keskeisten oletusten muutoksista tehtiin seuraavanlainen herkkyystarkastelu:

RAHAVIRTAA TUOTTAVA YKSIKKÖ	V-B MILJ. EUROA	KESKEINEN OLETUS	TARVITTAVA MUUTOS JOTTA V=B
Metsä Wood UK	84,3	• WACC perustuu testaushetken korko- ja luottoriski-preemiotasoon	• WACC 8,2 %-yksikköä korkeampi
Mäntysahat	3,4	• WACC perustuu testaushetken korko- ja luottoriski-preemiotasoon	• WACC 0,4 %-yksikköä korkeampi

Taulukossa on mainittu oletukset joille rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä on herkin. Tarkasteltaessa muuttujien arvojen muutosten seurannaisvaikutuksia muiden muuttujien arvoihin todettiin, ettei merkittäviä arvonalentumistestauksen lopputulokseen vaikuttavia korrelaatioita ole. Lopputuotteiden hintoja ohjaa voimakaimmin markkinoiden kysyntä-tarjonta-tasapaino, eikä tuottajien kustannusmuutoksilla ole huomattavaa vaikutusta tuotteiden hintoihin.

SELLUTEOLLISUUS

Metsä Group suorittaa Selluteollisuuden täyden arvonalentumistestauksen vähintään kerran vuodessa, neljännellä vuosineljänneksellä, perustuen 30. syyskuuta tilanteeseen. Lisäksi vuosineljänneksittäin tarkastellaan viitteitä arvonalentumisesta. Mikäli havaitaan viitteitä arvonalentumisesta, käynnistetään täysi testaus. Tarkastusvaliokunta käsittelee arvonalentumistestauksen tulokset.

Rahavirtaa tuottava yksikkö Selluteollisuus muodostuu Metsä Fibre-konsernista ja siihen Metsä Groupissa tehdyistä käyvän arvon kohdistuksista ja liikearvosta.

Vuoden 2015 testauksessa määritelty kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu käyttöarvoon. Testattavan rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä olevat rahavirrat perustuvat viiden vuoden ennusteisiin sekä näitä seuraaviin tasaisesti kasvaviin rahavirtoihin.

Keskeiset testausoletukset ovat Metsäliiton johdon arvioita ja markkinoilta saatua ennusteita. Ennusteisiin keskeisimmin vaikuttavat tekijät ovat sellun markkinahintojen kehitys, valuuttakurssit, toimitus-

määrät, sekä puun ja energian hinnat. Lisäksi käyttöarvoon vaikuttaa merkittävästi laskelmissa käytetty vastaisten rahavirtojen diskonttokorko.

Tilanteesta 30.9.2015 sekä aikaisemmin tehdyissä liikearvojen arvonalentumistestauksissa on viiden vuoden ennustekauden jälkeisissä rahavirroissa käytetty kasvutekijänä 2 prosenttia. Ennustekauden jälkeisten rahavirtojen keskeisten oletuksien (hinnat, volyymit, muututtavat kustannukset) lähtöarvona on käytetty viiden vuoden ennustekauden keskimääräistä arvoa sekä kiinteille kustannuksille ennustekauden viidennen vuoden arvoa.

Rahavirtojen diskonttokorkona on käytetty Metsä Fibren oman ja vieraan pääoman painotettua keskimääräistä kustannusta (Weighted Average Cost of Capital, WACC). Sekä vastaiset rahavirrat että diskonttokorko on laskettu verojen jälkeen, jolloin syntyvät diskonttatut rahavirrat sekä käyttöarvot vastaavat IAS 36 mukaisesti ennen veroja olevia laskelmia. Tilanteesta 30.9.2015 tehdyn testauksen WACC:ina verojen jälkeen on käytetty 5,3 prosenttia (5,0).

Rahavirtaa tuottavaan yksikköön Selluteollisuus kohdistetut liikearvot 30.9.2015 sekä testauksen tulos tilanteesta 30.9.2015:

RAHAVIRTAA TUOTTAVA YKSIKKÖ	LIIKEARVO (MILJ. EUROA)	TESTAUSTULOS (V-B)/B
Selluteollisuus	389,8	yli 50 %

Tilanteesta 30.9.2015 suoritettussa testauksessa keskeisten oletusten muutosten täytyisi olla hyvin merkittäviä, jotta kirjanpitoarvo ylittäisi kerrytettävissä olevan rahamäärän. Käytetyn diskonttokoron tulisi olla 13,5 prosenttia verojen jälkeen tai sellun keskimääräisen hinnan ennustekaudella noin 14 prosenttia alempi kuin testauksessa käytetty ennuste.

KARTONKITEOLLISUUS/METSÄ BOARD

Metsä Board suorittaa täyden arvonalentumistestauksen vähintään kerran vuodessa, neljännellä vuosineljänneksellä, perustuen 30. syyskuuta tilanteeseen. Lisäksi vuosineljänneksittäin tehdään herkkyysanalyysi. Mikäli herkkyysanalyysi antaa viitteitä arvon alenemisesta, käynnistetään täysi testaus. Tarkastusvaliokunta käsittelee herkkyysanalyysin tai arvonalentumistestauksen tulokset vuosineljänneksittäin.

Vuoden 2015 testauksessa käytetyt rahavirtaa tuottavat yksiköt ovat Taivekartonki, Laineri, Kyro Paper ja markkinasellu. Vuoden 2014 testauksessa käytetyt rahavirtaa tuottavat yksiköt olivat Taivekartonki, Kemi, Kyro Paper, Husum paperi ja laineri, Zanders sekä Markkinasellu. Muutokset rahavirtaa tuottavissa yksiköissä johtuvat Metsä Boardin suunnitelmasta lopettaa Husumin paperituotanto ja keskittyä kartonkiliiketoimintoihin. Rahavirtaa tuottava yksikkö Taivekartonki sisältää Suomen taivekartonkitehtaan sekä Husumiin rakennetun uuden taivekartonkilinjan. Rahavirtaa tuottava yksikkö Laineri sisältää Kemin ja Husumin laineriliiketoiminnot. Rahavirtaa tuottava yksikkö Zanders myytiin toukokuussa 2015.

Vuoden 2015 testauksessa määritelty kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu kaikkien rahavirtaa tuottavien yksiköiden osalta käyttöarvoon. Testattavien rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahavirrat perustuvat viiden vuoden ennusteisiin sekä näitä seuraaviin tasaisesti kasvaviin rahavirtoihin.

Keskeiset testausoletukset ovat Metsä Boardin johdon arvioita ja markkinoilta saatuja ennusteita. Ennusteisiin keskeisimmin vaikuttavat tekijät ovat kartonkituotteiden keskihinnan kehitys, toimitusmäärät, valuuttakurssit ja kapasiteetin käyttöaste, keskeisten raaka-aineiden kuten puun, sellun, kemikaalien ja energian kustannuskehitys, henki-

löstö- ja muiden kiinteiden kustannusten kehitys sekä rahavirtojen diskonttokorko. Olennaisimmat ennusteisiin vaikuttavat tekijät ovat samat kuin vuonna 2014.

Metsä Boardin osuus Metsä Fibren kerrytettävissä olevasta rahavirasta, kirjanpitoarvosta ja ”Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä” sisältämästä liikearvosta (45,2 miljoonaa euroa) allokoidaan rahavirtaa tuottaville yksiköille niiden selluostojen suhteessa.

Tilanteesta 30.9.2015 sekä aikaisemmin tehdyissä liikearvojen arvonalentumistestauksissa on viiden vuoden ennustekauden jälkeisissä rahavirroissa käytetty kasvutekijänä 2 prosenttia. Ennustekauden jälkeisten rahavirtojen keskeisten oletuksien (hinnat, volyymit, muututtavat kustannukset) lähtöarvona on käytetty viiden vuoden ennustekauden keskimääräistä arvoa sekä kiinteille kustannuksille ennustekauden viidennen vuoden arvoa.

Rahavirtojen diskonttokorkona on käytetty Metsä Boardin oman ja vieraan pääoman painotettua keskimääräistä kustannusta (Weighted Average Cost of Capital, WACC). Pääoman keskimääräistä kustannusta laskettaessa on vieraan pääoman kustannuksessa huomioitu markkinoiden näkemys Metsä Boardin luottoriskipreemiosta. Sekä vastaiset rahavirrat että diskonttokorko on laskettu verojen jälkeen jolloin syntyvät diskonttatut rahavirrat sekä käyttöarvot vastaavat IAS 36 mukaisesti ennen veroja olevia laskelmia. Tilanteesta 30.9.2015 tehtyjen testauksien WACC:ina verojen jälkeen on käytetty 5,09 prosenttia (5,41) ja Metsä Fibren osalta 5,31 prosenttia (4,88). Johdon arvion mukaan rahavirtaa tuottavien yksiköiden tulevia rahavirtoja koskevat riskitekijät eivät poikkea olennaisesti toisistaan.

Metsä Board -konsernin merkittävimmät rahavirtaa tuottavat yksiköt, niihin kohdistetut liikearvot 30.9.2015 sekä testauksen tulos tilanteesta 30.9.2015:

RAHAVIRTAA TUOTTAVA YKSIKKÖ	LIIKEARVO (MILJ. EUROA)	TESTAUSTULOS (V-B)/B
Taivekartonki ¹⁾	24,8	yli 50 %
Laineri ¹⁾	22,9	yli 50 %
Kyro Paper ¹⁾	1,1	yli 50 %
Markkinasellu ¹⁾	8,8	yli 50 %
Yhteensä	57,6	

1) Liikearvo sisältää Metsä Fibren omistussuuden liikearvon (45,2 miljoonaa euroa), joka Metsä Boardin konsernitaseessa sisältyy kohtaan ”Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä”

PEHMO- JA RUOANLAITTOPAPERIT/METSÄ TISSUE

Metsä Tissue -konsernin liikearvot on testattu tilanteesta 30.9.2015. Testauksessa on sovellettu vastaisiin rahavirtoihin perustuvaa käyttöarvoa.

Metsä Tissue -konsernin liikearvoa testattaessa rahavirtaa tuottavina yksikköinä on käytetty konsernin segmenttejä. Pehmopaperiliiketoiminnot jakautuvat kolmeen alueelliseen segmenttiin ja lisäksi ruoanlaittopaperit ovat oma segmenttinsä.

Käyttöarvon laskennassa on hyödynnetty johdon hyväksymiä budjetteja ja ennusteita seuraavalle kolmelle vuodelle. Kolmen vuoden jälkeiset rahavirrat on ekstrapoloitu käyttäen toimialan ennustettua keskimääräistä kasvuprosenttia, jonka ennustetaan jatkuvan 1 prosentin tasolla, lukuunottamatta keskisen Itä-Euroopan aluetta, jossa kasvun ennustetaan olevan 1,5 prosenttia.

Rahavirtojen diskonttokorkona on käytetty Metsä Tissuen oman ja vieraan pääoman painotettua keskimääräistä kustannusta (Weighted Average Cost of Capital, WACC). Pääoman keskimääräistä kustannusta laskettaessa on vieraan pääoman kustannuksessa huomioitu markkinoiden näkemys Metsä Tissuen luottoriskipreemiosta. Sekä

vastaiset rahavirrat että diskonttokorko on laskettu verojen jälkeen, jolloin syntyvät diskonttatut rahavirrat sekä käyttöarvot vastaavat IAS 36 mukaisesti ennen veroja olevia laskelmia. Tilanteesta 30.9.2015 tehtyjen testauksien WACC:ina verojen jälkeen on käytetty 5,3 prosenttia (5,3). Johdon arvion mukaan rahavirtaa tuottavien yksiköiden tulevia rahavirtoja koskevat riskitekijät eivät poikkea olennaisesti toisistaan.

Metsä Tissue -konsernin merkittävimmät rahavirtaa tuottavat yksiköt, niihin kohdistuvat liikearvot sekä testauksen tulos tilanteesta 30.9.2015.

RAHAVIRTAA TUOTTAVA YKSIKKÖ	LIKEARVO (MILJ. EUROA)	TESTAUSTULOS (V-B)/B
Pohjoismaat ja Baltia (NOBA)	94,6	yli 50 %
Länsi (WE)	11,5	yli 50 %
Keski-Itä Eurooppa (CEE)	26,8	20–50 %
Baking & Cooking	3,5	yli 50 %
Yhteensä	136,4	

Testaustulos ylittyi merkittävästi (> 50 %) kaikissa rahavirtaa tuottavissa yksiköissä, lukuunottamatta CEE:ssä (24 %).

Tilanteesta 30.9.2015 suoritettussa testauksessa keskeisten oletusten muutosten täytyisi olla hyvin merkittäviä, jotta kirjanpitoarvo ylittäisi kerrytettävissä olevan rahamäärän. Näiden rahavirtaa tuottavien yksiköiden osalta, joissa jokseenkin mahdollinen muutos oletuksissa johtaisi tilanteeseen $V < B$, CEE:n diskonttokoron tulisi olla 6,5 prosenttia verojen jälkeen tai tuotehintojen ennustekaudella keskimäärin 1,9 prosenttia ennustettua alemmat.

9. Rahoitustuotot ja -kulut

Milj. euroa	2015	2014
Kurssierot		
Kaupalliset erät	13,9	22,3
Suojaus/ei suojauslaskentaa	-13,8	-18,0
Muut	-1,2	-1,5
Kurssierot yhteensä	-1,2	2,7
Muut rahoitustuotot		
Korkotuotot lainoista, muista saamisista ja rahavaroista	5,2	6,4
Osinkotuotot	0,1	0,2
Muut rahoitustuotot yhteensä	5,2	6,5
Muut rahoituskulut		
Rahoitusvarojen ja -velkojen arvostus		
Voitot ja tappiot käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista (kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä) rahoitusvaroista tai -veloista	0,0	0,0
Rahoitusvarojen arvomuutosten voitot ja tappiot	-2,4	0,0
Rahoitusvelkojen arvomuutosten voitot ja tappiot	1,0	0,0
Johdannaisvoitot ja -tappiot/ei suojauslaskentaa	1,2	-0,2
Johdannaisvoitot ja -tappiot käyvän arvon suojauksista	-1,1	0,8
Käyvän arvon oikaisut käyvän arvon suojauksen kohteesta	0,9	-0,1
Arvostus yhteensä	-0,3	0,4
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoön arvostetuista rahoitusveloista	-82,0	-107,0
Muut rahoituskulut	-6,7	-6,0
Muut rahoituskulut yhteensä	-89,0	-112,6
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-84,9	-103,4

Vuonna 2015 muihin rahoituskuluihin kirjattiin 2,3 miljoonan euron arvonalentuminen liittyen Metsä Fibren Oy:n ja Metsä Board Oyj:n osuuksiin Pohjolan Voima Oy:lle annetusta OL4-projektin osakaslainasta. Lisäksi arvonalentumiset sisältävät vuonna 2015 tuottoa 1,0 miljoonaa euroa perimättä jätetystä TEKES-lainasta.

Välímiesoikeuden 11.2.2014 antaman tuomion mukaan Metsäliitto Osuuskunta joutui maksamaan vahingonkorvausta UPM-Kymmene Oyj:lle 47,3 miljoonaa euroa ja Metsä Board Oyj 19,6 miljoonaa euroa. Vahingonkorvauksista 59,2 miljoonaa euroa on kirjattu vuonna 2014 muihin liiketoiminnan kuluihin ja 7,6 miljoonaa euroa korkokuluihin.

10. Tuloverot

Milj. euroa	2015	2014
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-91,3	-62,9
Edellisten tilikausien verot	-10,4	-0,3
Laskennalliset verot	-10,6	-6,0
Muut verot	-0,2	-0,5
Yhteensä	-112,6	-69,7

Verohallinto otti syksyllä 2015 kielteisen kannan liittyen tiettyjen tappioiden hyväksi lukemiseen Metsä Board Oyj:n vuoden 2014 verotuksessa. Yhtiö kirjasi vuoden 2015 tuloveroihin edellisille tilikaudille kohdistuneen veron 9,5 miljoonaa euroa. Metsä Board Oyj:n näkemyksen mukaan tappiot ovat vähennyskelpoisia ja yhtiö hakee muutosta verohallinnon ratkaisuun.

TULOVEROJEN TÄSMÄYTyslaskelma

Milj. euroa	2015	2014
Tulos ennen veroja	468,4	329,9
Verot laskettuna kotimaan verokannalla	93,7	66,0
Ulkomaisten tytäryritysten poikkeavat verokannat	-4,3	-2,9
Verovapaat tulot	-7,1	-4,2
Vähennyskeltottomat kulut	23,1	6,0
Liikearvon arvonalentumiset	0,1	0,2
Aiemmin kirjattujen laskennallisten verojen oikaisu	-3,8	2,7
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	-3,0	-4,3
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset verotuksellisista tappioista	4,5	8,3
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	-2,1	-3,1
Verot aikaisemmilta tilikausilta	10,4	0,3
Muut	1,1	0,7
Verot tuloslaskelmassa	112,6	69,7
Efektiiivinen verokanta, %	24,0	21,1

MUIHIN LAAJAN TULOKSEN ERIIN LIITTYVÄT VEROT 2015

Milj. euroa	Ennen veroja	Vero-vaikutus	Verojen jälkeen
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Etuuspohjaisten järjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	19,5	-5,6	13,9
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Rahavirran suojaukset	-0,1	0,5	0,4
Myytävissä olevat rahoitusvarat	-30,6	6,1	-24,5
Muuntoerot	8,9	0,8	9,7
Osuus yhteisyrityksen muista laajan tuloksen eristä	-0,6	0,0	-0,6
Muut erät	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	-22,4	7,4	-15,0

MUIHIN LAAJAN TULOKSEN ERIIN LIITTYVÄT VEROT 2014

Milj. euroa	Ennen veroja	Vero-vaikutus	Verojen jälkeen
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Etuuspohjaisten järjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	-44,7	11,9	-32,7
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Rahavirran suojaukset	-19,7	11,2	-8,6
Myytävissä olevat rahoitusvarat	-43,6	4,1	-39,5
Muuntoerot	-43,3	0,0	-43,3
Osuus yhteisyrityksen muista laajan tuloksen eristä	-4,4		-4,4
Muut erät	0,0		0,0
Yhteensä	-111,1	15,3	-95,8

11. Aineettomat hyödykkeet

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET 2015

Milj. euroa	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2015	520,3	510,6	12,6	1 043,6
Muuntoerot	2,8	-0,2	0,0	2,7
Lisäykset	0,0	5,8	5,9	11,7
Vähennykset	0,0	-22,5	0,0	-22,5
Siirrot erien välillä	0,0	8,9	-8,5	0,4
Hankintameno 31.12.2015	523,2	502,7	10,0	1 035,8
Kertyneet poistot ja arvon alentumiset 1.1.2015	0,0	-282,5	0,0	-282,5
Muuntoerot	0,0	0,1	0,0	0,1
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,0	22,4	0,0	22,4
Tilikauden poistot	0,0	-17,5	0,0	-17,5
Arvon alentumiset	-0,4	-0,7	0,0	-1,1
Kertyneet poistot ja arvon alentumiset 31.12.2015	-0,4	-278,2	0,0	-278,5
Kirjanpitoarvo 1.1.2015	520,3	228,2	12,6	761,1
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	522,8	224,5	10,0	757,3

Arvon alentumiset sisältävät vuonna 2015 Metsä Wood France S.A.S.:n myyntiin liittyvän 0,7 miljoonan euron arvonalentumisen.

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET 2014

Milj. euroa	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2014	529,0	499,3	26,9	1 055,2
Muuntoerot	-7,8	-4,2	0,0	-12,0
Lisäykset	0,0	15,1	5,3	20,3
Vähennykset	0,0	-19,0	0,0	-19,0
Siirrot erien välillä	0,0	19,4	-19,5	-0,1
Hankintameno 31.12.2014	521,2	510,6	12,6	1 044,5
Kertyneet poistot ja arvon alentumiset 1.1.2014	0,0	-271,2	0,0	-271,2
Muuntoerot	0,0	2,4	0,0	2,4
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,0	3,9	0,0	3,9
Tilikauden poistot	0,0	-16,3	0,0	-16,3
Arvon alentumiset	-0,9	-1,3	0,0	-2,2
Kertyneet poistot ja arvon alentumiset 31.12.2014	-0,9	-282,5	0,0	-283,3
Kirjanpitoarvo 1.1.2014	529,0	228,2	26,9	784,1
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	520,3	228,2	12,6	761,1

Arvon alentumiset sisältävät vuonna 2014 Metsä Wood Tšekin liiketoimintamallin muutokseen liittyvän 0,9 miljoonan euron liikearvon arvonalentumisen arvonalentumistestauksen perusteella. Metsä Wood Tšekin liiketoiminnan kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu käyttö-arvoon.

Arvon alentumiset sisältävät vuonna 2014 lisäksi Metsä Board Zandersin tekemän 1,3 miljoonan euron arvonalentumisen Saksassa sijaitsevan Gohrsmühlen tehtaan heikon kannattavuuden seurauksena.

LIKEARVOT SEGMENTEITTÄIN

Milj. euroa	2015	2014
Puunhankinta ja metsäpalvelut	2,4	2,4
Puutuoteteollisuus	5,9	5,8
Selluteollisuus	3,9	3,9
Kartonkiteollisuus	12,4	12,7
Pehmo- ja ruoanlaittopaperit	139,5	136,8
Muu toiminta	390,4	390,4
Eliminoinnit	-31,7	-31,7
Yhteensä	522,8	520,3

Muu toiminta sisältää Metsä Fibre Oy:n hankintaan liittyvää liikearvoa 389,8 miljoonaa euroa ja Metsä Tissue Oyj:n hankintaan liittyvää liikearvoa 0,6 miljoonaa euroa. Arvon alentumistestausta varten Metsä Fibre Oy:n hankintaan liittyvä liikearvo on kohdistettu Selluteollisuus-segmenttiin ja Metsä Tissue Oyj:n hankintaan liittyvä liikearvo Pehmo- ja ruoanlaittopaperit -segmenttiin.

Metsä Groupissa ei ole aktivoitavia kehitysmenoja.

Muihin aineettomiin hyödykkeisiin sisältyy myös aktivoidut merkittävien uusien tietokoneohjelmien kehittämis- ja rakentamismenot sekä patentit, lisenssit ja tavaramerkit.

12. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET 2015

Milj. euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2015	83,9	1 425,9	5 756,7	149,6	59,9	7 476,0
Muuntoerot	0,5	2,5	31,0	0,3	2,6	36,8
Lisäykset	0,2	5,6	58,1	3,4	413,8	481,0
Vähennykset	-17,1	-265,1	-803,9	-45,4	-1,6	-1 133,1
Siirrot erien välillä	0,2	12,5	32,8	0,4	-46,3	-0,4
Myytävänä olevat omaisuuserät	-0,1	-1,4	-0,1	0,0	0,0	-1,6
Hankintameno 31.12.2015	67,5	1 180,0	5 074,5	108,3	428,3	6 858,7
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2015	-18,1	-941,0	-4 553,9	-131,8	0,0	-5 644,9
Muuntoerot	0,0	-2,6	-25,0	-0,2	0,0	-27,8
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	11,1	254,7	801,6	45,3	0,0	1 112,6
Tilikauden poisto		-38,7	-193,6	-2,8	0,0	-235,1
Arvonalentumiset	-0,2	-0,7	-3,5	-0,2	0,0	-4,5
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2015	-7,2	-728,2	-3 974,5	-89,7	0,0	-4 799,6
Kirjanpitoarvo 1.1.2015	65,8	484,9	1 202,7	17,8	59,9	1 831,2
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	60,3	451,8	1 100,1	18,5	428,3	2 059,0

Myytävänä olevat omaisuuserät sisältävät vuonna 2015 Muu toiminta -segmenttiin kuuluvan Asunto Oy Tapiolan Pyökin myymättä olevat asunnot ja autopaikat.

Arvonalentumiset sisältävät vuonna 2015 Metsä Wood France S.A.S.:n myyntiin liittyvän 2,6 miljoonan euron arvonalentumisen.

Lisäksi arvonalentumiset sisältävät vuonna 2015 yhteensä 2,1 miljoonan euron arvonalentumisen liittyen Metsä Tissuen Venäjän ja Puolan toimintoihin sekä Metsä Tissuen Saksassa sijaitsevan Dörenin tehtaan yhden jalostuslinjan sulkemiseen.

AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET 2014

Milj. euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2014	85,9	1 452,0	5 883,2	149,1	76,6	7 646,8
Muuntoerot	0,0	-23,5	-90,6	-3,6	-1,5	-119,2
Lisäykset	0,4	4,7	53,2	1,3	62,0	121,6
Vähennykset	-2,3	-26,0	-128,2	-1,3	-6,7	-164,4
Siirrot erien välillä	0,2	22,4	44,0	4,1	-70,6	0,1
Myytävänä olevat omaisuuserät	-0,3	-3,7	-4,9	0,0	0,0	-8,9
Hankintameno 31.12.2014	83,9	1 425,9	5 756,7	149,6	59,9	7 476,0
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2014	-15,1	-930,0	-4 558,4	-130,6	0,0	-5 634,1
Muuntoerot	0,1	13,2	68,3	2,7	0,0	84,2
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,0	15,4	141,2	0,9	0,0	157,6
Myytävänä olevat omaisuuserät	0,0	0,9	4,1	0,0	0,0	5,0
Tilikauden poisto	0,0	-39,1	-190,5	-3,0	0,0	-232,6
Arvonalentumiset	-3,1	-1,5	-18,6	-1,8	0,0	-25,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2014	-18,1	-941,0	-4 553,9	-131,8	0,0	-5 644,9
Kirjanpitoarvo 1.1.2014	70,8	522,1	1 324,8	18,5	76,6	2 012,7
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	65,8	484,9	1 202,7	17,8	59,9	1 831,2

Metsäliitto Osuuskunta sopi 31.12.2014 päivätyllä kaupalla Metsä Woodin Isossa-Britanniassa toimivan pylväsiiketoimintaa harjoittavan tytäryritys Burt Boulton and Haywood Ltd:n koko osakekannan myymisestä ScanPole Ltd:lle, joka on Iivari Mononen Oy:n tytäryritys. Myytävänä olevat omaisuuserät sisältävät Burt Boulton and Haywood Ltd:n aineellisen käyttöomaisuuden.

Myytävänä olevat omaisuuserät sisältävät vuonna 2014 lisäksi Muu toiminta -segmenttiin kuuluvan Asunto Oy Tapiolan Jalavan myymättä olevat asunnot ja autopaikat.

Arvonalentumiset sisältävät vuonna 2014 Metsä Board Zandersin tekemän 24,8 miljoonan euron arvonalentumisen Saksassa sijaitsevan Gohrmühlen tehtaalla arvonalentumistestauksen perusteella sekä Metsä Boardin Simpeleen vanhan alaskirjatun paperikoneen myynnistä johtuneen arvonalentumisen peruuntumisen 0,3 miljoonaa euroa.

Pankkilainojen, eläkelainojen sekä muiden velkojen vakuutena on kiinteistöjä ja irtaimistoa 385,3 miljoonan euron arvosta (386,4). Vastuusitoumuksista esitetään tarkemmat tiedot liitetietojen kohdassa 30.

AIINEELLISTEN KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEIDEN HANKINTAMENON SISÄLTYY RAHOITUSLEASINGSOPIMUKSELLA VUOKRATTUJA HYÖDYKKEITÄ SEURAAVASTI:

Milj. euroa	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2015	0,0	19,4	49,2	68,7
Kertyneet poistot	0,0	-10,8	-38,8	-49,6
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	0,0	8,7	10,4	19,1

Milj. euroa	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2014	0,0	19,4	47,0	66,5
Kertyneet poistot	0,0	-9,7	-35,8	-45,4
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	0,0	9,8	11,3	21,1

Vuonna 2015 aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden lisäksi sisältyy rahoitusleasingsopimuksilla vuokrattuja hyödykkeitä 0,1 miljoonaa euroa (0,6).

Vuonna 2015 vieraan pääoman menoja aktivoitiin yhteensä 2,4 miljoonaa euroa (0,4). Keskimääräinen käytetty korkokanta oli 0,5–6,0 prosenttia (1,8–4,3 prosenttia), joka edusti hankkeiden rahoittamiseen käytetyn lainan kustannuksia.

Vuonna 2014 Metsä Fibren Joutsenon tehdas sai 2,2 miljoonaa euroa energiatukea Suomen työ- ja elinkeinoministeriöltä kaasutuslaitoksen rakentamiseen. Avustus kirjattiin hankintamenon vähennykseksi.

13. Biologiset hyödykkeet

Biologiset hyödykkeet, kasvava puusto, arvostetaan käypään arvoon vähennettynä arvioiduilla myyntiin liittyvillä menoilla. Puuston, pois lukien nuoret taimikot, käypä arvo perustuu odotettavissa olevien tuottojen ja kulujen rahavirtojen nykyarvoon. Puuston käyvän arvon muutokset tilikauden aikana sisältyvät liikevoittoon.

Biologiset hyödykkeet luokitellaan kokonaisuudessaan käypien arvojen hierarkian tasolle 3, koska käyvät arvot perustuvat yrityksen omiin oletuksiin eikä markkinatietoihin. Konsernilla on tilikauden 2015 lopussa puustoa lähinnä vain Suomessa.

Konsernilla on pitkäaikaisia metsänvuokraussopimuksia Venäjällä ja Latviassa. Sopimuksia ei ole kirjattu taseeseen, koska niiden hintaa tai kiinteää hinnanmäärityspäätöstä ei määritellä sopimuksissa. Valtio määrittelee hinnan pääsääntöisesti kerran vuodessa tai useamminkin. Hinta seuraa käytännössä lyhytaikaisten hakkuuoikeuksien huutokaup-pahintoja. Pitkäaikaisilla puun hakkuuoikeuksilla varmistetaan ensisijaisesti puun saatavuutta.

Suurin osa konsernin biologisista hyödykkeistä kuuluu osakkuusyri-tyksille Suomessa. Näin ollen taseeseen suoraan kirjattu biologisten hyödykkeiden määrä on vähäinen.

Milj. euroa	2015	2014
1.1.	11,8	11,1
Ostot tilikauden aikana	0,2	0,1
Myynnit tilikauden aikana	0,0	0,0
Hakkuut tilikauden aikana	-1,1	-1,2
Voitot ja tappiot käypään arvoon arvostamisesta	2,6	1,8
31.12.	13,4	11,8

Konsernilla on kaksi osakkuusyritystä, jotka omistavat biologisia hyödykkeitä. Konserni omistaa 19,8 prosenttia Finsilva Oyj:stä, jonka metsäomaisuuden käypä arvo vuonna 2015 oli 270,4 miljoonaa euroa (231,6), josta konsernin osuus oli 53,5 miljoonaa euroa (115,6). Konserni omistaa lisäksi 25 prosenttia Suomen Metsäsijoitus Oy:stä, jonka metsäomaisuuden käypä arvo vuonna 2015 oli 19,1 miljoonaa euroa (17,7), josta konsernin osuus oli 4,8 miljoonaa euroa (4,4).

Metsäliitto Osuuskunta myi 27.5.2015 osakkuusyritys Finsilva Oyj:n osakekannasta 30,13 prosenttia.

14. Konsernin rakenne

TYTÄRYRITYKSET JA YHTEISET TOIMINNOT

Tärkeimmät tytäryritykset ja yhteiset toiminnot 31.12.2015

METSÄLIITTO OSUUSKUNTA	Kotimaa	Konsernin omistusosuus, %
TYTÄRYRITYKSET		
Finnforest UK Holdings Ltd	Iso-Britannia	100,00
Kirkniemen Kartano Oy	Suomi	100,00
Kumpuniemen Voima Oy	Suomi	53,97
Metsa Forest Latvia SIA	Latvia	100,00
Metsä Board Oyj ¹⁾	Suomi	42,24
Metsä Fibre Oy	Suomi	60,71
Metsä Forest Eesti AS	Eesti	100,00
Metsä Forest Sverige AB	Ruotsi	100,00
Metsä Group Services Sp. z o.o.	Puola	100,00
Metsä Group Treasury Oy	Suomi	100,00
Metsä Tissue Oyj	Suomi	91,00
Metsä Wood Deutschland GmbH	Saksa	100,00
Metsä Wood Holland B.V.	Hollanti	100,00
Metsä Wood Ibérica S.L.U.	Espanja	100,00
Metsä Wood Schweiz AG	Sveitsi	100,00
Metsä Wood UK Ltd	Iso-Britannia	100,00
Metsä Wood USA Inc.	USA	100,00
Metsäliitto Management Oy	Suomi	100,00
Mittaportti Oy	Suomi	100,00
OOO Metsa Forest Podporozhye	Venäjä	100,00
OOO Metsa Forest St. Petersburg	Venäjä	100,00
Punkavoima Oy ²⁾	Suomi	35,00
YHTEISET TOIMINNOT		
Asunto Oy Tapiolan Jalava	Suomi	1,70
Asunto Oy Tapiolan Pyökki	Suomi	4,49
Asunto Oy Tapiolan Saarni	Suomi	48,98
Asunto Oy Tapiolan Tammi	Suomi	48,98
Hartolan Kuningaslämpö Oy ³⁾	Suomi	50,00
Kiinteistö Oy Metsätapiola	Suomi	48,98
Kiinteistö Oy Metsätapiolan Pysäköinti	Suomi	48,96
Kiinteistö Oy Tapiolan Jalopuupysäköinti	Suomi	28,10
Lohjan Biolämpö Oy ³⁾	Suomi	46,00

1) Konsernin osuus äänimäärästä 61,63 %

2) Osakassopimuksen mukaan kaikki Punkavoima Oy:n tuottama lämpöenergia toimitetaan Metsäliitto Osuuskunnan omistamille tehtaille. Metsäliitto Osuuskunta määrää merkityksellisistä toiminnoista.

3) Järjestelyn toimintojen ensisijaisena tarkoituksena on tuottaa energiaa osapuolia varten ja järjestelylle syntyvät velat maksetaan tosiasiallisesti rahavirroista, jotka saadaan osapuoliilta näiden ostaessa tuotetun energian.

METSÄ FIBRE -KONSERNI	Kotimaa	Konsernin omistusosuus, %
TYTÄRYRITYSOSAKKEET		
Metsä Fibre GmbH	Saksa	100,00
Metsä Fibre S.r.l.	Italia	100,00
Metsä-Botnia Metsät Oy	Suomi	100,00
OOO Metsä Svir	Venäjä	100,00
Oy Silva Shipping Ab	Suomi	100,00
ZAO Petrovles Podporozhye	Venäjä	100,00

METSÄ TISSUE -KONSERNI	Kotimaa	Konsernin omistusosuus, %
TYTÄRYRITYSOSAKKEET		
Dambi AB	Ruotsi	100,00
Metsa Tissue Czech s.r.o.	Tšekki	100,00
Metsa Tissue Krapowice Sp. z o.o.	Puola	100,00
Metsa Tissue Poland Sp. z o.o.	Puola	100,00
Metsa Tissue Slovakia s.r.o.	Slovakia	100,00
Metsa Tissue Ukraine LCC	Ukraina	100,00
Metsä Tissue A/S	Tanska	100,00
Metsä Tissue AB	Ruotsi	100,00
Metsä Tissue AS	Norja	100,00
Metsä Tissue GmbH	Saksa	100,00
Metsä Tissue Hungary Kft.	Unkari	100,00
Metsä Tissue Immobilienverwaltungs GmbH	Saksa	100,00
Metsä Tissue Ltd	Iso-Britannia	100,00
OOO Metsä Tissue	Venäjä	100,00

YHTEISET TOIMINNOT

Katrinefors Kraftvärme AB ¹⁾	Ruotsi	50,00
---	--------	-------

1) Järjestelyn toimintojen ensisijaisena tarkoituksena on tuottaa energiaa osapuolia varten ja järjestelylle syntyvät velat maksetaan tosiasiallisesti rahavirroista, jotka saadaan osapuoliilta näiden ostaessa tuotetun energian.

METSÄ BOARD -KONSERNI	Kotimaa	Konsernin omistussuus, %
TYTÄRYRITYSOSAKKEET		
Alrec Boiler Oy ¹⁾	Suomi	24,92
Metsä Board (Middle East & North Africa) Ltd	Kypros	100,00
Metsä Board Americas Corporation	USA	100,00
Metsä Board Australia and New Zealand Pty Ltd	Australia	100,00
Metsä Board Hong Kong Ltd	Hong Kong	100,00
Metsä Board Ibérica S.A.	Espanja	100,00
Metsä Board IBP (HK) Ltd	Hong Kong	100,00
Metsä Board IBP China Ltd	Kiina	100,00
Metsä Board Italia S.r.l.	Italia	100,00
Metsä Board Middle East & Africa DMCC	Yhdistyneet arabiemiirikunnat	100,00
Metsä Board Shanghai Ltd	Kiina	100,00
Metsä Board Singapore Pte Ltd	Singapore	100,00
Metsä Board UK Ltd	Iso-Britannia	100,00
Metsä Board Benelux n.v./s.a	Belgia	100,00
Metsä Board CZ s.r.o.	Tšekki	100,00
Metsä Board Deutsche Holding GmbH	Saksa	100,00
Metsä Board Deutschland GmbH	Saksa	100,00
Metsä Board France S.A.S.	Ranska	100,00
Metsä Board Hungary Kft.	Unkari	100,00
Metsä Board IBP Deals Americas Ltd	USA	100,00
Metsä Board International Oy	Suomi	100,00
Metsä Board Kemi Oy	Suomi	100,00
Metsä Board Netherlands B.V.	Hollanti	100,00
Metsä Board NL Holding B.V.	Hollanti	100,00
Metsä Board Nordic A/S	Tanska	100,00
Metsä Board Nordic AB	Ruotsi	100,00
Metsä Board Polska Sp. Z o.o.	Puola	100,00
Metsä Board Reinsurance AG	Sveitsi	100,00
Metsä Board Schweiz AG	Sveitsi	100,00
Metsä Board Sverige AB	Ruotsi	100,00
Metsäliitto Energie GmbH	Saksa	80,00
M-real Hellas Ltd	Kreikka	51,00
M-real UK Holdings Ltd	Iso-Britannia	100,00
M-real UK Services Ltd	Iso-Britannia	100,00
OOO Metsä Board	Venäjä	100,00
OOO Peterbox	Venäjä	100,00
Oy Hangö Stevedoring Ab	Suomi	100,00
YHTEISET TOIMINNOT		
Äänevoima Oy ²⁾	Suomi	56,25
Ääneverkko Oy ²⁾	Suomi	56,25

- 1) Strukturoitu yhteisö, jossa Metsä Board Oy:llä on lunastusoikeus ja on todennäköistä, että Metsä Board Oy käyttää lunastusoikeuttaan.
- 2) Järjestelyn toimintojen ensisijaisena tarkoituksena on tuottaa energiaa osapuolia varten ja järjestelylle syntyvät velat maksetaan tosiasiallisesti rahavirroista, jotka saadaan osapuolilta näiden ostaessa tuotetun energian.

Liitetietojen kohdassa 4 on esitetty muutokset tytäryritysten ja yhteisten toimintojen omistuksissa.

MÄÄRÄYSVALLATTOMIEN OMISTAJIEN OSUUDET

Olenaiset määräysvallattomien omistajien osuudet konsernissa	Kotimaa	Määräysvallattomien omistajien omistusosuus, %		Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden tuloksesta, milj. euroa		Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta, milj. euroa	
		2015	2014	2015	2014	2015	2014
Metsä Fibre -konserni	Suomi	39,29	39,21	92,9	65,0	378,3	323,0
Metsä Board -konserni ¹⁾	Suomi	57,76	57,47	43,9	35,6	202,6	114,9
Metsä Tissue -konserni	Suomi	9,00	9,00	2,0	3,2	29,6	28,3
Muut tytäryritykset				0,0	0,0	0,8	0,8
				138,8	103,8	611,3	467,0

1) Määräysvallattomien omistajien osuus äänivallasta 38,37 % (37,85).

Liitetietojen kohdassa 4 on esitetty liiketoimet määräysvallattomien omistajien kanssa.

TALOUDELLISEN INFORMAATION YHTEENVETO TYTÄRYRITYKSISTÄ, JOISSA ON OLENNAINEN MÄÄRÄYSVALLATTOMIEN OMISTAJIEN OSUUS

	Metsä Fibre -konserni		Metsä Board -konserni		Metsä Tissue -konserni	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Liikevaihto	1 444,6	1 295,7	2 007,5	2 008,4	1 015,8	1 012,8
Tilikauden tulos	249,6	165,8	137,3	68,5	20,1	31,8
Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden tuloksesta	92,9	65,0	43,9	35,6	2,0	3,2
Tilikauden laaja tulos	265,0	161,3	127,8	21,0	18,6	19,0
Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden laajasta tuloksesta	93,5	58,1	38,1	11,1	1,9	2,0
Määräysvallattomille omistajille maksetut osingot	24,9	24,9	22,7	17,0	0,7	1,6
Pitkäaikaiset varat	914,1	752,6	1 327,8	1 250,4	647,4	654,8
Lyhytaikaiset varat	613,9	555,6	892,3	898,3	375,4	336,8
Pitkäaikaiset velat	152,6	125,4	725,9	803,6	445,4	461,4
Lyhytaikaiset velat	316,9	276,3	465,3	503,8	280,6	245,6
Nettovarallisuus	1 058,5	906,5	1 028,9	841,4	296,8	284,6
Liiketoiminnan nettorahavirta	385,3	398,2	246,7	198,2	78,8	83,8
Investointien nettorahavirta	-250,3	48,5	-207,2	3,5	-28,9	-35,1
Rahoituksen nettorahavirta	-294,8	-285,9	-43,7	-199,7	-51,0	-47,6
Rahavarojen muutos	-159,7	160,8	-4,2	2,0	-1,1	1,1

Edellä esitetyt tiedot on määritelty ennen konsernin sisäisiä eliminointeja. Alakonsernien sisäiset erät on eliminoitu. Esitettävät tiedot on yhdistelty konsernin segmenttiraportoinnin mukaisesti.

OSAKKUUS- JA YHTEISYRITYKSET

Milj. euroa	2015	2014
OSUUDET OSAKKUUS- JA YHTEISYRITYKSISSÄ		
1.1.	77,7	71,5
Osuus tilikauden tuloksesta	11,2	16,4
Saadut osingot	-5,6	-3,1
Vähennykset	-39,3	-2,5
Muuntoerot	-0,6	-4,5
31.12.	43,4	77,7
TULOSLASKELMAAN MERKITYT MÄÄRÄT		
Osakkuusyritykset	11,1	15,4
Yhteisyritykset	0,1	1,0
Yhteensä	11,2	16,4
TASEeseen MERKITYT MÄÄRÄT		
Osakkuusyritykset	33,7	67,6
Yhteisyritykset	9,7	10,1
Yhteensä	43,4	77,7

Metsäliitto Osuuskunta myi 27.5.2015 osakkuusyritys Finsilva Oyj:n osakekannasta 30,13 prosenttia.

Yhteisyritysten kirjanpitoarvoon 31.12.2015 sisältyy ZAO HK Vologodskie Lesopromyshlenniki -yritykseen liittyvää liikearvoa 1,3 miljoonaa euroa (1,3).

TIEDOT KONSERNIN OLENNAISISTA OSAKKUUSYRITYKSISTÄ

Milj. euroa	Toimiala	Kotimaa	Omistusosuus, %	
			2015	2014
Finsilva Oyj	Metsätalous	Suomi	19,8	49,9

TALOUDELLISEN INFORMAATION YHTEENVETO OLENNAISISTA OSAKKUUSYRITYKSISTÄ

Milj. euroa	2015	2014
FINSILVA OYJ		
Liikevaihto	19,9	19,6
Tilikauden tulos	37,2	29,7
Osakkuusyrityksestä kaudella saadut osingot	5,4	2,9
Pitkäaikaiset varat	299,8	262,2
Lyhytaikaiset varat	11,1	15,5
Pitkäaikaiset velat	158,0	145,4
Lyhytaikaiset velat	6,1	5,9
Nettovarallisuus	146,8	126,5
Osakkuusyrityksen taloudellisen informaation täsmäys konsernin kirjaamaan tasearvoon:		
Konsernin osuus nettovaroista	29,0	63,1
Osakkuusyrityksen tasearvo konsernin taseessa	29,0	63,1

Finsilva Oyj on käsitelty konsernitilinpäätöksessä pääomaosuusmenetelmällä. Yhteenveto perustuu IFRS-standardien mukaisesti laadittuihin tilinpäätöstietoihin.

Konsernilla ei ole muita olennaisia osakkuusyrityksiä.

TALOUDELLISEN INFORMAATION YHTEENVETO MUISTA KUIN OLENNAISISTA OSAKKUUSYRITYKSISTÄ

Milj. euroa	2015	2014
Konsernin osuus tilikauden tuloksesta	0,5	0,6
Kirjanpitoarvo konsernin taseessa	4,7	4,5

YHTEISYRITYKSET

Konsernilla ei ole olennaisia yhteisyrityksiä.

15. Myytävissä olevat rahoitusvarat

Milj. euroa	2015	2014
Julkisesti noteeratut osakesijoitukset	0,1	0,4
Noteeraamattomat osakesijoitukset	227,0	256,8
Yhteensä	227,1	257,1

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat julkisesti noteerattuja ja noteeraamattomia osakkeita. Julkisesti noteerattujen osakkeiden käyvät arvot perustuvat tilinpäätöspäivän pörssinoteerauksiin.

Noteeraamattomien osakkeiden merkittävin erä on 3,0 prosentin osuus Pohjolan Voima Oy:ssä. Yhtiö tuottaa sähköä ja lämpöä osakkailleen Suomessa. Yhtiö käy kauppaa osakkaidensa kanssa. Sähkön ja lämmön hinta perustuu tuotantokustannuksiin ja maksettu hinta on yleensä markkinahintaa alhaisempi.

Konsernilla on oikeus noin 5,2 prosentin osuuteen Pohjolan Voiman B-osakkeiden kautta Olkiluodon ydinvoimalan (OL1 ja OL2) tuottamaan energiaan, noin 6,6 prosentin osuuteen C2-osakkeiden kautta Meri-Porin hiilivoimalan tuottamaan energiaan ja G10-sarjan kautta 84,0 prosentin osuuteen Hämeenkyrön Voima Oy:n tuottamaan energiaan. Lisäksi konsernilla on noin 2,0 prosentin osuus rakenteilla olevasta Olkiluoto 3:sta Pohjolan Voiman B2-osakkeiden kautta.

Pohjolan Voima Oy:n osakeomistus arvostetaan osakesarjoittain vuosineljänneksittäin käypään arvoon käyttäen diskontatun kassavirran menetelmän ja aiempien transaktioiden mukaisen arvostuksen keskiarvoa. Laskennassa käytetty keskimääräinen painotettu pääomakustannus oli 2,72 prosenttia (2,48), rakenteilla olevan Olkiluoto 3 -voimalaitoksen osalta 5,72 prosenttia (6,48). Energian hinnan osalta on käytetty 12 kuukauden liukuvaa keskiarvoa sähkön hintaennusteista, mikä osaltaan tasoittaa sähkön hintaennusteiden tilapäisiä vaihteluja. Käyvän arvon muutokset Suomen verokannan mukaisella laskennallisella verovelalla vähennettynä kirjataan laajan tuloksen eriin ja esitetään oman pääoman käyvän arvon rahastossa. Pohjolan Voima Oy:n osakkeiden hankintameno on 43,1 miljoonaa euroa (43,1) ja käypä arvo 219,2 miljoonaa euroa (249,6). Ydinvoimalaosakkeiden käypä arvo oli 203,0 (225,2), josta B-sarja 196,0 miljoonaa euroa (227,7) ja B2-sarja 7,0 miljoonaa euroa (-2,5), hiilivoimaosakkeiden (C2-sarja) -5,1 miljoonaa euroa (-6,6), vesivoimaosakkeiden (A-sarja) 9,1 miljoonaa euroa (19,0) ja G10-sarja 12,0 miljoonaa euroa (12,0).

Metsä Fiiberi Oy myi vuonna 2014 yhteensä 170 000 Pohjolan Voima Oy:n B-osaketta 75,0 miljoonalla eurolla. Osakkeet oikeuttavat noin 200 000 MWh:n vuotuisen sähköenergian hankintaan Teollisuuden Voima Oyj:n laitoksista (OL1 ja OL2).

Pohjolan Voiman osakkaiden välinen osakassopimus rajoittaa osakkeiden vapaata kauppaa muiden kuin osakkaiden kanssa. Pohjolan Voima Oy:n osakkeiden kirjanpitoarvon herkkyyks keskeisten oletusten muutoksille on esitetty liitetietojen kohdassa 2.

Muut noteeraamattomat osakkeet, joiden käypä arvo ei ole luotettavasti määritettävissä, on arvostettu arvonalentumisilla vähennettyyn hankintamenuun.

16. Muut rahoitusvarat

Milj. euroa	2015	2014
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat pitkäaikaiset rahoitusvarat		
1.1.	5,3	0,0
Lisäykset	0,9	5,3
Käyvän arvon muutos	-0,3	-0,1
31.12.	5,8	5,3
Korolliset lainasaamiset		
Osakkuus- ja yhteisyrityksiltä	2,1	2,1
Muilta	3,5	6,6
Yhteensä	5,6	8,7
Korottomat saamiset		
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt (liitetieto 22)	16,0	4,8
Muilta	0,5	1,0
Yhteensä	16,5	5,8
Muut rahoitusvarat yhteensä	28,0	19,7

17. Laskennalliset verot

LASKENNALLISTEN VEROVELKOJEN JA -SAAMISTEN TÄSMÄYTYS TASEESEEN 2015

Milj. euroa	1.1.2015	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Muuntoerot	Hankitut/myydyt liiketoiminnot	31.12.2015
Laskennalliset verosaamiset taseessa						
Eläkevelvoitteet ja muut varaukset	30,9	-1,1	-3,1	-0,3	-10,9	15,6
Sisäiset katteet	9,0	1,7	0,0	0,0	0,0	10,7
Käyttämättömät verotukselliset tappiot ja hyvitykset	28,5	-19,7	0,0	-1,3	-0,4	7,0
Rahoitusinstrumentit	18,0	-0,5	0,2	1,6	0,0	19,3
Muut väliaikaiset erot	8,0	0,6	-1,7	1,3	0,0	8,3
Laskennallinen verosaaminen yhteensä	94,5	-19,0	-4,6	1,3	-11,3	61,0
Netotettu laskennallisesta verovelasta	-29,7	7,6	-1,0	0,0	0,0	-23,1
Laskennallinen verosaaminen taseessa	64,8	-11,4	-5,6	1,3	-11,3	37,9
Laskennalliset verovelat taseessa						
Eläkevelvoitteet	0,6	0,6	2,2	0,1	0,0	3,5
Poistoero ja verottomat varaukset	139,6	-3,5		1,0	0,0	137,0
Hankitun nettovarallisuuden ja biologisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon	75,3	-7,1	0,0	0,0	0,0	68,2
Myytavissä olevien rahoitusvarojen arvostaminen käypään arvoon	39,5	0,0	-6,1	0,0	0,0	33,4
Rahoitusinstrumentit	0,9	0,9	0,5	0,0	0,0	2,3
Oman pääoman suojaus	0,0	-0,1		0,1	0,0	0,0
Muut väliaikaiset erot	4,4	0,8	-1,0	0,0	0,0	4,3
Laskennallinen verovelka yhteensä	260,3	-8,4	-4,3	1,1	0,0	248,7
Netotettu laskennallisesta verosaamisesta	-29,7	7,6	-1,0	0,0	0,0	-23,1
Laskennallinen verovelka taseessa	230,6	-0,8	-5,3	1,1	0,0	225,6

LASKENNALLISTEN VEROVELKOJEN JA -SAAMISTEN TÄSMÄYTYS TASEESEEN 2014

Milj. euroa	1.1.2014	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Muuntoerot	Hankitut/myydyt liiketoiminnot	31.12.2014
Laskennalliset verosaamiset taseessa						
Eläkevelvoitteet ja muut varaukset	21,9	-1,4	10,7	-0,2	0,0	30,9
Sisäiset katteet	9,4	-12,9	12,7	-0,1	0,0	9,0
Käyttämättömät verotukselliset tappiot ja hyvitykset	24,0	4,7		-0,2	0,0	28,5
Rahoitusinstrumentit	15,0	-1,3	4,1	0,3	0,0	18,0
Muut väliaikaiset erot	5,1	3,2		-0,3	0,0	8,0
Laskennallinen verosaaminen yhteensä	75,3	-7,6	27,4	-0,6	0,0	94,5
Netotettu laskennallisesta verovelasta	-28,2	2,3	-3,9	0,1	0,0	-29,7
Laskennallinen verosaaminen taseessa	47,1	-5,3	23,5	-0,4	0,0	64,8
Laskennalliset verovelat taseessa						
Eläkevelvoitteet	1,5	0,3	-1,3	0,1	0,0	0,6
Poistoero ja verottomat varaukset	146,3	-3,7	0,0	-3,0	0,0	139,6
Hankitun nettovarallisuuden ja biologisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon	79,2	-3,9		-0,1	0,0	75,3
Myytavissä olevien rahoitusvarojen arvostaminen käypään arvoon	38,2		1,3		0,0	39,5
Rahoitusinstrumentit	0,5	-0,1	0,2	0,3	0,0	0,9
Oman pääoman suojaus		5,5		-5,5	0,0	0,0
Muut väliaikaiset erot	6,9	0,2		-2,7	0,0	4,4
Laskennallinen verovelka yhteensä	272,6	-1,6	0,1	-10,8	0,0	260,3
Netotettu laskennallisesta verosaamisesta	-28,2	2,3	-3,9	0,1	0,0	-29,7
Laskennallinen verovelka taseessa	244,4	0,7	-3,8	-10,7	0,0	230,6

Laskennalliset verosaamiset ja -velat voidaan vähentää toisistaan, jos on olemassa laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat keskenään ja laskennalliset verot liittyvät samaan veronsaajaan.

Konsernilla oli 31.12.2015 verotuksellisia nettotappioita 39,0 miljoonaa euroa (142,6), joista on kirjattu laskennallista verosaamista 7,0 miljoonaa euroa (28,5). Nämä verotukselliset nettotappiot kertyivät pääosin Suomessa ja Saksassa. Lisäksi verotuksellisia nettotappioita kertyi Slovakiassa ja Venäjällä. Johto arvioi, että yhtiöille kertyy tulevana vuosina verotettavaa tuloa, josta tappiot voidaan vähentää.

Ne liiketoiminnan tappiot, joiden käyttöön liittyy epävarmuutta ja joista ei tämän vuoksi ole kirjattu laskennallista verosaamista 31.12.2015 olivat 573,8 miljoonaa euroa (1 207,1). Nämä verotukselliset nettotappiot kertyivät lähinnä Suomessa, Saksassa, Ranskassa, Puolassa ja Venäjällä. Nettotappioista kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset 31.12.2015 olivat yhteensä 130,4 miljoonaa euroa (286,6).

Konsernilla oli 31.12.2015 verotuksellisia nettotappioita yhteensä 612,8 miljoonaa euroa, joista 163,2 miljoonaa euroa ei vanhene. Tappioista 228,5 miljoonaa euroa vanhenee vuosina 2016–2020 ja loput 221,1 miljoonaa euroa myöhemmin.

18. Vaihto-omaisuus

Milj. euroa	2015	2014
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	295,0	310,1
Keskeneräiset tuotteet	26,8	39,2
Valmiit tuotteet	336,6	389,4
Ennakkomaksut	28,3	35,4
Yhteensä	686,8	774,1

Vuonna 2015 kirjattiin kuluksi 4,8 miljoonaa euroa (3,6), jolla vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvo alennettiin vastaamaan sen nettorealisointiarvoa. Kulukirjaus sisältyy tuloslaskelmassa kohtaan materiaalit ja palvelut.

19. Myyntisaamiset ja muut saamiset

Milj. euroa	2015	2014
Korolliset lainasaamiset		
Osakkuus- ja yhteisyrityksiltä	0,8	0,0
Muilta	4,2	4,1
Yhteensä	5,0	4,1
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset		
Osakkuus- ja yhteisyrityksiltä		
Myyntisaamiset	3,7	3,0
Muut saamiset	0,0	0,0
Siirtosaamiset	0,1	0,2
	3,8	3,2
Muilta		
Myyntisaamiset	522,9	579,8
Lainasaamiset	0,6	0,4
Muut saamiset	63,3	57,5
Siirtosaamiset	40,0	41,3
	626,8	679,0
Yhteensä	630,6	682,2
Myyntisaamiset ja muut saamiset yhteensä	635,6	686,3

EPÄVARMAT MYyntISAAMISET

MUILTA OLEVISTA MYyntISAAMISISTA ON VÄHENNETTY SEURAAVAT ERÄT

Milj. euroa	2015	2014
1.1.	5,4	5,6
Lisäys	0,7	2,4
Vähennys	-3,1	-2,5
31.12.	3,0	5,4

Konserni on kirjannut vuonna 2015 myyntisaamisista arvonalentumistappioita 0,7 miljoonaa euroa (0,7).

MUILTA OLEVIENT MYyntISAAMISTEN IKÄJAKAUMA

Milj. euroa	2015	2014
Erääntymättömät	490,5	481,6
Erääntyneet		
Alle 30 päivää	30,0	83,9
31–60 päivää	1,3	5,6
61–90 päivää	0,2	3,2
91–180 päivää	1,4	2,1
Yli 180 päivää	-0,5	3,4
31.12.	522,9	579,8

20. Rahavarat

Milj. euroa	2015	2014
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	62,3	20,4
Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvarat	414,8	565,5
Käteinen raha ja pankkitilit	643,7	362,0
Yhteensä	1 120,8	947,9

21. Oma pääoma

OSUUSPÄÄOMAN MUUTOKSET

Milj. euroa	Perusosuudet	A-lisäosuudet	B-lisäosuudet	Yhteensä
Osuuspääoma 1.1.2015	158,1	458,1	103,0	719,1
Osuusmaksusuoritukset	6,4	23,1	25,3	54,8
Siirto koroista osuuksiin	1,7	26,4		28,0
Pääomabonus		1,4		1,4
Osuusmaksujen palautukset	-6,5	-17,8	-6,2	-30,5
Lyhytaikaiseksi rahoitusvelaksi siirretyn osuuden muutos	-3,4	-17,1	-6,7	-27,2
Osuuspääoma 31.12.2015	156,2	474,1	115,4	745,7
Osuuspääoma 1.1.2014	153,3	418,1	83,3	654,7
Osuusmaksusuoritukset	4,9	28,2	27,6	60,6
Siirto koroista osuuksiin	2,0	27,6		29,6
Pääomabonus		1,8		1,8
Osuusmaksujen palautukset	-4,1	-14,6	-3,8	-22,4
Lyhytaikaiseksi rahoitusvelaksi siirretyn osuuden muutos	1,9	-3,0	-4,2	-5,2
Osuuspääoma 31.12.2014	158,1	458,1	103,0	719,1

OSUUSPÄÄOMASTA LYHYTAIKAISEKSI RAHOITUSVELAKSI SIIRRETTY OSUUS

Milj. euroa	Perusosuudet	A-lisäosuudet	B-lisäosuudet	Yhteensä
31.12.2015	51,6	156,6	38,1	246,3
Muutos	-3,4	-17,1	-6,7	-27,2
31.12.2014	48,2	139,6	31,4	219,1
Muutos	-1,9	3,0	4,2	5,2
31.12.2013	50,1	136,6	27,2	213,9

ARVONMUUTOS- JA MUUT RAHASTOT

Milj. euroa	2015	2014
Käyvän arvon rahasto	29,1	40,9
Arvonkorotusrahasto	1,2	1,2
Uudelleenarvostusrahasto	94,9	94,9
Vararahasto	71,3	68,1
Yhtiöjärjestyksen mukaiset rahastot	0,1	0,1
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	0,9	1,6
Yhteensä	197,4	206,7

OSUUSPÄÄOMA

Perusosuuden nimellisarvo on yksi euro. Perusosuuden merkintähinta on osuuden nimellisarvo, ellei edustajisto tai hallitus edustajiston valtuuttamana toisin päättä. Jäsenen velvollisuus ottaa perusosuuksia määräytyy jäsenen omistaman metsämaan pinta-alan ja sijaintikunnan perusteella, kuitenkin siten, että jäsen on velvollinen ottamaan enintään 30 000 perusosuutta.

Hallitus voi päättää muiden osuuksien kuin perusosuuksien antamisesta jäsenille. Tällaisia osuuksia kutsutaan lisäosuuksiksi. Jäsen voi ottaa lisäosuuksia vain, jos hänen perusosuutensa on täysin maksettu. Osuuskunnalla voi olla A-lisäosuuksia, B-lisäosuuksia ja C-lisäosuuksia. A-lisäosuuksia on vähintään yksi ja enintään 900 miljoonaa. B-lisäosuuksia on vähintään yksi ja enintään 300 miljoonaa. C-lisäosuuksia on vähintään yksi ja enintään 100 miljoonaa. Lisäosuuden nimellisarvo on yksi euro. Lisäosuuksille maksettava korko voi poiketa perusosuuksille maksettavasta korosta ja lisäosuuslajien kesken. Lisäosuuksien antamisesta, antamisen perusteista, merkintähinnasta, maksamisesta ja muista liikkeeseenlaskun ehdoista päättää hallitus. Hallitus voi päättää myös osuuskunnan hallussa olevien lisäosuuksien antamisesta.

Jäsen voi merkitä A-lisäosuuksia Metsäliitolta saamansa puukauppasumman nettomäärällä. Myös Metsäliiton jäsenelle maksaman osuuskoron määrällä voi merkitä A-lisäosuuksia. Merkintä voidaan kuitenkin tehdä vain A-lisäosuuksien enimmäismäärän rajoissa.

Vuoden 2012 alusta lukien Metsäliitto Osuuskunta otti käyttöön uuden sijoitustuotteen, Pääomabonuksen, jossa jäsen voi merkitä yhden euron määräisiä A-lisäosuuksia sekaemissiossa kunakin vuonna erikseen hallituksen päättämään hintaan antiehtojen mukaisesti. Uusia A-lisäosuuksia tarjotaan merkittäväksi puukaupasta tai osuuskoroista saaduista tuloista. Sekaemission rahasto-osuuden enimmäismäärä on 100 miljoonaa euroa.

Jäsen voi merkitä B-lisäosuuksia haluamansa määrän. Merkintä voidaan kuitenkin tehdä vain B-lisäosuuksien enimmäismäärän rajoissa.

Jäsenille voidaan jakaa ylijäämänpalautusta. Jäsenille voidaan jakaa Metsäliiton ylijäämästä korkoa tai muuta tuottoa. Jäsenille voidaan jakaa varoja myös muilla osuuskuntalain 16 luvun 1§:ssä tarkoitetuilla varojenjakotavoilla. Varojen jakamisesta ja jakoperusteesta päättää osuuskunnan edustajisto. Perusosuuksien ja lisäosuuksien palauttamiseen voidaan käyttää yksi kolmasosa viimeksi vahvistetun taseen mukaisesta jakokelpoisesta ylijäämästä.

MUUNTOEROT

Muuntoerot-rahasto sisältää ulkomaisten yksikköjen tilinpäätösten muuntamisesta syntyneet muuntoerot. Myös ulkomaisiin yksikköihin tehtyjen nettosijoitusten suojauksista syntyneet voitot ja tappiot laskennallisella verolla vähennettynä sisältyvät muuntoeroihin silloin, kun suojauslaskennan edellytykset ovat täyttyneet.

KÄYVÄN ARVON RAHASTO

Käyvän arvon rahastoon kirjataan myytävissä olevien rahoitusvarojen arvonmuutokset sekä rahavirran suojauksena käytettävien johdannaisinstrumenttien käypien arvojen muutokset laskennallisella verolla vähennettynä.

ARVONKOROTUSRAHASTO

Arvonkorotusrahastoon kirjataan pitkäaikaisiin varoihin kuuluvista maa-alueista ja arvopapereista tehdyt arvonkorotukset.

UDELLEENARVOSTUSRAHASTO

Uudelleenarvostusrahastoon on kirjattu aikaisemman omistususuuden mukainen osuus Metsä Fibre Oy:n vuoden 2009 osakehankintaan liittyvästä käyvän arvon kohdistuksesta.

VARARAHASTO JA YHTIÖJÄRJESTYKSEN MUKAISET RAHASTOT

Vararahasto ja yhtiöjärjestyksen mukaiset rahastot ovat lähinnä yhtiökokouksen tai edustajiston päätöksin perustettuja ja kartutettuja rahastoja.

SIOJITETUN VAPAAN OMAN PÄÄOMAN RAHASTO

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan.

OSUUSPÄÄOMAN KOROT

Tilinpäätöksen jälkeen hallitus on ehdottanut jaettavaksi osuuspääoman korkoja 50,4 miljoonaa euroa. Vuoden 2014 ylijäämästä osuuspääoman korkoja jaettiin 45,7 miljoonaa euroa. Rahoituskuluina käsitelty osuus osuuspääomien koroista vuonna 2015 oli 11,3 miljoonaa euroa (10,4).

MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT VEROJEN JÄLKEEN 2015

Milj. euroa	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma				Määräysvallat- tomien omistajien osuudet	Oma pääoma yhteensä
	Muuntoerot	Arvonmuutos- ja muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä		
Etuuspohjaisten järjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät			15,4	15,4	4,0	19,5
Verot eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			-3,9	-3,9	-1,7	-5,6
Rahavirran suojaukset						
Valuuttavirtasuojaus						
omaa pääomaan kirjatut voitot ja tappiot		-11,2		-11,2	-12,2	-23,4
siirretty liikevaihdon oikaisuksi		18,8		18,8	19,5	38,3
Korkovirtasuojaus						
omaa pääomaan kirjatut voitot ja tappiot		2,6		2,6	1,8	4,5
siirretty rahoituserien oikaisuksi		0,0		0,0	0,0	0,0
Hyödykesuojaus						
omaa pääomaan kirjatut voitot ja tappiot		-21,4		-21,4	-16,8	-38,1
siirretty ostojen oikaisuksi		10,3		10,3	8,3	18,6
Rahavirran suojaukset yhteensä		-0,9		-0,9	0,8	-0,1
Myytävissä olevat rahoitusvarat						
voitot ja tappiot käypään arvoon arvostuksesta		-14,2		-14,2	-16,1	-30,3
liiketoiminnan muihin tuottoihin siirretty määrä		-0,1		-0,1	-0,2	-0,3
Myytävissä olevat rahoitusvarat yhteensä		-14,3		-14,3	-16,3	-30,6
Muuntoerot	8,0		0,0	8,0	4,7	12,7
Voitot ja tappiot nettosijoitusten suojauksesta	-3,8			-3,8		-3,8
Osuus yhteisyrityksen muista laajan tuloksen eristä	-0,6			-0,6		-0,6
Muuntoerot yhteensä	3,7		0,0	3,7	4,7	8,4
Verot eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi	0,8	3,4		4,2	3,3	7,4
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	4,4	-11,8	11,6	4,2	-5,3	-1,0

MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT VEROJEN JÄLKEEN 2014

Milj. euroa	Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma				Määräysvallat- tomien omistajien osuudet	Oma pääoma yhteensä
	Muuntoerot	Arvonmuutos- ja muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Yhteensä		
Etuuspohjaisten järjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät			-28,9	-28,9	-15,8	-44,7
Verot eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			7,3	7,3	4,6	11,9
Rahavirran suojaukset						
Valuuttavirtasuojaus						
omaa pääomaan kirjatut voitot ja tappiot		-15,0		-15,0	-15,8	-30,8
siirretty liikevaihdon oikaisuksi		4,2		4,2	5,7	9,9
Korkovirtasuojaus						
omaa pääomaan kirjatut voitot ja tappiot		0,5		0,5	-0,9	-0,4
siirretty rahoituserien oikaisuksi		0,0		0,0	0,0	0,0
Hyödykesuojaus						
omaa pääomaan kirjatut voitot ja tappiot		-0,6		-0,6	-1,0	-1,6
siirretty ostojen oikaisuksi		1,1		1,1	2,1	3,1
Rahavirran suojaukset yhteensä		-9,8		-9,8	-10,0	-19,7
Myytävissä olevat rahoitusvarat						
voitot ja tappiot käypään arvoon arvostuksesta		7,3		7,3	4,5	11,8
liiketoiminnan muihin tuottoihin siirretty määrä		-24,6		-24,6	-30,9	-55,4
Myytävissä olevat rahoitusvarat yhteensä		-17,3		-17,3	-26,3	-43,6
Muuntoerot	-23,3			-23,3	-15,7	-39,0
Voitot ja tappiot nettosijoitusten suojauksesta	-4,3			-4,3		-4,3
Osuus yhteisyrityksen muista laajan tuloksen eristä	-4,4			-4,4		-4,4
Muuntoerot yhteensä	-32,0			-32,0	-15,7	-47,7
Muut erät			0,0	0,0	0,0	0,0
Verot eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi	0,0	6,5		6,5	8,8	15,3
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	-32,0	-20,5	-21,6	-74,1	-54,3	-128,5

22. Eläkevelvoitteet

Konsernilla on useita työsuhteen päättymisen jälkeisiä etuuksia koskevia järjestelyjä, joihin kuuluu sekä etuuspohjaisia että maksupohjaisia eläkejärjestelyjä.

TYÖSUHTEEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEISET ETUUKSET

Milj. euroa	2015	2014
Taseeseen merkityt velat		
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	74,1	176,8
Maksupohjaiset eläkejärjestelyt	3,8	8,0
Velka taseessa yhteensä	77,9	184,8
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt		
Taseeseen merkityt velat	74,1	176,8
Ylirahastoidut järjestelyt taseen vastaavissa	-16,0	-4,8
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen nettovelka yhteensä	58,1	172,0

ETUUSPOHJAISET ELÄKEJÄRJESTELYT

Konsernin merkittävimmät etuuspohjaiset eläkejärjestelyt ovat Saksassa, Isossa-Britanniassa, Suomessa ja Ruotsissa.

Saksassa konsernilla on useita etuuspohjaisia lisäeläkejärjestelyitä. Järjestelyt myöntävät lakisääteisen eläketurvan ylittäviä vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläkkeitä siihen oikeutetuille työntekijöille, toimihenkilöille, ylimmälle johdolle sekä paikallisen yhtiön entisille omistajille. Eläkeikä on yleensä 65 vuotta, ja eläkkeen suuruus riippuu työssäoloajan pituudesta. Täyden eläkkeen saaminen edellyttää toimihenkilöiltä ja ylimmältä johdolta 25–30 vuoden palvelua. Työntekijöiltä huomioidaan kaikki palveluvuodet 18 ikävuoden jälkeen. Osa eläkejärjestelyistä on suljettu. Saksan etuuspohjaiset järjestelyt ovat rahastoimattomia.

Iso-Britannian etuuspohjaiset järjestelyt takaavat järjestelyyn osallistuville eläkkeen, jonka suuruus riippuu työssäoloajan pituudesta ja viimeisten palveluvuosien palkan suuruudesta. Järjestelyt on suljettu uusilta jäseniltä. Järjestelyn varat on sijoitettu rahastoihin, joita halli-

taan paikallisten säännösten ja käytännön mukaan. Ulkopuolisten hoitamat rahastot maksavat etuudet niihin oikeutetuille. Konserni osallistuu aktiivisesti säätiön sijoituskomitean toimintaan.

Suomessa konsernilla on lisäeläkejärjestelyjä, joita käsitellään etuuspohjaisina järjestelyinä. Metsäliiton Toimenhaltijain Eläkesäätiö myöntää osalle toimihenkilöitä lakisääteisen eläketurvan ylittäviä vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläkkeitä. Eläkesäätiön piiriin ei oteta enää uusia jäseniä. Eläkesäätiön varat on sijoitettu kiinteistöihin, konserniyhtiöiden osakkeisiin ja osuuksiin sekä muihin noteerattuihin osakkeisiin ja velkakirjoihin. Lisäksi Eläkesäätiöllä on velkakirjasaamia konsernilta sekä pankkitalletuksia. Metsä Groupin johtoryhmän jäsenillä on lisäksi etuuspohjainen eläkesopimus, jonka mukainen eläkeikä on 62 vuotta. Eläkkeen taso on enintään 60 prosenttia työeläkelain mukaisesta kokonaispalkasta, joka lasketaan eläkkeelle siirtymishetkeä edeltävän viisivuotissakson perusteella. Mikäli työsuhte Metsä Groupissa päättyy ennen eläkeikää, johtoryhmän jäsen on oikeutettu vapaakirjaan.

Ruotsin etuuspohjainen järjestely koskee toimihenkilöitä, jotka ovat syntyneet vuonna 1978 tai aikaisemmin. Järjestely myöntää vanhuus-, perhe- ja työkyvyttömyyseläkkeitä. Järjestelyn eläkkeen suuruus perustuu palkkaan, jossa huomioidaan tulevat palkankorotukset inflaatiokorjauksineen, palveluvuodet, ylennykset sekä muut olennaiset tekijät kuten muutokset työmarkkinoilla. Ruotsin järjestely on rahastoimaton. Velvoitteella on takausvakuutus.

Konsernilla on etuuspohjaisia järjestelyjä lisäksi Belgiassa, Hollannissa, Italiassa, Norjassa, Slovakiassa ja Sveitsissä.

TASEESEEN MERKITYT LUVUT

Milj. euroa	2015	2014
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	168,7	167,5
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-171,6	-151,9
Rahastoitujen velvoitteiden alijäämä	-3,0	15,5
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo	61,1	156,5
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen alijäämä yhteensä	58,1	172,0
Nettovelka taseessa	58,1	172,0

ETUUSPOHJAISEN NETTOVELVOITTEEN MUUTOS TILIKAUDEN 2015 AIKANA

Milj. euroa	Velvoitteen nykyarvo	Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	Yhteensä
1.1.2015	323,9	-151,9	172,0
Kauden työsuorituksen perustuva meno	4,3	0,0	4,3
Hallintomenot	0,0	0,0	0,0
Korkokulu (+) tai korkotuotto (-)	6,4	-4,9	1,5
Aiempaan työsuorituksen perustuva meno	-0,6	0,0	-0,6
Velvoitteen täyttämisestä johtuvat voitot (-) ja tappiot	-0,1	0,0	0,0
Tilikauden tulokseen sisältyvät erät	10,0	-4,8	5,2
Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät			
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuun ottamatta korkokuluun tai -tuottoon sisältyviä erä	0,0	-10,6	-10,6
Väestötilastollisten oletusten muutoksesta johtuva voitto (-) tai tappio	3,8	0,0	3,8
Taloutta koskevien oletusten muutoksista johtuva voitto (-) tai tappio	-14,8	0,0	-14,8
Kokemusperäiset voitot (-) tai tappiot	2,3	0,0	2,3
Muihin laajan tuloksen eriin sisältyvät erät	-8,7	-10,6	-19,3
Muuntoerot	6,1	-6,1	0,0
Maksusuoritukset			
Työnantajilta	0,0	-4,2	-4,2
Järjestelyyn osallistuvilta	0,0	-0,1	-0,1
Järjestelyistä suoritettavat maksut			
Maksetut etuudet	-10,4	6,1	-4,3
Velvoitteen täyttämiset	0,5	0,0	0,5
Hankitut/myydyt liiketoiminnot	-91,6	0,0	-91,6
31.12.2015	229,7	-171,6	58,1

Metsä Board myi 100 prosentin osakeomistuksensa Metsä Board Zanders GmbH:ssa mukaan lukien kaikki yhtiöön liittyvät vastuut saksalaisen mutares AG:n kokonaan omistamalle holding-yhtiölle ja sen kumppaniyhtiöille 21.5.2015.

ETUUSPOHJAISEN NETTOVELVOITTEEN MUUTOS TILIKAUDEN 2014 AIKANA

Milj. euroa	Velvoitteen nykyarvo	Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	Yhteensä
1.1.2014	268,8	-134,0	134,8
Kauden työsuorituksen perustuva meno	3,7	0,0	3,7
Hallintomenot	0,0	0,0	0,0
Korkokulu (+) tai korkotuotto (-)	9,4	-5,4	4,0
Aiempaan työsuorituksen perustuva meno	-0,2	0,0	-0,2
Velvoitteen täyttämisestä johtuvat voitot (-) ja tappiot	0,0	0,0	0,0
Tilikauden tulokseen sisältyvät erät	12,9	-5,3	7,6
Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät			
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuun ottamatta korkokuluun tai -tuottoon sisältyviä erä	0,0	-6,6	-6,6
Väestötilastollisten oletusten muutoksesta johtuva voitto (-) tai tappio	1,2	0,0	1,2
Taloutta koskevien oletusten muutoksista johtuva voitto (-) tai tappio	53,3	0,0	53,3
Kokemusperäiset voitot (-) tai tappiot	-4,0	0,0	-4,0
Muihin laajan tuloksen eriin sisältyvät erät	50,4	-6,6	43,8
Muuntoerot	4,0	-6,0	-2,1
Maksusuoritukset			
Työnantajilta	0,0	-5,2	-5,2
Järjestelyyn osallistuvilta	0,0	-0,1	-0,1
Järjestelyistä suoritettavat maksut			
Maksetut etuudet	-12,0	5,3	-6,6
Velvoitteen täyttämiset	-0,2	0,0	-0,3
31.12.2014	323,9	-151,9	172,0

ETUUSPOHJAISEN VELVOITTEEN JA JÄRJESTELYIHIN KUULUVIEN VAROJEN KOOSTUMUS MAITAIN 2015

Milj. euroa	Saksa	Iso-Britannia	Suomi	Ruotsi	Muut maat	Yhteensä
Velvoitteen nykyarvo	37,9	96,5	53,7	21,1	20,5	229,7
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	0,0	-110,6	-45,0	0,0	-16,1	-171,6
Yhteensä	37,9	-14,1	8,7	21,1	4,5	58,1

ETUUSPOHJAISEN VELVOITTEEN JA JÄRJESTELYIHIN KUULUVIEN VAROJEN KOOSTUMUS MAITAIN 2014

Milj. euroa	Saksa	Iso-Britannia	Suomi	Ruotsi	Muut maat	Yhteensä
Velvoitteen nykyarvo	135,5	95,7	51,1	19,9	21,7	323,9
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	0,0	-100,5	-35,6	0,0	-15,8	-151,9
Yhteensä	135,5	-4,8	15,5	19,9	5,9	172,0

MERKITTÄVÄT VAKUUTUSMATEMAATTISET OLETUKSET 2015

	Saksa	Iso-Britannia	Suomi	Ruotsi	Muut maat
Diskonttokorko, %	1,88–2,32	3,90	0,91–2,32	2,9	1,86–3,0
Palkkojen nousu, %	3,0	2,0	0,0–2,0	3,0	2,19–3,0
Eläkkeiden nousu, %	2,0	2,6–3,4	1,50–1,85	1,5	1,55–2,0
Elinajanodote					
Raportointikauden lopussa eläkkeelle jäävät					
Miehet	21,3	22,2–23,0	21,4	20,0	20,5–21,3
Naiset	25,6	24,4–24,9	25,4	24,0	24,1–24,5
20 vuoden kuluttua raportointikauden päättymisestä eläkkeelle jäävät					
Miehet	24,0	23,6–24,4	23,7	23,0	22,7–23,5
Naiset	28,1	25,9–26,4	28,0	25,0	26,0–26,8

MERKITTÄVÄT VAKUUTUSMATEMAATTISET OLETUKSET 2014

	Saksa	Iso-Britannia	Suomi	Ruotsi	Muut maat
Diskonttokorko, %	1,0–2,0	3,55	0,4–2,07	2,8	1,27–4,1
Palkkojen nousu, %	3,0	2,0	2,0–3,81	3,0	1,0–3,8
Eläkkeiden nousu, %	2,0	2,6–3,4	2,1	1,5	1,0–3,5
Elinajanodote					
Raportointikauden lopussa eläkkeelle jäävät					
Miehet	21,1	22,9	19,0	20,0	17,2–21,4
Naiset	25,4	24,8	24,7	24,0	23,0–24,3
20 vuoden kuluttua raportointikauden päättymisestä eläkkeelle jäävät					
Miehet	23,9	24,3	20,6	20,1	17,2–25,7
Naiset	28,0	26,3	26,4	22,8	23,0–27,2

Kuolevuutta koskevat oletukset tehdään vakuutusmatemaatikkojen ohjeistusten pohjalta ja ne perustuvat kullakin alueella julkistettuihin tilastoihin ja kokemukseen. Oletusten pohjalta johdetaan odotettavissa oleva keskimääräinen jäljellä oleva elinikä 65-vuotiaana eläkkeelle jääville henkilöille.

ETUUSPOHJAISEN VELVOITTEEN HERKKYYS PAINOTETUISSA KESKEISISSÄ OLETUKSISSA TAPAHTUVILLE MUUTOKSILLE 2015

	Vaikutus etuuspohjaiseen velvoitteeseen		
	Oletuksen muutos	Lisäys	Vähennys
Diskonttokorko	0,5 %	6,9 %:n vähennys	7,9 %:n lisäys
Palkkojen nousu	0,5 %	1,5 %:n lisäys	1,2 %:n vähennys
Eläkkeiden nousu	0,5 %	5,9 %:n lisäys	5,5 %:n vähennys
		Yhden vuoden lisäys oletuksessa	Yhden vuoden vähennys oletuksessa
Odotettavissa oleva elinikä		3,5 %:n lisäys	3,5 %:n vähennys

ETUUSPOHJAISEN VELVOITTEEN HERKKYYS PAINOTETUISSA KESKEISISSÄ OLETUKSISSA TAPAHTUVILLE MUUTOKSILLE 2014

	Vaikutus etuuspohjaiseen velvoitteeseen		
	Oletuksen muutos	Lisäys	Vähennys
Diskonttokorko	0,5 %	7,5 %:n vähennys	8,4 %:n lisäys
Palkkojen nousu	0,5 %	1,0 %:n lisäys	0,9 %:n vähennys
Eläkkeiden nousu	0,5 %	5,8 %:n lisäys	5,5 %:n vähennys
		Yhden vuoden lisäys oletuksessa	Yhden vuoden vähennys oletuksessa
Odotettavissa oleva elinikä		4,6 %:n lisäys	4,5 %:n vähennys

Edellä esitetyt herkkyyssanalyysit perustuvat siihen, että yhden oletuksen muuttuessa kaikki muut oletukset säilyvät ennallaan. Käytännössä tämä ei ole todennäköistä, ja joissakin oletuksissa tapahtuvat muutokset saattavat korreloida keskenään. Etuuspohjaisen velvoitteen herkkyyss merkittävien vakuutusmatemaattisten oletusten muutoksille on laskettu käyttäen samaa menetelmää kuin on käytetty taseeseen merkittävää eläkevelvoitetta laskettaessa. Herkkyyssanalyysia laadittaessa on käytetty samoja menetelmiä ja oletuksia kuin edellisellä kaudella.

JÄRJESTELYIHIN KUULUVAT VARAT KOOSTUVAT SEURAAVISTA ERISTÄ 2015

Milj. euroa	Noteeratut	Noteeraa- mattomat	Yhteensä	%
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	5,0	0,2	5,2	3,0
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit	1,2	16,1	17,3	10,1
Kiinteistöt	0,0	6,2	6,2	3,6
Hyväksyttävät vakuutukset	0,0	8,9	8,9	5,2
Rahavarat	2,8	0,0	2,8	1,6
Sijoitusrahastot	114,4	0,0	114,4	66,6
Vakuutusyhtiöissä olevat varat	0,0	16,8	16,8	9,8
Yhteensä	123,4	48,2	171,6	100,0

JÄRJESTELYIHIN KUULUVAT VARAT KOOSTUVAT SEURAAVISTA ERISTÄ 2014

Milj. euroa	Noteeratut	Noteeraa- mattomat	Yhteensä	%
Oman pääoman ehtoiset instrumentit	2,3	0,5	2,9	1,9
Vieraan pääoman ehtoiset instrumentit	2,7	16,2	19,0	12,5
Kiinteistöt	0,0	6,8	6,8	4,5
Hyväksyttävät vakuutukset	0,0	9,0	9,0	5,9
Rahavarat	1,5	0,0	1,5	1,0
Sijoitusrahastot	105,5	0,0	105,5	69,4
Vakuutusyhtiöissä olevat varat	0,0	7,3	7,3	4,8
Yhteensä	112,1	39,9	151,9	100,0

Eläkejärjestelyihin kuuluviin varoihin sisältyy Metsäliitto Osuuskunnan osuuksia käyvältä arvoltaan 0,2 miljoonaa euroa (0,2) ja Metsä Board Oyj:n A- ja B-osakkeita käyvältä arvoltaan 2,7 miljoonaa euroa (2,6).

Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt altistavat konsernin useille eri riskeille, joista merkittävimmät kuvataan lähemmin alla.

VAROJEN VOLATILITEETTI

Järjestelyistä aiheutuvien velkojen laskentaan on käytetty diskonttokorkoa, joka perustuu yritysten liikkeeseen laskemien hyvälaatuisten joukkovelkakirjalainojen tuottoon. Jos järjestelyihin kuuluvien varojen tuotto alittaa tämän tuoton syntyy alijäämää tai ylijäämä pienenee. Konserni pyrkii pienentämään sijoitusriskiä hajauttamalla järjestelyn varat eri omaisuuslajeihin, kuten osakkeisiin kiinteistöihin sekä valtion ja yritysten joukkovelkakirjalainoihin. Merkittävä osa järjestelyihin kuuluvista varoista koostuu Isossa-Britanniassa osakerahastoissa olevista osakkeista, joista odotetaan saavan pitkällä aikavälillä parempi tuotto kuin yritysten joukkolainoista, joskin niistä aiheutuu lyhyellä aikavälillä volatiliteettia ja riskiä.

MUUTOKSET JOUKKVELKAKIRJALAINOJEN TUOTOSSA

Yritysten liikkeeseen laskemien joukkovelkakirjalainojen tuoton aleneminen kasvattaa järjestelystä aiheutuvia velkoja, joskin järjestelyn varoihin kuuluvien joukkovelkakirjalainojen arvon nousu kompensoi tämän osittain.

INFLAATORISKI

Valtaosa järjestelyiden etuusvelvoitteista on sidottu inflaatioon, ja korkeampi inflaatio johtaa velkojen kasvuun (joskin inflaatiokorotuksille on monissa tapauksissa asetettu katto järjestelyjen suojaamiseksi erityisen korkealta inflaatiolta). Suurin osa järjestelyihin kuuluvista varoista on joko sellaisia, ettei inflaatio lainkaan vaikuta niihin (kiinteäkorkoiset joukkovelkakirjalainat) tai inflaation vaikutus on vähäinen (osakkeet), mikä tarkoittaa, että inflaation kiihtyminen kasvattaa alijäämää.

ODOTETTAVISSA OLEVA ELINIKÄ

Suurin osa järjestelyiden velvoitteista liittyy elinikäisten etuuksien tuottamiseen jäsenille, joten odotettavissa oleva eliniän nousu kasvattaa järjestelyiden velvoitteita.

Työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin suoritettavien maksujen tilikaudella 2016 odotetaan olevan 7,2 miljoonaa euroa.

Vuonna 2015 etuuspohjaisen velvoitteen duraation painotettu keskiarvo on 15,8 vuotta (15,4).

23. Varaukset

Milj. euroa	Uudelleen- järjestelyt	Ympäristö- velvoitteet	Muut varaukset	Yhteensä
1.1.2015	16,9	18,7	11,7	47,3
Muuntoerot	0,3	0,1	0,1	0,5
Varausten lisäykset	16,1	1,5	1,7	19,3
Käytetyt varaukset	-7,4	-4,5	-3,8	-15,7
Käyttämättömien varausten peruutukset	-5,1	-0,9	-1,8	-7,8
Diskonttauksen vaikutus	0,0	0,2	0,0	0,2
Myyttävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat	-0,4	0,0	0,0	-0,4
31.12.2015	20,4	15,0	7,8	43,3

Milj. euroa	2015	2014
Pitkäaikainen	23,0	33,4
Lyhytaikainen	20,3	14,0
Yhteensä	43,3	47,3

Uudelleenjärjestelyvarausten lisäyksistä 15,7 miljoonaa euroa ja käyttämättömien varausten peruutuksista 4,2 miljoonaa euroa liittyy Metsä Tissuen Venäjän toimintojen alasajoon sekä Saksan lautasliinaliiketoiminnan tehostamisohjelmaan.

Lisäksi käyttämättömien varausten peruutuksista 3,1 miljoonaa euroa liittyy Metsä Boardin Ranskassa sijaitsevan Alizayn tehtaan sulkemista varten tehtyjen varausten peruutuksiin sekä Metsä Boardin Saksassa sijaitsevan Gohrsmühlen tehtaan myyntiin.

Vuoden 2015 varausten pitkäaikaisen osuuden arvioidaan pääosin purkautuvan vuoden 2017 loppuun mennessä.

24. Rahoitusvelat

KOROLLISET RAHOITUSVELAT

Milj. euroa	TASEARVOT 2015	TASEARVOT 2014
PITKÄAIKAISET KOROLLISET RAHOITUSVELAT		
Joukkovelkakirjalainat	396,6	410,3
Lainat rahoituslaitoksilta	652,7	708,3
Eläkelainat	123,2	234,9
Rahoitusleasingvelat	30,1	16,3
Muut velat	100,8	3,6
Yhteensä	1 303,5	1 373,3
LYHYTAIKAISET KOROLLISET RAHOITUSVELAT		
Pitkäaikaisten velkojen lyhytaikainen osuus	193,9	308,3
Lyhytaikaiset lainat	2,1	0,0
Muut velat	246,3	220,6
Yhteensä	442,3	528,9
Myyttävänä olevat omaisuuserät	1,1	2,1
Korolliset rahoitusvelat yhteensä	1 746,8	1 904,3

KOROLLISET RAHOITUSVARAT

Milj. euroa	TASEARVOT 2015	TASEARVOT 2014
PITKÄAIKAISET KOROLLISET RAHOITUSVARAT		
Käypään arvoon tulosvaiikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	5,8	5,3
Lainasaamiset	5,6	8,7
Yhteensä	11,5	13,9
LYHYTAIKAISET KOROLLISET RAHOITUSVARAT		
Käypään arvoon tulosvaiikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	62,3	20,4
Lainasaamiset	5,0	4,1
Sijoitukset jaksotettuun hankintameno	414,8	565,5
Käteinen raha ja pankkitilit	643,7	362,0
Yhteensä	1 125,8	952,0
Myyttävänä olevat omaisuuserät	0,0	0,2
Korolliset rahoitusvarat yhteensä	1 137,3	966,1
Korolliset nettovelat yhteensä	609,6	938,2

JOUKKOVELKAKIRJALAINAT

Milj. euroa	Korko-%	2015	2014
2004–2020	9,000	15,3	15,3
2012–2017	5,125	159,7	174,2
2014–2019	4,000	221,7	220,7
		396,6	410,3

RAHOITUSLEASINGVELKOJEN ERÄÄNTYMISAJAT

Milj. euroa	2015	2014
VÄHIMMÄISLEASINGMAKSUT		
alle 1 vuosi	4,8	21,9
1–2 vuotta	17,1	2,4
2–3 vuotta	2,2	2,1
3–4 vuotta	3,1	1,9
4–5 vuotta	1,3	2,7
Yli 5 vuotta	8,1	9,1
Yhteensä	36,5	40,1
Tulevat rahoituskulut	2,2	2,6
Vähimmäisleasingmaksujen nykyarvo	34,4	37,4
Vähimmäisleasingmaksujen nykyarvo		
alle 1 vuosi	4,2	21,1
1–2 vuotta	16,5	2,0
2–3 vuotta	1,9	1,7
3–4 vuotta	2,9	1,6
4–5 vuotta	1,2	2,5
Yli 5 vuotta	7,6	8,5
Yhteensä	34,4	37,4

Merkittävimmät rahoitusleasing sopimukset koskevat Metsä Boardin Äänevoima Oy:n voimalaitoksia. Äänevoima Oy:n rahoitusleasingso-
pimusaika oli alun perin 10–15 vuotta. Velat erääntyvät vuoteen 2017
mennessä. Sopimukset sisältävät jatko- ja osto-optioita.

25. Muut velat

Milj. euroa	2015	2014
KOROTTOMAT PITKÄAIKAISET VELAT MUILLE		
Saadut ennakot	1,1	1,0
Ostovelat	0,1	0,0
Muut velat	0,5	1,8
Siirtovelat	2,6	2,8
Yhteensä	4,4	5,5

26. Ostovelat ja muut velat

Milj. euroa	2015	2014
KOROTTOMAT LYHYTAIKAISET VELAT OSAKKUUS- JA YHTEISYRITYKSILLE		
Ostovelat	5,3	4,7
Siirtovelat	1,3	0,6
Yhteensä	6,6	5,3
KOROTTOMAT LYHYTAIKAISET VELAT MUILLE		
Saadut ennakot	18,4	14,7
Ostovelat	620,7	522,4
Muut velat	54,3	59,7
Siirtovelat	339,0	337,9
Yhteensä	1 032,4	934,6
Ostovelat ja muut velat yhteensä	1 039,0	940,0

27. Rahoitusriskien hallinta

Liiketoimintaan sisältyviä rahoitusriskejä hallitaan yrityksen hallituksen ja johdon vahvistaman rahoituspolitiikan mukaisesti. Poliitikassa määritellään keskeiset toimintaohjeet muun muassa valuutta-, korko-, likviditeetti- ja vastapuoliriskien hallintaan sekä johdannaisinstrumenttien käyttöön. Hyödykeriskejä hallitaan vastaavasti konsernin hyödykeriskipolitiikan mukaisesti. Tavoitteena on suojautua merkittäviltä rahoitus- ja hyödykeriskeiltä, tasapainottaa kassavirtaa ja antaa liiketoimintayksiköille aikaa sopeuttaa toimintansa muuttuneisiin olosuhteisiin.

Metsä Group Treasury Oy on rahoitukseen erikoistunut yhtiö, joka toimii konsernin sisäisenä pankkina. Metsäliitto Osuuskunnan omistusosuus yhtiöstä on 100 prosenttia. Rahoitustoiminnot on keskitetty Metsä Group Treasuryyn, joka vastaa konserniyritysten rahoituspositiosta konserniyritysten määrittelemän strategian ja rahoituspolitiikan mukaisesti, tuottaa tarvittavat rahoituspalvelut Metsä Groupissa ja toimii rahoitusasioiden osaamiskeskuksena.

VALUUTTARISKI

Metsä Groupin valuuttariski koostuu valuuttavirtariskistä ja valuuttamääräisen oman pääoman muuntoriskistä sekä taloudellisesta valuuttariskistä. Pääosa konsernin kustannuksista syntyy euroalueella ja jossain määrin Ruotsissa, mutta myyntituotoista merkittävä osa saadaan muina kuin kotivaluuttana. Sen takia myyntituotot saattavat valuuttakurssimuutosten vuoksi vaihdella tuotantokustannusten pysyessä muuttumattomina. Samoin tuotteet hinnoitellaan usein muussa kuin kotivaluuttassa. Valuuttamääräisistä myyntituotoista ja kustannuksista muodostuvaan valuuttavirtaposition sisällytetään valuuttamääräisten myyntisaatavien ja ostovelkojen muodostama tasepositio sekä neljänneksen osuus vuotuisesta tulevasta sopimus pohjaisesta tai ennakkoidusta valuuttavirrasta.

Konsernin liiketoiminnan valuuttavirtaposition päävaluutat ovat Yhdysvaltain dollari, Englannin punta ja Ruotsin kruunu. Dollarin ja punnan vahvistuminen euroon nähden vaikuttaa positiivisesti konsernin tulokseen ja vastaavasti niiden heikkeneminen negatiivisesti. Ruotsin kruunun heikkenemisellä on positiivinen vaikutus konsernin tulokseen. Muita merkittäviä valuuttoja ovat mm. AUD, DKK, NOK, PLN ja RUB. Venäjän ruplan heikentymisen vaikutus on erisuuntainen eri konserniyhtiöissä; Metsä Groupin suorasta valuuttavirtapositionista ruplan osuus on vain 2,6 prosenttia. Suojauspolitiikkana on pitää pääsääntöisesti tasepositio ja neljännes vuotuisesta virtapositionista suojattuna kaikista sopimus pohjaisista tai ennakkoiduista valuuttavirroista. Suojausaste voi kuitenkin vaihdella 0–12 kuukauden välillä siten, että normin mukaisesta suojauksesta poikkeamiselle on rahoituspolitiikassa määritelty erilliset päätösvaltuudet. Kunkin konserniyrityksen hallitus päättää merkittävistä rahoituspolitiikan normista poikkeavista suojausasteista. Valuuttakohtainen suojauksen määrä riippuu kulloinkin vallitsevista kurssitasoista ja kurssiodotuksista, valuuttojen korkoeroista sekä kurssiriskien merkityksestä konsernin tulokseen. Pääosin virtapositionia suojataan termiinikaupoin, mutta myös valuuttalainoja ja valuuttaoptioita käyttämällä.

Metsä Group soveltaa osana valuuttavirtaposition suojausta IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa, minkä seurauksena suojauslaskentaan kohdistettujen suojauksen käypä arvo kirjataan taseen omaan pääomaan käyvän arvon rahastoon. Valuuttavirtapositionista oli tilikauden lopussa suojattuna keskimäärin 3,2 kuukautta (2014: 4,8). Tilikauden aikana suojausaste on vaihdellut 3 ja 5 kuukauden välillä (4–5). Dollarin

suojausaste oli 2,6 kuukautta (4,0), josta suojauslaskennan osuus oli 2,6 kuukautta (2,8). Ruotsin kruunun suojausaste oli 4,4 kuukautta (7,6), josta suojauslaskennan osuus oli 3,4 kuukautta (4,3) ja punnan suojausaste oli 4,5 kuukautta (4,7), josta suojauslaskennan osuus oli 1,8 kuukautta (1,9). Suojauslaskentaan kohdistetuilla suojauksilla on suojattu ennakkoidun erittäin todennäköisen myynnin osuutta valuuttavirtapositionista. Suojauspolitiikan mukaisesta normista on kauden lopussa suojattuna keskimäärin 77 prosenttia (105).

Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosisijoituksen muuntoriski syntyy euroalueen ulkopuolella sijaitsevien tytäryritysten ja osakkuusyritysten omien pääomien konsolidoinnista euroiksi tilinpäätöksessä. Rahoituspolitiikan mukaan 0–100 prosenttia oman pääoman positioista tulee olla suojattuna. Oman pääoman muuntoriskiä on suojattu termiinikaupoin ja oman pääoman position suojaukseen sovelletaan IAS:n mukaista suojauslaskentaa, minkä seurauksena suojauksen kurssierot kirjataan tehokkaaksi osoittautuneen suojauksen osalta taseen omaan pääomaan muuntoeroja vastaan. Oman pääoman positioista oli tilikaudella keskimäärin suojattuna 9 prosenttia (9) ja kauden lopussa 9 prosenttia (8). Suojausaste jää matalaksi, koska Ruotsin kruunu- ja Puolan zloty-määräisen oman pääoman suojaamisesta on toistaiseksi luovuttu.

Konserni soveltaa Value-at-Risk-menetelmää (VaR) avoimen valuuttapositionsa riskin arvioimiseen. VaR lasketaan poikkeamalle rahoituspolitiikan mukaisesta tasepositio ja vuotuisen valuuttavirtaposition neljänneksen suojausnormista. VaR-riskilukuun sovelletaan 99 prosentin luottamusväliä ja kuukauden ajanjaksoa, joten VaR ilmaisee sen, että 1 prosentin todennäköisyydellä avoimen valuuttaposition markkina-arvo alentuu enemmän kuin riskiluvun mukaisen määrän kuukauden ajanjaksolla. Suojauspäättöksiä koskevat toimivaltuudet on asetettu rajaamalla yritysjohdon päätöksentekovaltuuksia sekä valuutakohtaisten suojausastemuutosten enimmäismäärän suhteen että VaR-riskilimiitillä. Mahdolliset riskilimiitit ylittävät strategiset päätökset tehdään yhtiön hallituksessa. Konserniyritysten valuuttavirtariskille asetettujen limiittien yhteismäärä on 25,5 miljoonaa euroa (15,5) ja konserniyritysten VaR-lukujen yhteismäärä on tilikauden päättyessä 3,9 miljoonaa euroa (4,3). Tilikauden keskiarvo on ollut 5,5 miljoonaa euroa (3,9).

VALUUTTAVIRTAPOSITIO JA SUOJAUS

	VIRTAPOSITIO, NETTO		SUOJAUSASTE, KK	
	EUR	Suojaus	31.12	Keskim.
USD	1 059,2	-227,8	2,6	2,9
GBP	210,9	-78,5	4,5	4,1
SEK	-334,8	123,9	4,4	5,4
NOK	84,1	-24,2	3,4	4,0
DKK	68,4	-23,1	4,1	3,8
Muu pitkä	71,0	-26,5	4,1	4,5
Muu lyhyt	-49,8	4,5	1,1	1,7
Yhteensä 2015	1 878,2	-508,5	3,2	3,7
Yhteensä 2014	1 796,1	-712,2	4,8	4,9

ULKOMAISEEN YKSIKKÖÖN TEHDYN NETTOSISJOITUKSEN SUOJAUS

	OMAN PÄÄOMAN POSITIO		SUOJAUSASTE, %	
	EUR	Suojaus	31.12	Keskim.
GBP	85,3	-59,3	70,0	68,0
SEK	480,6	0,0	0,0	0,0
Muut	103,8	0,0	0,0	0,0
Yhteensä 2015	669,7	-59,3	9,0	9,0
Yhteensä 2014	656,4	-55,6	8,0	9,0

KORKORISKI

Korkoriski kohdistuu pääasiassa taseen korollisiin saataviin ja velkoihin, käyttö pääomarahoitukseen sekä valuuttasuojaukseen. Riskin hallinnassa keskeisimmät valuutat ovat euro, Yhdysvaltain dollari, Englannin punna ja Ruotsin kruunu. Myös Äänekosken biotuotetehdasinvestointiin liittyvät vielä nostamattomat lainat ja niihin liitetyt koronvaihtosopimukset sisältyvät konsernin korkoasemaan. Korkoriskipolitiikan tavoitteena on minimoida koronmuutosten aiheuttama negatiivinen vaikutus konsernin ja konserniyritysten tulokseen ja taloudelliseen asemaan sekä samalla pyrkiä optimoimaan rahoituskustannukset riskilimiittien puitteissa. Korkotason muutosten vaikutus rahoituskustannuksiin riippuu korollisten rahoituserien korkosidonnaisuusajasta, jota konsernissa mitataan duraatiolla. Duraation pidentyessä korkotason nousu vaikuttaa hitaammin rahoitusvelkojen korkokustannuksiin. Lainaportfolion korkosidonnaisuusajastaan vaikuttaa muun muassa vaihtuvakorkoisen ja kiinteäkorkoisen rahoituksen määrää säätelemällä sekä korkojohdannaisten käytöllä. Konserni käyttää korkoriskin hallinnassa koronvaihtosopimuksia, korkofutuuureita sekä korko-optioita.

Rahoituspolitiikan mukainen korkosidonnaisuusajan normi on 12 kuukauden keskimääräinen lainasalkun duraatio. Sidonnaisuusajasta voi kuitenkin vaihdella rahoituspolitiikassa määriteltyjen normin mukaisesta suojauksesta poikkeamiselle asetettujen valtuuksien puitteissa siten, että yli neljän kuukauden suuruudesta normipoikkeamasta tehdään päätökset yhtiön hallituksessa. Lainojen korkosidonnaisuusajaksi oli vuoden lopussa 32,4 kuukautta (18,8). Tilikauden aikana korkosidonnaisuusajaksi on vaihdellut 16 ja 34 kuukauden välillä (18–25). Vuoden 2015 lopussa yhden prosenttiyksikön koron nousu alentaa seuraavan 12 kuukauden korkokustannuksia laskennallisesti 3,3 miljoonaa euroa (alentaa 1,0).

Metsä Group altistuu markkinahintojen muutoksesta aiheutuvalle johdannaisten arvon muutosriskille korkojohdannaisten käytettäessä, sillä IAS 39:n mukaan johdannaiset on arvostettava taseeseen käypään arvoon. Suojauslaskennan soveltaminen kuitenkin tasaa johdannaisten markkina-arvojen muutosten vaikutuksia konsernin tulokseen. Konserni soveltaa IAS 39:n mukaista käyvän arvon suojauslaskentaa kiinteäkorkoisiin lainoihin, jotka on koron- ja valuuttavaihtosopimuksin muutettu vaihtuvakorkoiseksi rahoitukseksi. Konserni soveltaa lisäksi IAS 39:n mukaista rahavirran suojauslaskentaa pääosin koronvaihtosopimuksista, joilla on muutettu vaihtuvakorkoista rahoitusta kiinteäkorkoiseksi. Korkojohdannaisten bruttovolyymi tilinpäätöshetkellä on 1 044,2 miljoonaa euroa (464,6). Johdannaissalkusta suojauslaskentaan kohdistuu 966,0 miljoonaa euroa (439,3) osuus ja tulospaikutteisesti kirjattavien avoimien johdannaisten osuus on 78,2 miljoonaa euroa (25,3). Koronvaihtosopimusten maturiteetti vaihtelee 1–15 vuoden välillä (1–6).

KORKORISKI

	2015	2014
Lainamäärä, milj. euroa	1 499	1 683
Duraatio, kk	32,4	18,8
Keskikorko, %	3,8	4,0
Korkoherkkyys, milj. euroa	-3,3	-1,0

Korkoherkkyys on arvio yhden prosentin yhdensuuntaisen koronmuutoksen vaikutuksesta vuotuisiin nettokorkokustannuksiin vuoden lopun positiolla. Duraatio on laskettu sisältäen Metsä Fibren biotuotetehdasinvestointiin liittyvät 925 milj. euron nostamattomat lainat ja niihin liitetyt koronvaihtosopimukset, jotka sisältyvät myös uudelleenhinnoittelujakaumaan. Korkoriskiasema ei sisällä lyhytaikaiseksi korolliseksi velaksi kirjattua osuutta Metsäliitto Osuuskunnan osuuspääomasta.

LAINOJEN UUELLEENHINNOITTELUJAKAUMA

Milj. euroa	YHTEENSÄ
1–4/2016	80
5–8/2016	604
9–12/2016	42
2017	297
2018	254
2019	325
>2019	822
Yhteensä	2 424

HYÖDYKERISKI

Hyödykeriskien suojauksessa sovelletaan kullekin hyödykelajille erikseen määriteltyä riskinhallintapolitiikkaa. Poliitiikan mukaan hyödykeriskienhallinta tapahtuu finanssisuojauksen osalta keskitetysti Metsä Group Treasuryn kautta konserniyritysten hallitusten hyväksymän strategian ja riskinhallintapolitiikan pohjalta. Hyödykesuojauspolitiikka on sovellettu sähkön, maakaasun, kevyen polttoöljyn ja sellun hintariskien hallintaan ja myös päästöoikeuksien kauppaan liittyviä transaktioita on hallinnoitu Metsä Group Treasuryn kautta.

Metsä Groupin sähkönhintariskin hallinnassa tavoitteena on tasapainottaa sähkönhinnanmuutosten vaikutusta konsernin tulokseen ja taloudelliseen asemaan. Pääperiaatteena on suojata sähköostojen positiota, joka muodostuu tehdaskohtaisten sähkönkulutusennusteiden ja voimalaitostuotanto-osuuksien erotuksesta. Metsä Boardin ja Metsä Tissue Suomen ja Ruotsin sähkönhankinnan osalta suojausstrategiaa toteutetaan yhteistyössä Metsä Group Energia-konsernipalvelun kanssa keskitetysti Metsä Group Treasuryn kautta. Keski-Euroopan sähkönhintariskien suojaukset toteutetaan Metsä Group Energian toimesta ja ohjeiden mukaan yhteistyössä paikallisten tuotantoyksiköiden kanssa fyysisin sopimuksin. Metsä Board, Metsä Tissue ja Metsä Wood suojaavat aktiivisesti sähkönhintariskiä siten, että suojausnormiksi on asetettu 80, 40, 20, 10 ja 10 prosentin suojaustaso ennustetusta nettopositiosta ensimmäisenä, toisena, kolmantena neljäntenä ja viidentenä peräkkäisenä 12 kuukauden jaksona. Sähkösuojaus on sovellettu IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa. Sen seurauksena suojauslaskentaan kohdistettujen suojausten käypä arvo kirjataan taseen omaan pääomaan käyvän arvon rahastoon ja vasta ennakoitujen sähköostojen toteutuessa tuloslaskelmaan ostojen oikaisuksi. Metsä Fibre ei suojaakaan sähkö- eikä maakaasupositiotaan.

Konsernin tehtaiden polttoainehankinnasta noin neljännes on maakaasupohjaista. Maakaasutoimitusten hinnat on Keski-Euroopassa sidottu kaasun markkinahintoihin. Suomen kaasutoimitusten hinnat on sidottu raskaan polttoöljyn, Suomeen tuodun hiilen ja energiahintaindeksiin kehitykseen. Maakaasun hintariskin suojaaminen on pääosin toteutettu fyysisillä kiinteähintaisilla sopimuksilla. Suomen maakaasun hintariskinsuojauksen lähtökohtana on suojata sopimuksen öljyisidonnaisista osaa kiinteähintaisia fyysisiä toimitussopimuksia tai öljyjohdannaisten käyttäen sovelletusta hinnoittelukäytännöstä riippuen. Metsä Tissue on toteuttanut maakaasun hintariskin suojausta Saksassa ns. finanssisuojauksena, johon sovelletaan IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa. Metsä Group on vuonna 2015 aloittanut propaanin ja butaani- niostojen hintariskin suojauksen ns. finanssisopimuksin ja suojaukseen sovelletaan IFRS:n mukaista suojauslaskentaa. Maakaasun, propaanin ja butaanin suojausstrategia perustuu riskipolitiikkaan, jonka mukaan suojauspäätökset tehdään Metsä Group Energian toimesta Metsä Group Treasuryn tuella ja merkittävät strategiset päätökset tehdään konserniyritysten hallituksissa.

Sähkösuojauksista noin 27 prosenttia (40) on toteutettu fyysisiä toimitussopimuksia käyttäen ja 73 prosenttia (60) ns. finanssisuojina sähköjohdannaisia käyttäen. Finanssisuojista on vuoden lopussa 100 prosenttia (99) kohdistettu suojauslaskentaan. Maakaasusuojauksista noin 82 prosenttia (80) on toteutettu fyysisiä toimitussopimuksia käyttäen ja 18 prosenttia (20) ns. finanssisuojina.

Metsä Group on jatkanut laaditun riskinhallintapolitiikan pohjalta logistiikkakustannuksiin (merirahteihin) liittyvää kevyen polttoöljyn hintariskin suojausta finanssisopimuksin ja suojaukseen sovelletaan IFRS:n mukaista suojauslaskentaa.

Sellun hintariskin suojauspolitiikan mukaan konserniyritys voi valikoivasti suojata hintariskiään joko finanssisopimuksin Metsä Group Treasuryn kautta tai kiinteähintaisiin fyysisiin sopimuksiin. Sellun hintariskin suojauksessa sovelletaan IAS:n mukaista suojauslaskentaa. Metsä Board ja Metsä Tissue ovat käyttäneet sellun hintariskin suojauksia vuoden 2015 aikana ja Metsä Tissuella on voimassa olevia sellun hintariskisuojauslaskentaa vuoden 2015 lopussa.

SÄHKÖN HINTARISKIN SUOJAUS, 31.12.

GWh	2015	2014
Sähköpositio, netto 2016	1 383,0	1 328,0
Sähköpositio suojaus 2016	1 465,0	1 419,6
Suojausaste vuoden lopussa, %	106	107

Sähkön hintariskiä suojataan määrättyjen riskinhallintapolitiikan mukaisesti viiden tulevan vuoden aikahorisontilla joko fyysisin sopimuksin tai finanssisopimuksin. Laskelma koskee ainoastaan seuraavan vuoden sähkön hintariskin suojausta. Nettosähköpositio on laskettu oma ja osakkuusyritysten sähköntuotanto huomioiduna.

LIKVIDITEETTIRISKI

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan sitä, että rahoitusvarat ja lainanotto-mahdollisuudet eivät riitä toiminnan rahoitustarpeen kattamiseen tai että varainhankinta tulee kohtuuttoman kalliiksi. Riskiä valvotaan arvioimalla 12–24 kuukauden likviditeettitarve ja varmistamalla että likviditeetti kattaa pääosan kyseisen ajanjakson tarpeesta. Rahoituspolitiikan mukaan likviditeettireservin tulee jatkuvasti kattaa 100 prosenttia ensimmäisen 12 kuukauden ja 50–100 prosenttia seuraavan 12–24 kuukauden likviditeettitarpeesta. Tavoitteen mukaan enintään 20 prosenttia konsernin lainoista sitovat luottolupaukset mukaan luettuna saa erääntyä seuraavan 12 kuukauden kuluessa ja vähintään 25 prosentin osuuden on ulotuttava yli neljän vuoden maturiteettiin. Rahoitusmarkkinoiden toimiessa konsernin kannalta normaalisti tavoitteena on välttää ylimääräisen likviditeetin pitämistä sijoituksina ja sen sijaan ylläpitää likviditeettireservi sitovina luottolupauksina taseen ulkopuolella.

Likviditeettiriskin hallinnan kulmakivenä on mitoittaa konsernin operatiiviset päätökset siten, että velkaisuusastetta ja riittävää likviditeettireserviä koskevat tavoitteet voidaan kaikissa suhdannetilanteissa varmistaa. Likviditeettiriskiä hallitaan myös käyttämällä monipuolisesti eri pääoma- ja rahoitusmarkkinoita riippuvuuden vähentämiseksi yksittäisestä rahoituslähteestä. Rahoitusta koskevissa päätöksissä korostuu myös lainojen maturiteettirakenteen optimointi. Konsernilla on käytössään myyntisaamisiinsa ja ostovelkoihin liittyvää lyhytaikaista käyttö pääomarahoitusta.

Maaliskuussa 2015 Metsä Board toteutti 100 miljoonan euron osakeannin. Osakeannista saadut varat käytetään yhtiön rakennemuutoksen loppuunsaattamiseen rahoittamiseen. Metsä Fibre allekirjoitti kesäkuussa 2015 Äänekosken biotuotetehdasprojektiin liittyvät rahoitussopimukset sekä uusi 270 miljoonan euron valmiusluottolimiittinsä vuonna 2020 erääntyvällä uudella 300 miljoonan euron valmiusluotto-

limiitillä. Biotuotetehdasprojektin rahoituspaketti on Itochun osakslaina mukaan lukien yhteensä 900 miljoonan euron suuruinen, josta on vuoden 2015 loppuun mennessä nostettu 50 miljoonaa euroa. Metsäliitto Osuuskunta allekirjoitti biotuotetehdasinvestointiin liittyen kesäkuussa 75 miljoonan euron lainan Euroopan Investointipankilta.

Metsä Groupin maksuvalmius on pysynyt vahvana. Käytettävissä oleva likviditeetti oli tilikauden lopussa 1 952,6 miljoonaa euroa (1 725,0). Tästä 1 120,8 miljoonaa euroa (947,9) oli likvideinä varoina ja sijoituksina ja 831,8 miljoonaa euroa (777,1) taseen ulkopuolisina sitovina pitkäaikaisina luottolupauksina. Lisäksi konsernilla on Äänekosken biotuotetehdasinvestointiin liittyviä taseen ulkopuolisia sitovia luottolupauksia 925,0 miljoonaa euroa (0,0). Konsernilla oli myös lyhytaikaisia ei-sitovia yritystodistushelmia ja luottolimiittejä 161,0 miljoonan (173,3) euron arvosta. Vuoden 2015 lopussa likviditeettireservi kattaa täysimääräisesti ennakoidun vuosien 2016–2017 rahoitustarpeen. Pitkäaikaisista lainoista ja luottolupauksista erääntyä 12 kuukauden jaksolla 8 prosenttia (13) ja yli neljän vuoden jaksolle ulottuu 27 prosenttia (38). Pitkäaikaisten lainojen keskimaturiteetti on 2,9 vuotta (3,2). Lyhytaikaisen rahoituksen osuus konsernin korollisista veloista on 14 prosenttia (12).

VASTAPUOLIRISKI

Rahoitusinstrumentteihin sisältyy riski siitä, että konserni kärsii tappiota, jos vastapuoli on kyvytön vastaamaan sitoumuksistaan. Konserni hallitsee tätä riskiä tekemällä rahoitustapahtumat vain luottokelpoisimpien vastapuolien kanssa ja ennalta päätetyissä rajoissa. Rahoituksen luottoriskeistä ei tilikauden aikana aiheutunut tappiota. Rahoitukseen liittyvää vastapuoliriskiä rajaa se, että likviditeettireserviä osittain ylläpidetään sitovien luottolimiittien muodossa, joskin vahvistunut likviditeettiasema on kasvattanut vastapuoliriskiä raportointikauden aikana. Rahat ja pankkisaamiset ja muut sijoitukset on hajautettu useaan yksittäiseen pankkiin ja useaan instituution yritystodistuksiin. Vastapuolilimiittejä on vuoden aikana tarkistettu ottaen huomioon konsernin tarpeet sekä näkemys käytettyjen vastapuolten taloudellisesta asemasta. Johdannaiskauppaa säätelee vastapuolien kanssa solmitut standardoidut ISDA -sopimukset.

Konsernin myyntisaamisiin sisältyy vastapuoliriski siitä, että vastapuoli on kyvytön vastaamaan sitoumuksistaan. Myyntisaamisiin liittyvää luottoriskiä hallitaan operatiivisen johdon hyväksymän luottoriskien hallintapolitiikan avulla. Asiakkaiden luottokelpoisuutta arvioidaan säännöllisin välein asiakkaiden tilinpäätösten ja maksukäytävien sekä luottotietoyritysten ja luokitusyhtiöiden antamien tietojen pohjalta. Yksittäisten asiakkaiden luottolimiitit tarkistetaan vähintään kerran vuodessa. Aika ajoin, mikäli johto katsoo tarpeelliseksi, käytetään myös remburssikauppaa, pankkitakauksia, emoyrityksen takauksia sekä luottovakuutusta luottoriskien pienentämiseen. Luottolimiitit hyväksytään luottoriskien hallintapolitiikkaan perustuen ja hyväksymisrajat vaihtelevat konsernin liiketoimialoittain. Operatiivinen johto arvioi ja määrittelee kaikki ne keskeiset luottolimiitit, joissa ei ole luottovakuutusta ja/tai jotain muuta vakuusturvaa luottoriskien hallintapolitiikan mukaan.

Metsä Groupin yliaikaisten asiakassaamisten osuus kaikista myyntisaamisista on tilinpäätöshetkellä 6,2 prosenttia (17,0), josta 0,3 prosenttia (0,4) ulottuu välille 90–180 päivää ja 0,0 prosenttia (0,6) yli 180 päivän. Lisäksi konsernilla on käytössään asiakassaamisten arvonalentumistestaukset. Luottotappion alaskirjaus tehdään, kun asiakasyritys tekee virallisen konkurssin tai sen maksusuoritukset ovat yli 6 kuukautta (180 pv) yliaikaisia eikä sitovaa maksusuunnitelmaa ole tehty tai

muita päteviä syitä ole. Epävarmoja myyntisaamisia koskeva erittely on esitetty liitetiedoissa.

Myyntisaamiset ovat jakautuneet maantieteellisesti laajalle alueelle vastaten segmenttiedoissa esitettyä myynnin rakennetta. Suurimmat luottoriskien lähteet ovat Iso-Britannia, Saksa, Italia, Suomi, Ruotsi, Puola, Hong Kong, Yhdysvallat, Ranska ja Belgia. Kymmenen suurinta maata edustaa noin 68 prosenttia (71) kaikista ulkoisista myyntisaamisista. Metsä Groupin suurimman yksittäisen asiakkaan (yksittäisen yrityksen tai yhteisömuotoisessa olevan yrityksen) luottoriskin osuus vuoden 2015 lopussa oli 6 prosenttia (5) myyntisaamisten kokonaismäärästä. Kymmenen suurinta asiakasryhmää (yksittäisiä yrityksiä tai yhteisömuotoisessa olevia yrityksiä) vastasi 26 prosentista kaikista myyntisaamisista (28). Vuoden 2015 lopussa pääosa konsernin myyntisaamisista oli katettu vakuutuksin tai muun vakuuden, kuten remburssien kautta.

PÄÄOMAN HALLINTA

Pääomalla ja pääomarakenteella tarkoitetaan omistajien yritykseen tekemien sijoitusten ja omistajien yritykseen jättämien kertyneiden voittovarojen (eli oman pääoman) ja velkapääoman (eli vieraan pääoman) eriä sekä niiden keskinäistä suhdetta. Konsernin tavoitteena on ylläpitää tehokasta pääomarakennetta joka varmistaa konsernin toimintaedellytykset rahoitus- ja pääomamarkkinoilla kaikissa olosuhteissa toimialan syklisyydestä riippumatta. Pääomarakenteelle on konsernin operatiivisessa toiminnassa määritelty rahoitus- ja pääomamarkkinoiden tavanomaisia vaatimuksia vastaavat keskeiset tavoitearvot. Yrityksen hallitus ja hallituksen tarkastusvaliokunta arvioivat konsernin pääomarakennetta säännöllisesti.

Konserni seuraa pääomarakenteensa kehitystä nettovelkaantumistasetta ja omavaraisuutta kuvaavien tunnuslukujen avulla. Konsernin tavoitteena on pitkällä aikavälillä enintään 100 prosentin nettovelkaantumistasesta ja vähintään 40 prosentin omavaraisuusaste (tilapäiset poikkeamat sallittuja).

PÄÄOMARAKENNETTA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT 31.12.2015 JA 31.12.2014 OLIVAT SEURAAVAT:

Milj. euroa	2015	2014
Nettovelkaantumisaste, %	25	46
Omavaraisuusaste, %	43,2	37,9
Korollinen vieras pääoma	1 746,8	1 904,3
- korollinen rahoitusomaisuus	1 137,3	966,1
Korollinen nettovelka	609,6	938,2
Oma pääoma	1 805,6	1 590,3
+ määräysvallattomien omistajien osuudet	611,3	467,0
Yhteensä	2 416,9	2 057,3
Taseen loppusumma	5 616,4	5 447,0
- saadut ennakkomaksut	19,5	15,7
Yhteensä	5 596,9	5 431,3

Metsä Groupin velkarahoitus oli vuoden 2015 lopussa järjestetty siten, että Metsä Board Oyj:llä, Metsä Fibre Oy:llä ja Metsä Tissue Oy:llä kullakin oli muodostamiensa alakonsernien rahoitustarpeiden kattamiseen tarvittavat lainat ja että kyseisten yritysten lainat olivat toisistaan riippumattomia. Samoin Metsäliitto Osuuskunnalla oli erikseen järjestetty rahoitus emoyrityksen sekä Metsä Forest ja Metsä Wood -liiketoiminta-alueiden rahoitustarpeiden kattamiseen.

Äänekosken biotuotetehdasprojektin 750 miljoonan euron rahoituspaketti koostuu useammasta eri lainajärjestelystä. Lisäksi yhtiö on allekirjoittanut 150 miljoonan euron osakaslainasopimuksen Itochu Corporationin kanssa. Biotuotetehdasprojektin velkarahoitus muodostuu 400 miljoonan euron Finnveran takaamasta lainasta, 200 miljoonan euron lainasta Euroopan Investointipankilta (EIB), 80 miljoonan euron lainasta kaupallisilta pankeilta sekä 70 miljoonan euron Ruotsin vientiluottolaitoksen EKN:n takaamasta lainasta. Rahoituspakettiin liittyvät finanssikovenantit ovat linjassa Metsä Fibren ja koko Metsä Groupin muiden lainasopimusten kovenanttien kanssa.

Metsä Groupin tietyissä rahoitussopimuksissa on asetettu konsernin taloudellista suorituskykyä ja pääomarakennetta koskevia finanssikovenantteja. Konsernin lainoihin liittyvät muut kovenantit ovat tavanomaisia ehtoja, jotka muun muassa rajoittavat vakuuksien antoa, omaisuuden luovuttamista ja myyntiä, tytäryhtiöiden velkaantumista, liiketoiminnan oleellista muuttumista sekä omistajuudessa tapahtuvia määränemistömuutoksia. Kaikki konserniyritykset ovat täyttäneet kovenanttien ehdot tilikausina 2015 ja 2014.

Mikäli Metsäliitto Osuuskunta tai sen tytäryritykset eivät jostain syystä kykenisi täyttämään lainasopimusten mukaisia sitoumuksiaan, niiden täytyisi saada luotonantajansa luopumaan vaatimasta ko. sitoumusten noudattamista, neuvotella rahoitusjärjestelynsä uudelleen tai maksaa lainansa takaisin välttääkseen sopimusrikkomuksen, joka saattaisi vaikuttaa haitallisesti niiden taloudelliseen asemaan.

VAIKUTUS OMAN PÄÄOMAN POSITIOON JA VIRTAPOSITIOON

Milj. euroa	Vaikutus rahoitusvaroihin ja -velkoihin		Vaikutus oman pääoman positioon		Vaikutus oman pääoman positioon ml. suojaus		Vaikutus vuotuisen kassavirtaan		Vaikutus vuotuisen kassavirtaan ml. suojaus	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
KORKORISKI (100 BP MARKKINAKORKOJEN NOUSU)										
Tulosvaikutus	-1,3	0,8					3,3	1,0	41,0	9,3
Muu vaikutus omaan pääomaan	39,0	7,5								
HYÖDYKERISKI (SÄHKÖN HINTA +20 %)										
Tulosvaikutus		0,1					-4,8	-5,6	5,9	7,4
Muu vaikutus omaan pääomaan	10,7	12,9								
VALUUTTARISKI (USD -10 %)										
Tulosvaikutus	-7,0	-1,4					-105,9	-83,5	-83,1	-55,7
Muu vaikutus omaan pääomaan	23,2	19,7	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2				
VALUUTTARISKI (GBP -10 %)										
Tulosvaikutus	1,5	3,5					-21,1	-30,0	-13,3	-18,2
Muu vaikutus omaan pääomaan	9,2	10,3	-8,5	-7,8	-2,6	-1,8				
VALUUTTARISKI (SEK -10 %)										
Tulosvaikutus	0,9	-3,6					33,5	36,6	21,1	13,4
Muu vaikutus omaan pääomaan	-9,4	-13,0	-48,1	-44,9	-48,1	-44,9				

"+" -merkkiset erät = positiivinen vaikutus = varojen lisäys/velkojen vähentyminen/kassavirran lisäys

"-" -merkkiset erät = negatiivinen vaikutus = varojen vähentyminen/velkojen lisäys/kassavirran vähentyminen

IFRS 7:n mukaan konsernin on esitettävä herkkyyssanalyysi eri markkinariskeista, joille se on raportointipäivänä alttiina ja näyttää, miten kohtuullisen mahdolliset muutokset relevantissa riskimuuttujissa vaikuttaisivat sen tulokseen ja omaan pääomaan raportointipäivänä. Konserni on tunnistanut markkinakorkojen, sähkön hintojen ja valuuttakurssien olevan sen keskeisiä markkinariskejä ja on määritellyt 1 prosenttiyksikön korkotason nousun, 20 prosentin sähkönhinnan nousun ja 10 prosentin Yhdysvaltain dollarin, Englannin punnan ja Ruotsin kruunun heikkenemisen kohtuullisen mahdolliseksi riskimuuttujiksi. Mainitut valuutat edustavat lähes 80 prosenttia konsernin vuotuisesta virtapositionista. Markkinariski on luonteeltaan suhteellisen lineaarinen niin, että päinvastaisen markkinahinnan muutoksen vaikutukset eivät suuruudeltaan olennaisesti eroa esitetyistä lukuaroista. Herkkyyssanalyysit on laskettu soveltaen vakiintuneita menetelmiä laskea rahoitusinstrumenttien markkina-arvoja, jotka on kuvattu tilinpäätöksen laadintaperiaatteissa. Raportointipäivän lukuarvot heijastelevat kohtuullisen hyvin raportointiajanjakson keskimääräisiä markkinariskejä.

Lisäksi konserni esittää lukuarvot, jotka kuvaavat riskimuuttujien vaikutusta oman pääoman positioon ja vuotuisen kassavirtaan antaakseen laajemman kuvan korkojen, sähkön hinnan ja valuuttakurssien markkinariskeistä. Vuotuiset kassavirrat perustuvat ennusteisiin, eikä olemassa oleviin kaupallisiin sopimuksiin. Dollarin ja punnan heikentymisellä on negatiivinen vaikutus vuotuisen virtaposition ja Ruotsin kruunun heikentymisellä positiivinen vaikutus. Suojaukset pienentävät tätä vaikutusta suojausstrategiasta riippuen. Vaikutus oman pääoman positioon syntyy tytäryhtiöiden oman pääoman konsolidoinnista konsernitilinpäätökseen. Sähkönhinnan nousulla on negatiivinen vaikutus kassavirtaan. Koska lähimmän vuoden sähkönhintariski on suojauspolitiikan mukaisesti suurelta osin suojattu jää vaikutus suojaus mukaan lukien vähäiseksi. Kun laskelmassa on huomioitu lähimmän vuoden kassavirta ja kaikki sähkösuojaussopimukset, on laskennallinen vaikutus lievästi positiivinen.

RAHOITUSVELKOJEN LYHENNYSTEN JA RAHOITUSKULUJEN KASSAVIRRAT 31.12.2015

Milj. euroa	TASEARVO	2016	2017	2018	2019	2020	2021–
Joukkovelkakirjalainat	396,6						
Lyhennys			-159,7		-221,7	-15,3	
Rahoituskulu		-18,7	-18,7	-10,4	-10,4	-1,4	
Lainat rahoituslaitoksilta	712,6						
Lyhennys		-59,9	-101,3	-282,4	-211,3	-13,3	-44,4
Rahoituskulu		-14,7	-12,9	-8,0	-2,0	-1,2	-5,2
Eläkelainat	250,3						
Lyhennys		-127,0	-32,6	-32,6	-32,6	-25,3	
Rahoituskulu		-9,1	-5,1	-3,6	-2,2	-0,7	
Rahoitusleasingvelat	34,4						
Lyhennys		-4,2	-16,5	-1,9	-2,9	-1,2	-7,6
Rahoituskulu		-0,6	-0,5	-0,3	-0,2	-0,1	-0,5
Muut pitkäaikaiset korolliset velat	103,5						
Lyhennys		-2,7	-49,9				-50,9
Rahoituskulu		-3,7	-3,7	-3,0	-3,0	-3,1	-15,2
Pitkäaikaiset yhteensä	1 497,3						
josta vuoden 2016 lyhennykset	-193,9						
Korolliset velat taseessa	1 303,5						
Lyhennys		-193,9	-360,1	-316,9	-468,5	-55,0	-103,0
Rahoituskulu		-46,8	-41,0	-25,4	-17,8	-6,5	-20,9
Lyhytaikaiset korolliset velat	248,5						
Lyhennys		-248,5					
Rahoituskulu		-11,3					
Myyttävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat	1,1						
Lyhennys		-1,1					
Ostovelat ja muut korottomat velat	1 063,7						
Lyhennys		-1 059,3	-4,3				-0,1
Yhteensä	2 810,5						
Lyhennys		-1 502,7	-364,3	-316,9	-468,5	-55,0	-103,1
Rahoituskulu		-58,2	-41,0	-25,4	-17,8	-6,5	-20,9
Takausvastuut	28,8	-18,7	-4,7	-0,7	-0,1	0,0	-4,6
Johdannaisvelat							
Koronvaihtosopimukset		-5,3	-2,5	-1,1	0,1	-0,1	-0,1
Valuuttajohdannaiset		-1 151,4					
Hyödykejohdannaiset		-21,8	-7,7	-2,7	-2,4	0,1	
Yhteensä	42,2	-1 178,5	-10,2	-3,8	-2,2	0,0	-0,1
Johdannaissaamiset							
Valuuttajohdannaiset		1 155,6					
Hyödykejohdannaiset		0,4					
Yhteensä	4,9	1 156,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Johdannaisten nettokassavirta		-22,5	-10,2	-3,8	-2,2	0,0	-0,1

RAHOITUSVELKOJEN LYHENNYSTEN JA RAHOITUSKULUJEN KASSAVIRRAT 31.12.2014

Milj. euroa	TASEARVO	2015	2016	2017	2018	2019	2020–
Joukkovelkakirjalainat	410,3						
Lyhennys		0,0	0,0	-174,2	0,0	-220,7	-15,3
Rahoituskulu		-19,4	-19,4	-19,4	-10,4	-10,4	-1,4
Lainat rahoituslaitoksilta	891,5						
Lyhennys		-183,2	-60,3	-102,3	-281,2	-212,3	-52,3
Rahoituskulu		-23,7	-17,9	-15,1	-8,9	-2,2	-6,2
Eläkelainat	287,9						
Lyhennys		-53,1	-111,7	-32,6	-32,6	-32,6	-25,3
Rahoituskulu		-12,4	-8,6	-5,1	-3,7	-2,2	-0,7
Rahoitusleasingvelat	37,4						
Lyhennys		-21,1	-2,0	-1,7	-1,6	-2,5	-8,5
Rahoituskulu		-0,8	-0,4	-0,3	-0,3	-0,2	-0,7
Muut pitkäaikaiset korolliset velat	54,5						
Lyhennys		-50,9	-2,7	0,0	0,0	0,0	-0,9
Rahoituskulu		-0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pitkäaikaiset yhteensä	1 681,6						
josta vuoden 2015 lyhennykset	-308,3						
Korolliset velat taseessa	1 373,3						
Lyhennys		-308,3	-176,6	-310,9	-315,4	-468,2	-102,2
Rahoituskulu		-57,0	-46,2	-40,0	-23,3	-15,0	-9,0
Lyhytaikaiset korolliset velat	220,6						
Lyhennys		-220,6					
Rahoituskulu		-10,4					
Myyttävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat	2,1						
Lyhennys		-2,1					
Ostovelat ja muut korottomat velat	971,0						
Lyhennys		-965,4	-5,4	-0,1	0,0	0,0	-0,1
Yhteensä	2 875,3						
Lyhennys		-1 496,4	-182,0	-311,0	-315,4	-468,2	-102,3
Rahoituskulu		-67,4	-46,2	-40,0	-23,3	-15,0	-9,0
Takausvastuut	29,8	-13,5	-12,0	-1,7	-0,3	-0,1	-2,2
Johdannaisvelat							
Koronvaihtosopimukset		-7,1	-4,7	-1,9	-0,7	0,3	0,0
Valuuttajohdannaiset	-1 418,0						
Hyödykejohdannaiset	-13,5	-3,7	-0,9	-0,3	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	47,9	-1 438,6	-8,4	-2,9	-1,0	0,3	0,0
Johdannaissaamiset							
Valuuttajohdannaiset	1 402,3						
Hyödykejohdannaiset	3,0						
Yhteensä	4,1	1 405,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Johdannaisten nettokassavirta		-33,3	-8,4	-2,9	-1,0	0,3	0,0

RAHAVIRRRAN SUOJAUSLASKENNAN ERÄÄNTYMISAIKATAULU

Suojausinstrumentin tulos kirjataan tuloslaskelmaan suojauksen kohteena olevan kassavirran toteutuessa. Suojausinstrumenttien erääntymisajan kohdat ovat samat kuin suojauksen kohteena olevan kassavirran.

31.12.2015

Periodit, jolloin ennakoitun kassavirran odotetaan toteutuvan	Hyvin todennäköiset valuuttakassavirrat	Sopimusperusteiset korkokassavirrat	Hyvin todennäköiset hyödykekassavirrat
Q 1	189,8	-2,2	-32,1
Q 2	105,4	-2,9	-31,9
Q 3	47,5	-2,5	-31,3
Q 4	16,9	-2,9	-31,2
Yhteensä 2016	359,5	-10,5	-126,5
2017		-9,5	-30,0
2018		-7,4	-12,3
2019		-6,0	-9,3
2020		-6,0	-2,1
2021–		-30,3	
Kassavirrat yhteensä	359,5	-69,7	-180,1
Suojauslaskentaan kohdistettujen johdannaisten nimellisarvo	359,5	966,0	180,1

31.12.2014

Periodit, jolloin ennakoitun kassavirran odotetaan toteutuvan	Hyvin todennäköiset valuuttakassavirrat	Sopimusperusteiset korkokassavirrat	Hyvin todennäköiset hyödykekassavirrat
Q 1	170,9	-2,5	-24,0
Q 2	125,9	-1,7	-22,4
Q 3	62,1	-3,8	-17,4
Q 4	10,4	-1,7	-17,4
Yhteensä 2015	369,2	-9,7	-81,2
2016	6,9	-6,4	-23,8
2017		-5,2	-14,9
2018		-1,8	-9,0
2019			-0,5
2020–			
Kassavirrat yhteensä	376,1	-23,1	-129,5
Suojauslaskentaan kohdistettujen johdannaisten nimellisarvo	376,1	374,0	129,5

28. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot

RAHOITUSVARAT JA -VELAT LUOKITELTUNA IAS 39:N MUKAAN SEKÄ KÄYVÄT ARVOT

Milj. euroa	Liite	Käypään arvoon tulosvaik.	Myytavissa olevat rahoitusvarat	Lainat ja muut saamiset	Johdannaiset suojaus-laskennassa	Jaksotettuun hankinta-menoon	Kirjanpitoarvo yhteensä	Käypä arvo
RAHOITUSVARAT 31.12.2015								
Myytavissa olevat rahoitusvarat	15		227,1				227,1	227,1
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	16	5,8		22,2			28,0	28,0
Myyntisaamiset ja muut saamiset	19			633,9			633,9	633,9
Rahavarat	20	62,3		1 058,5			1 120,8	1 120,8
Johdannaiset	28	4,0			1,0		4,9	4,9
Yhteensä		72,1	227,1	1 714,5	1,0	0,0	2 014,7	2 014,7

RAHOITUSVELAT 31.12.2015

Pitkäaikaiset korolliset rahoitusvelat	24					1 303,5	1 303,5	1 344,3
Muut pitkäaikaiset rahoitusvelat	25					4,4	4,4	4,4
Lyhytaikaiset korolliset rahoitusvelat	24					442,3	442,3	446,8
Ostovelat ja muut velat	26					921,0	921,0	921,0
Johdannaiset	28	-1,5			43,6		42,2	42,2
Myytäväinä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat	4					1,1	1,1	1,1
Yhteensä		-1,5	0,0	0,0	43,6	2 672,2	2 714,4	2 759,7

Milj. euroa	Liite	Käypään arvoon tulosvaik.	Myytavissa olevat rahoitusvarat	Lainat ja muut saamiset	Johdannaiset suojaus-laskennassa	Jaksotettuun hankinta-menoon	Kirjanpitoarvo yhteensä	Käypä arvo
RAHOITUSVARAT 31.12.2014								
Myytavissa olevat rahoitusvarat	15		257,1				257,1	257,1
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	16	5,3		14,5			19,7	19,7
Myyntisaamiset ja muut saamiset	19			683,0			683,0	683,0
Rahavarat	20	20,4		927,5			947,9	947,9
Johdannaiset	28	1,1			3,0		4,1	4,1
Myytäväinä oleviin omaisuuseriin liittyvät saamiset	4			2,4			2,4	2,4
Yhteensä		26,7	257,1	1 627,4	3,0	0,0	1 914,3	1 914,3

RAHOITUSVELAT 31.12.2014

Pitkäaikaiset korolliset rahoitusvelat	24					1 373,3	1 373,3	1 420,1
Muut pitkäaikaiset rahoitusvelat	25					5,5	5,5	5,5
Lyhytaikaiset korolliset rahoitusvelat	24					528,9	528,9	532,5
Ostovelat ja muut velat	26					824,5	824,5	824,5
Johdannaiset	28	3,1			44,9		47,9	47,9
Myytäväinä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat	4					5,4	5,4	5,4
Yhteensä		3,1	0,0	0,0	44,9	2 737,7	2 785,6	2 836,1

Myyntisaamiset ja muut saamiset eivät sisällä ennakkomaksuja, verosäämisia ja henkilökulujaksotuksia (liite 19). Ostovelat ja muut rahoitusvelat eivät sisällä saatuja ennakkomaksuja, verovelkoja ja henkilökulujaksotuksia (liite 26).

Metsä Groupissa kaikki korolliset rahoitusvelat arvostetaan taseeseen efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuon. Korolliset rahoitusvarat on luokiteltu IAS 39 -standardin mukaisesti.

Käyvät arvot perustuvat kunkin velan tai varan markkinakorolla laskettuun nykyarvoon. Sovelletujen diskonttokorkojen vaihteluväli on 1,0–3,4 prosenttia (1,0–4,0). Korollisista veloista on vaihtuvakorkoisia 33 prosenttia (41) ja loput kiinteäkorkoisia. Korollisten velkojen kesikorko on vuoden 2015 lopussa 3,8 prosenttia (4,0). Myyntisaamisten ja muiden saamisten sekä ostovelkojen ja muiden velkojen käyvät arvot eivät olennaisesti poikkea niiden kirjanpitoarvoista taseessa.

RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KÄYVÄN ARVON HIERARKIA
2015

Milj. euroa	Liite	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
RAHOITUSVARAT, JOTKA KIRJATAAN KÄYPÄÄN ARVOON					
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat pitkäaikaiset rahoitusvarat	16		5,8		5,8
Myytavissä olevat rahoitusvarat	15	0,1		227,0	227,1
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat lyhytaikaiset rahoitusvarat	20	62,3			62,3
Johdannaissaamiset	28		4,9		4,9
RAHOITUSVELAT, JOTKA KIRJATAAN KÄYPÄÄN ARVOON					
Johdannaisvelat	28	34,5	7,6		42,2
RAHOITUSVARAT, JOITA EI KIRJATA KÄYPÄÄN ARVOON					
Rahavarat	20		1 058,5		1 058,5
RAHOITUSVELAT, JOITA EI KIRJATA KÄYPÄÄN ARVOON					
Pitkäaikaiset korolliset rahoitusvelat	24		1 344,3		1 344,3
Lyhytaikaiset korolliset rahoitusvelat	24		446,8		446,8

2014

Milj. euroa	Liite	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
RAHOITUSVARAT, JOTKA KIRJATAAN KÄYPÄÄN ARVOON					
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat pitkäaikaiset rahoitusvarat	16		5,3		5,3
Myytavissä olevat rahoitusvarat	15	0,4		256,8	257,1
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat lyhytaikaiset rahoitusvarat	20	20,4			20,4
JOHDANNAISSAAMISET	28		4,1		4,1
Rahoitusvelat, jotka kirjataan käypään arvoon					
JOHDANNAISVELAT	28	18,4	29,6		47,9
Rahoitusvarat, joita ei kirjata käypään arvoon					
RAHAVARAT	20		927,5		927,5
Rahoitusvelat, joita ei kirjata käypään arvoon					
Pitkäaikaiset korolliset rahoitusvelat	24		1 420,1		1 420,1
Lyhytaikaiset korolliset rahoitusvelat	24		532,5		532,5

RAHOITUSVARAT, JOIDEN ARVO MÄÄRITELTY TASON 3 MUKAISESTI

Milj. euroa	2015	2014
Arvo 1.1.	256,8	305,4
Voitot ja tappiot tuloslaskelmassa	0,7	20,3
Voitot ja tappiot muissa laajan tuloksen erissä	-30,3	6,3
Hankinnat	0,9	1,7
Myynnit	-1,0	-77,0
Arvo 31.12.	227,0	256,8

Käypään arvoon arvostetut rahoitusvarat ja rahoitusvelat on luokiteltu IFRS 7 Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot kappaleiden 27 A ja 27 B mukaisesti.

- Taso 1 Käyvät arvot perustuvat suoraan markkinoilta saatuu noteeraukseen.
- Taso 2 Käypä arvo määritellään soveltamalla arvostusmenetelmiä, jotka käyttävät markkinoilla näkyvissä olevaa hintainformaatiota.
- Taso 3 Käyvät arvot eivät perustu markkinainformaatioon, vaan yrityksen omiin oletuksiin.

Myytavissä olevien rahoitusvarojen käypien arvojen määrittäminen on kuvattu liitteessä 15.

Sähkö-, maakaasu-, propaani- ja kaasuöljyjohdannaisten käyvät arvot määritetään käyttämällä julkisesti noteerattuja markkinahintoja (Taso 1). Valuuttatermiinien ja -optioiden käyvät arvot määritetään käyttämällä raportointikauden päättymispäivän markkinahintoja. Koronvaihtosopimusten käyvät arvot on määritetty tulevien rahavirtojen nykyarvoon perustuvalla menetelmällä, jonka tukena ovat raportointikauden päättymispäivän markkinakorot ja muu markkinatieto (Taso 2). Rahoitusinstrumenteille, joilla ei käydä kauppaa toimivilla markkinoilla, määritetään käypä arvo arvostusmenetelmien avulla. Harkintaa käytetään valittaessa erilaisia menetelmiä sekä tehtäessä oletuksia, jotka perustuvat pääasiassa markkinoilla kunakin raportointikauden päättymispäivänä vallitseviin olosuhteisiin (Taso 3).

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet sisältävät tarkemman kuvauksen sovelletuista kirjaus- ja arvostusperiaatteista.

RAHOITUSJOHDANNAISET
31.12.2015

Milj. euroa	Nimellisarvo	Johdannais- varat	Johdannais- velat	Käypä arvo Yhteensä	Käyvän arvon suojaukset	Rahavirran suojaukset	Oman pääoman suojaukset	Suojaukset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa
Koronvaihtosopimukset	1 044,2		7,3	-7,3		-9,1		1,8
Korkojohdannaiset yhteensä	1 044,2	0,0	7,3	-7,3	0,0	-9,1	0,0	1,8
Valuuttatermiinisopimukset	1 151,1	4,4	0,3	4,1		-0,4	1,0	3,5
Valuuttaoptiosopimukset	176,3	0,1		0,1				0,1
Valuuttajohdannaiset yhteensä	1 327,4	4,6	0,3	4,3	0,0	-0,4	1,0	3,7
Sähkijohdannaisopimukset	80,4		21,6	-21,6		-21,6		
Sellujohdannaisopimukset	66,6	0,4		0,4		0,4		
Öljyjohdannaisopimukset	18,7		7,2	-7,2		-7,2		
Muut hyödykejohdannaisopimukset	24,7		5,7	-5,7		-5,7		
Hyödykejohdannaiset yhteensä	190,4	0,4	34,5	-34,2	0,0	-34,2	0,0	0,0
Johdannaiset yhteensä	2 562,1	4,9	42,2	-37,2	0,0	-43,7	1,0	5,4

31.12.2014

Milj. euroa	Nimellisarvo	Johdannais- varat	Johdannais- velat	Käypä arvo Yhteensä	Käyvän arvon suojaukset	Rahavirran suojaukset	Oman pääoman suojaukset	Suojaukset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa
Koronvaihtosopimukset	464,6		12,7	-12,7	3,2	-13,6		-2,3
Korkojohdannaiset yhteensä	464,6	0,0	12,7	-12,7	3,2	-13,6	0,0	-2,3
Valuuttatermiinisopimukset	1 401,2	1,1	14,8	-13,6		-15,4	-0,7	2,5
Valuuttaoptiosopimukset	266,6		2,0	-2,0				-2,0
Valuuttajohdannaiset yhteensä	1 667,8	1,1	16,8	-15,7	0,0	-15,4	-0,7	0,5
Sähkijohdannaisopimukset	80,4		9,1	-9,1		-9,0		-0,1
Sellujohdannaisopimukset	23,9	3,0		3,0		3,0		
Öljyjohdannaisopimukset	25,2		8,3	-8,3		-8,3		
Muut hyödykejohdannaisopimukset	9,1		1,1	-1,1		-1,1		
Hyödykejohdannaiset yhteensä	138,5	3,0	18,4	-15,4	0,0	-15,4	0,0	-0,1
Johdannaiset yhteensä	2 270,9	4,1	47,9	-43,8	3,2	-44,3	-0,7	-2,0

29. Rahavirtalaskelman liitetiedot

Milj. euroa	2015	2014
Oikaisut tilikauden tulokseen		
Verot	112,6	69,7
Poistot ja arvonalentumiset	258,2	276,2
Biologiset hyödykkeet	-1,4	-0,6
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista	-11,2	-16,4
Pitkäaikaisten varojen myyntivoitot ja -tappiot	-51,0	-117,0
Rahoituskulut, netto	84,9	103,4
Eläkevelvoitteet ja varaukset	-4,9	-10,2
Yhteensä	387,2	305,0
Käyttöpääoman muutos		
Vaihto-omaisuuden muutos	60,7	-16,3
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos	66,7	-24,3
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	94,0	239,2
Yhteensä	221,3	198,6

TILIKAUDEN TULOS

Välimiesoikeuden 11.2.2014 antaman tuomion mukaan Metsäliitto Osuuskunta joutui maksamaan vahingonkorvausta UPM-Kymmene Oyj:lle 47,3 miljoonaa euroa ja Metsä Board Oyj 19,6 miljoonaa euroa. Vahingonkorvauksista 59,2 miljoonaa euroa on kirjattu vuonna 2014 muihin liiketoiminnan kuluihin ja 7,6 miljoonaa euroa korkokuluihin.

MUU OMAN PÄÄOMAN MUUTOS

Vuonna 2015 muu oman pääoman muutos sisältää Metsä Board Oyj:n osakeannista konsernin saamat rahavarat transaktiomenoilla vähennettynä.

MÄÄRÄYSVALLATTOMIEN OMISTAJIEN OSUUKSIEN

HANKINNAT JA MYYNIT

Vuonna 2014 määräysvallattomien omistajien osuuksien hankinnat sisältävät Metsä Tissue Oyj:n omistuksen lisäyksen 20,9 miljoonaa euroa (liite 4).

30. Ehdolliset velat ja varat sekä sitoumukset

RIITA-ASIAT JA OIKEUDENKÄYNNIT

Metsähallitus jätti maaliskuussa 2011 Helsingin käräjäoikeuteen vahingonkorvauskanteen, jolla se vaatii Metsäliitto Osuuskuntaa ja kahta muuta metsäteollisuusyhtiötä korvaamaan väitetyn vahingon yhteisvastuullisesti perustuen kiellettyyn hintayhteistyöhön raakapuumarkkinoilla. Kanne liittyy markkinaoikeuden 3.12.2009 tekemään päätökseen, jonka mukaan edellä mainitut yritykset olivat syyllistyneet kilpailunrajoituslain rikkomukseen raakapuumarkkinoilla. Lisäksi jotkut Suomen kunnat ja seurakunnat sekä joukko yksityishenkilöitä ovat laittaneet vireille vastaavia kanteita. Kaikkien Metsäliitto Osuuskunnan tiedossa olevien osuuskuntaan yhteisvastuullisesti muiden edellä mainittujen yhtiöiden kanssa kohdistettujen kannevaatimusten määrä on yhteensä noin 202 miljoonaa euroa, josta yksin Metsäliitto Osuuskuntaan on kohdistettu noin 65 miljoonaa euroa. Lisäksi kanteisiin liittyy korkoihin, arvonalisäveroon ja oikeudenkäyntikuluihin liittyviä vaateita. Edellä mainittujen kanteiden lisäksi tammikuussa 2015 on laitettu vireille yksityishenkilöiden ja yhteisöjen toimesta uusia vahingonkorvauskanteita, joiden vaatimusmäärät eivät vielä ole Metsäliitto Osuuskunnan tiedossa. Metsäliitto Osuuskunta katsoo vahingonkorvausvaateiden olevan perusteettomia eikä ole kirjannut niihin liittyen varauksia.

Metsäliitto Osuuskunta ja Metsä Board Oyj vaativat toukokuussa 2014 Helsingin käräjäoikeutta kumoamaan välimiesoikeuden 11.2.2014 antaman tuomion, jonka mukaan Metsäliitto Osuuskunta joutui maksamaan UPM-Kymmene Oyj:lle 47,3 miljoonaa euroa ja Metsä Board Oyj 19,6 miljoonaa euroa. Kesäkuussa 2015 antamassaan tuomiossa käräjäoikeus hylkäsi Metsäliitto Osuuskunnan ja Metsä Board Oyj:n vaatimukset. Metsäliitto Osuuskunta ja Metsä Board Oyj ovat hakenet muutosta käräjäoikeuden ratkaisuun valittamalla asiassa hovioikeuteen.

Verohallinto otti syksyllä 2015 kielteisen kannan liittyen tiettyjen tappioiden hyväksi lukemiseen Metsä Board Oyj:n vuoden 2014 verotuksessa. Yhtiö kirjasi vuoden 2015 tuloveroihin edellisille tilikaudille kohdistuneen veron 9,5 miljoonaa euroa. Metsä Board Oyj:n näkemyksen mukaan tappiot ovat vähennyskelpoisia ja yhtiö hakee muutosta verohallinnon ratkaisuun.

Metsä Groupiin kuuluvat yhtiöt ovat viime vuosina olleet myyjinä useissa osakekaupoissa. Näissä yrityskaupoissa yhtiöt ovat antaneet tavanomaisia myyjän vakuutuksia. Ei voida poissulkea, etteikö yhtiöitä vastaan esitetä vaatimuksia näiden myyjän vakuutusten perusteella ja etteikö vakuutuksista aiheutuisi yhtiöille kustannuksia.

VASTUUSITOUMUKSET

Milj. euroa	2015	2014
Omaista velasta		
Rahoitusvelat, joiden vakuudeksi annettu pantteja		
Lainat rahoituslaitoksilta	232,7	243,6
Eläkelainat	108,9	118,2
Muut velat	2,1	9,0
Annetut pantit	464,5	421,9
Rahoitusvelat, joiden vakuudeksi annettu yrityskiinnityksiä		
Lainat rahoituslaitoksilta	20,1	18,7
Yrityskiinnitykset	5,9	5,9
Rahoitusvelat, joiden vakuudeksi annettu kiinteistökiinnityksiä		
Lainat rahoituslaitoksilta	40,8	41,7
Eläkelainat	124,3	152,6
Kiinteistökiinnitykset	381,4	381,8
Rahoitusvelat, joiden vakuudeksi annettu irtaimistokiinnityksiä		
Lainat rahoituslaitoksilta	0,5	1,0
Irtaimistokiinnitykset	4,0	4,6
Muut omat vastuusitoumukset		
Annetut pantit	0,0	13,4
Annetut takaukset ja vastasitoumukset	22,9	31,7
Muut vuokrasopimukset	33,8	31,7
Eläkevastuut	0,3	0,3
Muut omat vastuut	0,0	9,4
Osakkuus- ja yhteisyritysten puolesta annetut vastuusitoumukset		
Takausvastuut	1,0	1,4
Muiden puolesta annetut vastuusitoumukset		
Takausvastuut	4,8	6,0
Yhteensä		
Pantit	464,5	435,3
Kiinnitykset	391,2	392,3
Takaukset ja vastasitoumukset	28,8	39,1
Muut vuokrasopimukset	33,8	31,7
Eläkevastuut	0,3	0,3
Muut vastuut	0,0	9,4
Yhteensä	915,1	908,1

Annetut pantit koostuvat tytäryritysten osakkeista ja muista osakkeista sekä Nord Pool -vastuiden vakuutena olevista pankkitilivaroista.

MUUT VUOKRASOPIMUKSET

Konserni on tehnyt toimisto- ja varastotiloista useita sopimuksia, joita ei voi purkaa. Joihinkin sopimuksiin sisältyy mahdollisuus jatkaa sopimusta alkuperäisen päättymispäivän jälkeen.

EI-PURETTAVISSA OLEVIEN MUIDEN VUOKRASOPIMUSTEN PERUSTEELLA MAKSETTAVAT VÄHIMMÄISVUOKRAT

Milj. euroa	2015	2014
Alle 12 kuukautta	13,8	14,0
1–5 vuotta	19,7	16,9
yli 5 vuotta	0,3	0,8
Yhteensä	33,8	31,7

INVESTOINTISITOUMUKSET

Milj. euroa	2015	2014
Alle 12 kuukautta	409,9	50,4
Myöhemmin	165,7	15,2
Yhteensä	575,6	65,6

31. Osakeperusteiset maksut

Yrityksellä oli katsauskauden aikana voimassa kaksi osakepalkkiojärjestelyä: osakepalkkiojärjestely 2011, jonka yrityksen hallitus päätti ottaa käyttöön 15.12.2010 ja osakepalkkiojärjestely 2014, jonka yrityksen hallitus päätti ottaa käyttöön 6.2.2014 osana yrityksen avainhenkilöiden kannustus- ja sitouttamisjärjestelyä. Osakepalkkiojärjestelyiden vaikutus tilikauden 2015 tulokseen oli 23,3 miljoonaa euroa (12,8).

OSAKEPALKKIOJÄRJESTELY 2011

Järjestely tarjoaa kohderyhmälle mahdollisuuden saada palkkiona Metsä Board Oyj:n B-sarjan osakkeita kolmelta kolmen kalenterivuoden mittaiselta ansaintajaksolta niiden ansaintakriteereille asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Ansaintajaksot ovat kalenterivuodet 2011–2013, 2012–2014 ja 2013–2015. Ansaintajaksolta ansaitun palkkion määrä todetaan ansaintakriteereille asetettujen tavoitteiden toteutumisen perusteella ansaintajakson päättymisen jälkeen huhtikuun loppuun mennessä. Osakkeiden lisäksi palkkioon kuuluu rahaosuus, jolla katetaan avainhenkilöille palkkiosta aiheutuvat verot ja veronluonteiset maksut. Palkkiota ei makseta, mikäli henkilön työsuhde päättyy ennen ansaintajakson päättymistä. Lisäksi henkilön on omistettava ansaitut osakkeet kahden vuoden ajan ansaintajakson päättymisestä.

Ansaintajakson 2012–2014 kriteerien toteutumisen perusteella maksettiin 936 567 Metsä Board Oyj:n B-osaketta sekä rahaosuus palkkioista aiheutuvien verojen ja veroluonteisten maksujen kattamiseksi osakkeiden siirtohetkellä. Vuoden 2015 aikana toteutuneen Metsä Board Oyj:n osakeannin seurauksena 2013–2015 ansaintajakson allokaatiomääriä korotettiin vastaamaan osakkeenomistajan asemaa antihetkellä. Osakeanti on huomioitu kaudella myönnettyissä osakepalkkioissa.

OSAKEPALKKIOJÄRJESTELY 2014

Järjestely tarjoaa kohderyhmälle mahdollisuuden saada palkkiona Metsä Board Oyj:n B-sarjan osakkeita kolmelta kolmen kalenterivuoden mittaiselta ansaintajaksolta niiden ansaintakriteereille asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Ansaintajaksot ovat kalenterivuodet 2014–2016, 2015–2017 ja 2016–2018. Ansaintajaksolta ansaitun palkkion määrä todetaan ansaintakriteereille asetettujen tavoitteiden toteutumisen perusteella ansaintajakson päättymisen jälkeen huhtikuun loppuun mennessä. Osakkeiden lisäksi palkkioon kuuluu rahaosuus, jolla katetaan avainhenkilöille palkkiosta aiheutuvat verot ja veronluonteiset maksut. Palkkiota ei makseta, mikäli henkilön työsuhde päättyy ennen ansaintajakson päättymistä. Lisäksi järjestelyyn kuuluu kahden vuoden sitouttamisjakso. Mikäli avainhenkilön työsuhde päättyy sitouttamisjakson aikana, avainhenkilön tulee pääsääntöisesti palauttaa toimitetut osakkeet vastikkeetta yritykselle.

Vuoden 2015 aikana toteutuneen Metsä Board Oyj:n osakeannin seurauksena osakepalkkiojärjestelyn 2014 ansaintajaksojen allokaatiomääriä korotettiin vastaamaan osakkeenomistajan asemaa antihetkellä. Osakeanti on huomioitu kaudella myönnettyissä osakepalkkioissa.

Osakepalkkiojärjestelyiden 2011 ja 2014 perustiedot ja tapahtumat on koottu seuraavaan taulukkoon:

	OSAKEPALKKIOJÄRJESTELY 2011	OSAKEPALKKIOJÄRJESTELY 2014
Osakepalkkioita enintään, kpl	4 897 500	4 800 000
Kriteerit	Omavaraisuusaste, ROCE, EBIT-kerroin	Omavaraisuusaste, ROCE, EBIT-kerroin
Henkilöitä (31.12.2015)	49	49
Osakkeen käypä arvo myöntämishetkellä, euroa *	2,47	5,05
Käypä arvo tilinpäätöshetkellä, milj. euroa	16,2	49,6
Tilikauden 2015 kulu osakeperusteiset maksut, milj. euroa	12,6	10,6
Tilikauden 2015 kulu osakeperusteisista maksuista, omana pääomana käsitelty, milj. euroa	3,3	3,8
Osakeperusteisista maksuista aiheutuva velka tilikauden lopussa, milj. euroa	10,8	8,5
Määrät 1.1.2015 **		
Kauden alussa ulkona olleet	4 035 834	2 169 167
Tilikauden muutokset		
Kaudella myönnettyt	62 570	2 568 342
Kaudella menetetyt	146 870	288 626
Kaudella toteutetut	936 567	0
Kaudella rauenneet	959 475	0
Määrät 31.12.2015		
Kauden lopussa ulkona olevat	2 055 492	4 448 883

*) Osakeperusteisen maksun käypä arvo palkkion myöntämishetkellä oli Metsä Board Oyj:n B-sarjan osakkeen markkinahinta vähennettynä ennen palkkion maksua jaettavien konsensusestimaattien mukaisten osinkojen määrällä. Lisäksi mahdolliset osakeannit huomioidaan osakeantikertoimen mukaisesti. Käteisenä selvitetävän osuuden osakekohtainen käypä arvo muuttuu kulloinkin raportointihetkenä osakekurssin mukaan palkkion maksuun asti. Osakeperusteisen maksun käypä arvo kirjataan lukumäärään, joka perustuu parhaaseen mahdolliseen arvioon palkkion määrästä, johon odotetaan syntyvän oikeus.

**) Taulukossa esitetyt osakepalkkioiden määrät ovat nettomääriä eli ne kuvastavat osakepalkkioiden perusteella annettavien osakkeiden lukumäärää. Näiden lisäksi palkkioon kuuluu rahaosuus, jolla katetaan palkkion maksuhetken verot ja veronluonteiset maksut.

METSÄLIITTO MANAGEMENT OY

Konsernin johtoryhmän jäsenille myönnettiin vuonna 2010 osakeperusteinen kannustinjärjestely, joka toteutettiin Metsäliitto Management Oy:n avulla. Järjestelyn purkamisen ehtojen täytyttyä järjestely purettiin vuoden 2014 ensimmäisellä vuosineljänneksellä myymällä yhtiön osakkeet Metsäliitto Osuuskunnalle. Järjestelyn purkamisella ei ollut vaikutusta Metsä Groupin tulokseen.

32. Lähipiiritapahtumat

Konsernin lähipiiriin kuuluvat osakkuus- ja yhteisyritykset sekä Metsäliiton Toimenhaltijain Eläkesäätiö. Lähipiiriin luetaan myös hallituksen ja johtoryhmän jäsenet mukaan lukien pääjohtaja sekä heidän läheiset perheenjäsenensä.

Tärkeimmät Metsäliiton omistamat tytäryritykset ja yhteiset toiminnot sekä olennaiset osakkuus- ja yhteisyritykset on esitetty liitteessä 14.

LIIKETAPAHTUMAT OSAKKUUS- JA YHTEISYRITYSTEN KANSKA

Milj. euroa	2015	2014
Myynnit	9,4	9,9
Ostot	90,4	86,6
Pitkäaikaiset saamiset	1,0	1,0
Myyntisaamiset ja muut saamiset	3,7	2,2
Ostovelat ja muut velat	6,6	5,3

Metsäliiton Toimenhaltijain Eläkesäätiö on erillinen juridinen yksikkö, joka myöntää osalle toimihenkilöitä etuuspohjaista lisäeläketurvaa ja hallinnoi säätiön varallisuutta. Eläkesäätiö omistaa 0,1 prosenttia tytäryritys Metsä Board Oyj:stä. Lisäksi Eläkesäätiö on sijoittanut 0,2

miljoonaa euroa Metsäliitto Osuuskunnan osuuksiin. Vuosina 2015 ja 2014 konserni ei maksanut eläkesäätiölle kannatusmaksuja. Eläkesäätiön konsernille myöntämät työnantajalainat olivat vuonna 2015 yhteensä 15,4 miljoonaa euroa (15,4).

JOHTOON KUULUVILLE AVAINHENKILÖILLE MAKSETUT KOMPENSAATIOT

Konsernin johtoon kuuluvia avainhenkilöitä ovat hallintoneuvoston, hallituksen sekä johtoryhmän jäsenet mukaan lukien pääjohtaja.

JOHTOON KUULUVILLE AVAINHENKILÖILLE MAKSETUT KOMPENSAATIOT YHTEENSÄ

Milj. euroa	2015	2014
Palkat ja palkkiot	6,4	5,8
Osakepalkkiot	4,7	2,7
Eläkekulut (etuus- ja maksupohjaiset)	2,1	4,0
Yhteensä	13,1	12,4

HALLINTONEUVOSTON JÄSENILLE MAKSETUT PALKAT JA PALKKIOT SEKÄ HEITÄ KOSKEVAT ELÄKESITOUKSET

Euroa	Palkat ja palkkiot		Vapaaehtoiset lisäeläkkeet	
	2015	2014	2015	2014
Järvinen Hannu, puheenjohtaja	59 000	57 300	10 325	9 827
Paajanen Juha, varapuheenjohtaja	28 400	24 900	5 396	4 644
Jäsenet yhteensä	158 400	116 100		
Yhteensä	245 800	198 300	15 721	14 471

HALLITUKSEN JÄSENILLE MAKSETUT PALKAT JA PALKKIOT SEKÄ HEITÄ KOSKEVAT ELÄKESITOUMUKSET

Euroa	Palkat ja palkkiot		Vapaaehtoiset lisäeläkkeet	
	2015	2014	2015	2014
Asunta Martti, puheenjohtaja	94 540	86 640	16 545	14 859
Jordan Kari, varapuheenjohtaja	0	0	0	0
Aminoff Mikael	52 600	47 400	9 205	8 129
Hiitunen Arto	61 800	64 800	10 815	11 113
Jääskeläinen Saini	52 000	46 800	9 100	8 026
Parpala Juha	52 600	47 400	9 994	8 840
Saukkonen Timo	52 900	46 800	10 051	8 728
Silvennoinen Mikael	61 800	0	10 815	0
Tukeva Antti	54 000	51 000	9 450	8 747
Yhteensä	482 240	390 840	85 975	68 442
Entiset hallituksen jäsenet				
Halonen Eino	0	51 600	0	8 849
Yhteensä	482 240	442 440	85 975	77 291

Johdon palkitsemisjärjestelmä koostuu kiinteästä kuukausipalkasta, tehtävän tulosvaikutuksen perusteella määräytyvästä tulospalkkiosta, johdon eläke-eduista, johtoryhmän osakeomistusjärjestelystä sekä johdon osakepalkkiojärjestelystä. Johtoryhmän osakeomistusjärjestely, joka oli toteutettu Metsäliitto Management Oy:n kautta, purettiin vuoden 2014 ensimmäisellä vuosineljänneksellä.

Johdon osakepalkkiojärjestelystä sekä johtoryhmän osakeomistusjärjestelmästä on kerrottu liitteessä 31.

Hallituksen päätöksellä pääjohtaja Kari Jordanille voidaan pääjohtajasopimuksen nojalla maksaa tulokseen, kassavirtaan ja henkilökohdaisiin tavoitteisiin perustuva yhdeksän kuukauden palkkaa vastaava tulospalkkio.

Metsä Groupiin kuuluvat yritykset maksoivat pääjohtaja Kari Jordanille vuonna 2015 palkkaa, palkkioita ja muita etuuksia yhteensä 3 955 430 euroa (2 638 103). Metsäliitto Osuuskunnan pääjohtajalle vuonna 2015 maksama palkka luontaisetuineen oli 1 111 432 euroa (1 098 223), tulospalkkio 784 078 euroa (447 908) ja osakepalkkio 1 937 617 euroa (979 460). Metsä Groupin muut yritykset maksoivat pääjohtajalle palkkana, palkkioina ja muina etuuksina yhteensä 122 304 euroa (112 512).

Metsäliitto Osuuskunnan palveluksessa olevien muiden Metsä Groupin johtoryhmän jäsenten tulospalkkion enimmäismäärät voivat vaihdella tehtävän tulosvaikutuksen perusteella henkilön 7 kuukauden palkkaa vastaavaan määrään asti. Tulospalkkiojärjestelmässä kriteereinä ovat konsernitason ja oman vastuualueen tulosvaatimukset.

Metsä Groupiin kuuluvien yritysten johtoryhmän jäsenille (pääjohtajaa lukuun ottamatta) vuonna 2015 maksamat palkat luontaisetuineen oli 2 660 678 euroa (2 664 027), tulospalkkiot 956 874 euroa (802 636) ja osakepalkkiot 2 726 787 euroa (1 687 296).

Pääjohtajan irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Hallituksen irtisanoessa pääjohtajan, on hänellä oikeus 24 kuukauden kokonaispalkkaa vastaavaan erokorvaukseen. Erokorvausta ei makseta, jos pääjohtaja irtisanoutuu itse tehtävästä. Muiden johtoryhmän jäsenten irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Muusta kuin johtajasta riippuvasta syystä tapahtuvassa irtisanomisessa muilla johtoryhmän jäsenillä on oikeus kuudesta kahdeksaentoista kuukauden palkkaa vastaavaan korvaukseen.

Pääjohtaja on lisäeläkejärjestelyillä oikeutettu jäämään eläkkeelle 60-vuotiaana. Metsäliitto Osuuskunnan hallitus on toukokuussa 2015 sopinut pääjohtaja Kari Jordanin kanssa siitä, että hän jatkaa tehtävänsään toistaiseksi johtajasopimuksensa mukaisen eläkeiän jälkeen (9.3.2016). Pääjohtajan eläkkeen taso on 60 prosenttia työeläkelain mukaisesta kokonaispalkasta, joka lasketaan eläkkeelle siirtymishetkeä edeltävän viisivuotisjakson perusteella.

Vuonna 2015 maksettiin pääjohtajan etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen kuluja 0,3 miljoonaa euroa (1,6) ja maksupohjaisten lakisääteisten eläkejärjestelyjen kuluja 0,3 miljoonaa euroa (0,3).

Muilla Metsä Groupin johtoryhmän jäsenillä on aloitusajankohdasta riippuen erillinen etuuspohjainen lisäeläkevakuutus, jonka eläkeikä on 62 vuotta. Eläkkeen taso on enintään 60 prosenttia työeläkelain mukaisesta kokonaispalkasta, joka lasketaan eläkkeelle siirtymishetkeä edeltävän viisivuotisjakson perusteella. Mikäli työsuhte Metsä Groupissa päättyy ennen eläkeikää, johtoryhmän jäsen on oikeutettu vapaakirjaan. Vuoden 2015 lopussa lisäeläkevakuutukseen oli vakuutettu pääjohtajan lisäksi 6 johtoryhmän jäsentä.

Vuonna 2015 maksettiin muiden johtoryhmän jäsenten etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen kuluja 0,6 miljoonaa euroa (1,4) ja maksupohjaisten lakisääteisten eläkejärjestelyjen kuluja 0,7 miljoonaa euroa (0,6).

Johtoon kuuluville avainhenkilöille ei ole myönnetty lainoja eikä heidän puolestaan ole annettu takauksia tai muita vakuuksia.

33. Ympäristöasiat

Ympäristömenoihin sisällytetään vain ne yksilöitävissä olevat lisäkus-
tannukset, joilla pyritään pääasiassa torjumaan tai lieventämään ympä-
ristövahinkoja. Ympäristömenot aktivoidaan, jos ne liittyvät tuleviin
ympäristönsuojelutoimenpiteisiin ja ne tuottavat tulevaisuudessa
taloudellista hyötyä. Alla on esitetty tuloslaskelmaan sisältyvät ympäris-
tömenot sekä taseeseen aktivoidut ympäristömenot.

TULOSLASKELMA

Milj. euroa	2015	2014
Aineet ja tarvikkeet	20,6	21,7
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	2,7	3,1
Henkilösivukulut	1,3	1,5
Poistot	12,2	12,0
Liiketoiminnan muut kulut	12,0	10,3
Yhteensä	48,7	48,6

TASE

Milj. euroa	2015	2014
Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	289,9	290,6
Lisäykset	13,2	5,8
Vähennykset	-31,7	-6,5
Kertyneet poistot 31.12.	-163,4	-194,0
Kirjanpitoarvo 31.12.	108,0	95,9
Varaukset		
Ympäristökuluvaraukset	15,0	18,7

LIITETIEDOT

Milj. euroa	2015	2014
Ympäristöasioiden hoitoa varten annetut vakuudet	10,7	10,8

PÄÄSTÖOIKEUDET

Konserni on osallisena Euroopan päästökauppajärjestelmässä. Konserni on saanut vuonna 2015 vastikkeetta 1 100 tuhatta tonnia päästöoikeuk-
sia (1 243). Lisäksi konserni on ostanut markkinoilta 158 tuhatta
tonnia (163) ja myynyt markkinoille 467 tuhatta tonnia (1 464) päästö-
oikeuksia. Konsernilla on tilinpäätöshetkellä hallussaan 1 091 tuhatta
tonnia päästöoikeuksia (924). Tilikauden aikana toteutuneet päästöt
olivat 755 tuhatta tonnia (776).

Konserni on kirjannut päästöoikeudet ns. nettomenettelyn mukai-
sesti. Toteutuneiden päästöjen ja saatujen päästöoikeuksien erotus on
käsitelty tulosvaikutteisesti, jos toteutuneet päästöt ovat ylittäneet
saadut oikeudet.

Vuonna 2015 päästöoikeuksista aiheutuneet kulut olivat 0,9
miljoonaa euroa (1,1). Tilikauden lopun taseessa ei ollut pakollisia
varauksia liittyen päästöoikeuksiin. Vuonna 2015 konserni myi päästö-
oikeuksia 3,6 miljoonalla eurolla (7,8).

EMOYRITYKSEN TULOSLASKELMA

(SUOMALAINEN TILINPÄÄTÖSKÄYTÄNTÖ)

Milj. euroa	Liite	1.1.–31.12.2015	1.1.–31.12.2014
LIKEVAIHTO	1	1 675,7	1 702,7
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		1,5	5,4
Valmistus omaan käyttöön		0,2	0,2
Liiketoiminnan muut tuotot	2	130,0	89,5
Materiaalit ja palvelut			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	3		
Ostot tilikauden aikana		-983,2	-1 002,6
Varastojen muutos		-14,1	-7,7
Ulkoiset palvelut		-432,7	-441,5
Henkilöstökulut		-164,4	-170,3
Poistot ja arvonalentumiset	3	-26,4	-26,6
Liiketoiminnan muut kulut	4	-86,7	-122,6
	3	-1 707,6	-1 771,3
LIIKETULOS		99,7	26,5
Rahoitustuotot ja -kulut	5		
Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä		73,3	79,4
Tuotot osuuksista osakkuusyrityksissä		5,6	3,0
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista		13,2	13,2
Muut korko- ja rahoitustuotot		1,3	1,8
Kurssierot	6	-7,8	-8,0
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista		-23,1	-8,1
Korkokulut ja muut rahoituskulut		-32,3	-40,9
		30,2	40,5
TULOS ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ		130,0	67,0
Satunnaiset erät	7		
Satunnaiset tuotot		0,8	1,7
		0,8	1,7
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		130,8	68,7
Tilinpäätössiirrot			
Poistoeron muutos		-0,5	-3,5
Tuloverot	8	0,0	0,0
TILIKAUDEN TULOS		130,3	65,1

EMOYRITYKSEN TASE

Milj. euroa	Liite	31.12.2015	31.12.2014
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	9		
Aineettomat oikeudet		16,0	11,5
Liikearvo		0,6	0,7
Muut pitkävaikutteiset menot		1,3	1,0
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		6,2	8,5
		24,1	21,8
AINEELLISET HYÖDYKKEET	9		
Maa- ja vesialueet		5,9	5,9
Rakennukset ja rakennelmat		37,5	41,2
Koneet ja kalusto		74,8	84,0
Muut aineelliset hyödykkeet		3,6	2,7
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		7,4	3,0
		129,3	136,8
SIOJITUKSET	10, 11, 22		
Osuudet saman konsernin yrityksissä		1 585,3	1 547,9
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		139,7	143,5
Osuudet osakkuusyrityksissä		43,7	54,0
Muut osakkeet ja osuudet		2,3	1,5
		1 771,0	1 746,9
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ		1 924,4	1 905,5
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
VAIHTO-OMAISUUS			
Aineet ja tarvikkeet		101,5	115,6
Valmisteet ja puolivalmisteet		44,0	42,5
Ennakkomaksut		17,2	22,9
		162,6	181,0
PITKÄAIKAISET SAAMISET	12		
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		1,8	4,2
		1,8	4,2
LYHYTAIKAISET SAAMISET	12		
Myyntisaamiset		80,2	76,4
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		386,5	409,8
Saamiset osakkuusyrityksiltä		2,5	1,8
Lainasaamiset		0,3	0,4
Muut saamiset		2,8	2,6
Siirtosaamiset		6,7	6,2
		479,0	497,3
SAAMISET YHTEENSÄ		480,8	501,5
RAHAT JA PANKKISAAMISET		0,0	0,1
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ		643,5	682,6
VASTAAVAA YHTEENSÄ		2 567,9	2 588,0

Milj. euroa	Liite	31.12.2015	31.12.2014
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA	13		
Perusosuudet		207,8	206,2
A-lisäosuudet		630,8	597,6
B-lisäosuudet		153,5	134,4
Odotusajaksi vieraaseen pääomaan siirretyt irtisanotut osuusmaksut		-72,9	-47,3
Muut rahastot			
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		0,1	0,0
Vararahasto I		3,9	3,9
Vararahasto II		67,4	64,1
Edellisten tilikausien tulos		608,6	595,4
Tilikauden tulos		130,3	65,1
		1 729,4	1 619,5
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ			
Poistoero		18,0	17,5
PAKOLLISET VARAUKSET	14	2,9	4,1
VIERAS PÄÄOMA	16, 17		
PITKÄAIKAINEN			
Joukkovelkakirjalainat		160,1	174,8
Lainat rahoituslaitoksilta		239,9	274,3
Eläkelainat		0,0	65,0
Saadut ennakot		1,1	1,0
Velat saman konsernin yrityksille		17,3	5,8
Muut velat		17,7	12,4
		436,0	533,3
LYHYTAIKAINEN	18		
Lainat rahoituslaitoksilta		33,8	159,1
Eläkelainat		74,5	9,5
Saadut ennakot		6,7	7,5
Ostovelat		70,4	64,7
Velat saman konsernin yrityksille		25,2	16,6
Velat osakkuusyrityksille		1,3	1,8
Muut velat		65,3	46,6
Siirtovelat	19	104,4	108,0
		381,6	413,6
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		817,6	946,9
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		2 567,9	2 588,0

EMOYRITYKSEN RAHOITUSLASKELMA

Milj. euroa	2015	2014
LIIKETOIMINNAN RAHAVIR RAT		
Liiketulos	99,7	26,5
Oikaisut lii ketulokseen ¹⁾	-33,1	3,7
Saadut korot	14,5	15,0
Maksetut korot	-32,5	-39,8
Saadut osingot	78,9	82,4
Muut rahoituserät, netto	-9,3	-9,6
Maksetut verot	0,0	0,0
Käyttöpääoman muutos ²⁾	34,3	-45,5
	152,5	32,6
INVESTOINTIEN RAHAVIR RAT		
Osakkeiden hankinnat	-67,2	-34,5
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-21,3	-16,5
Osakkeiden luovutukset	73,3	30,9
Pääoman palautukset	0,0	18,0
Käyttöomaisuushyödykkeiden luovutukset	0,5	8,0
Pitkäaikaisten saamisten lisäykset ja vähennykset	6,2	3,5
	-8,4	9,4
KASSAVIRTA ENNEN RAHOITUSTA	144,1	42,0
RAHOITUKSEN RAHAVIR RAT		
Pitkäaikaisten velkojen lisäykset	7,0	4,1
Pitkäaikaisten velkojen vähennykset	-169,0	-42,5
Lyhytaikaisten velkojen lisäykset ja vähennykset	2,9	0,5
Lyhytaikasten korollisten saamisten lisäykset ja vähennykset	9,7	-27,5
Maksetut osuuskorot	-45,7	-44,5
Oman pääoman lisäys	50,9	67,8
	-144,1	-42,0
RAHAVAROJEN MUUTOS	0,0	0,0
Rahavarat tilikauden alussa	0,1	0,0
Rahavarojen muutos	0,0	0,0
RAHAVARAT TILIKAUDEN LOPUSSA	0,0	0,1
1) Oikaisut lii ketulokseen		
Poistot ja arvonalentumiset	26,4	26,6
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot	-58,2	-23,1
Pakollisten varausten muutos	-1,2	0,2
Yhteensä	-33,1	3,7
2) Käyttöpääoman muutos		
Vaihto-omaisuus (lisäys-/vähennys+)	18,4	6,0
Lyhytaikaiset korottomat saamiset (lisäys-/vähennys+)	9,0	4,7
Lyhytaikaiset korottomat velat (lisäys-/vähennys-)	6,9	-56,2
Yhteensä (lisäys-/vähennys+)	34,3	-45,5

EMOYRITYKSEN TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Metsäliitto Osuuskunnan tilinpäätös on laadittu suomalaista tilinpäätöskäytäntöä noudattaen.

ULKOMAANRAHAN MÄÄRÄISET TAPAHTUMAT

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöshetkellä taseessa olevat ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat on arvostettu tilinpäätöspäivän kurssiin. Ulkomaanrahan määräisten lainojen, talletusten ja muiden tase-erien arvonn muutokset on kirjattu tuloslaskelman rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

JOHDANNAISSOPIMUKSET

Rahoitusjohdannaisia ei ole arvostettu käypään arvoon. Liitetiedossa 20 on esitetty johdannaisopimuksista johtuvat vastuut.

LIKEVAIHTO

Liikevaihtoa laskettaessa myyntituotoista on vähennetty myynnin välilliset verot, annetut alennukset ja muut myynnin oikaisuerät.

PITKÄAIKAISHANKKEET

Pitkäaikaishankkeiden tulot ja menot kirjataan tuotoiksi ja kuluksi valmistusasteen perusteella, kun hankkeen lopputulos voidaan luotettavasti arvioida. Valmistusaste määritellään kuhunkin hankkeeseen liittyen tarkasteluhetkeen mennessä suoritetusta työstä johtuvien menojen osuutena hankkeen arvioiduista kokonaismenoista. Kun on todennäköistä, että hankkeen valmiiksi saamiseen tarvittavat kokonaismenot ylittävät hankkeesta saatavat kokonaistulot, odotettavissa oleva tappio kirjataan kuluksi välittömästi.

ELÄKKEET JA ELÄKEVASTUIDEN KATTAMINEN

Lakisääteinen eläketurva on hoidettu konsernin ulkopuolisissa eläkevaikutusyhtiöissä. Osalla toimihenkilöistä on lakisääteisen eläketurvan lisäksi lisäeläketurva, joka on joko vakuutettu, järjestetty Metsäliiton Toimenhaltijain Eläkesäätiö s.r.t:n kautta tai pidetty yrityksen omalla vastuulla.

Eläkevakuutusmaksut on jaksotettu vastaamaan tilinpäätöksen suoriteperusteisia palkkoja.

TUTKIMUS- JA KEHITYSMENOT

Tutkimus- ja kehitysmenot on kirjattu tilikauden kuluksi.

LEASING

Leasingmaksut on käsitelty vuokrakuluina.

YMPÄRISTÖMENOT

Ympäristömenoihin on sisällytetty yksilöitävissä olevat ympäristön- suojelutoimenpiteistä aiheutuneet menot, joilla pyritään pääasiassa torjumaan, korjaamaan tai lieventämään ympäristövahinkoja.

SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT

Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin on kirjattu saadut ja annetut konserniavustukset. Satunnaisten erien verovaikutus on esitetty liitetiedoissa.

TULOVEROT

Tuloslaskelman tuloverot sisältävät tilikauden verotettavaan tulokseen perustuvat tuloverot ja edellisten tilikausien verojen oikaisu. Emoyritys ei ole kirjannut laskennallisia verosaamisia ja -velkoja tilinpäätökseensä. Liitetiedossa 15 on esitetty taseeseen merkittävissä olevat laskennalliset verosaamiset ja -velat.

AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET JA POISTOT

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden tasearvot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja arvonalennuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot perustuvat arvioituun taloudelliseen pitoaikaan seuraavasti:

Rakennukset ja rakennelmat	20–40 vuotta
Koneet ja kalusto	3–15 vuotta
Muut erät	5–10 vuotta

Maa- ja vesialueiden hankintamenosta ei tehdä poistoja.

VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintamenoon tai sitä alempaan nettorealisointiarvoon. Vaihto-omaisuuden arvostuksessa noudatetaan FIFO-periaatetta tai vaihtoehtoisesti painotetun keskihinnan menetelmää. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden hankintameno käsittää raaka-aineet, välittömät palkat, poistot ja muut välittömät kulut sekä tuotteisiin kohdistuvan osuuden valmistuksen muuttuvista ja kiinteistä yleismenoista. Nettorealisointiarvo on arvioitu myyntihinta vähennettynä tuotteiden valmiiksi saattamisesta ja myynnistä aiheutuvilla menoilla.

PAKOLLISET VARAUKSET

Vastaiset menot ja menetykset, jotka eivät enää kerrytä vastaavaa tuloa ja joiden suorittamiseen emoyritys on veloitettu tai sitoutunut ja joiden rahallinen arvo voidaan kohtuullisesti arvioida, on kirjattu tuloslaskelmaan luonteensa mukaiseen kuluerään ja taseen pakollisiin varauksiin.

TERMINOLOGIA

Metsäliitto Osuuskunnan taloudellisessa raportoinnissa on siirrytty käyttämään ensisijaisesti termiä ”tulos” kuvaamaan osuuskunnan taloudellista tulosta. Toissijaisesti käytetään termejä ”voitto” tai ”tappio”, mikäli ”tulos” ei sovi asiayhteyteen. Termejä ”ylijäämä” ja ”alijäämä” voidaan käyttää, mikäli on tarpeellista osoittaa yhteys osuuskuntalain tai osuuskunnan sääntöjen kohtaan.

EMOYRITYKSEN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Milj. euroa	2015	2014
1. LIIKEVAIHTO MARKKINA-ALUEITTAIN		
Suomi	1 136,8	1 137,2
EU-maat	356,8	384,3
Muut maat	182,1	181,2
Yhteensä	1 675,7	1 702,7

Pitkäaikaishankkeet		
Liikevaihtoon kirjatut tuotot	7,3	7,4
Keskeneräisten pitkäaikaishankkeiden toteutuneet menot ja kirjatut voitot (tappioilla vähennettynä)	1,4	1,3
Keskeneräisistä pitkäaikaishankkeista saadut ennakkomaksut vuoden lopussa	0,3	0,7

2. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT		
Vuokratuotot	1,7	1,5
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	61,2	23,6
Palvelusten tuotot	64,0	58,9
Muut	3,1	5,5
Yhteensä	129,9	89,5

Käyttöomaisuuden myyntivoitot sisältävät vuonna 2015 Asunto Oy Tapiolan Jalavan osakkeiden myyntivoitot 0,6 miljoonaa euroa, Asunto Oy Tapiolan Pyökin osakkeiden myyntivoitot 5,1 miljoonaa euroa, Finsilva Oyj:n osakkeiden myyntivoitot 51,4 miljoonaa euroa sekä Burt Boulton and Haywood Ltd:n osakkeiden myyntivoiton 3,5 miljoonaa euroa.

Käyttöomaisuuden myyntivoitot sisältävät vuonna 2014 Asunto Oy Tapiolan Jalavan osakkeiden myyntivoitot 4,8 miljoonaa euroa sekä Metsä Wood Eesti AS -osakkeiden myyntivoiton 17,3 miljoonaa euroa.

3. LIIKETOIMINNAN KULUT		
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	983,2	1 002,6
Varaston muutos	14,1	7,7
Ulkopuoliset palvelut		
Jakelukustannukset	245,7	252,6
Muut ulkopuoliset palvelut	187,1	188,8
Yhteensä	1 430,1	1 451,8
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	108,8	107,3
Eläkekulut	22,1	28,2
Muut henkilösivukulut	33,6	34,8
Yhteensä	164,4	170,3
Liiketoiminnan muut kulut		
Vuokra- ja muut kiinteistökulut	9,0	8,8
Palvelujen ostot	47,1	43,8
Pitkäaikaisten varojen luovutustappiot	3,0	1,2
Muut liiketoiminnan kulut	27,7	68,8
Yhteensä	86,7	122,6

Milj. euroa	2015	2014
JOHDON PALKAT JA PALKKIOT		
Pääjohtaja	3,8	2,5
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet	0,5	0,4
Hallintoneuvoston jäsenten palkkiot	0,2	0,2
Yhteensä	4,6	3,2

JOHDON ELÄKESITOUKUKSET

Pääjohtaja on lisäeläkejärjestelyillä oikeutettu jäämään eläkkeelle 60-vuotiaana. Metsäliitto Osuuskunnan hallitus on toukokuussa 2015 sopinut pääjohtaja Kari Jordanin kanssa siitä, että hän jatkaa tehtävässään toistaiseksi johtajasopimuksensa mukaisen eläkeiän jälkeen (9.3.2016). Pääjohtajan eläkkeen taso on 60 prosenttia työeläkelain mukaisesta kokonaispalkasta, joka lasketaan eläkkeelle siirtymishetkellä edeltävän viisivuotisjakson perusteella. Eräillä Metsäliiton johtoon kuuluvilla henkilöillä on oikeus lisäeläkkeen sääntöjen mukaiseen eläkkeeseen 62 vuotta täytettyään.

Johdon eläkesitoumuksista on kerrottu konsernin liitetietojen kohdassa 32.

YRITYKSEN PALVELUKSESSA OLI TILIKAUDEN AIKANA KESKIMÄÄRIN

Toimihenkilöitä	1 126	1 113
Työntekijöitä	1 408	1 480
Yhteensä	2 534	2 593

PÄÄTILINTARKASTAJAN PALKKIOT

Tilintarkastuspalkkiot	0,2	0,2
Verokonsultointipalkkiot	0,0	0,0
Muut tilintarkastustoimistoille maksetut palkkiot	0,0	0,0
Yhteensä	0,2	0,2

Päätilintarkastajana toimii KPMG Oy Ab.

4. POISTOT JA ARVONALENTUMISET

Suunnitelman mukaiset poistot		
Aineettomat oikeudet	3,9	3,2
Liikearvo	0,1	0,1
Muut pitkävaikutteiset menot	0,3	0,4
Rakennukset ja rakennelmat	4,7	4,9
Koneet ja kalusto	17,0	17,7
Muut aineelliset hyödykkeet	0,4	0,3
Yhteensä	26,4	26,6
Poistoeron muutos	0,5	3,5
Kokonaispoistot	26,8	30,1

Milj. euroa	2015	2014
5. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
Tuotot pysyvien vastaavien sijoituksista		
Osinkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	73,3	79,4
Osakkuusyrityksiltä	5,6	3,0
Muilta	0,0	0,0
Yhteensä	78,9	82,4
Korkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	13,2	13,2
Yhteensä	13,2	13,2
Tuotot pysyvien vastaavien sijoituksista	92,1	95,6
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Korkotuotot saman konsernin yrityksiltä	1,0	1,6
Muut korkotuotot	0,3	0,3
Yhteensä	1,3	1,8
Kurssierot	-7,8	-8,0
Arvon alentumiset sijoituksista	-23,1	-8,1
Korko- ja muut rahoituskulut		
Korkokulut saman konsernin yrityksille	-3,2	-3,9
Korkokulut osakkuusyrityksille	0,0	0,0
Muut korkokulut	-26,4	-34,1
Muut rahoituskulut saman konsernin yrityksille	-1,2	-1,2
Muut rahoituskulut	-1,6	-1,7
Yhteensä	-32,3	-40,9
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	30,2	40,5

Arvon alentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista sisältää vuonna 2015 Metsäliitto Osuuskunnan Puutuoteteollisuus-liiketoiminta-alueen ulkomaisen tytäryrityksen kirja-arvosta tehdyn 23,8 miljoonan euron arvon alentumisen sekä perimättä jätetyn TEKES -lainan -1,0 miljoonaa euroa.

Arvon alentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista sisältää vuonna 2014 Metsäliitto Osuuskunnan Puutuoteteollisuus-liiketoiminta-alueen ulkomaisen tytäryritysten kirja-arvoista tehdyt 8,1 miljoonan euron arvon alentumiset.

6. TULOSLASKELMAN KURSSIEROT		
Myynnin kurssierot	1,9	1,3
Ostojen kurssierot	-0,2	-0,1
Rahoituksen kurssierot	-9,4	-9,1
Yhteensä	-7,8	-8,0
7. SATUNNAISET ERÄT		
Satunnaiset tuotot		
Saadut konserniavustukset	0,8	1,7
Yhteensä	0,8	1,7
8. TULOVEROT		
Tilikauden verot	0,0	0,0
Edellisten tilikausien verot	0,0	0,0
Yhteensä	0,0	0,0
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	0,1	0,3
Tuloverot satunnaisista eristä	-0,2	-0,3
Yhteensä	0,0	0,0

Milj. euroa	2015	2014
9. AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
Hankintameno 1.1.	57,9	49,9
Lisäykset	1,6	2,5
Vähennykset	0,0	-5,0
Siirrot erien välillä	6,8	10,5
Hankintameno 31.12.	66,3	57,9
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-46,5	-43,3
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,0	0,1
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	-3,9	-3,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-50,3	-46,5
Kirjanpitoarvo 31.12.	16,0	11,5
LIIKEARVO		
Hankintameno 1.1.	1,1	1,1
Hankintameno 31.12.	1,1	1,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-0,3	-0,2
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	-0,1	-0,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-0,4	-0,3
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,6	0,7
MUUT PITKÄVAIKUTTEISET MENOT		
Hankintameno 1.1.	7,7	8,8
Lisäykset	0,6	0,1
Vähennykset	0,0	-1,3
Siirrot erien välillä	0,0	0,1
Hankintameno 31.12.	8,3	7,7
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-6,7	-7,5
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,0	1,1
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	-0,3	-0,4
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-7,0	-6,7
Kirjanpitoarvo 31.12.	1,3	1,0
KESKENERÄISET HANKINNAT		
Hankintameno 1.1.	8,5	15,3
Lisäykset	4,5	3,8
Siirrot erien välillä	-6,8	-10,6
Hankintameno 31.12.	6,2	8,5
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET YHTEENSÄ		
Hankintameno 1.1.	75,3	75,1
Lisäykset	6,6	6,5
Vähennykset	0,0	-6,3
Siirrot erien välillä	0,0	0,0
Hankintameno 31.12.	81,9	75,3
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-53,5	-51,0
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,0	1,2
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	-4,3	-3,7
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-57,8	-53,5
Kirjanpitoarvo 31.12.	24,1	21,8

Milj. euroa	2015	2014
MAA- JA VESIALUEET		
Hankintameno 1.1.	6,6	6,6
Lisäykset	0,0	0,0
Vähennykset	0,0	-0,1
Siirrot erien välillä	0,0	0,0
Hankintameno 31.12.	6,5	6,6
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-0,6	-0,6
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-0,6	-0,6
Kirjanpitoarvo 31.12.	5,9	5,9
RAKENNUKSET JA RAKENNELMAT		
Hankintameno 1.1.	139,5	141,0
Lisäykset	0,6	1,0
Vähennykset	0,0	-3,1
Siirrot erien välillä	0,4	0,7
Hankintameno 31.12.	140,5	139,5
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-98,4	-96,1
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,0	2,6
Tilikauden poisto	-4,7	-4,9
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-103,0	-98,4
Kirjanpitoarvo 31.12.	37,5	41,2
KONEET JA KALUSTO		
Hankintameno 1.1.	463,2	460,2
Lisäykset	6,0	5,3
Vähennykset	-0,4	-7,2
Siirrot erien välillä	1,9	4,9
Hankintameno 31.12.	470,7	463,2
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-379,2	-367,2
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,4	5,6
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	-17,0	-17,7
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-395,8	-379,2
Kirjanpitoarvo 31.12.	74,8	84,0
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET		
Hankintameno 1.1.	19,6	18,5
Lisäykset	1,3	0,8
Vähennykset	0,0	-0,1
Siirrot erien välillä	0,0	0,3
Hankintameno 31.12.	20,9	19,6
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-16,9	-16,6
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,0	0,1
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	-0,4	-0,3
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-17,3	-16,9
Kirjanpitoarvo 31.12.	3,6	2,7
KESKENERÄISET HANKINNAT		
Hankintameno 1.1.	3,0	5,7
Lisäykset	6,7	3,1
Siirrot erien välillä	-2,3	-5,9
Hankintameno 31.12.	7,4	3,0

Milj. euroa	2015	2014
AINEELLISET HYÖDYKKEET YHTEENSÄ		
Hankintameno 1.1.	631,8	632,1
Lisäykset	14,6	10,2
Vähennykset	-0,5	-10,4
Siirrot erien välillä	0,0	0,0
Hankintameno 31.12.	646,0	631,9
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-495,0	-480,5
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,4	8,3
Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	-22,1	-22,9
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-516,7	-495,0
Kirjanpitoarvo 31.12.	129,3	136,9

Vuonna 2015 aktivoitujen korkomenojen poistamaton osa tase-crässä rakennukset ja rakennelmat oli 0,3 miljoonaa euroa (0,3) ja tase-crässä koneet ja kalusto 0,5 miljoonaa euroa (0,6). Tilikaudella 2015 ei ole aktivoitu korkomenoja.

10. SIIJOITUKSET, OSAKKEET

OSUDET SAMAN KONSERNIN YRITYKSISSÄ		
Hankintameno 1.1.	1 547,9	1 574,2
Lisäykset	64,0	24,8
Vähennykset	-26,5	-26,7
Siirrot erien välillä	0,0	-24,5
Hankintameno 31.12.	1 585,3	1 547,9
OSUDET OSAKKUUSYRITYKSISSÄ		
Hankintameno 1.1.	54,0	26,5
Lisäykset	2,3	8,3
Vähennykset	-12,7	-5,2
Siirrot erien välillä	0,0	24,4
Hankintameno 31.12.	43,7	54,0
MUUT OSAKKEET JA OSUDET		
Hankintameno 1.1.	1,5	1,7
Lisäykset	0,9	1,4
Vähennykset	-0,2	-1,7
Siirrot erien välillä	0,0	0,1
Hankintameno 31.12.	2,3	1,5
SIIJOITUKSET, OSAKKEET YHTEENSÄ		
Hankintameno 1.1.	1 603,5	1 602,5
Lisäykset	67,2	34,5
Vähennykset	-39,3	-33,5
Hankintameno 31.12.	1 631,3	1 603,5
SIIJOITUKSET, SAAMISET		
SAAMISET SAMAN KONSERNIN YRITYKSILTÄ		
Hankintameno 1.1.	143,5	139,7
Lisäykset	0,0	3,7
Vähennykset	-3,7	0,0
Hankintameno 31.12.	139,7	143,5
MUUT SAAMISET		
Hankintameno 1.1.	0,0	0,0
Lisäykset	0,0	0,0
Vähennykset	0,0	0,0
Hankintameno 31.12.	0,0	0,0

Milj. euroa	2015	2014
SIOJITUKSET, SAAMISET YHTEENSÄ		
Hankintameno 1.1.	143,5	139,7
Lisäykset	0,0	3,7
Vähennykset	-3,7	0,0
Hankintameno 31.12.	139,7	143,5
SIOJITUKSET, SAAMISET		
Muut lainasaamiset	139,7	143,5
Sijoitukset, saamiset yhteensä 31.12.	139,7	143,5

11. PYSYVIEN VASTAAVIEN SIOJITUSTEN MARKKINA-ARVO

PÖRSSINOTEERATUT OSAKKEET		
Kirjanpitoarvo	566,5	528,2
Markkina-arvo	977,0	596,9
Erotus	-410,5	-68,7

Pörssinoteerattujen Metsä Board Oyj:n osakkeiden markkina-arvo 31.12.2015 ylittää kirjanpitoarvon 410,5 miljoonalla eurolla.

12. SAAMISET

PITKÄAIKAISET SAAMISET		
Lainasaamiset	1,8	4,2
Yhteensä	1,8	4,2

Yrityksen pääjohtajalle, hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille ja heidän sijaisilleen sekä vastaaviin toimielimiin kuuluville henkilöille ei ole myönnetty lainoja eikä heidän puolestaan ole annettu takauksia tai muita vakuuksia.

LYHYTAIKAISET SAAMISET

Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	33,1	49,4
Lainasaamiset	335,2	344,5
Muut saamiset	0,0	0,0
Siirtosaamiset	18,3	16,0
Yhteensä	386,5	409,8
Saamiset osakkuusyrityksiltä		
Myyntisaamiset	2,5	1,8
Yhteensä	2,5	1,8
Saamiset muilta		
Myyntisaamiset	80,2	76,4
Lainasaamiset	0,3	0,4
Muut saamiset	2,8	2,6
Siirtosaamiset	6,7	6,2
Yhteensä	90,0	85,6
Saamiset yhteensä	480,8	501,5

Lyhytaikaiset lainasaamiset sisältävät vuonna 2015 lyhytaikaisen korollisen saamisen 18,1 miljoonaa euroa Metsäliitto Management Oy:ltä (16,8). Metsäliitto Management Oy:n kyky vastata velvoitteistaan riippuu Metsä Board Oyj:n B-sarjan osakkeen kurssin kehityksestä. Metsä Board Oyj:n B-sarjan osakkeiden markkina-arvo ylittää kirjanpitoarvon 31.12.2015.

Milj. euroa	2015	2014
SIIRTOSAAMISET, LYHYTAIKAISET		
Vakuutukset	0,3	1,0
Palkka- ja henkilöstökulujaksotukset	0,9	1,7
Saadut korvaukset	0,6	1,1
Osatuloutussaamiset	0,4	0,6
Lisenssimaksusaamiset	3,2	0,0
Muut siirtosaamiset	1,3	1,8
Yhteensä	6,7	6,2

13. OMA PÄÄOMA

Perusosuudet 1.1.	206,2	203,4
Osuusmaksusuoritukset	6,4	4,9
Siirto koroista osuusmaksuun	1,7	2,0
Osuusmaksujen palautukset	-6,5	-4,1
Yhteensä *)	207,8	206,2
Odotusajaksi vieraaseen pääomaan siirretyt irtisanotut osuusmaksut	-1,9	-0,7
Osuuspääoma 31.12.	205,9	205,6
A-lisäosuudet 1.1.	597,6	554,7
Lisäosuusmaksusuoritukset	23,1	28,2
Siirto koroista lisäosuuksiin	26,4	27,6
Pääomabonus	1,4	1,8
Lisäosuusmaksujen palautukset	-17,8	-14,6
Yhteensä	630,8	597,6
Odotusajaksi vieraaseen pääomaan siirretyt irtisanotut osuusmaksut	-42,3	-22,8
A-lisäosuudet 31.12.	588,5	574,8
B-lisäosuudet 1.1.	134,4	110,5
Lisäosuusmaksusuoritukset	25,3	27,6
Lisäosuusmaksujen palautukset	-6,2	-3,8
Yhteensä	153,5	134,4
Odotusajaksi vieraaseen pääomaan siirretyt irtisanotut osuusmaksut	-28,7	-23,9
B-lisäosuudet 31.12.	124,7	110,5
Muut rahastot		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	0,0	0,0
Pääomabonus palautus	0,1	0,0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	0,1	0,0
Vararahasto I 1.1.	3,9	3,9
Vararahasto I 31.12.	3,9	3,9
Vararahasto II 1.1.	64,1	61,7
Siirto edellisen tilikauden tuloksesta	3,3	2,4
Vararahasto II 31.12.	67,4	64,1
Edellisten tilikausien tulos 1.1.	660,6	644,1
Jaettu osuuskorko	-45,7	-44,5
Siirto vararahasto II:een	-3,3	-2,4
Käytetty perusosuusien nopeutettuun palautukseen	-1,5	0,0
Käytetty pääomabonus	-1,5	-1,8
Edellisten tilikausien tulos 31.12.	608,6	595,4
Tilikauden tulos	130,3	65,1
Oma pääoma yhteensä	1 729,4	1 619,5

Milj. euroa	2015	2014
*) Maksamatta olevat osuismaksut		
Merkitty peruusosuudet	256,4	261,9
Maksetut perusosuudet	-206,3	-206,2
Yhteensä	50,1	55,7
Osuuksien palautukseen käytettävissä oleva pääoman määrä		
Perusosuudet **)	207,8	206,2
A-lisäosuudet **)	630,8	597,6
B-lisäosuudet **)	153,5	134,4
Voittovarot	738,9	660,6
Siirto vararahasto II:een	0,0	-3,3
Poistoero verovelalla vähennettynä	14,4	14,0
Yhteensä	1 745,3	1 609,5
**) Odotusajaksi vieraaseen pääomaan siirretyt irtisanotut osuismaksut	72,9	47,3

Osuuskunnan sääntöjen 16. pykälän mukaan perusosuuksien ja lisäosuuksien palauttamiseen voidaan käyttää yksi kolmasosa viimeksi vahvistetun taseen mukaisesta jakokelpoisesta ylijäämästä.

14. PAKOLLISET VARAUKSET

ELÄKEVASTUUVARAUS		
1.1.	0,0	0,0
Lisäykset	0,0	0,0
Vähennykset	0,0	0,0
31.12.	0,0	0,0
TYÖTTÖMYYSLÄKEKULUVARAUS		
1.1.	3,2	2,6
Lisäykset	0,2	0,9
Vähennykset	-0,7	-0,3
31.12.	2,7	3,2
ELÄKESÄÄTIÖN VASTUUVAJAUS		
1.1.	0,7	1,0
Lisäykset	0,0	0,0
Vähennykset	-0,7	-0,2
31.12.	0,0	0,7
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET		
1.1.	0,1	0,3
Lisäykset	0,0	0,0
Vähennykset	0,0	-0,2
31.12.	0,2	0,1

17. PITKÄAIKAISET LAINAT JA LYHENNYSSUUNNITELMA

Milj. euroa	Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille	Joukkovelkakirjalainat	Rahalaitoslainat	Eläkelainat	Muut lainat	Yhteensä
2016	3,4	0,0	33,8	74,5	0,0	111,7
2017	15,3	160,1	28,9	0,0	0,0	204,3
2018	0,4	0,0	10,9	0,0	0,0	11,3
2019	0,4	0,0	200,0	0,0	0,0	200,4
2020	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4
2021–	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8
Tilikauden lopussa	20,7	160,1	273,6	74,5	0,0	528,8

Milj. euroa	2015	2014
PAKOLLISET VARAUKSET YHTEENSÄ		
1.1.	4,1	3,9
Lisäykset	0,3	0,9
Vähennykset	-1,4	-0,7
31.12.	2,9	4,1
15. LASKENNALLISET VEROSAAMISET JA -VELAT, JOITA EI OLE MERKITY TASEESEEN		
Laskennalliset verosaamiset		
Pakolliset varaukset	0,6	0,8
Käyttämättömät verotukselliset tappiot	0,9	15,6
Yhteensä	1,4	16,4
Laskennalliset verovelat		
Poistoero	3,6	3,5
Yhteensä	3,6	3,5
16. VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Koroton	18,8	13,4
Korollinen	417,2	519,9
Yhteensä	436,0	533,3
Lyhytaikainen		
Koroton	269,9	244,5
Korollinen	111,7	169,1
Yhteensä	381,6	413,6
Pitkäaikaiset korottomat velat sisältävät odotusajaksi vieraaseen pääomaan siirrettyjä irtisanottuja osuismaksuja:		
B-lisäosuudet	17,7	12,4
Lyhytaikaiset korottomat velat sisältävät odotusajaksi vieraaseen pääomaan siirrettyjä irtisanottuja osuismaksuja		
Perusosuudet	1,9	0,7
A-lisäosuudet	42,3	22,8
B-lisäosuudet	11,0	11,5
Yhteensä	55,2	34,9

18. LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

Rahoituslaitoslainat	33,8	159,1
Eläkelainat	74,5	9,5
Saadut ennakot	6,7	7,5
Ostovelat	70,4	64,7
Velat saman konsernin yrityksille		
Lainat	3,4	0,5
Saadut ennakot	7,7	6,9
Ostovelat	11,2	7,0
Muut velat	1,7	0,0
Siirtovelat	1,2	2,2
Velat osakkuusyrityksille		
Ostovelat	1,3	1,8
Muut velat		
Odotusajaksi vieraaseen pääomaan siirretyt irtisanotut osuusmaksut	55,2	34,9
Muut lyhytaikaiset velat	10,2	11,6
Siirtovelat	104,4	108,0
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	381,6	413,6

19. SIIRTOVELAT

Lyhytaikaiset		
Korot	1,6	3,3
Eläkevakuutusmaksut	5,1	5,6
Muut vakuutusmaksut	2,5	2,4
Palkka- ja henkilöstökulujaksotukset	34,6	32,6
Ostojen jaksotukset	50,2	55,4
Muut siirtovelat	10,4	8,7
Yhteensä	104,4	108,0

RIITA-ASIAT JA OIKEUDENKÄYNNIT

Metsähallitus jätti maaliskuussa 2011 Helsingin käräjäoikeuteen vahingonkorvauskanteen, jolla se vaatii Metsäliitto Osuuskuntaa ja kahta muuta metsäteollisuusyhtiötä korvaamaan väitetyn vahingon yhteisvastuullisesti perustuen kiellettyyn hintayhteistyöhön raakapuumarkkinoilla. Kanne liittyy markkinaoikeuden 3.12.2009 tekemään päätökseen, jonka mukaan edellä mainitut yritykset olivat syyllistyneet kilpailunrajoituslain rikkomukseen raakapuumarkkinoilla. Lisäksi jotkut Suomen kunnat ja seurakunnat sekä joukko yksityishenkilöitä ovat laittaneet vireille vastaavia kanteita. Kaikkien Metsäliitto Osuuskunnan tiedossa olevien osuuskuntaan yhteisvastuullisesti muiden edellä mainittujen yhtiöiden kanssa kohdistettujen kannevaatimusten määrä on yhteensä noin 202 miljoonaa euroa, josta yksin Metsäliitto Osuuskuntaan on kohdistettu noin 65 miljoonaa euroa. Lisäksi kanteisiin liittyy korkoihin, arvonalisäveroon ja oikeudenkäyntikuluihin liittyviä vaateita. Edellä mainittujen kanteiden lisäksi tammikuussa 2015 on laitettu vireille yksityishenkilöiden ja yhteisöjen toimesta uusia vahingonkorvauskanteita, joiden vaatimusmäärät eivät vielä ole Metsäliitto Osuuskunnan tiedossa. Metsäliitto Osuuskunta katsoo vahingonkorvausvaateiden olevan perusteettomia eikä ole kirjannut niihin liittyen varauksia.

Metsäliitto Osuuskunta ja Metsä Board Oyj vaativat toukokuussa 2014 Helsingin käräjäoikeutta kumoamaan välimiesoikeuden 11.2.2014 antaman tuomion, jonka mukaan Metsäliitto Osuuskunta joutui maksamaan UPM-Kymmene Oyj:lle 47,3 miljoonaa euroa ja Metsä Board Oyj 19,6 miljoonaa euroa. Kesäkuussa 2015 antamassaan tuomiossa käräjäoikeus hylkäsi Metsäliitto Osuuskunnan ja Metsä Board Oyj:n vaatimukset. Metsäliitto Osuuskunta ja Metsä Board Oyj ovat hakeneet muutosta käräjäoikeuden ratkaisuun valittamalla asiassa hovioikeuteen.

Viimeisen 12 kuukauden aikana ei ole ollut muita hallintomenettelyjä, oikeudenkäyntejä tai välimiesmenettelyjä, joilla voi olla tai on ollut merkittävä vaikutus Metsäliitto Osuuskunnan taloudelliseen asemaan. Metsäliitto Osuuskunnalla ei ole myöskään tiedossa, että tällaisia muita menettelyjä tai oikeudenkäyntejä olisi vireillä.

Milj. euroa	2015	2014
VASTUUSITOUKUKSET		
Omasta velasta		
Velat, joiden vakuudeksi annettu pantteja		
Lainat rahoituslaitoksilta	232,7	243,6
Eläkelainat	65,0	65,0
Annetut pantit	336,8	292,8
Omasta ja saman konsernin yritysten puolesta		
Takaukset ja vastasitoumukset	552,4	571,8
Muiden puolesta		
Takausvastuut	0,9	1,8
Muut omat vastuut		
Omien sitoumusten vakuudeksi	0,0	0,0
Leasingvastuut		
Seuraavan vuoden osalta	6,9	7,1
Myöhempien vuosien osalta	14,0	15,7
Yhteensä		
Pantit	336,8	292,8
Takaukset ja vastasitoumukset	553,3	573,6
Muut vastuut	0,0	0,0
Leasingvastuut	20,9	22,9
Yhteensä	911,0	889,3

JOHDANNAISSOPIMUKSISTA JOHTUVAT VASTUUT				
Milj. euroa	BRUTTO- MÄÄRÄ 2015	AVOIMIEN SOPIMUSTEN KÄYPÄ ARVO	Brutto- määrä 2014	Avoimien sopimusten käypä arvo
Korkojohdannaiset				
Koronvaihtosopimukset	111,0	-2,6	119,0	-3,8
Valuuttajohdannaiset				
Terminisopimukset	132,9	1,6	127,6	-1,4
Optiosopimukset	11,0	0,0	45,1	-0,2
Hyödykejohdannaiset				
Muut hyödyke- johdannaiset	2,1	-0,9	9,8	-3,2
Johdannaiset yhteensä	257,0	-1,9	301,5	-8,6

Milj. euroa	2014	2013
21. YMPÄRISTÖASIAT		
Tuloslaskelma		
Aineet ja tarvikkeet	0,4	0,4
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	0,5	0,5
Henkilösivukulut	0,2	0,2
Poistot	0,2	0,2
Liiketoiminnan muut kulut	0,5	0,6
Yhteensä	1,8	1,9
Tase		
Aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	4,3	4,4
Lisäykset	0,4	0,0
Vähennykset	0,0	0,0
Kertyneet poistot	-3,7	-3,5
Kirjanpitoarvo 31.12.	1,0	0,8
Pakolliset varaukset		
Ympäristövaraukset	0,0	0,0
Ympäristöasioiden hoitoa varten annetut vakuudet	5,8	5,9

Ympäristömenoihin sisällytetään vain ne yksilöitävissä olevat lisäkus-
tannukset, joilla pyritään pääasiassa torjumaan tai lieventämään ympä-
ristövahinkoja. Ympäristömenot aktivoidaan, jos ne liittyvät tuleviin
ympäristönsuojelutoimenpiteisiin ja ne tuottavat tulevaisuudessa
taloudellista hyötyä.

EMOYRITYKSEN OSAKEOMISTUKSET 31.12.2015

TYTÄRYRITYKSET	Maa	Emoyrityksen omistusosuus, %	Konsernin omistusosuus, %	Osakkeiden lukumäärä	Kirjanpitoarvo 1 000 euroa
Finnforest Polska Sp. z.o.o.	Puola	100,00			0
Finnforest UK Holdings Ltd	Iso-Britannia	100,00		43 200 000	53 458
Kirkniemen Kartano Oy	Suomi	100,00		57 100	6 035
Kumpuniemen Voima Oy	Suomi	53,97		34	462
Metsa Forest Latvia SIA	Latvia	100,00		670	3 259
Metsa Wood Italia S.r.l.	Italia	100,00		1	0
Metsä Board Oyj *	Suomi	40,18	42,24	142 827 856	566 497
Metsä Fibre Oy	Suomi	50,20	60,71	38 211	721 058
Metsä Forest Eesti AS	Eesti	100,00		150 000	1 146
Metsä Forest Sverige AB	Ruotsi	100,00		5 000	703
Metsä Group Services Sp. z.o.o.	Puola	100,00		100	2 000
Metsä Group Treasury Oy	Suomi	100,00		50 000	10 236
Metsäliitto Management Oy	Suomi	100,00		3 850	3 869
Metsä Tissue Oyj	Suomi	91,00		8 297 915	195 711
Metsä Wood Deutschland GmbH	Saksa	100,00			11 948
Metsä Wood Holland B.V.	Hollanti	100,00			143
Metsä Wood Hungary Kft.	Unkari	100,00			1 056
Metsä Wood Ibérica S.L.U.	Espanja	100,00		500	146
Metsä Wood Schweiz AG	Sveitsi	100,00		200	750
Metsä Wood USA Inc.	USA	100,00		500 000	316
Mittaportti Oy	Suomi	100,00		3 000	50
OOO Metsa Forest Podporozhye	Venäjä	100,00			4 579
OOO Metsa Forest St. Petersburg	Venäjä	100,00		100	981
Punkavoima Oy	Suomi	35,00		8 750	929
TYTÄRYRITYSOSAKKEET YHTEENSÄ					1 585 330

*) Emoyrityksen osuus äänimäärästä 60,92 %, konsernin omistus huomioiden 61,63 %.

OSAKKUUSYRITYKSET	Maa	Emoyrityksen omistusosuus, %	Konsernin omistusosuus, %	Osakkeiden lukumäärä	Kirjanpitoarvo 1 000 euroa
Asunto Oy Tapiolan Jalava	Suomi	1,70			58
Asunto Oy Tapiolan Pyökki	Suomi	4,49			232
Asunto Oy Tapiolan Saarni	Suomi	48,98			1 295
Asunto Oy Tapiolan Tammi	Suomi	48,98			1 295
Finsilva Oyj	Suomi	19,77		19 064 275	5 719
Hartolan Kuningaslämpö Oy	Suomi	50,00		300	76
Kiinteistö Oy Metsätapiola	Suomi	48,98		30 432	17 107
Kiinteistö Oy Metsätapiolan Pysäköinti	Suomi	48,96		212	3 049
Kiinteistö Oy Tapiolan Jalopuupysäköinti	Suomi	28,10			3 801
Lohjan Biolämpö Oy	Suomi	46,00		782 000	782
Metsäteho Oy	Suomi	24,00		40	67
Perkaus Oy	Suomi	33,33		2 500	6
Punkaharjun Lämpö Oy	Suomi	20,00		6	10
Suomen Metsäsijoitus Oy	Suomi	25,00		23 850	2 011
ZAO HC Vologodskiye Lesopromyshlenniki	Venäjä	44,19			6 164
Äänevoima Oy	Suomi	20,00	20,00	2 000 000	2 000
OSAKKUUSYRITYSOSAKKEET YHTEENSÄ					43 674

MUUT OSAKKEET JA OSUUDET	Maa	Emoyrityksen omistusosuus, %	Konsernin omistusosuus, %	Osakkeiden lukumäärä	Kirjanpitoarvo 1 000 euroa
Finnish Wood Research Oy	Suomi	25,00		60	60
Finnish Bioeconomy Cluster FIBIC Oy	Suomi	5,00		150	150
Misawa Homes of Finland	Suomi			400	67
Asunto- ja kiinteistöyhtiöt					1 675
Golf-osakkeet					167
Puhelinosaakkeet ja -osuudet					31
Muut osakkeet ja osuudet					140
MUUT OSAKKEET JA OSUUDET YHTEENSÄ					2 290

TILINTARKASTUSKERTOMUS

METSÄLIITTO OSUUSKUNNAN JÄSENILLE

Olemme tilintarkastaneet Metsäliitto Osuuskunnan kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2015. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emo-osuuskunnan taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

HALLITUKSEN JA TOIMITUSJOHTAJAN VASTUU

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

TILINTARKASTAJAN VELVOLLISUUDET

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheelli-

syyttä, ja siitä, ovatko emo-osuuskunnan hallintoneuvoston tai hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus osuuskuntaa kohtaan, taikka rikkoneet osuuskuntalakia tai osuuskunnan sääntöjä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisällystävistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on osuuskunnassa merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon osuuskunnan sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

LAUSUNTO KONSERNITILINPÄÄTÖKSESTÄ

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS)

mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

LAUSUNTO TILINPÄÄTÖKSESTÄ JA TOIMINTAKERTOMUKSESTA

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emo-osuuskunnan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

MUUT LAUSUNNOT

Puollamme tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys taseen osoittaman ylijäämän käytöstä on osuuskuntalain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emo-osuuskunnan hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Espoossa 19. helmikuuta 2016

KPMG Oy Ab

Raija-Leena Hankonen
KHT

KEHITYS VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN

Milj. euroa	Koko vuosi					Neljännesvuosittain				
TULOSLASKELMA	2015	2014	QIV/2015	QIII/2015	QII/2015	QI/2015	QIV/2014	QIII/2014	QII/2014	QI/2014
Liikevaihto segmenteittäin										
Puunhankinta ja metsäpalvelut	1 518,2	1 575,0	364,9	348,0	393,5	411,8	397,5	363,2	379,5	434,9
Puutuoteollisuus	852,2	896,9	188,0	212,0	242,8	209,4	215,9	207,3	251,8	221,9
Selluteollisuus	1 444,6	1 295,7	373,5	349,6	391,1	330,4	337,1	303,8	325,8	329,0
Kartonkiteollisuus	2 007,5	2 008,4	462,2	497,6	522,0	525,7	499,4	513,8	494,0	501,2
Pehmo- ja ruoanlaittopaperit	1 015,8	1 012,8	263,8	249,2	249,0	253,7	257,6	252,4	250,2	252,6
Muu toiminta	4,1	9,6	0,5	0,8	0,9	1,9	2,4	2,3	2,7	2,3
Eliminoinnit	-1 826,4	-1 828,1	-447,7	-432,0	-469,1	-477,7	-462,4	-439,3	-438,9	-487,5
LIKEVAIHTO YHTEENSÄ	5 016,0	4 970,3	1 205,4	1 225,2	1 330,2	1 255,1	1 247,5	1 203,6	1 264,9	1 254,3
Liiketulos segmenteittäin										
Puunhankinta ja metsäpalvelut	29,0	26,7	6,3	7,0	6,9	8,7	8,1	4,5	5,5	8,6
Puutuoteollisuus	10,0	34,1	8,6	5,7	-12,2	7,9	5,8	6,3	14,4	7,7
Selluteollisuus	337,2	227,9	80,5	85,5	92,5	78,7	64,5	51,8	56,7	54,9
Kartonkiteollisuus	199,0	116,5	34,1	54,6	67,2	43,1	6,7	34,1	32,2	43,5
Pehmo- ja ruoanlaittopaperit	41,6	61,8	23,9	6,5	6,1	5,1	21,1	19,2	9,7	11,8
Muu toiminta	21,8	-40,7	-5,1	4,2	23,3	-0,6	-4,7	3,4	3,7	-43,2
Eliminoinnit	-96,5	-9,5	-20,2	-21,5	-29,8	-25,0	-17,4	-16,4	38,0	-13,7
LIKETULOS YHTEENSÄ	542,1	416,9	128,2	142,0	154,0	117,8	84,1	102,9	160,2	69,7
ilman kertaluonteisia eriä	537,4	418,1	122,7	149,0	137,1	128,6	117,3	104,3	91,5	105,1
% liikevaihdosta	10,7	8,4	10,2	12,2	10,3	10,2	9,4	8,7	7,2	8,4
Osuus osakk.yritysten tuloksista	11,2	16,4	2,7	-0,8	3,2	6,1	1,9	-0,9	7,9	7,4
Kurssierot	-1,2	2,7	2,6	-0,6	-6,7	3,5	3,9	0,0	0,9	-2,1
Muut rahoitustuotot ja -kulut	-83,8	-106,1	-20,1	-20,0	-22,4	-21,3	-22,4	-22,6	-23,3	-37,8
TULOS ENNEN VEROJA	468,4	329,9	113,4	120,7	128,2	106,1	67,6	79,4	145,7	37,2
Tuloverot	-112,6	-69,7	-21,2	-38,4	-35,5	-17,5	-11,1	-17,4	-35,8	-5,4
KAUDEN TULOS	355,7	260,3	92,2	82,3	92,7	88,6	56,5	62,0	109,9	31,8

LIKETULOS ILMAN KERTALUONTEISIA ERIÄ	2015	2014	QIV/2015	QIII/2015	QII/2015	QI/2015	QIV/2014	QIII/2014	QII/2014	QI/2014
Puunhankinta ja metsäpalvelut	29,0	28,2	6,3	7,0	6,9	8,7	8,1	4,5	7,0	8,6
Puutuoteollisuus	31,4	37,2	7,5	5,9	10,2	7,9	8,0	6,2	14,4	8,6
Selluteollisuus	337,2	207,5	80,5	85,5	92,5	78,7	64,5	51,8	36,3	54,9
Kartonkiteollisuus	179,9	136,5	35,1	54,6	47,0	43,2	36,9	35,2	28,3	36,1
Pehmo- ja ruoanlaittopaperit	55,1	62,2	18,6	13,2	7,6	15,8	21,1	19,6	9,7	11,8
Muu toiminta ja eliminoinnit	-95,2	-53,5	-25,3	-17,3	-27,0	-25,7	-21,2	-13,0	-4,2	-15,0
YHTEENSÄ	537,4	418,1	122,7	149,0	137,1	128,6	117,3	104,3	91,5	105,1

TUNNUSLUVUT	2015	2014	QIV/2015	QIII/2015	QII/2015	QI/2015	QIV/2014	QIII/2014	QII/2014	QI/2014
Omavaraisuusaste, %	43,2	37,9	43,2	42,7	41,9	39,0	37,9	38,5	37,9	37,2
Nettovelkaantumisaste, %	25	46	25	29	34	41	46	62	70	83
Korolliset nettovelat, milj. euroa	610	938	610	682	779	887	938	1 258	1 389	1 614
Sijoitetun pääoman tuotto, %	13,7	11,1	12,9	13,9	15,5	12,5	8,7	10,6	17,2	8,0
ilman kertaluonteisia eriä	13,6	11,4	12,3	14,6	13,9	13,5	12,0	10,7	10,3	12,3
Oman pääoman tuotto, %	15,9	13,0	15,5	14,2	16,5	16,7	11,1	12,4	22,4	6,5
ilman kertaluonteisia eriä	15,8	13,4	14,6	15,4	13,9	18,8	17,6	12,6	8,4	15,4

VIISI VUOTTA LUKUINA

Milj. euroa	2015	2014	2013	2012	2011
Liikevaihto	5 016	4 970	4 938	5 001	5 346
Liiketulos	542	417	335	241	29
ilman kertaluonteisia eriä	537	418	343	256	314
Tulos ennen veroja	468	330	224	133	-98
Tilikauden tulos	356	260	189	101	-157
Pitkäaikaiset varat	3 166	3 024	3 251	3 380	3 413
Vaihto-omaisuus	687	774	776	726	781
Muut lyhytaikaiset varat	1 763	1 649	1 164	1 260	1 107
Varat	5 616	5 447	5 191	5 366	5 300
Oma pääoma	1 806	1 590	1 483	1 367	1 126
Määräysvallattomien omistajien osuudet	611	467	476	491	359
Pitkäaikaiset velat	1 652	1 843	2 070	1 717	2 429
Lyhytaikaiset velat	1 547	1 547	1 162	1 791	1 386
Oma pääoma ja velat	5 616	5 447	5 191	5 366	5 300
Sijoitetun pääoman tuotto, %	13,7	11,1	8,9	6,7	1,1
ilman kertaluonteisia eriä	13,6	11,4	9,1	7,1	8,5
Oman pääoman tuotto, %	15,9	13,0	9,9	6,1	-9,9
ilman kertaluonteisia eriä	15,8	13,4	10,3	6,9	8,6
Omavaraisuusaste, %	43,2	37,9	37,9	34,7	28,1
Nettovelkaantumisaste, %	25	46	77	87	132
Velkaantumisaste, %	72	93	101	115	154
Korolliset rahoitusvelat	1 747	1 904	1 981	2 139	2 293
Likvidit varat ja korolliset saamiset	1 137	966	471	530	339
Korollinen nettovelka	610	938	1 510	1 609	1 953
Investoinnit käyttöomaisuuteen	492	143	214	204	227
Osuus liikevaihdosta, %	9,8	2,9	4,3	4,1	4,2
Henkilöstö, keskimäärin	10 117	10 775	11 216	11 986	13 046
Henkilöstö, vuoden lopussa	9 599	10 410	10 736	11 447	12 525
- josta Suomessa	5 122	5 131	5 227	5 414	5 660

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERIAATTEET

Sijoitetun pääoman tuotto (%), ROCE	=	$\frac{\text{Tulos ennen veroja} + / - \text{kurssierot} + \text{muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{korottomat velat (keskimäärin)}}$
Oman pääoman tuotto (%)	=	$\frac{\text{Tulos ennen veroja} - \text{tuloverot}}{\text{Oma pääoma yhteensä (keskimäärin)}}$
Omavaraisuusaste (%)	=	$\frac{\text{Oma pääoma yhteensä}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakkomaksut}}$
Nettovelkaantumisaste (%)	=	$\frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Oma pääoma yhteensä}}$
Velkaantumisaste (%)	=	$\frac{\text{Korolliset rahoitusvelat}}{\text{Oma pääoma yhteensä}}$
Korollinen nettovelka	=	$\text{Korolliset rahoitusvelat} - \text{rahavarat} - \text{korolliset saamiset}$

SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ 2015

JOHDANTO

Tämä selvitys Metsä Groupin hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on annettu erillisenä kertomuksena ja se on julkaistu samanaikaisesti Metsä Groupin tilinpäätöksen ja hallituksen toimintakertomuksen kanssa.

Metsäliitto Osuuskunta on suomalainen osuuskunta ja Metsä Groupin emoyritys. Metsäliitto Osuuskuntaan viitataan tässä selvityksessä niissä kohdin, kun asiaa käsitellään ainoastaan emoyhtiön näkökulmasta. Metsä Groupiin kuuluvien yritysten päätöksenteossa ja hallinnossa noudatetaan osuuskuntalakia, osakeyhtiölakia, arvopaperimarkkinalakia, osuuskunnan sääntöjä, hallintoelinten hyväksymiä työjärjestyksiä sekä Metsäliitto Osuuskunnan hallituksen ja johtoryhmän hyväksymiä politiikkoja ja toimintaohjeita. Metsäliitto Osuuskunnan säännöt ovat kokonaisuudessaan saatavilla Metsä Groupin verkkosivuilla kohdassa ”Metsä Groupin hallinnointiperiaatteet”.

Metsä Group laatii tilinpäätöksensä ja osavuosikatsauksensa kansainvälisten tilinpäätösperiaatteiden, International Financial Reporting Standards (IFRS), mukaisesti. Tilinpäätösasiakirjat julkaistaan suomeksi ja englanniksi.

Metsä Groupin pääkonttori sijaitsee Espoossa, Suomessa. Emoyritys Metsäliitto Osuuskunnan kotipaikka on Helsinki.

HALLINNOINTIKOODI

Metsä Groupin emoyhtiö Metsäliitto Osuuskunta noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n antamaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia vuodelta 2015 ottamalla kuitenkin huomioon osuustoiminnallisen yritysmuodon erityispiirteet ja ilmoittaa poikkeamat hallinnointikoodista sekä niiden perustelut. Keskuskauppakamarin tammi-kuussa 2006 julkaiseman kannanoton mukaan omistuspohjaltaan laajojen, toiminnan laajuudelta huomattavien tai alueellisesti taikka valtakunnallisesti merkittävien yhteisöjen tulisi noudattaa listayhtiöille annettua hallinnointikoodia siltä osin kuin se on niiden erityispiirteet huomioon ottaen mahdollista comply or explain -periaatteen mukaisesti eli siten, että poikkeaminen ja poikkeamisen syy on ilmoitettava.

Arvopaperimarkkinayhdistys ry on 1.10.2015 hyväksynyt uuden hallinnointikoodin, joka korvasi vanhan koodin vuodelta 2010. Uusi koodi tuli voimaan 1.1.2016. Uuden koodin sallimalla tavalla tämä tilikautta 2015 koskeva selvitys kuitenkin noudattaa vanhan koodin vaatimuksia. Hallinnointikoodit vuosilta 2010 ja 2015 ovat saatavilla arvopaperimarkkinayhdistyksen sivuilla osoitteessa www.cgfinland.fi.

Metsä Groupin emoyhtiö Metsäliitto Osuuskunnan hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä poikkeaa hallinnointikoodin 2010 suosituksista seuraavin osin:

- Hallinnointikoodin mukaan toimitusjohtajaa ei tule valita hallituksen puheenjohtajaksi. Metsäliitto Osuuskunnan sääntöjen mukaan hallituksen varapuheenjohtajana toimii Metsä Group -konsernin pääjohtaja. Suosituksesta poikkeaminen on perusteltavissa Metsäliitto Osuuskunnassa valitulla osuuskunnallisella hallintomallilla.
- Hallinnointikoodin mukaan hallituksen jäsenet valitsee yhtiökokous. Metsäliitto Osuuskunnan sääntöjen mukaan Metsäliitto Osuuskunnan hallituksen jäsenet valitsee hallintoneuvosto. Hallituksen valinta poikkeaa siten hallituksen valintaa koskevasta hallinnointikoodin suosituksesta. Suosituksesta poikkeavilla toimivaltuussäännöksillä on turvattu osuuskunnallisen omistajaohjauksen toteutuminen.
- Hallinnointikoodin mukaan hallituksen jäsenet valitaan vuodeksi kerrallaan. Metsäliitto Osuuskunnan sääntöjen mukaan hallituksen jäsenen toimikausi kestää kolme (3) vuotta kerrallaan. Hallituksen jäsenten kolmen vuoden toimikausi on nähty tarpeelliseksi päätöksenteon jatkuvuuden turvaamiseksi.

- Hallinnointikoodin mukaan toimitusjohtajan valitsee osakeyhtiölain mukaisesti hallitus. Osuuskuntalain mukaan toimitusjohtajan voi valita myös hallintoneuvosto, jos osuuskunnan säännöissä niin määrätään. Metsäliitto Osuuskunnan sääntöjen mukaan toimitusjohtajan ja Metsä Group -konsernin pääjohtajan valitsee hallintoneuvosto. Hallinnointikoodin suosituksesta poikkeava pääjohtajan valintatapa on perusteltavissa Metsäliitto Osuuskunnassa valitulla osuuskunnallisella hallintomallilla.

KESKEISET HALLINTOELIMET

Metsäliitto Osuuskunnan hallintoelimet ovat edustajisto, hallintoneuvosto, hallitus ja toimitusjohtaja. Päätöksenteossa hallintoelimiä avustaa ja niiden päätöksentekoa valmistelee erikseen tässä selvityksessä myöhemmin mainitut toimielimet. Metsäliitto Osuuskunnan toimitusjohtaja toimii tällä hetkellä Metsä Groupin pääjohtajana. Toimitusjohtajaan viitataan jatkossa termillä pääjohtaja.

Metsäliitto Osuuskunnan sääntöjen mukaan Metsäliitto Osuuskunnan hallinto henkilöt eivät saa olla Metsäliitto Osuuskunnan tai sen konserniyhtiöiden kanssa samalla toimialalla suoraan tai välillisesti toimivan liikeyrityksen tai muun yhteisön palveluksessa eivätkä osallistua tällaisten yritysten tai yhteisöjen hallintoon.

EDUSTAJISTO

Edustajisto käyttää Metsäliitto Osuuskunnassa jäsenille kuuluvaa ylintä päätäntävaltaa niissä asioissa, jotka sille lain ja sääntöjen mukaan on määrätty. Edustajisto korvaa Metsäliitto Osuuskunnassa osuuskunnan kokouksen. Edustajiston kokouksessa käsitellään osuuskuntalaissa ja Metsäliitto Osuuskunnan säännöissä määrätyt asiat sekä muut kokouskutsussa mainitut asiat. Edustajiston keskeisiä tehtäviä ovat:

- päättää tilinpäätöksen hyväksymisestä,
- päättää voitonjaosta jäsenille,
- päättää hallintoneuvoston, hallituksen ja toimitusjohtajan/pääjohtajan vastuuvapauden myöntämisestä,
- valita hallintoneuvoston jäsenet ja tilintarkastajat sekä päättää heidän palkkioistaan.

Edustajistoon voidaan valita täysivaltainen Metsäliitto Osuuskunnan jäsen. Metsäliitto Osuuskunnan tai sen konserniyhtiöiden palveluksessa olevat henkilöt sekä Metsäliiton hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet eivät ole vaalikelpoisia edustajistoon.

Edustajistovaali toimitetaan joka neljäs vuosi postiäänestyksellä tai tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla. Jokaisella jäsenellä on yksi ääni. Vaali toimitetaan vaalipiireittäin siten, että kustakin vaalipiiristä valitaan niin monta edustajaa, kuin kyseisen vaalipiirin vaaliluetteloon on kirjattu vaalivuoden tammikuun 1. päivänä alkavin 2300-luvuin laskettuna äänioikeutettuja Metsäliitto Osuuskunnan jäseniä. Vaalipiirit vahvistaa hallintoneuvosto, ja ne määräytyvät lähtökohtaisesti Metsäliitto Osuuskunnan piiriorganisaatioiden mukaan.

Edustajisto kokoontuu sääntöjen mukaisesti kerran vuodessa keväällä. Edustajisto, hallintoneuvosto tai hallitus voi päättää ylimääräisen kokouksen pitämisestä. Ylimääräinen kokous on myös järjestettävä, mikäli vähintään kymmenesosa edustajiston jäsenistä sitä vaatii. Ellei osuuskuntalaissa erikseen tietyissä asioissa toisin edellytetä, edustajiston kutsuu koolle hallintoneuvosto viimeistään seitsemän päivää ennen kokousta kirjallisella, jokaiselle edustajiston jäsenelle lähetettävällä kokouskutsulla, jossa on mainittava kokouksessa käsiteltävät asiat.

Kullakin edustajalla on kokouksessa yksi ääni. Metsäliitto Osuuskunnan sääntöjen muuttaminen edellyttää, että muutosehdotusta kannattaa vähintään 2/3 edustajiston kokoukseen osallistuvista jäsenistä. Kokous-edustajien lisäksi edustajiston kokouksessa ovat läsnä hallituksen puheenjohtaja sekä pääsääntöisesti hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenet. Heidän lisäksi varsinaisessa kokouksessa ovat läsnä myös tilintarkastajat.

Edustajiston kokoonpano on esitetty tämän julkaisun sivulla 96.

PIIRITOIMIKUNNAT

Metsäliitto Osuuskunnan sääntöjen mukaisesti kussakin hankintapiirissä toimii piiritoimikunta. Piiritoimikuntaan kuuluvat piirin alueelta valitut edustajiston, hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet sekä edustajiston

vaalissa valitsematta jääneistä ehdokkaista henkilökohtaisen äänimäärän mukaisessa järjestyksessä kaksi kertaa niin monta kuin piirin alueelta on valittu edustajia, aina kuitenkin vähintään viisi. Hallintoneuvoston vahvistamissa ohjesäännöissä määritellään piiritoimikunnan tehtävät. Ohjesäännön mukaan piiritoimikunnan päätehtävänä on edistää toiminnallaan jäsenten ja kyseisen Metsäliitto Osuuskunnan hankintapiirin välistä yhteydenpitoa ja vuorovaikutusta.

HALLINTONEUVOSTO

Metsäliitto Osuuskunnan säännöissä on määritelty hallintoneuvoston olevan osa Metsäliitto Osuuskunnan hallintomallia. Tällä on haluttu turvata riittävän omistajaohjauksen toteutuminen sekä jäsenten sitouttaminen osuuskunnan päätöksentekoon. Strategiset ja muut laajakantoiset päätökset kuuluvat Metsäliitto Osuuskunnan hallituksen toimivaltaan ja operatiivisesta johtamisesta vastaa toimiva johto.

Hallintoneuvoston tehtävät on määritelty Metsäliitto Osuuskunnan säännöissä. Hallintoneuvoston perustehtävänä on valvoa, että osuuskuntaa hoidetaan sääntöjen sekä edustajiston ja hallintoneuvoston päätösten mukaisesti. Tämän lisäksi hallintoneuvosto

- valitsee ja vapauttaa tehtävistään hallituksen jäsenet ja päättää heidän palkkioistaan,
- valitsee toimitusjohtajan, joka toimii myös Metsä Group -konsernin pääjohtajana, ellei hallintoneuvosto toisin päättä,
- antaa hallitukselle ohjeita laajakantoisissa ja periaatteellisesti tärkeissä asioissa,
- antaa edustajistolle lausunnon tilinpäätöksestä, joka sisältää myös konsernitalinpäätöksen, sekä toimintakertomuksen.

Hallintoneuvosto valitsee vuodeksi kerrallaan keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan sekä kutsuu sihteerin. Hallintoneuvosto kokoontuu puheenjohtajan kutsusta niin usein kuin asiat vaativat tai hallitus sitä esittää. Hallintoneuvosto on päätösvaltainen, kun läsnä on yli puolet jäsenistä. Päätökseksi tulee se mielipide, jota enemmistö on kannattanut. Äänten mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni ja vaaleissa arpa.

Hallintoneuvostoon kuuluu vähintään kaksikymmentä (20) ja enintään kolmekymmentä (30) edustajiston Metsäliitto Osuuskunnan jäsenistä valitsemaa henkilöä. Metsäliitto Osuuskunnan henkilöstö voi valita hallintoneuvostoon enintään viisi (5) jäsentä. Lisäksi edustajisto voi hallintoneuvoston esityksestä valita hallintoneuvostoon enintään kolme (3) asiantuntijajäsentä. Hallintoneuvoston jäsenen toimikausi alkaa hänet valinneen varsinaisen edustajiston kokouksen jälkeen ja kestää kolmen (3) vuoden kuluttua pidettävään varsinaiseen edustajiston kokoukseen. Kolmen vuoden toimikaudella on haluttu turvata päätöksenteon jatkuvuutta. Hallintoneuvoston jäsenen täytettyä 65 vuotta hänen toimikautensa kuitenkin päättyy seuraavana vuonna pidettävään varsinaiseen edustajiston kokoukseen. Hallintoneuvoston jäseniä valittaessa pyritään alueelliseen tasapuolisuuteen. Hallituksen jäsen ei saa kuulua hallintoneuvostoon.

Hallintoneuvoston kokoonpano on esitetty tämän julkaisun sivulla 97 sekä Metsä Groupin verkkosivuilla kohdassa ”Metsäliitto Osuuskunnan hallinto ja Metsä Groupin konsernijohto”.

HALLINTONEUVOSTON NIMITYSTOIMIKUNTA

Hallituksen jäsenten vaalia valmistelee erityinen hallintoneuvoston jäsenistä valittu nimitystoimikunta erillisen sille vahvistetun työjärjestyksen mukaisesti. Lisäksi nimitystoimikunta tekee ehdotuksen hallituksen jäsenen palkkioiksi. Nimitystoimikuntaan kuuluu kuusi (6) hallintoneuvoston jäsentä sekä hallintoneuvoston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja. Nimitystoimikunnan puheenjohtajana toimii hallintoneuvoston puheenjohtaja ja sihteerinä hallituksen sihteeri. Toimikunta voi kutsua hallituksen puheenjohtajan asiantuntijaksi kokoukseen.

Hallintoneuvosto valitsi kokouksessaan 7.5.2015 nimitystoimikuntaan seuraavat henkilöt: Teuvo Hatva, Ville Hirvonen, Antti Isotalo, Timo Kässi, Timo Nikula ja Jukka Vanhatalo. Lisäksi toimikuntaan kuuluvat asemansa puolesta hallintoneuvoston puheenjohtaja Hannu Järvinen ja varapuheenjohtaja Juha Paajanen.

TIEDOT HALLINTONEUVOSTON

KOKOUKSISTA EDELLISELLÄ TILIKAUDELLA

Vuonna 2015 hallintoneuvostossa oli 34 jäsentä, joista neljä (4) oli eri henkilöstöryhmien valitsema henkilöstön edustajia. Asian-
tuntijajäseniä ei hallintoneuvostossa vuonna 2015 ollut. Hallintoneuvosto kokoontui neljä (4) kertaa, ja jäsenten osallistumisprosentti oli 97 prosenttia.

HALLITUS

Hallituksen tehtävänä on Metsäliitto Osuuskunnan sääntöjen ja lainsäädännön mukaisesti huolehtia Metsäliitto Osuuskunnan ja Metsä Groupin toiminnan ja hallinnon asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus on laatinut toimintaansa varten työjärjestyksen, jossa on määritelty tarkemmin hallituksen päätöksenteossa noudatettavat toimintaperiaatteet. Työjärjestys on kokonaisuudessaan saatavilla Metsä Groupin verkkosivuilla kohdassa ”Metsä Groupin hallinnointiperiaatteet”.

Hallituksen tehtävänä on muun muassa:

- vahvistaa toimitusjohtajan/pääjohtajan tehtävät sekä toimitusjohtajan ehdot ja valvoa, että tämä/nämä hoitaa/hoitavat osuuskunnan juoksevaa hallintoa hallituksen ohjeiden ja määräysten mukaisesti,
- valita ja erottaa toimitusjohtajan ja mahdollisesti valitun pääjohtajan välittöminä alaisina olevat johtajat

- päättää osuusmaksun perimistavasta sekä lisäosuuksien antamisesta ja niiden ehdoista,
- vahvistaa osuuskunnan ja konsernin strategia ja vuosittainen budjetti sekä valvoa niiden noudattamista,
- allekirjoittaa ja esittää tilinpäätös sekä konsernitilinpäätös hallintoneuvoston tarkastettavaksi,
- valmistella hallintoneuvoston kokouksissa käsiteltävät asiat,
- päättää palkitsemisvaliokunnan esityksestä toimitusjohtajan/pääjohtajan ja muun ylemmän johdon palkitsemisesta ja muista eduista,
- päättää muutoinkin asioista, jotka, ottaen huomioon osuuskunnan toiminnan laajuus ja laatu, ovat epätavallisia ja laajakantoisia.

Hallitus valitsee vuodeksi kerrallaan keskuudestaan puheenjohtajan. Varapuheenjohtajana toimii Metsäliitto Osuuskunnan sääntöjen mukaan pääjohtaja. Hallitus kokoontuu puheenjohtajan kutsusta niin usein kuin asiat vaativat. Hallituksen kokoukset valmistelee pääjohtaja. Hallitus on päätösvaltainen, kun läsnä on yli puolet hallituksen jäsenistä. Äänten mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni. Hallituksen kokouksesta laaditaan pöytäkirja.

Hallitus arvioi säännöllisesti toimintaansa ja työtapojaan tekemällä itsearvioinnin kerran vuodessa.

HALLITUKSEN KOKOONPANO JA TOIMIKAUSI

Metsäliitto Osuuskunnan hallituksen valitsee hallintoneuvosto. Hallitukseen kuuluu vähintään viisi (5) ja enintään kahdeksan (8) jäsentä sekä Metsäliitto Osuuskunnan toimitusjohtaja tai Metsä Groupin pääjohtaja. Metsäliitto Osuuskunnan toimitusjohtaja ei ole hallituksen jäsen, mikäli hallintoneuvosto on erikseen nimennyt pääjohtajan. Hallituksen jäsenen toimikausi alkaa hänet valitseen hallintoneuvoston kokouksen jälkeen alkavan kalenterivuoden alusta ja kestää kolme (3) vuotta kerrallaan. Hallituksen jäsenen toimikausi päättyy sen kalenterivuoden lopussa, jolloin hän täyttää 65 vuotta.

Hallintoneuvoston nimitystoimikunta huomioi hallituksen jäsenten nimityksiä valmistellessaan jäsenten pätevyyden, kokemuksen ja ajankäyttömahdollisuudet sekä sen, että hallituksen kokoonpanossa on monipuolista osaamista.

Vuonna 2015 hallituksen puheenjohtajana toimi Martti Asunta, varapuheenjohtajana Kari Jordan sekä jäseninä Mikael Aminoff, Arto Hiltunen, Saini Jääskeläinen, Juha Parpala, Timo Saukkonen, Mikael Silvennoinen ja Antti Tukeva.

METSÄLIITTO OSUUSKUNNAN HALLITUS 31.12.2015

HALLITUKSEN JÄSEN	HALLITUKSEN JÄSEN ALKAEN	SYNTYMÄVUOSI	KOULUTUS	OMAT, YHTEIS- OMISTETUT SEKÄ MÄÄRÄYSVALTAYHTEISÖJEN OSUUSSIJOITUKSET METSÄLIITTO OSUUSKUNNASSA 31.12.2015 (EUROA)	OMAT JA MÄÄRÄYSVALTAYHTEISÖJEN OSAKKEET METSÄ BOARD OYJ:SSÄ 31.12.2015 (B-OAKE)
				31.12.2015 (EUROA)	31.12.2015 (B-OAKE)
Martti Asunta, puheenjohtaja	2005, puheenjohtaja vuodesta 2008	1955	Metsänhoitaja	71 840	47 271
Kari Jordan, varapuheenjohtaja	2005, varapuheenjohtaja vuodesta 2005	1956	Ekonomi	520	450 000
Mikael Aminoff	2008	1951	Metsänhoitaja	43 006	56 961
Arto Hiltunen	2007	1958	Ekonomi	1 040	
Saini Jääskeläinen	2005	1959	Kätilö	139 112	2 912
Juha Parpala	2009	1967	Agrologi	21 494	1 087
Timo Saukkonen	2007	1963	Maa- ja metsätaloustieteiden maisteri, metsänhoitaja	76 999	4 007
Mikael Silvennoinen	2015	1956	Kauppatieteiden maisteri	195	14 000
Antti Tukeva	2009	1953	Agronomi	31 153	3 479

Metsäliitto Osuuskunnan hallintoneuvosto on valinnut 5.11.2015 pidetyssä kokouksessa hallituksen uudeksi jäseneksi 1.1.2016 alkaen valtiotieteiden tohtori, kauppatieteiden maisteri Leena Mörttisen. Vuodesta 2005 lähtien hallituksessa ollut Saini Jääskeläinen luopui hallituksen jäsenyydestä 1.1.2016 alkaen.

Hallituksen jäsenistä kaikki muut paitsi pääjohtaja ovat riippumattomia yhtiöstä. Molemmat sukupuolet ovat edustettuina hallituksessa.

Tarkemmat tiedot hallituksen jäsenistä on esitetty tämän julkaisun sivuilla 98–99 sekä Metsä Groupin verkkosivuilla kohdassa ”Metsäliitto Osuuskunnan hallinto ja Metsä Groupin konserni johto”.

HALLITUKSEN VALIOKUNNAT

Hallituksen tehtävien tehokkaan hoidon varmistamiseksi Metsäliitto Osuuskunnan hallituksella on tarkastusvaliokunta ja palkitsemisvaliokunta. Valiokunnilla ei ole itsenäistä päätösvaltaa, vaan hallitus tekee päätökset asioista valiokuntien valmistelun pohjalta. Hallitus valitsee valiokuntien jäsenet keskuudestaan.

Tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokunta avustaa hallitusta sille kuuluvan valvontatehtävän hoitamisessa. Tässä tehtävässä valiokunta arvioi ja valvoo taloudellista raportointia, tilintarkastusta, sisäistä tarkastusta ja riskienhallintaa koskevia asioita erillisen sille vahvistetun työjärjestyksen mukaisesti. Tarkastusvaliokuntaan kuuluu vähintään kolme (3) hallituksen vuosittain keskuudestaan valitsemaa jäsentä, joista enemmistö on yhtiöstä riippumattomia. Lisäksi pääjohtaja osallistuu tarkastusvaliokunnan kokouksiin, lukuun ottamatta niitä kertoja, jolloin valiokunta haluaa kokoontua ilman toimivan johdon läsnäoloa. Tarkastusvaliokunnan tulee säännöllisesti raportoida hallitusta toiminnastaan ja tekemistään havainnoista. Vuonna 2015 tarkastusvaliokuntaan kuuluivat Mikael Silvennoinen, Arto Hiltunen ja Martti Asunta.

Palkitsemisvaliokunta

Palkitsemisvaliokunnan tarkoituksena on huolehtia hallituksen apuna siitä, että Metsä Groupissa on tarkoituksenmukaiset ja kilpailukykyiset palkkausjärjestelmät sekä seuraaja- ja kehittämissuunnittelu erikseen hallituksessa vahvistetun työjärjestyksen mukaisesti. Tehtävässään valiokunta esittelee hallituksen päätettäväksi mm. toimitusjohtajan ja pääjohtajan toimitusuhteen ehdot, ylimmän johdon palkkausjärjestelmät sekä ylimmän johdon sopimusten keskeiset periaatteet. Lisäksi palkitsemisvaliokunta esittää hallitukselle hyväksyttäväksi vuosittaiset tavoitteet ylimmälle johdolle ja seuraa niiden toteuttamista. Edelleen valiokunta käsittelee ylimmän johdon palkitsemisjärjestelmiin liittyvät asiat ja esittelee ne päätettäväksi hallituksessa.

Palkitsemisvaliokuntaan kuuluu kolme (3) hallituksen vuosittain keskuudestaan valitsemaa jäsentä. Palkitsemisvaliokunnan jäsenten enemmistön on oltava Metsä Groupista riippumattomia eikä Metsä Groupin toimivaan johtoon kuuluva henkilö voi olla valiokunnan jäsen. Palkitsemisvaliokunnan tulee säännöllisesti raportoida hallitusta toiminnastaan. Vuonna 2015 palkitsemisvaliokuntaan kuuluivat Martti Asunta, Arto Hiltunen ja Antti Tukeva.

Tiedot hallituksen ja sen valiokuntien kokouksista edellisellä tilikaudella

Hallitus kokoontui 14 kertaa vuonna 2015. Hallituksen jäsenistä Asunta, Jordan, Aminoff, Hiltunen, Jääskeläinen, Parpala, Saukkonen ja Tukeva osallistuivat kaikkiin kokouksiin. Mikael Silvennoinen osallistui 13 kokoukseen. Hallituksen jäsenten osallistumisprosentti oli 99 prosenttia.

Tarkastusvaliokunta kokoontui neljä (4) kertaa. Tarkastusvaliokunnan jäsenistä Asunta ja Hiltunen osallistuivat kaikkiin kokouksiin. Silvennoinen osallistui kolmeen kokoukseen. Tarkastusvaliokunnan jäsenten osallistumisprosentti vuonna 2015 oli 92 prosenttia. Palkitsemisvaliokunta kokoontui kuusi (6) kertaa, ja jäsenten osallistumisprosentti oli 100 prosenttia.

PÄÄJOHTAJA

Metsäliitto Osuuskunnalla on toimitusjohtaja, joka toimii samalla Metsä Groupin pääjohtajana, ellei hallintoneuvosto toisin päättä. Pääjohtaja johtaa koko Metsä Groupin toimintaa. Tällä hetkellä Metsä Groupin pääjohtaja Kari Jordan toimii myös Metsäliitto Osuuskunnan toimitusjohtajana. Pääjohtajan valitsee hallintoneuvosto ja pääjohtajasopimuksen hyväksyy hallitus.

Pääjohtaja Kari Jordan (ekonomi, syntynyt 1956) on toiminut Metsäliitto Osuuskunnan toimitusjohtajana vuodesta 2004 lähtien ja Metsä Groupin pääjohtajana vuodesta 2006 lähtien.

Pääjohtajan tehtävänä on johtaa Metsä Groupin operatiivista toimintaa lain ja sääntöjen sekä hallintoelinten päätösten ja ohjeiden mukaisesti. Pääjohtaja vastaa sääntöjen mukaan osuuskunnan juoksevan hallinnon järjestämisestä ja valvoo varainhoitoa.

Tarkemmat tiedot pääjohtajasta on esitetty tämän julkaisun sivulla 98 sekä Metsä Groupin verkkosivuilla kohdassa ”Metsäliitto Osuuskunnan hallinto ja Metsä Groupin konserni johto”.

JOHTORYHMÄ

Metsä Groupilla on johtoryhmä, jonka puheenjohtajana toimii Metsä Groupin pääjohtaja. Johtoryhmä avustaa pääjohtajaa liiketoiminnan suunnittelussa ja operatiivisessa johtamisessa sekä valmistelee hallitukselle annettavia esityksiä, kuten liiketoimintastrategioita, budjetteja ja merkittäviä investointeja. Johtoryhmällä ei ole lakiin tai sääntöihin perustuvaa toimivaltaa. Johtoryhmä koostuu Metsä Groupin pääjohtajasta, tytäryhtiöiden toimitusjohtajista, Metsä Woodin ja Metsä Forestin toimialajohtajista sekä konsernin talous- ja strategiajohtajista.

Johtoryhmä kokoontuu puheenjohtajansa kutsusta pääsääntöisesti kaksi kertaa kuukaudessa sekä lisäksi aina tarvittaessa.

Vuonna 2015 johtoryhmän muodostivat pääjohtaja Kari Jordan, Hannu Anttila (strategiajohtaja), Petri Helsky (Metsä Tissue Oyj:n toimitusjohtaja 16.4.2015 alkaen) Ilkka Hämälä (Metsä Fibre Oy:n toimitusjohtaja), Mika Joukio (Metsä Board Oyj:n toimitusjohtaja), Esa Kaikkonen (Metsä Woodin toimialajohtaja), Juha Mäntylä (Metsä Forestin toimialajohtaja) sekä Vesa-Pekka Takala (talousjohtaja).

JOHTORYHMÄN JÄSEN (JOHTORYHMÄN JÄSEN ALKAEN)	ASEMA METSÄ GROUPISSA	SYNTYMÄVUOSI	KOULUTUS	OMAT, YHTEIS- OMISTETUT SEKÄ MÄÄRÄYSVALTAYHTEI- SÖJEN OSUUSOSIJOI- TUKSET METSÄLIITTO OSUUSKUNNASSA 31.12.2015 (EUROA)	OMAT JA MÄÄRÄYSVALTA- YHTEISÖJEN OSAKKEET METSÄ BOARD OYJ:SSÄ 31.12.2015 (B-OSAKE)
Kari Jordan (2005)	Pääjohtaja	1956	Ekonomi	520	450 000
Hannu Anttila (2005)	Strategiajohtaja	1955	Ekonomi		83 037
Petri Helsky (2015)	Toimitusjohtaja, Metsä Tissue Oyj	1966	Diplomi-insinööri		
Ilkka Hämälä (2008)	Toimitusjohtaja, Metsä Fibre Oy	1961	Diplomi-insinööri		76 650
Mika Joukio (2012)	Toimitusjohtaja, Metsä Board Oyj	1964	Diplomi-insinööri		116 620
Esa Kaikkonen (2008)	Toimialajohtaja, Metsä Wood	1969	Oikeustieteen kandidaatti		61 320
Juha Mäntylä (2008)	Toimialajohtaja, Metsä Forest	1961	Maa- ja metsätaloustieteiden maisteri	160 335	66 698
Vesa-Pekka Takala (2010)	Talousjohtaja	1966	Kauppätieteiden maisteri		66 430

Tarkemmat tiedot johtoryhmän jäsenistä on esitetty tämän julkaisun sivuilla 100–101 sekä Metsä Groupin verkkosivuilla kohdassa ”Metsäliitto Osuuskunnan hallinto ja Metsä Groupin konsernijohto”.

SISÄINEN VALVONTA, SISÄINEN TARKASTUS JA RISKIENHALLINTA

Tuloksellinen liiketoiminta edellyttää, että toimintaa valvotaan jatkuvasti ja riittävän tehokkaasti. Metsä Groupin sisäinen valvonta kattaa taloudellisen raportoinnin valvonnan, sisäiset hyväksymisoikeudet, investointien seurannan ja luotonvalvonnan. Sisäisen valvonnan toimivuutta arvioi puolestaan Metsä Groupin sisäinen tarkastus. Sisäistä valvontaa toteutetaan läpi koko organisaation. Sisäisen valvonnan menetelmiä ovat muun muassa sisäiset ohjeistukset ja valvontaa tukevat raportointijärjestelmät.

Seuraavassa on kuvattu Metsä Groupin sisäisen valvonnan periaatteet, tavoitteet ja vastuut sekä sisäisen tarkastuksen periaatteet. Metsä Groupin toimiva johto, riskienhallinta-johtaja ja sisäinen tarkastus vastaavat mainittujen periaatteiden laatisesta ja hallitus niiden lopullisesta vahvistamisesta.

SISÄINEN VALVONTA

Sisäinen valvonta käsittää Metsä Groupissa taloudellisen ja muun valvonnan. Sisäistä valvontaa toteuttavat hallitus, tarkastusvaliokunta ja toimiva johto sekä koko muu henkilökunta. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan sitä osaa johtamisesta, jolla pyritään varmistamaan

- Metsä Groupille asetettujen päämäärien ja tavoitteiden saavuttaminen,
- resurssien taloudellinen, tarkoituksenmukainen ja tehokas käyttö,
- toimintaan liittyvien riskien riittävä hallinta,

- taloudellisen ja muun johtamisinformaation luotettavuus ja oikeellisuus,
- ulkoisen sääntelyn ja sisäisten menettelytapojen noudattaminen,
- asiakassuhteisiin liittyvien asianmukaisten menettelytapojen noudattaminen,
- toiminnan, tietojen sekä omaisuuden riittävä turvaaminen sekä
- riittävät ja asianmukaisesti järjestetyt manuaaliset ja tietotekniset järjestelmät toiminnan tueksi.

Sisäinen valvonta jakautuu (i) ennaltaehkäisevään valvontaan kuten Metsä Groupin arvojen, yleisten toiminta- ja liiketapaperiaatteiden sekä päämäärien ja strategian määrittämiseen, (ii) päivittäiseen valvontaan, kuten toiminnan ohjaukseen ja seurantaan toimintajärjestelminä ja työohjeineen sekä (iii) jälkikäteiseen valvontaan, kuten johdon arviointeihin ja tarkistuksiin, vertailuihin ja todentamisiin, joilla varmistetaan tavoitteiden saavuttamista ja valvotaan sovittujen toiminta- ja kontrolliperiaatteiden noudattamista. Metsä Groupin yrityskulttuuri, johtamistapa ja suhtautuminen valvontaan luovat yhdessä perustan koko sisäiselle valvonnalle.

TALOUDELLISEN RAPORTOINTIPROSESSIN VALVONTA, LUOTONVALVONTA JA HYVÄKSYMISOIKEUDET

Liiketoiminta-alueiden ja konsernin talousorganisaatiot vastaavat taloudellisesta raportoinnista. Yksiköt ja liiketoiminta-alueet raportoivat taloudelliset luvut kuukausittain. Liiketoiminta-alueiden controllerit tarkastavat liiketoiminta-alueeseen kuuluvien liiketoimintojen ja yksiköiden kuukausitulokset ja raportoivat ne edelleen konsernin taloushallinnolle. Liiketoiminta-alueiden kannattavuuskehitystä ja liiketoimintariskejä sekä -mahdollisuuksia käydään läpi kuukausittain

Metsä Groupin johtoryhmässä, johon osallistuvat Metsä Groupin ja kunkin liiketoiminta-alueen ylin johto, sekä talousjohtoryhmässä, johon osallistuvat mm. konsernin talous- ja rahoitusjohtajat sekä kunkin liiketoiminta-alueen talousjohtaja. Tulokset raportoidaan kuukausittain Metsäliitto Osuuskunnan hallitukselle. Liiketoiminta-alueiden tulokset raportoidaan lisäksi kuukausittain niiden emoyhtiöiden hallituksille. Metsä Groupin Controllers' Manualissa on kuvattu tarkoin raportointi- ja valvontasäännöt sekä raportointiproseduuri.

Luotonvalvonnasta vastaa Metsä Groupissa kukin liiketoiminta-alue konsernin luotonvalvontapolitiikan ja siitä johdetun liiketoiminta-alueen luotonvalvontapolitiikan mukaisesti. Luotonvalvontaa toteuttaa konsernin keskitetty luotonvalvontaorganisaatio yhdessä liiketoiminta-alueiden johdon kanssa.

Kustannuksien, merkittävien sopimuksien ja investointien hyväksymisoikeudet on määritelty portaittain eri organisaatiotasolle hallituksen vahvistaman päätöksentekojärjestyksen mukaisesti sekä pääjohtajan ja muun johdon erikseen antamien valtuuksien mukaisesti.

Liiketoiminta-alueiden ja konsernin talousorganisaatiot järjestävät investointien hyväksynnän ja seurannan päätöksentekojärjestyksen sekä hallituksen hyväksymän investointipolitiikan mukaisesti. Merkittävimmät investoinnit viedään erikseen konsernin johtoryhmän ja konsernin emoyhtiön sekä liiketoiminta-alueen emoyhtiön hallitusten hyväksyttäväksi.

SISÄINEN TARKASTUS

Metsä Groupin sisäinen tarkastus avustaa hallitusta sen valvontatehtävän hoidossa arvioimalla Metsä Groupin toiminnan tavoitteiden saavuttamiseksi ylläpidetyn sisäisen valvonnan tasoa. Sisäinen tarkastus tukee organisaatiota arvioimalla ja varmistamalla liiketoimintaprosessien, riskienhallinnan sekä johtamisen ja hallinnon toimivuutta. Sisäinen tarkastus noudattaa tarkastustyössään Metsäliitto Osuuskunnan hallituksen vahvistamaa sisäisen tarkastuksen toimintaohjetta.

Sisäisen tarkastuksen yksikkö toimii konsernin pääjohtajan ja tarkastusvaliokunnan alaisuudessa. Sisäisen tarkastuksen toimintasuunnitelma laaditaan kalenterivuodeksi kerrallaan. Tarkastus suunnataan vuosittain alueille, jotka kulloinkin ovat arvioidun riskin ja konsernin tavoitteiden kannalta tärkeitä. Toimintasuunnitelman ajantasaisuus ja tarkoituksenmukaisuus käydään johdon kanssa läpi puolivuosittein.

Tarkastustoiminnan kattavuus ja koordinaatio varmistetaan säännöllisellä yhteydenpidolla ja tiedonvaihdolla muiden sisäisten varmistustoimintojen ja tilintarkastajien kanssa. Sisäinen tarkastus käyttää tarvittaessa ulkoisia ostopalveluja tilapäiseen lisäresursointiin tai erikoisoasiamista vaativien arviointitehtävien suorittamiseen. Ulkopuoliset palveluntarjoajat toimivat tällöin sisäisen tarkastuksen johtajan ohjauksessa.

Jokaisesta tarkastuksesta laaditaan kirjallinen raportti, joka jaetaan konsernin pääjohtajalle, tarkastettavan alakonsernin ylimmälle johdolle sekä tarkastettavan toiminnon tai yksikön johdolle. Tarkastusraportit saatetaan tiedoksi tilintarkastajille ja harkinnan mukaan niille tahoille, jotka raportin sisällön mukaan katsotaan aiheellisiksi. Sisäinen tarkastus laatii tarkastusvaliokunnalle puolivuosittein yhteenvedon raporttien suoritetuista tarkastuksista, merkittävimmistä havainnoista sekä sovitusta toimenpiteistä. Lisäksi puolivuotisraportissa todetaan merkittävimmät muutokset tarkastusten toteutumisessa verrattuna toimintasuunnitelmaan ja muut keskeiset sisäisen tarkastuksen suorittamat työt sekä mahdolliset resurssimuutokset. Hallitukselle laaditaan vuosiraportti sisäisen tarkastuksen toiminnasta.

RISKIENHALLINTA

Riskienhallinta liittyy olennaisesti Metsä Groupin normaaliin liiketoiminnan suunnitteluun ja johtamiseen. Riskienhallinta on osa päivittäistä päätöksentekoa, toiminnan seuranta ja sisäistä valvontaa, jolla edistetään ja varmistetaan asetettujen tavoitteiden saavuttaminen.

Liiketoiminnan johtaminen ja riskienhallinnan tehokas yhteensovittaminen perustuvat Metsäliitto Osuuskunnan hallituksen vahvistamiin toimintaperiaatteisiin, joiden tarkoituksena on pitää riskienhallinnan kokonaisuus selkeänä, ymmärrettävänä sekä riittävän käytännönläheisenä. Riskeistä ja niiden kehityksestä raportoidaan säännöllisesti hallituksen tarkastusvaliokunnalle. Keskitetty riskienhallinta hoitaa myös Metsä Groupin vakuutuksien koordinoimisen ja kilpailuttamisen.

Riskienhallinnan keskeisin tavoite on tunnistaa ja arvioida ne riskit, uhat ja mahdollisuudet, joilla voi olla merkitystä sekä strategian toteuttamiseen että lyhyemmälle ja pitemmälle aikavälille asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen. Myös merkittävimpiin investointiehdotuksiin liitetään mukaan erillinen riskikartoitus.

Liiketoiminta-alueet arvioivat ja seuraavat säännöllisesti riskiympäristöä ja siinä tapahtuvia muutoksia osana vuosi- ja strategista suunnitteluaan. Tunnistetuista riskeistä ja niiden hallinnasta raportoidaan johdolle, tarkastusvaliokunnalle ja hallitukselle vähintään kaksi kertaa vuodessa. Liiketoimintariskeihin liittyy myös mahdollisuuksia, ja niitä voidaan hyödyntää sovitettujen riskilimiittien puitteissa. Tietoisten riskinotto päätösten tulee aina perustua muun muassa riskinkantokykyyn ja voitto-/tappiopotentiaalin riittävään arviointiin.

RISKIENHALLINNAN VASTUUT

Riskienhallinnan vastuut jaetaan Metsä Groupissa seuraavasti:

- Hallitus on vastuussa Metsä Groupin riskienhallinnasta ja hyväksyy riskienhallintapolitiikan.
- Tarkastusvaliokunta arvioi Metsä Groupin riskienhallinnan riittävyyden asianmukaisuuden ja keskeiset riskialueet ja tekee näiltä osin ehdotuksia hallitukselle.
- Pääjohtaja ja johtoryhmän jäsenet ovat vastuussa riskienhallintaperiaatteiden määrittämisestä ja käyttöönotosta. He myös vastaavat siitä, että riskit otetaan huomioon suunnitteluprosesseissa ja että riskeistä raportoidaan riittävällä ja asianmukaisella tavalla.

- Konsernin riskienhallintajohtaja vastaa Metsä Groupin riskienhallintaprosessin kehittämisestä, koordinoimisesta, riskiarvioinnin toteuttamisesta ja keskeisistä vakuutusratkaisuksista.
- Liiketoiminta-alueet ja palvelutoiminnot tunnistavat ja arvioivat omien vastuualueidensa olennaiset riskit suunnitteluprosesseissaan, valmistautuvat niihin, ryhtyvät tarpeellisiin ennaltaehkäiseviin toimiin ja raportoivat riskeistä sovitulla tavalla.

RISKIENHALLINTAPROSESSI

Metsä Groupin riskienhallinnan keskeisiin elementteihin kuuluvat koko liiketoimintaa tukevan kokonaisvaltaisen riskienhallintaprosessin toteuttaminen, omaisuuden suojaaminen ja liiketoiminnan jatkuvuuden varmistaminen, Metsä Groupin turvallisuus ja sen jatkuva kehittäminen sekä kriisinhallinta, jatkuvuus- ja toipumissuunnitelmat. Riskienhallintapolitiikan ja -periaatteiden mukaisesti riittävä riskiarviointi on osa taloudellisesti tai muutoin merkittävien hankkeiden esiselvitys- ja toteutusvaiheita.

Riskienhallinnan tehtävänä on:

- varmistaa, että kaikkia henkilöstöön, asiakkaisiin, tuotteisiin, omaisuuteen, tietopäömaan, julkisuuskuvaan, yhteiskuntavastuuseen ja toimintakykyyn vaikuttavia tunnistettuja riskejä hallitaan lain vaatimalla tavalla ja parhaiden tietojen sekä taloudellisten seikkojen perusteella,
- varmistaa Metsä Groupille asetettujen päämäärien saavuttaminen,
- täyttää sidosryhmien odotukset,
- suojata omaisuutta ja varmistaa liiketoiminnan häiriötön jatkuvuus,
- optimoida voitto- ja tappiomahdollisuuden suhde sekä
- varmistaa Metsä Groupin kokonaisriskiposition hallinta ja kokonaisriskienminimointi.

Metsä Groupin tiedossa olevat merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät on kuvattu hallituksen toimintakertomuksessa.

SISÄPIIRIHALLINTO

Metsä Groupissa noudatetaan sisäpiiriasioissa arvopaperimarkkinalainsäädäntöä sekä tytäryhtiö Metsä Board Oyj:n sisäpiiriohjetta, joka on laadittu Finanssivalvonnan standardien ja Helsingin pörssin laatimien ohjeiden mukaan. Metsä Group edellyttää jokaisen työntekijänsä toimivan sisäpiirisäännösten mukaisesti. Metsä Groupin lakisääteisen pysyvän sisäpiirin ylläpidosta ja hallinnoinnista vastaa kunkin konserniyhtiön hallituksen sihteeri. Pysyvän sisäpiirirekisterin lisäksi konserniyhtiö perustaa tarvittaessa sisäpiirihankkeen, jonka piiriin kuuluvat kaikki tietyt sisäpiirintietoa sisältävän hankkeen valmisteluun osallistuvat henkilöt. Metsä Group suosittelee vain pitkäaikaisten sijoitusten tekemistä ja hankintaohjelmien käyttöä. Sisäpiiriin kuuluvia ohjeistetaan ja koulutetaan säännöllisin väliajoin.

Pörssiyhtiö Metsä Boardin julkiseen sisäpiirirekisteriin kuuluvat Metsäliitto Osuuskunnan hallituksen jäsenet, pääjohtaja sekä tilintarkastajat. Metsä Boardin yrityskohdattaiseen sisäpiirirekisteriin kuuluvat konsernin johtoryhmän jäsenet sekä tietyt sellaiset henkilöt, jotka on nimitetty Metsä Groupin juridisiin, taloudellisiin sekä viestintä- ja sijoittajasuhdetoimintoihin ja jotka siten saavat säännöllisesti sisäpiiritietoa Metsä Boardia koskien. Kaupankäynti Metsä Boardin arvopapereilla on kielletty, kun henkilöllä on

hallussaan yhtiötä koskevaa sisäpiirintietoa. Kaupankäynti on edelleen kielletty yhtiön julkisilta ja pysyviltä sisäpiiriläisiltä raportointijakson päättymisen ja osavuositarkastuksen julkistamisen välisenä aikana (ns. suljettu ikkuna). Lisäksi kaupankäynti on kielletty kaikilta sisäpiirihankkeeseen kuuluvilta. Metsä Boardin sisäpiiriläisillä on velvollisuus ilmoittaa yhtiölle sisäpiirirekisteriin merkitsemistä varten ja ylläpitää siellä ajantasaiset tiedot itsestään, lähipiiristään sekä määräys- ja vaikutusvalta-yhteisöistään. Ilmoitetut tiedot merkitään rekisteriin viipymättä.

LÄHIPIIRILIIKETOIMET

Metsäliitto Osuuskunnassa ja sen konserniyhtiöissä arvioidaan ja seurataan lähipiirin kanssa tehtäviä liiketoimia. Lähipiiri määräytyy kansainvälinen tilinpäätösstandardin (IAS 24) mukaisesti, ja siihen kuuluvat muun muassa kaikki konserniyhtiöt, hallituksen ja johtoryhmän jäsenet sekä heidän läheiset perheenjäsenensä. Mahdolliset eturistiriidat otetaan huomioon päätöksenteossa ja uuden hallinnointikoodin 2015 mukaisesti kukin konserniyhtiö ylläpitää luetteloa sen lähipiiriin kuuluvista osapuolista.

TILINTARKASTUS

Metsäliitto Osuuskunnan sääntöjen mukaan Metsäliitto Osuuskunnalla on yksi tilintarkastaja, jonka tulee olla Keskukskauppakamarin

hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Edustajisto valitsee tilintarkastajan tarkastamaan kuluvaan vuoden tilejä, ja tämän tehtävä päättyy seuraavan varsinaisen edustajiston kokouksen päätyttyä. Tilintarkastajan tehtävänä on tarkastaa konsernin ja emoyhtiön tilinpäätös ja kirjanpito sekä emoyhtiön hallinto. Tilintarkastaja antaa Metsäliitto Osuuskunnan jäsenille lain edellyttämän tilintarkastuskertomuksen vuosittain päätöksen yhteydessä sekä raportoi säännöllisesti havainnoistaan hallitukselle ja Metsä Groupin johdolle.

Kevään 2015 varsinaisen edustajiston kokouksen päätöksen mukaisesti Metsäliitto Osuuskunnan tilintarkastajana tilikauden 2015 osalta toimii KHT-yhteisö KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajana Raija-Leena Hankonen, KHT. Vuonna 2015 Metsä Groupiin kuuluvat yhtiöt maksoivat tilintarkastuspalkkioita KPMG:lle Suomessa ja kansainvälisesti yhteensä 1 146 000 euroa (1 209 000 euroa vuonna 2014) ja muille tilintarkastusyhteisöille yhteensä 128 000 euroa (115 000 euroa vuonna 2014). Lisäksi KPMG:lle maksettiin Suomessa ja kansainvälisesti varsinaiseen tilintarkastukseen liittyvistä palveluista 54 000 euroa (37 000 euroa vuonna 2014) ja muille tilintarkastusyhteisöille 124 000 euroa (253 000 euroa vuonna 2014).

PALKKA- JA PALKKIOSELVITYS 2015

Tämä Metsä Groupin palkka- ja palkkioselvitys hallituksen, hallintoneuvoston ja johdon palkitsemisesta on annettu Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin 2010 suosituksen 47 mukaisena. Metsä Group antaa palkka- ja palkkioselvityksen kerran vuodessa samanaikaisesti, kun se julkaisee Metsä Groupin tilinpäätöksen ja hallituksen toimintakertomuksen. Metsä Group päivittää verkkosivullaan olevia, tämän selvityksen mukaisia palkka- ja palkkiotietoja siten, että verkkosivuilla ilmoitetut tiedot ovat mahdollisimman ajantasaisia.

HALLINTONEUVOSTON JA HALLITUKSEN PALKKIOT METSÄLIITTO OSUUSKUNNAN HALLINTONEUVOSTO

Edustajiston päätöksen nojalla hallintoneuvoston puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajalle maksetaan kiinteä kuukausikorvaus sekä kokouspalkkio. Muut jäsenet saavat ainoastaan kokouspalkkion. Jäsenet ovat oikeutettuja Metsä Groupin matkustussääntöjen mukaisiin matkakorvauksiin.

Edustajisto päätti kevään 2015 varsinaisessa kokouksessa korottaa hallintoneuvoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan kuukausikorvauksia toukokuusta 2015 lähtien siten, että puheenjohtajan kuukausikorvaus korotettiin 3 400 eurosta 3 900 euroon ja varapuheenjohtajan kuukausikorvaus korotettiin 1 500 eurosta 1 700 euroon. Lisäksi hallintoneuvoston jäsenille maksettava kokouspalkkio korotettiin 600 eurosta 700 euroon. Puheenjohtajalle maksettiin vuonna 2015 yhteensä palkkana ja kokouspalkkioina 59 000 euroa (57 300 euroa vuonna 2014). Varapuheenjohtajalle maksettiin vuonna 2015 yhteensä palkkana ja kokouspalkkioina 28 400 euroa (24 900 euroa vuonna 2014). Muille jäsenille maksettiin vuonna 2015 kokouspalkkioita yhteensä 108 600 euroa (116 100 euroa vuonna 2014). Hallintoneuvoston jäsenille maksettiin palkkoja ja palkkioita vuonna 2015 yhteensä 196 000 euroa (198 300 euroa vuonna 2014).

METSÄLIITTO OSUUSKUNNAN HALLITUS

Hallintoneuvosto päättää hallituksen jäsenten palkkioista hallintoneuvoston nimitystoimikunnan esityksestä. Hallintoneuvoston päätöksen nojalla kullekin hallituksen jäsenelle maksetaan kiinteä kuukausikorvaus sekä kokouspalkkio. Kokouspalkkio maksetaan myös valiokuntien kokouksista. Lisäksi tarkastusvaliokunnan puheenjohtajalle maksetaan erillinen 1 200 euron suuruinen kuukausikorvaus. Hallituksen jäsenet ovat oikeutettuja Metsä Groupin matkustussääntöjen mukaisiin matkakorvauksiin. Hallintoneuvosto päätti kokouksessaan marraskuussa 2014 korottaa hallituksen jäsenille maksettavia kuukausikorvauksia tammikuusta 2015 lähtien. Hallituksen puheenjohtajan kuukausikorvaus korotettiin 5 800 eurosta 6 700 euroon ja muiden jäsenten kuukausikorvaus korotettiin 3 200 eurosta 3 700 euroon. Kokouspalkkio 600 euroa pysyi muuttumattomana.

Puheenjohtajalle maksettiin vuonna 2015 yhteensä palkkana ja kokouspalkkioina 94 540 euroa (86 640 euroa vuonna 2014). Muille jäsenille maksettiin vuonna 2015 yhteensä palkkana ja kokouspalkkioina 387 700 euroa (355 800 euroa vuonna 2014). Hallituksen jäsenille maksettiin palkkoja ja palkkioita vuonna 2015 yhteensä 482 240 euroa (442 440 euroa vuonna 2014). Edellä mainittu hallitustyöskentelystä maksettavat palkkiot olivat eläkettä kerryttäviä. Pääjohtajalle ei makseta erikseen palkkaa tai palkkioita hallitustyöskentelystä.

TOIMIVAN JOHDON PALKITSEMINEN

Metsä Groupin toimivan johdon palkitsemisjärjestelmän tarkoituksena on palkita johtoa oikeudenmukaisesti ja kilpailukykyisesti Metsä Groupin tuloksesta, strategian toteuttamisesta ja liiketoiminnan kehitystyöstä. Metsäliitto Osuuskunnan hallitus päättää palkitsemisvaliokunnan valmistelun pohjalta konsernin pääjohtajan sekä Metsäliitto Osuuskunnan palveluksessa olevien konsernin johtoryhmän jäsenten palkkauksen, muut taloudelliset etuudet sekä tulospalkkiojärjestelmän perusteet. Kaikissa Metsä Groupiin kuuluvissa yhtiöissä noudatetaan samoja palkitsemisperiaatteita, mutta palkkiokriteerit päätetään kunkin tytäryhtiön hallituksessa erikseen.

Palkitsemisjärjestelmä koostuu kiinteästä kuukausipalkasta, tehtävän tulosvaikutuksen perusteella määräytyvästä tulospalkkiosta, johdon eläke-eduista sekä osakepalkkiojärjestelmästä.

PÄÄJOHTAJAN PALKKA JA PALKKIOT

Pääjohtaja Kari Jordanin kuukausipalkka joulukuussa 2015 luontoisetuineen oli 88 428 euroa (87 400 joulukuussa 2014). Kuukausipalkkaan sisältyvät asunto-, auto-, autonkuljettaja- ja vähäisiä muita luontoisetuja. Hallituksen päätöksellä pääjohtajalle voidaan pääjohtajasopimuksen nojalla maksaa tulokseen, kassavirtaan ja henkilökohtaisiin tavoitteisiin perustuva enintään yhdeksän (9) kuukauden palkkaa vastaava tulospalkkio.

Metsä Groupiin kuuluvat yhtiöt maksoivat pääjohtaja Kari Jordanille vuonna 2015 palkkaa, palkkioita ja muita etuuksia yhteensä 3 955 430 euroa (2 638 103 euroa vuonna 2014). Metsäliitto Osuuskunnan pääjohtajalle vuonna 2015 maksama palkka luontoisetuineen oli 1 111 432 euroa (1 098 223 euroa vuonna 2014) ja tulos- ja osakepalkkio 2 721 694 euroa (1 427 369 euroa vuonna 2014). Muut Metsä Groupin konserniyhtiöt maksoivat pääjohtajalle palkkana, palkkioina ja muina etuuksina yhteensä 122 304 euroa (112 512 euroa vuonna 2014).

PÄÄJOHTAJAN IRTISANOMISAIKA, EROKORVAUS JA ELÄKEJÄRJESTELYT

Pääjohtajan irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Hallituksen irtisanoessa pääjohtajan, on hänellä oikeus 24 kuukauden kokonaispalkkaa vastaavaan erokorvaukseen. Erokorvausta ei makseta, jos pääjohtaja irtisanoutuu itse tehtävästään.

Pääjohtaja kuuluu työntekijäin eläkelain piiriin. Se tarjoaa palvelusaikaan ja työansioihin perustuvan eläketurvan laissa säädetyllä tavalla. Suomen työeläkejärjestelmässä ansioksi luetaan peruspalkka, palkkiot ja verotettavat luontoisedut, mutta ei optioista eikä johdon osakekannustinjärjestelmästä saatua tuloja. Pääjohtaja on lisäeläkejärjestelyillä oikeutettu jäämään eläkkeelle 60-vuotiaana. Metsäliitto Osuuskunnan hallitus on touku-kuussa 2015 sopinut pääjohtaja Kari Jordanin kanssa siitä, että hän jatkaa tehtävässään toistaiseksi johtajasopimuksensa mukaisen eläkeiän jälkeen (9.3.2016). Pääjohtajan eläkkeen taso on 60 prosenttia työeläkelain mukaisesta kokonaispalkasta, joka lasketaan eläkkeelle siirtymishetkeä edeltävän viisivuotissakson perusteella. Pääjohtajan etuusperustaisen eläkejärjestelmän vuosimaksu vuonna 2015 oli 8,5 prosenttia Metsä Groupiin kuuluvien yhtiöiden pääjohtajalle maksamasta kokonaispalkasta ja -palkkiosta (60 prosenttia vuonna 2014).

MUUN JOHDON PALKAT JA PALKKIOT

Metsä Groupin johtoryhmän muille jäsenille maksettavan kuukausipalkan lisäksi heille voidaan maksaa vuosittain erikseen päätettävä konserniyhtiökohtainen tulospalkkio. Johtoryhmän jäsenten tulospalkkion enimmäismäärät voivat vaihdella tehtävän tulosvaikutuksen perusteella henkilön 6–7 kuukauden palkkaa vastaavaan määrään asti. Tulospalkkiojärjestelmässä kriteereinä ovat konsernitason ja oman vastuualueen tulosvaatimukset.

Metsä Groupiin kuuluvat yhtiöt maksoivat johtoryhmän jäsenille (pääjohtajaa lukuun ottamatta) palkkana ja palkkioina vuonna 2015 yhteensä 6 344 338 euroa (5 153 958 euroa vuonna 2014).

MUUN JOHDON IRTISANOMISAJAT JA ELÄKEJÄRJESTELYT

Metsä Groupin johtoryhmän muiden jäsenten irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Johtoryhmän jäsenet ovat oikeutettuja 6–12 kuukauden palkkaa vastaavaan irtisanomiskorvaukseen, mikäli johtajasopimus irtisanotaan johtajasta riippumattomasta syystä.

Johtoryhmän muut jäsenet kuuluvat työntekijäin eläkelain piiriin. Se tarjoaa palvelusaikaan ja työansioihin perustuvan eläketurvan laissa säädetyllä tavalla. Suomen työeläkejärjestelmässä ansioksi luetaan peruspalkka, palkkiot ja verotettavat luontoisedut, mutta ei optioista eikä johdon osakekannustinjärjestelmästä saatua tuloja. Joillakin Metsä Groupin johtoryhmän jäsenillä on aloitusajankohdasta riippuen erillinen etuusperusteinen eläkesopimus, jonka mukainen eläkeikä on 62 vuotta. Eläkesopimuksen mukainen eläkkeen taso on enintään 60 prosenttia työeläkelain mukaisesta kokonaispalkasta, joka lasketaan eläkkeelle siirtymishetkeä edeltävän viisivuotissakson perusteella. Mikäli työsuhte Metsä Groupissa päättyy ennen eläkeikää, johtoryhmän jäsen on oikeutettu vapaakirjaan. Vuoden 2015 lopussa lisäeläke oli kuudella johtoryhmän jäsenellä.

JOHDON OSAKEPALKKIOJÄRJESTELMÄ
Osakepalkkiojärjestelmä vuosille 2011–2015: Metsäliitto Osuuskunnan hallitus on joulukuussa 2010 päättänyt osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä Metsä Groupin johtohenkilöille vuosiksi 2011–2015. Järjestely tarjoaa kohderyhmälle mahdollisuuden saada palkkiona Metsä Board Oyj:n B-sarjan osakkeita kolmelta kolmen kalenterivuoden mittaiselta ansaintajaksolta niiden ansaintakriteereille asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Osakepalkkiojärjestelmän ansaintajaksoja ovat kalenterivuodet 2011–2013, 2012–2014 ja 2013–2015.

Metsäliitto Osuuskunnan hallitus nimeää jokaisen kolmen vuoden ansaintajakson alkaessa kohderyhmään kuuluvat johtohenkilöt ja päättää heidän enimmäispalkkionsa. Enimmäispalkkio ilmaistaan osakkeiden kappalemääränä. Ansaintajaksolle asetettujen tavoitteiden saavuttaminen määrää sen, kuinka suuri osa enimmäispalkkiosta maksetaan johtohenkilöille. Mahdollinen palkkio maksetaan osittain Metsä Board Oyj:n osakkeina ja osittain rahana. Palkkio maksetaan pääsääntöisesti ansaintajakson päättymistä seuraavana keväänä. Palkkiota ei pääsääntöisesti makseta, mikäli henkilön työsuhte on päättynyt ennen palkkion maksua. Osakkeita ei saa luovuttaa kahden vuoden sitouttamisjakson aikana.

Järjestelmän mahdolliset palkkiot kulta-kin ansaintajaksolta (2011–2013, 2012–2014 ja 2013–2015) perustuvat Metsä Groupin omavaraisuusasteeseen ja sijoitetun pääoman tuoton (ROCE) sekä liikevoiton (EBIT) kehitykseen.

Ansaintajaksolta 2012–2014 ansaitut palkkiot yhteensä 54 henkilölle vastasivat arvoltaan yhteensä noin 1,9 miljoonaa Metsä Boardin B-sarjan osaketta sisältäen myös rahana maksettavan osuuden. Pääjohtaja Kari Jordanin osuus palkkiosta vastasi noin 0,3 miljoonan osakkeen arvoa.

Ansaintajaksolta 2013–2015 ansaitut palkkiot yhteensä 48 henkilölle vastasivat arvoltaan 3,2 miljoonaa Metsä Boardin B-sarjan osaketta sisältäen myös rahana maksettavan osuuden. Pääjohtaja Kari Jordanin osuus palkkiosta vastasi noin 0,5 miljoonan osakkeen arvoa.

Osakepalkkiojärjestelmä vuosille 2014–2018: Metsäliitto Osuuskunnan hallitus on helmikuussa 2014 päättänyt jatkaa osakepohjaista kannustinjärjestelmää Metsä Groupin johtohenkilöille vuosiksi 2014–2018. Osakepalkkiojärjestelmässä on kolme kolmen vuoden ansaintajaksoa, jotka ovat kalenterivuodet 2014–2016, 2015–2017 ja 2016–2018.

Metsäliitto Osuuskunnan hallitus nimeää jokaisen kolmen vuoden ansaintajakson alkaessa kohderyhmään kuuluvat johtohenkilöt ja päättää heidän enimmäispalkkionsa (enimmäispalkkio ilmaistaan osakkeiden kappalemääränä). Ansaintajaksolle asetettujen tavoitteiden saavuttaminen määrää sen, kuinka suuri osa enimmäispalkkiosta maksetaan johtohenkilöille. Vuosittain maksettavan palkkion määrää voidaan rajoittaa. Mahdollinen palkkio maksetaan osittain Metsä Board Oyj:n osakkeina ja osittain rahana. Palkkio maksetaan pääsääntöisesti ansaintajakson päättymistä seuraavana keväänä. Ansaintajaksoa seuraa kahden vuoden sitouttamisjakso, jonka aikana johtohenkilö ei saa siirtää tai myydä osakkeita. Mikäli konserniyhtiö tai johtohenkilö irtisanoa tai purkaa johtohenkilön työ- tai toimeksipimuksen sitouttamisjakson aikana, johtohenkilön on palautettava ansaintajaksolta ansaitsemansa osakepalkkio vastikkeetta.

Järjestelmän mahdolliset palkkiot ansaintajaksolta 2014–2016, 2015–2017 ja 2016–2018 perustuvat Metsä Groupin sijoitetun pääoman tuottoon (ROCE), liikevoittoon (EBIT) ja omavaraisuusasteeseen.

Ansaintajaksolta 2014–2016 maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 4,1 miljoonaa Metsä Boardin B-sarjan osakkeen arvoa sisältäen myös rahana maksettavan

osuuden. Järjestelmän piirissä on vuoden 2015 lopussa 47 henkilöä mukaan lukien kaikki Metsä Groupin johtoryhmän jäsenet.

Ansaintajaksolta 2015–2017 maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 4,8 miljoonaa Metsä Boardin B-sarjan osakkeen arvoa sisältäen myös rahana maksettavan osuuden. Järjestelmän piirissä on vuoden 2015

lopussa 51 henkilöä mukaan lukien kaikki Metsä Groupin johtoryhmän jäsenet.

Ansaintajaksolta 2016–2018 maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 2,5 miljoonaa Metsä Boardin B-sarjan osakkeen arvoa sisältäen myös rahana maksettavan osuuden. Järjestelmän piirissä on ansaintajakson alkaessa 73 henkilöä mukaan lukien kaikki Metsä Groupin johtoryhmän jäsenet.

METSÄLIITTO OSUUSKUNNAN EDUSTAJISTO

Metsäliitto Osuuskunnan jäsenet valitsevat keskuudestaan edustajiston joka neljäs vuosi postiäänestyksellä tai tietoliikenneyhteyden tai muun teknisen apuvälineen avulla. Edustajisto on korkein päättävä elin.

Anttila Juha	Maanviljelijä	Mänttä-Vilppula
Haikkonen Aila	Diplomi-insinööri, maatalousyrittäjä	Pori
Hanhimäki Jorma	Maanviljelijä	Kauhava
Hiekka Matti	Maanviljelijä	Ikaalinen
Hiitonen Martti	Asiakasvastaava	Kaavi
Häppölä Heikki	Maanviljelijä	Orimattila
Härkönen Matti J.	Metsäyrittäjä	Sotkamo
Isomuoia Harri	Metsänhoitaja	Hämeenkyrö
Kallio Maarit	Maanviljelijä, agrologi	Sastamala
Kankaanpää Antti	Maaseutuyrittäjä	Orivesi
Karhunen Asko	Maanviljelijä	Suonenjoki
Kasurinen Pekka	Metsätalousinsinööri	Sodankylä
Ketola Jyrki	Johtaja, metsätalouslyrittäjä	Helsinki
Kivenmäki Ari	Agrologi, maanviljelijä	Kuortane
Kiviranta Esko	Maanviljelijä, varatuomari	Sauvo
Kontinen Kati	Tutkimuspäällikkö, maatalous- ja metsätieteiden lisensiaatti	Ristiina
Koskinen Jaakko	Maatalousyrittäjä	Hamina
Kurtti Aulis	Metsätalallinen	Kuusamo
Könönen Katri	Maanviljelijä	Tohmajärvi
Laitinen Markku	Maa- ja metsätalousyrittäjä	Kangasniemi
Lauttia Petri	Maanviljelijä	Renko
Lillandt Anders	Maanviljelijä	Kristiinankaupunki
Lunttila Tommi	Maanviljelijä	Äänekoski
Långgård Tomas	Maanviljelijä	Maalahti
Minkkinen Timo	Metsätalousyrittäjä	Viitasaari
Moilanen Heli	Terveystenhoitaja	Paltamo
Morri Tiina	Metsätalousyrittäjä	Virrat
Mäntylä Arto	Maanviljelijä	Kurikka
Nevavuori Jari	Tuotepäällikkö, maanviljelijä	Uusikaupunki
Niemelä Henry	Maanviljelijä, metsäkoneyrittäjä	Lapua

Nybacka Mika	Metsätalousyrittäjä	Haapajärvi
Nylund Mats	Maanviljelijä, kansanedustaja	Pedersören kunta
Oinas-Panuma Eero	Poromies, maaseutuyrittäjä	Pudasjärvi
Orjala Jari	Maatalousyrittäjä, lehtori	Kannus
Pekonen Kari	Maaseutuyrittäjä	Parikkala
Pietilä Juho	Maatalousyrittäjä	Loimaa
Purhonen Petri	Maanviljelijä	Enonkoski
Pylkkänen Ari	Metsätalousinsinööri	Rantasalmi
Raininko Tuomo	Maa- ja metsätalousyrittäjä	Kankaanpää
Rautiola Antti	Maanviljelijä	Oulainen
Ruusuvirta Jukka	Pienviljelijä	Kivijärvi
Savola Mikko	Kansanedustaja	Ähtäri
Savolainen Jyrki	Maanviljelijä	Laukaa
Sipola Atso	Maanviljelijä	Oulu
Sirviö Antti	Maaseutuyrittäjä	Kemijärvi
Soronen Mauno	Kirkkoherra	Haapavesi
Säynätjoki Ilkka	Maanviljelijä	Kuhmoinen
Tanskanen Paavo	Maanviljelijä	Polvijärvi
Tasanen Terho	Koneyrittäjä, maanviljelijä	Nousiainen
Tikka Antti-Lassi	Laatupäällikkö, maatalousyrittäjä	Kiuruvesi
Tolvanen Matti	Metsätalousteknikko, maa- ja metsätalousyrittäjä	Varkaus
Tuominen Pasi	Agrologi, maanviljelijä	Eura
Uotila Kirsi	Metsätalousyrittäjä, tekniikan ylioppilas	Helsinki
Uusitalo Ilkka	Maanviljelijä	Salo
Vanhatalo Tuula	Maatalous- ja metsätieteiden kandidaatti	Hyvinkää
Virnala Jukka	Yrittäjä	Jalasjärvi
Wasberg Johan	Metsätalousinsinööri	Mustasaari
Wasström Anders	Maanviljelijä	Raasepori
Ylimartimo Aatto	Maanviljelijä	Tervola
Ylä-Outinen Päivi	Maanviljelijä	Lappeenranta

METSÄLIITTO OSUUSKUNNAN HALLINTONEUVOSTO

Hallintoneuvoston tehtävä on valvoa, että Metsäliitto Osuuskuntaa hoidetaan sen sääntöjen, hallintoneuvoston päätösten ja konsernin edun mukaisesti. Se myös valvoo edustajiston päätösten täytäntöön panemista ja valitsee osuuskunnan hallituksen.

PUHEENJOHTAJA

Järvinen Hannu	Agronomi	Janakkala
----------------	----------	-----------

VARAPUHEENJOHTAJA

Paajanen Juha	Maa- ja metsätalousyrittäjä	Punkaharju
---------------	-----------------------------	------------

JÄSENET

Alatalo Matti	Maanviljelijä	Soini
Björkenheim Johan	Maanviljelijä	Isokyrö
Brandt Mats	Agrologi	Kokkola
Ekman Eero	Maaseutusihteeri	Paimio
Hatva Teuvo	Metsätalousyrittäjä	Kajaani
Haukilahti Tapani	Maanviljelijä	Veteli
Hirvonen Ville	Agrologi	Rääkkylä
Hongisto Arto	Maanviljelijä	Liminka
Isotalo Antti	Maanviljelijä	Kauhava
Junttila Risto	Toiminnanjohtaja	Kemijärvi
Jäärni Antti	Maanviljelijä	Simo
Kinnunen Esko	Maanviljelijä	Pieksämäki
Kulmala Airi	Asiantuntija, maanviljelijä	Nousiainen
Kuutti Petri	Maanviljelijä	Kouvola
Kässi Timo	Agrologi	Uurainen
Laineenoja Jari	Agronomi, rahoituspäällikkö	Huittinen

HENKILÖSTÖN EDUSTAJAT

Hyvönen Jari	Tehdasmittaaja	Keuruu
Keskinen Matti	Metsäasiantuntija, puukauppa ja metsäpalvelut	Nastola
Koljonen Timo	Solution Owner	Helsinki
Nurmi Mikko	Laatu- ja kehitysesimies	Kyrö

Laitinen Pirkko	Agrologi	Utajärvi
Lappalainen Jukka	Maanviljelijä	Pielavesi
Lassila Hannu	Maanviljelijä	Veteli
Lindqvist Hans-Erik	Metsänhoitaja, kaupunginjohtaja	Närpiö
Linnaranta Jussi	Agronomi	Kuopio
Malmström Märten	Maanviljelijä	Espoo
Mikkola Antti-Jussi	Maanviljelijä	Pälkäne
Nikula Timo	Agrologi	Laitila
Palojärvi Martti	Maanviljelijä	Vihti
Ruuth Mauri	Agrologi	Mikkeli
Siponen Ahti Tapani	Yhteiskuntatieteen maisteri	Kiuruvesi
Tolonen Mikko	Maanviljelijä	Suomussalmi
Turtiainen Matti	MMM, agrologi	Savonlinna
Vanhatalo Jukka	Maanviljelijä	Siikainen
Vapaniemi Jukka-Pekka	Metsäpalveluyrittäjä	Nurmijärvi
Äijö Matti	Metsätalousinsinööri	Ikaalinen

METSÄLIITTO OSUUSKUNNAN HALLITUS

MARTTI ASUNTA

s. 1955
Metsänhoitaja
Metsäneuvos

Hallituksen jäsen vuodesta 2005, puheenjohtaja vuodesta 2008

Metsä Board Oyj, hallituksen varapuheenjohtaja (2008–)
Metsä Fibre Oy, hallituksen jäsen (2008–)
Metsä Tissue Oyj, hallituksen jäsen (2008–)
Pellervo-Seura ry, hallituksen puheenjohtaja (2010–)
Pellervo-Media Oy, hallituksen puheenjohtaja (2013–)
Finnish Agri-Agency for Food and Forest Development, hallituksen jäsen (2012–)
Osuustoiminnan neuvottelukunta, puheenjohtaja (2013–)
Huoneistokeskus Oy, toimistonjohtaja (2003–2005)
Kurun kunta, projektipäällikkö (2001–2003)
Kiinteistötoimisto Martti Asunta LKV, yrittäjä (1995–2015)
Suomen Yhdyspankki, pankinjohtaja (1993–1995)
Tampereen Aluesäästöpankki (SSP), aluejohtaja (1988–1993)
Pohjois-Hämeen Metsänhoitoyhdistysten Liitto, kenttäpäällikkö, toiminnanjohtaja (1982–1988)

KARI JORDAN

s. 1956
Ekonomi
Vuorineuvos

Hallituksen jäsen ja varapuheenjohtaja vuodesta 2005

Metsä Group, pääjohtaja (2006–)
Metsäliitto Osuuskunta, toimitusjohtaja (2004–)
Metsä Board Oyj, hallituksen puheenjohtaja (2005–)
Metsä Tissue Oyj, hallituksen puheenjohtaja (2004–)
Metsä Fibre Oy, hallituksen jäsen (2004–), puheenjohtaja (2006–)
Keskuskauppakamari, hallituksen puheenjohtaja (2007–2011), hallituksen puheenjohtaja (2012–)
Elinkeinoelämän keskusliitto (EK), hallituksen jäsen (2005–), varapuheenjohtaja (2009–2011, 2013–2014), työvaliokunnan jäsen (2015–)
Metsäteollisuus ry, hallituksen ja hallituksen työvaliokunnan puheenjohtaja (2009–2011), hallituksen ja hallituksen työvaliokunnan varapuheenjohtaja (2005–2009, 2014–), hallituksen jäsen (2012–2013)
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma, hallintoneuvoston jäsen (2006–2012), hallituksen varapuheenjohtaja (2013), hallituksen puheenjohtaja (2014), hallintoneuvoston puheenjohtaja (2015–)
Useita luottamustoimia säätiöissä ja yhdistyksissä

MIKAEL AMINOFF

s. 1951
Metsänhoitaja

Hallituksen jäsen vuodesta 2008

Metsä Board Oyj, hallituksen jäsen (2010–)
Suomen Metsäkeskus Rannikko, alueneuvoston jäsen (2010–2014)
Pellervo-Seura ry:n valtuuskunnan jäsen, (2010–2011)
Rannikon metsänomistajaliitto, puheenjohtaja (2004–2007)
Eteläinen metsäreviiri, hallituksen puheenjohtaja (2000–2007)
Maa- ja metsätalousyrittäjä, (1992–)
Länsi-Uudenmaan metsäreviiri, toiminnanjohtaja (1980–1997)

ARTO HILTUNEN

s. 1958
Ekonomi

Hallituksen jäsen vuodesta 2007

Metsä Tissue Oyj, hallituksen jäsen (2010–)
Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta SOK, pääjohtaja ja hallituksen puheenjohtaja (2007–2009)
Helsingin Osuuskauppa Elanto, toimitusjohtaja (2004–2007), hallituksen puheenjohtaja (2005–2007),
Oi. Elanto, fuusiopäätöksen jälkeen, toimitusjohtaja (2003)
Helsingin Osuuskauppa HOK, toimitusjohtaja, hallituksen puheenjohtaja (1998–2003)
Veho Group Oy AB, hallituksen jäsen (2011–), puheenjohtaja (2012–)
Talent Vectia Oy, hallituksen jäsen (2010–2015)
SRV-Yhtiöt Oyj, hallituksen jäsen (2010–)
Posti Group Oyj, hallituksen jäsen (2010–), puheenjohtaja (2011–)
Jenny ja Antti Wihurin rahasto, hallituksen jäsen (2010–2015), varapuheenjohtaja (2016–)

LEENA MÖRTTINEN

s. 1967
Kauppatieteiden maisteri, valtiotieteiden tohtori

Hallituksen jäsen vuodesta 2016

Perheyritysten liitto, toimitusjohtaja (2015–)
Elinkeinoelämän keskusliitto, Kilpailukyky ja kasvu -vastuualueen johtaja (2012–2015)
Nordea, useita eri johtotehtäviä (2006–2012)
Suomen Pankki, Rahoitusmarkkina- ja tilasto-osaston neuvonantaja (2005–2006)
Euroopan keskuspankki, vanhempi ekonomisti (2002–2005)
Suomen Pankki, Rahoitusmarkkinaosaston ekonomisti (1999–2002)
Helsingin yliopisto, tutkija (1995–1999)
Sibelius-Akatemian tukisäätiö, hallituksen jäsen (2015–)
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö LähiTapiola, hallituksen jäsen (2013)
Suomen Teollisuussijoitus Oy, hallituksen jäsen (2012–2013)
Oulun yliopiston hallitus, varapuheenjohtaja (2010–2013)
Oulun yliopiston sijoitusvaliokunta, jäsen (2013–)
Suomen Ampumahiihtoliiton hallitus, varapuheenjohtaja (2013–)
Partiosäätiön hallintoneuvosto, jäsen (2011–)

JUHA PARPALA

s. 1967
Agrologi

Hallituksen jäsen
vuodesta 2009

Maanviljelijä (1994–)
Metsäliitto Osuuskunta,
piiritoimikunta (1997–),
hallintoneuvoston jäsen
(2001–2008)
Simon Turvejaloste Oy,
hallituksen jäsen (2011–)
Osuuskunta Pohjolan Maito,
hallituksen jäsen (2006–
2007)

TIMO SAUKKONEN

s. 1963
Maa- ja metsätalous-
tieteiden maisteri
Metsänhoitaja

Hallituksen jäsen
vuodesta 2007

Maanviljelijä (1992–)
Metsäliitto Osuuskunta, eri
luottamustoimissa (1995–)
Pellervo-Seura ry,
valtuuskunnan jäsen (2008–)
Simpeleen Osuuspankki,
hallintoneuvoston jäsen
(2000–), puheenjohtaja
(2011–)

MIKAEL SILVENNOINEN

s. 1956
Kauppätieteiden maisteri

Hallituksen jäsen
vuodesta 2015

IMS Talent, hallituksen
puheenjohtaja (2013–)
Pohjola Pankki Oy,
toimitusjohtaja (1997–2013)
Pohjola Pankki, useita eri
johtotehtäviä (1989–1997)
Wärtsilä Group, useita eri
johtotehtäviä (1983–1989)
Konecranes Oyj, hallituksen
jäsen (2008–2015)
Orion Oyj, hallituksen jäsen
(2014–)
Hartwall Capital Oy,
hallituksen jäsen (2014–)

ANTTI TUKEVA

s. 1953
Agronomi
Maanviljelysneuvos

Hallituksen jäsen
vuodesta 2009

Osuuskunta Maitosuomi,
toimitusjohtaja (2007–2015)
Osuuskunta Normilk,
toimitusjohtaja (1994–2015)
Osuuskunta Maitojaloste,
toimitusjohtaja (1991–2006)
**Maa- ja metsätalous Arolan
ja Vaaran tilat** (1985–)
**LähiTapiola Etelä-
Pohjanmaa**, hallituksen jäsen
(2012–2015)
Lakeuden Lähivakuutus,
hallituksen varapuheen-
johtaja (2006–2012)

METSÄ GROUPIN JOHTORYHMÄ

KARI JORDAN

s. 1956
Ekonomi
Vuorineuvos

Pääjohtaja, Metsä Group
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2005

HANNU ANTTILA

s. 1955
Ekonomi

Strategiajohtaja, Metsä Group
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2005

PETRI HELSKY

s. 1966
Diplomi-insinööri
Kauppamatkustuksen maisteri

Toimitusjohtaja, Metsä Tissue Oy
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2015

ILKKA HÄMÄLÄ

s. 1961
Diplomi-insinööri

Toimitusjohtaja, Metsä Fibre Oy
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2008

Metsä Group, pääjohtaja (2006–)
Metsäliitto Osuuskunta,
toimitusjohtaja (2004–)
Metsäliitto Osuuskunta, hallituksen
varapuheenjohtaja (2005–)
Metsä Board Oy, hallituksen
puheenjohtaja (2005–)
Metsä Tissue Oy, hallituksen
puheenjohtaja (2004–)
Metsä Fibre Oy, hallituksen jäsen
(2004–), puheenjohtaja (2006–)
Keskuskauppakamari, hallituksen
jäsen (2007–2011), hallituksen
puheenjohtaja (2012–)
Elinkeinoelämän keskusliitto (EK),
hallituksen jäsen (2005–),
varapuheenjohtaja (2009–2011,
2013–2014), työvaliokunnan jäsen
(2015–)
Metsäteollisuus ry, hallituksen ja
hallituksen työvaliokunnan
puheenjohtaja (2009–2011),
hallituksen ja hallituksen
työvaliokunnan varapuheenjohtaja
(2005–2009, 2014–), hallituksen
jäsen (2012–2013),
**Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö
Varma**, hallintoneuvoston jäsen
(2006–2012), hallituksen
varapuheenjohtaja (2013), hallituksen
puheenjohtaja (2014),
hallintoneuvoston puheenjohtaja
(2015–)
**Useita luottamustoimia säätiöissä
ja yhdistyksissä**

Metsä Group, strategiajohtaja
(2006–)
M-real Oy (nyk. **Metsä Board Oy**),
toimitusjohtaja (2005–2006)
Metsäliitto-Yhtymä, finanssijohtaja
(2003–2004)
Metsä Tissue Oy, toimitusjohtaja
(1998–2003)
**Aiemmin eri johtotehtävissä Oy
Metsä-Botnia Ab:ssa (nyk. Metsä
Fibre Oy) ja Metsä-Serla Oy:ssä
(nyk. Metsä Board Oy)**
Pohjolan Voima Oy, hallituksen jäsen
(2009–)
**Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö
Tapiola**, hallintoneuvoston jäsen
(2011–)
Teollisuuden Voima Oy, hallituksen
jäsen (2007–)
Metsä Tissue Oy, hallituksen jäsen
(2004–)
Metsä Fibre Oy, hallituksen jäsen
(2004–)
Metsä Group Treasury Oy,
hallituksen puheenjohtaja (2010–
2013)

Metsä Tissue Oy, toimitusjohtaja
(2015–)
Kemira Oy, johtaja (Paper-segmentti
ja Aasia ja Tyynimeri), johtoryhmän
jäsen (2008–2015)
Kemira ChemSolutions, johtaja
(2007–2008)
**Useita liiketoiminnan johtotehtäviä
Solvay-konsernissa** (1993–2007)

Metsä Fibre Oy, toimitusjohtaja
(2008–)
**Aikaisemmin eri johtotehtävissä Oy
Metsä-Botnia Ab:ssa (nyk. Metsä
Fibre Oy)**
Metsäteollisuus ry, hallituksen ja
hallituksen työvaliokunnan
varapuheenjohtaja (2012–2013),
hallituksen jäsen (2014–)
Pohjolan Voima Oy, hallituksen
varajäsen (2009–)
**Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö
Ilmarinen**, hallintoneuvoston jäsen
(2009–)
Suomen Laatu yhdistys ry,
neuvottelukunnan jäsen (2008–)

MIKA JOUKIO
s. 1964
Diplomi-insinööri
MBA

Toimitusjohtaja, Metsä Board Oyj
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2012

Metsä Board Oyj, toimitusjohtaja (2014 –)
Metsä Tissue Oyj, toimitusjohtaja (2012–2014)
M-real Oyj (nyk. Metsä Board Oyj), Consumer Packaging -liiketoiminta-alueen johtaja (2006–2012)
Useita liiketoiminnan johtotehtäviä Metsä-Serla Oyj:ssä ja M-real Oyj:ssä (nyk. Metsä Board Oyj) (1990–)

ESA KAIKKONEN
s. 1969
Oikeustieteen kandidaatti
Varatuomari

Toimialajohtaja, Metsä Wood
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2008

Toimialajohtaja, Metsä Wood (2013–)
Metsä Group, lakiasianjohtaja (2003–2013)
Metsäliitto-konserni, lakimies (2000–2003)
Metsä-Serla Oyj (nyk. Metsä Board Oyj), lakimies (1998–2000)
Puutuoteteollisuus ry, hallituksen puheenjohtaja (2015–)
Metsäteollisuus ry, Sahatoimikunta, jäsen (2013–)

JUHA MÄNTYLÄ
s. 1961
Maa- ja metsätaloustieteiden maisteri
Metsänhoitaja, metsäneuvos

Toimialajohtaja, Metsä Forest
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2008

Metsä Forest, toimialajohtaja (2008–)
Metsä Fibre Oy, hallituksen jäsen (2008–)
Finsilva Oyj, hallituksen jäsen (2007–)
Aiemmin eri tehtävissä Metsäliitto Osuuskunnassa
Aiemmin eri tehtävissä Etelä-Pohjanmaan metsäkeskuksen ja Enso Forest Development Ltd:n palveluksessa
Luonnonvarakeskus, johtokunnan puheenjohtaja (2015–)
CEPI (Confederation of European Paper Industries), Forest Committee, jäsen (2012–2014)
Skogsindustrierna, Skogskommitté, jäsen (2011–)
Metsäteollisuus ry, metsävaliokunnan puheenjohtaja (2010–)
Suomen Metsäsäätiö, hallituksen puheenjohtaja (2010–2014), jäsen (2015 –)
Pellervon Taloustutkimus ry, hallituksen jäsen (2011–)

VESA-PEKKA TAKALA
s. 1966
Kauppätieteiden maisteri

Talousjohtaja, Metsä Group
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2010

Metsä Group, talousjohtaja (2010–)
Metsä Group Treasury Oy, hallituksen puheenjohtaja (2013–)
Outotec-konserni, talous- ja rahoitusjohtaja (2006–2010), johtoryhmän jäsen, toimitusjohtajan varamies
Outokumpu-konserni, talousjohtaja (2001–2006), johtoryhmän jäsen (2005)
Aiemmin Outokumpu-konsernin taloushallinnon johtotehtävissä

METSÄLIITTO OSUUSKUNTA

KONSERNIN EMOYRITYS

OMISTAJINA 116 000 SUOMALAISTA METSÄNOMISTAJAA

METSÄ FOREST

PUUNHANKINTA JA METSÄPALVELUT

LIKEVAIHTO
1,5 MRD. EUROA
HENKILÖSTÖ
900

METSÄLIITTO OSUUSKUNTA
OMISTAA 100 %

METSÄ WOOD

PUUTUOTTEET

LIKEVAIHTO
0,9 MRD. EUROA
HENKILÖSTÖ
2 000

METSÄLIITTO OSUUSKUNTA
OMISTAA 100 %

METSÄ FIBRE

SELLU

LIKEVAIHTO
1,4 MRD. EUROA
HENKILÖSTÖ
850

METSÄLIITTO OSUUSKUNTA
OMISTAA 50,2 %, METSÄ BOARD 24,9 % JA
ITOCHU CORPORATION 24,9 %

METSÄ BOARD

KARTONKI

LIKEVAIHTO
2,0 MRD. EUROA
HENKILÖSTÖ
2 600

METSÄLIITTO OSUUSKUNTA
OMISTAA 42,24 % (OSUUS
ÄÄNIMÄÄRÄSTÄ 61,63 %)

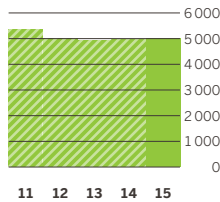
METSÄ TISSUE

PEHMO- JA RUOANLAITTO- PAPERIT

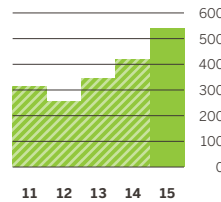
LIKEVAIHTO
1,0 MRD. EUROA
HENKILÖSTÖ
2 800

METSÄLIITTO OSUUSKUNTA
OMISTAA 91 %

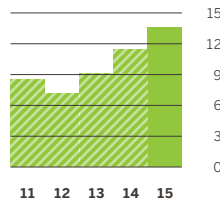
LIKEVAIHTO MILJ. EUROA

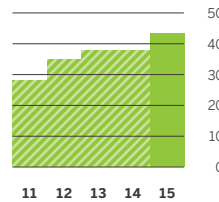
LIKETULOS ILMAN KERTALUONTEISIA ERIÄ MILJ. EUROA

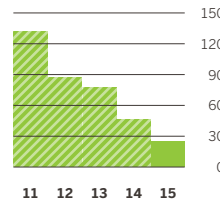
SIJOITETUN PÄÄOMAN TUOTTO ILMAN KERTALUONTEISIA ERIÄ %

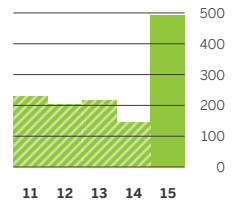
OMAVARAISUUSASTE %

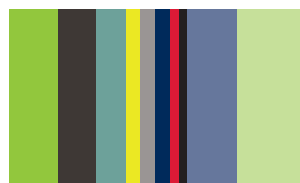
NETTO- VELKAANTUMISASTE %

INVESTOINNIT MILJ. EUROA

LIKEVAIHTO MAITTAIN %

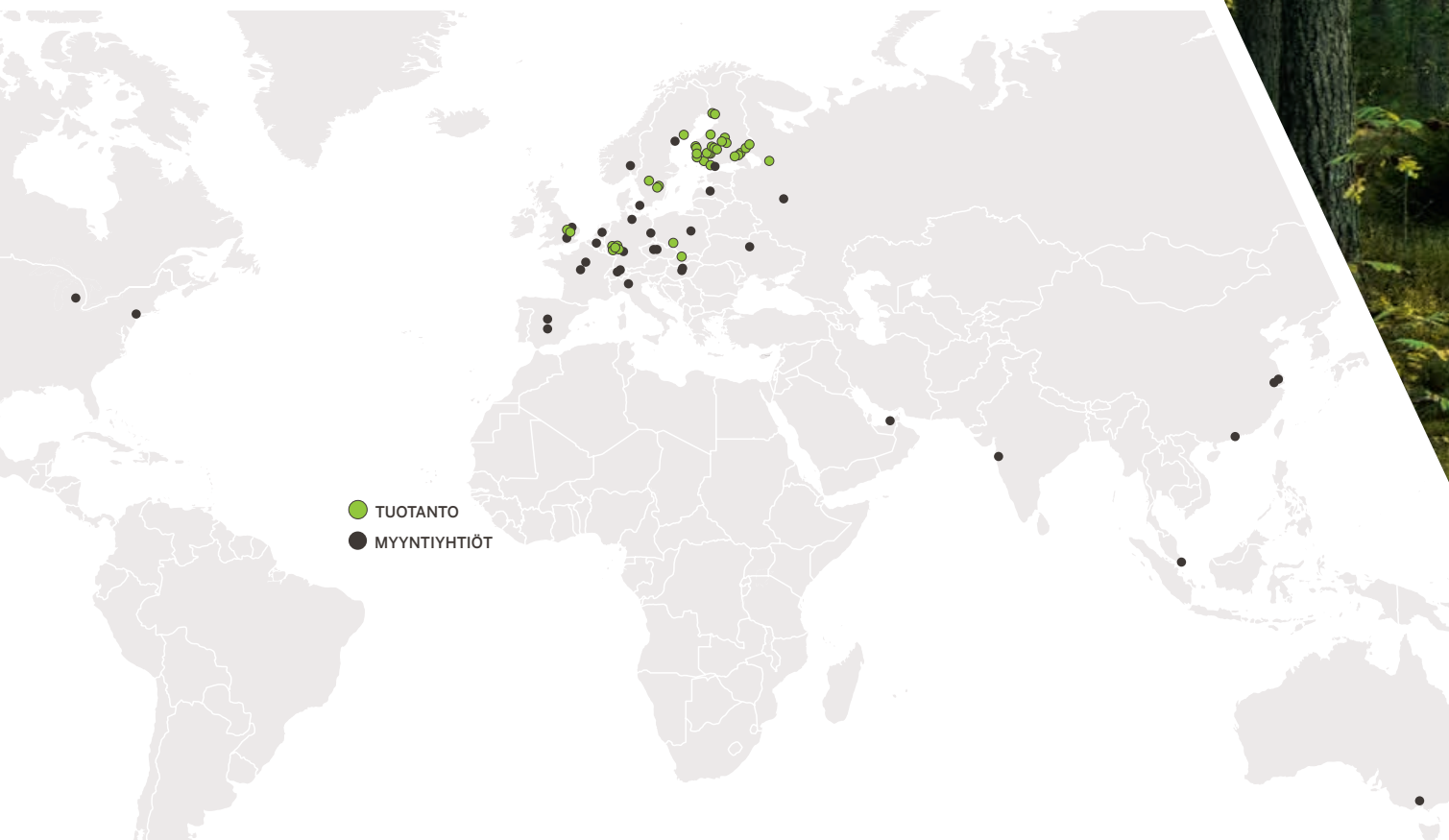
AVAINLUVUT

	2015	2014	2013	2012	2011
Liikevaihto, milj. euroa	5 016	4 970	4 938	5 001	5 346
Liiketulos, milj. euroa	542	417	335	241	29
Liiketulos, ilman kertaluonteisia eriä, milj. euroa	537	418	343	256	314
Sijoitetun pääoman tuotto, %	13,7	11,1	8,9	6,7	1,1
Sijoitetun pääoman tuotto, ilman kertaluonteisia eriä, %	13,6	11,4	9,1	7,1	8,5
Omaisuusaste, %	43,2	37,9	37,9	34,7	28,1
Nettovelkaantumisaste, %	25	46	77	87	132
Investoinnit, milj. euroa	492	143	214	204	227
Henkilöstö, 31.12.	9 599	10 410	10 736	11 447	12 525
Hankitun puun sertifiointiaste, %	84	84	82	82	81
Tapaturmataajuus, poissaoloon johtaneet tapaturmat miljoonaa työtuntia kohden	9,5	11,2	13,2	15,7	18,3
Hiilidioksidipäästöt, 1 000 t	803	803	855	962	1 200

KANSAIN- VÄLINEN JA KEHITTYVÄ METSÄ GROUP

Olemme suomalainen kansainvälisillä markkinoilla toimiva metsäteollisuuskonserni. Tuotantolaitoksemme ovat alan kärkeä, ja niiden tehokkuutta ja ympäristösuorituskykyä kehitetään jatkuvasti suunnitelmallisen investointiohjelman mukaan.

Myyntiyhtiöt, jälleenmyyjät ja agentit myyvät tuotteitamme maailmanlaajuisesti. Päämarkkina-alueemme on Eurooppa. Haemme kasvua erityisesti Aasiasta ja Pohjois-Amerikasta. Lisäksi metsänomistajia palvelee yli 300 metsänasiantuntijaa noin sadalla paikkakunnalla ympäri Suomea.

TALOUDELLINEN RAPORTOINTI

Metsä Group ei kommentoi konsernin taloudellista tulosta tai vastaavia kysymyksiä kunkin raportointijakson päättymisestä kyseisen jakson raportin julkaisemiseen asti lukuun ottamatta oleellista markkinatilanteen muutosta tai virheellisen tiedon oikaisua.

TALOUDELLINEN INFORMAATIO

Taloudelliset katsaukset julkaistaan suomeksi ja englanniksi. Vuosikatsauksia ja muita julkaisuja voi tilata sähköpostitse osoitteesta communications@metsagroup.com sekä konsernin verkkosivuilta www.metsagroup.fi.

Pörssitiedotteet, osavuosikatsaukset ja tilinpäätöstiedot päivitetään Metsä Groupin verkkosivuille reaaliajassa. Lisäksi verkkosivuilla esitellään muun muassa konsernin tuotteita, asiakkaita, myyntiverkoston sekä ympäristökysymyksiä ja organisaatiota. Verkkosivuilta voi tilata Metsä Groupin julkaisuja sekä antaa palautetta. Metsä Groupin yleis-sähköpostiosoite on communications@metsagroup.com.

Metsä Group pyrkii tarjoamaan yhtiötä koskevaa ajantasaista ja vaivattomasti hyödynnettävää tietoa säännöllisesti ja avoimesti. Konsernin tavoitteena on tuottaa toimintaansa ja taloudellista asemaansa sekä lähiajan näkymiään koskevia tietoja luotettavasti ja totuudenmukaisesti. Kaikkia sijoittajia kohdellaan tasapuolisesti.

Metsä Group julkaisee taloudelliset raporttinsa vuonna 2016 seuraavasti:

SULJETTU IKKUNA	TALOUDELLINEN KATSAUS	JULKAISUPÄIVÄ
1.1.–3.2.2016	Vuoden 2015 tilinpäätöstiedote	keskiviikko 3.2.2016
1.4.–3.5.2016	Osavuosikatsaus tammi–maaliskuu	tiistai 3.5.2016
1.7.–4.8.2016	Osavuosikatsaus tammi–kesäkuu	torstai 4.8.2016
1.10.–2.11.2016	Osavuosikatsaus tammi–syyskuu	keskiviikko 2.11.2016

Make the most of Metsä

METSÄ GROUP

PL 10
02020 METSÄ
Puh. 010 4601
Y-tunnus 0116300-4
www.metsagroup.fi

